

[DA 1]

<eng>THE CONFESSTION of FAITH,

Larger and Shorter
CATECHISMS,

Agreed upon by
The Assembly of Divines at Westminster, with the Assistance of
Commissioners from the CHURCH of SCOTLAND,

As a Part of the Covenanted Uniformity in Religion betwixt the
Churches of CHRIST in the Three Kingdoms Scotland, England, and
Ireland.

Translated into the Irish Language by the Synod of ARGYLE.

Entred in the Stationers Hall.

EDINBURGH,
Printed by Thomas Lumisden and John Robertson, and sold at their
Printing-house in the Fish-market. MDCCXXV.

[DA 2]

Charles I. Parl. 2. Sess. 2. Act 16.

Act anent the Catechisms, Confession of Faith, and Ratification
thereof.

At Edinburgh, February 7. 1949.

THE Estates of Parliament now presently conveened in this second
Session of the second Triennial Parliament, by vertue of an Act of
the Committee of Estates, who had Power and Authority from the last
Parliament, for conveening the Parliament, having seriously
considered the Catechisms, viz. the Larger and Shorter ones, with
the Confession of Faith, with three Acts of Approbation thereof, by
the Commissioners of the General Assembly, presented unto them by
the Commissioners of the said General Assembly; Do ratifie and
approve the said Catechisms, Confession of Faith, and Acts of
Approbation of the same, produced as it is; and ordains them to be
recorded, published and practised.<gai>

[DA 3]

ADMHAIL AN CHREIDIMH,

Air an do Reitigh air ttus
Coimhthionol na nDiaghaireadh
Aig Niarmhoinister, an
SASGAN;

Leis an Daontuighe
Ard-seanadh Eagluis na HALBANN,

Chum a bheith na Chuid egin, do CHOIMHREITE CREIDIMH, edir
Eaglaisaibh CHRIOSD annsna tri Rioghachdaibh.

Ar na chur a Ngaoidheilg, le Seanadh EARRAGHAOIDHEAL.

Air na Chlodhbhualadh (a nois an Chead uair) aig DUINEUDUIN, le
Thomais Lumisden agus Eoin Robertsoin, a Mbliaghan ar Dtighearna
MDCCXXV.

[DA 4]

[Blank]

[DA 5]

<eng>Assembly at Edinburgh, Aug. 27. 1647. Sess. 23.

Act approving the Confession of Faith.

A Confession of Faith for the Kirks of God, in the Three Kingdoms, being the chiefest Part of that Uniformity in Religion, which, by the Solemn League and Covenant, we are bound to endeavour; and there being accordingly, a Confession of Faith agreed upon, by the Assembly of Divines sitting at Westminster, with the Assistance of Commissioners from the Kirk of Scotland; Which Confession was sent from our Commissioners at London, to the Commissioners of the Kirk met at Edinburgh, in January last, and hath been in this Assembly twice publickly read over, examined and considered; Copies thereof being also printed, that it might be particularly perused by all the Members of this Assembly, unto whom frequent Intimation was publickly made, to put in their Doubts and Objections, if they had any; and the said Confession being, upon due Examination thereof, found by the Assem-

[DA 6]

bly, to be most agreeable to the Word of God, and in nothing contrary to the received Doctrine, Worship, Discipline and Government of this Kirk. And lastly, It being so necessary, and so much long'd for, that the said Confession be, with all possible Diligence and Expedition, approved and established in both Kingdoms, as a principal Part of the intended Uniformity in Religion, and as a special Means for the more effectual suppressing of the many dangerous Errors and Heresies of these Times. The General Assembly doth therefore, after mature Deliberation, agree unto, and approve the said Confession as to the Truth of the Matter (judging it to be most Orthodox, and grounded upon the Word of God) and also, as to the Point of Uniformity, agreeing, for our Part, that it be a common

Confession of Faith for the Three Kingdoms. The Assembly doth also bless the Lord, and thankfully acknowledge his great Mercy, in that so excellent a Confession of Faith is prepared, and thus far agreed upon in both Kingdoms, which we look upon, as a great strengthning of the true Reformed Religion, against the common Enemies thereof. But, left our Intention and Meaning be in some Particulars misunderstood, it is hereby expresly declared and provided, That the not mentioning in this Confession, the several

[DA 7]

Sorts of Ecclesiastical Officers and Assemblies, shall be no Prejudice to the Truth of Christ, in these Particulars, to be expressed fully in the Directory of Government. It is further declared, That the Assembly understandeth some Parts of the second Article of the Thirty one Chapter, only of Kirks not settled, or constituted in Point of Government; And that although, in such Kirks, a Synod of Ministers, and other fit Persons, may be called by the Magistrates Authority and Nomination, without any other Call, to consult and advise with, about Matters of Religion; and although likewise, the Ministers of Christ, without Delegation from their Churches, may of themselves, and by vertue of their Office, meet together Synodically in such Kirks, not yet constituted; yet neither of these ought to be done, Kirks constituted and settled: It being always free to the Magistrate to advise with Synods of Ministers and Ruling Elders, meeting upon Delegation from their Churches, either ordinarily, or being indicted by his Authority, occasionally and pro re nata; it being also free to assemble together Synodically, as well pro re nata, as at the ordinary Times, upon Delegation from the Churches, by the intrinsical Power received from Christ, as often as it is necessary for the Good of the Church, so to as-

[DA 8]

semble, in case the Magistrate, to the Detriment of the Church, withhold or deny his Consent, the Necessity of occasional Assemblies being first remonstrate unto him, by humble Supplication.

A. KER.<gai>

[TD 1]

ADMHAIL AN CHREIDIMH,

Air an do Reitigh air ttus, COIMHTHIONOL na nDIAGHAIREADH, aig NIARMHOINISTER a SASGAN:

Leis an Daontuighe Ard-Seanadh Eagluis na HALBANN, chum a bheith na Chuid egin, do CHOIMHREITE CREIDIMH, edir Eaglaisibh CHRIOSD, annsna Tri Rioghachdaibh.

CAIB. I.

Man Scriptuir Naomhtha.

I. GE go bhfuil Solus Naduire, agus Oibrighe an Chruthaigh agus an Fhreasdail, ag foillsiughadh Maitheas, Gliocas, agus Cumhachd DHE, ionnas gu bhfuilid ag fágbhail Daoine gun Lethsgeul a; gi-a Romh. 2. 14, 15. Romh. 1. agus 19, 20. Salm 19. 1, 2, 3. Romh. 1. 32. le Caib. 2. 1.

[TD 2]

dheadh ni hédir léó an Teólas sin air DHIA agus air a Thoil, ata feudhmoi chum † Sláinte, do thabhair uatha b. Uime sin chunca don Tighearna, iomadh Uair agus air iomdha Modh, é fein do fhoillsiughadh, agus a Thoil úd do thaisbeunadh da Eagluis c; agus na dhiaigh sin, so do chur gu hiomlan fíos ann a Scríobhadh, chum an Fhírinn do choimhead agus do chraobhsgaoileadh ni is fearr, chum barrthachd Daingnighe agus Comhfhurtachd na Heaglaise, anaghaidh Truailleadh na Feóla, agus Míoruin † an Aidhbhirseoir, agus an Tsaoghail d; agus do bhríogh so ata an Scriobtuir Naomhtha ro-fhéudhmoil e, air sguranois do na céud-mhodhaibh sin ina raibh DIA ag foillsiughadh a Thoile da Phobul f.

b 1 Ccor. 1. 21. 1 Ccor. 2. 13, 14. c Eabh. 1. 1. d Sean-fhoc. 22. 19, 20, 21. Luc. 1. 3, 4. Romh. 15. 4. Matt. 4. 4, 7, 10. Isaiah 8. 19, 20. e 2 Tim. 3. 15. 2 Phead. 1. 19. f Eabh. 1. 1, 2.

II. Faoi Ainm an Scriobtuir Naomhtha no Fhocail scriobtha DHE, ata anois uile Leabhair an Tseintiomna, agus an Tiomna Nuaidh, agus 'siad so iad,

† Sabhaladh, no Sabheltas, no Sabhaltachd.

† Shatain.

[TD 3]

LEABHAIR an TSEINTIOMNA.

Leabhar
na GEineoluigh
na Himtheachd no Exodus
na nLebhiteach
na Naireamha
Airis an Lagha, no Deuteronomie
Joshua
na mBreitheamhain
Ruit.
Ceud Leabhar Samuel

Dara Leabhar Shamuel
Ceud Leahhar na Nrioghruidh
Dara Leabhar na Nrioghruidh
Ceud Leabhar an Tseanachais
Dara Leabhar an Tseanachais.

Esra
Nehemiah
Ester
Job

Leabhar
na nSalm
na nSeanfhocail
an Tseanmorusigh,
Laoiadh na nLaoiadhidh, no Laoiadh Sholaimh.

Faidheadoireachd
Isaiah
Jeremiah.
Caoi Jeremiah.

Fáidheadoireachd
Ezechieil
Dhanieil
Hosea
Joel
Amois
Obadiah
Jonah
Mhicah
Nahum
Habaccuc
Shephaniah
Haggai
Shechariah
Mhalachi.

[TD 4]

LEABHAIR an TIOMNA NUайдHE
Eadhon,

An Soisgeul do reir
MHatta
Mharc
Lucas
Eoin.
Gniomhartha na Nabsdal.

Litir Phoil Absdail chum
na Romhanach
na Ccorintianach I
na Ccorintianach II

na nGalatianach
na nEphesianach
na Philippianach
na Gcolossianach
na dTessalonianach I
na dTessalonianach II.
Cead Litir Phoil chum Timoteus
Dara Litir Phoil chum Timoteus
Litir Phoil chum Titus
Litir Phoil chum Phileamoin
An Litir cum na Neabhriughibh
Litir Sheamuis Absdail
Ceud Litir Pheadair Absdail
Dara Litir Pheadair
Ceud Litir Eoin Absdail
Dara Litir Eoin
Treas Litir Eoin
Litir Juid Absdail
Leabhar anFhoillsiughaidh.

Agus do bheith na Leabhairse uile air na ndeachdadadh le Spiorad DE,
chum bheith na nRiaghail Creidimh agus Beathaидh g.

g Luc. 16. 29, 31. Ephes. 2. 20. Foillsiugh 22. 18, 19. 2 Tim. 3.
16.

[TD 5]

III. Na Leabhair da ngoirtheар gu coitchionna na Hapocripha, ni
ccuid air bith do Riaghail an Scriobtuir iad, do bhríogh nach
rabhadar air na nDeachdadadh le Spiorad DE, agus uime sin ni bhfuil
Ughdarras air bith aca a Neagluis DE, agus ni gcoir a meas no a
ngnathughadh, achd mar Scriobhthaidhe eile Dhaonna h.

h Luc. 24. 27, 44. Romh. 3. 2. Phead. 1. 21.

IV. Ni hann o Theistis Dhuine, no Eagluise, air bith, ata Ughdarras
an Scriobtuir Naomhtha, ma gcoir Creidmheas agus Umhlachd a
thabhairt do; ach gu hiomlan o DHIA, (neach a sé an Fhirinn féin)
Ughdarr an Scriobtuir, uime sin is coir gabhail ris an Scriobtuir,
air an Adhbhar gur é Focal DE i.

i 2 Phead. 1. 19, 21. 2 Timot. 3. 16. 1. Eoin 5. 9. 1 dTeβal. 2. 13.

V. Feudfuidh Teisteas na Heagluise ar mbrosnughadh agus ar ttaruing
chum Meas mór agus urramach do bhith aguin air an Scriobtuir
Naomhtha k. Agus ata Neamhthachd na Cuise, Eifeachd an Teagaisg,
Móralachd na mBriathar, Coimhsheirm gach cuid de re a cheile, an
Chríoch gus a bhfuil sé uile, (eadhon an uile Ghlóir a thabhairt do
DHIA) an Lánfhoillsiughadh ata se dean-

k 1 Tim. 3. 15.

[TD 6]

amh air an aon Slighe sin ata chum Sláinte an Duine, na hiomdha Deadhbhuaidheadha oilé gun choimeas, agus a Fhoirfidheachd ionlan, na nRiasuin leir bhfuil sé ag dearbhadh gu leór-shoilleir, gur é fein Focal DE; achd gidheadh 'sann o Obair an Spioraid Naoimh, a dtaobh a stigh, ag togbhail Fiadhnuise tríd an Fhocaill, agus leis, ionar Gcroidhthaibh, ata ar lán Chinnte agus Dearbhbeachd air Firinn * Neamhmhearachdach agus Ughdarris Dhiadha an Scriobtuir l.

l 1 Eoin 2. 20, 27. Eoin 16. 13, 14. 1 Ccor. 2. 10, 11, 12. Isai. 59. 21.

VI. Ata uile Chomhairle DHE fa thimchioll na huile Neithibh ta féudhmoil chum a Ghloire fein, Sláint' an Duine, Creideamh agus Beatha, air a cur síos gu soilleir direach ann sa Scriptuir, no fédfir a tarruing le Deadhriasanughadh daingionn ón Scriobtuir; Ris nach cóir einni do chur, uair air bhith, cia aca 'sann o Nuadhfoillsiughadh Spioraid, no o † Thradisioin Dhaoine m. Gidheadh admhuighmid go bhfuil Soillsiughadh Spioraid DE a leth a stigh féudhmoil chum na neithe sin ata air na mhfoillsiughadh 'san Fhocal do thuigsin gu Slainteamhuil n: Agus gu bhfuil neithe égin

m 2 Tim. 3. 15, 16, 17. Gala. 1. 8, 9. 2 nTess. 2. 2. n Eoin 6. 45. 1 Ccor. 2. 9, 10, 11, 12.

† Faic an Litir shuas.

[TD 7]

foiriomalach, fathimchioll Adhradh DHE, agus Riaghailteachd na Heaglais, cumanta do Ghníomharthaibh, agus do † Chomhchomunaibh Dhaonna, ata re na nriaghluighadh le Soilse Nádúir, agus le Eagna Críosdamhoil, do réir Riaghailibh † choitchionda an Fhocaill, ata do ghná re na ntabhaint fa dear o.

o 1 Ccor. 11. 13, 14. 1 Ccor. 14. 26, 40.

VII. Ni bhfuil na huile neithe ata 'san Scriobtuir comhshothuigsighe ionnta fein, na comhshoilleir do gach einneach p: Gidheadh na neithe sin as feudhmoil fios do bheith orra, a gcreidsin, agus a gcoimhead, chum Slainte, ataid comhshoilleir air na gcur síos agus air na mhfosgladh a náit égin 'san Scriobtuir, as gu bhféud ni amhain Daoine Fóghlamtha, achd fós Daoine Neamhfhóghlamtha, a ntuigsin go diongmhulta, ann a foghnamh dligheach a dheanamh do na Meadhoine gnathuigthe q.

p 2 Phead. 3. 16. q Salm. 119. 105, 130.

VIII. Air bheith don Tseintiomna 'san Eabhra (Canamhuin dhúthuighe Phobuil DE 'san Tseanaimsir) agus don Tiomna Nuadh a Ngréigis (an

Chanamhuin air a mbeólaigh na Fineadhacha gu coitchionda 'san am inar Scriobhadh é) air na ndeach-

† Chomhchuideachdaibh.
† gheneralta.

[TD 8]

dadh le DIA gu neimhmeadhoineach, agus tríd a Chúram agus a Fhreasdal airid air na gcoimhead fíorghlan air feadh gach uile Linn, ataid uime sin Príomh-Ughdarrach r; ionnas gur coir don Eaglais gach connsboid mu Chreideamh do leiginn fadheireamh, gu hiomlan † fá Nráidhthe s. Achd air an Adhbhar nach bhfuil Eólas air na Ceadchánamhnaibh úd aig Pobul DE uile, aig a bhfuil coir air na Scrioptuiribh, agus da mbuin siad, agus da bhfuil air ordughadh iad da nléughthadh agus da nrannsughadh a Neagal DE t: Uime sin as coir a gcur a Ccánamhuin ghnathuighthe gach Dúthcha gus a dtig siad u, chum air bheith do Fhocal DE na chomhnuidh gu Saidhbhir annsna huilibh, go ndeanaidis Adhradh dhó air mhodh taitneamhach w; agus gu mbiodh Dóchas aca trid Foighid agus Comhfurtachd na Scrioptuiridh x.

r Matt. 5. 18. s Isai. 8. 20. Gniomh. 15. 15 .Eoin 5. 39, 46. t Eoin 5. 39. u 1 Ccor. 14. 6, 9, 11, 12, 24, 27, 28. w Coloss. 3. 16. x Romh. 15. 4.

IX. A sé an Scrioptuir feín, an Riaghail Neimhmeachdach chum an Scrioptuir a Mhíniughhadh; Agus uime sin an tan do bhíos Ceisd mu sheadh fíor agus ionlan

† No thabhairt fa mbreith. Hibern. Dol air a Ccomhairce.

[TD 9]

Scrioptuir air bhith (agus ni bhfuil ionad seadh aige, achd a haon amhain) as fhédir a rannsughadh, agus fhiosrughadh o ionadaibh eile ata ag labhairt ni is soilleire y.

y 2 Phead. 1. 20, 21. Gniomh. 15. 15, 16.

X. Ni hédir gur neach air bith eile, achd an Spiorad Naomh ag labhairt ann san Scrioptuir, as Ardbhreitheamh ann leis a bhfuil gach uile Chonnsboid mu Chreideamh re na Criochnughadh, agus uile Orduighe na Nard-Seanaidhe, Baramhla Shein-Scriobhthairidh, Teagasga Dhaoine, agus Spioraid dhíomhaire, re na ngceasnughadh, noch fós 'sann re na Bhreitheamhnas as coir dhuinn seasamh z.

z Matt. 22. 29, 31. Ephes. 2. 20. le Gniomh. 28. 25.

CAIB. II.

Ma DHIA, agus an Trionoid Naomh.

I. NI bhfuil achd aon DIA amhain ann a, an DIA beó fíor b, neach ata neimhchríochnuigheach ann a mBith agus a Bhfoirfeachd c, Spiorad Rofhíorghlan d, Neamhfhaicsinneach e, gun Chorp, gun a Deut. 6. 4. 1 Ccor. 8. 4, 6. b 1 Tess. 1. 9. Jer. 10. 10. c Job 11. 7, 8, 9. agus 26. 14. d Eoin 4. 24. e 1 Tim. 1. 17.

[TD 10]

Chodtchaibh f, gun Fhulangthaibh g, Neamhchlaochlodhach h, Neach nach fédir a thomhas i, Biothbhuan k, Neach nach fédir gu hiomlan a thuigsin l, Uilechumhachdach m, Ró-ghlic n, Ró-naomh o, Lan-shaor p, Ard-ughdarrach q, ag oibriughadh na huile neithe do reir Comhairle a Thoil neamhchlaochlodhach, agus ro-chomhthromach fein r, chum a Ghlóire fein s; ro Ghrádhach t, Ghrásmhur, Thrócaireach, Fhadfhuilngtheach, pailt ann a Maitheas, agus a Bhfirinn; ag maitheamh Aingidheachd, Easaontas, agus Peacaidh u; ag tabhairt Luidheachd don druing iarras é gu díthchiollach w, agus fós ro Cheart agus Uathbhasach iona Bhreitheamhnusaibh x, ag tabhairt Fuath do gach uile Pheacadh y, agus nach saorfuidh air eunchor an Cciontach z.

f Deut. 4. 15, 16. Eoin 4, 24. le Luc. 24. 39. g Gniomh. 14. 11, 15. h Seam. 1. 17. Mal. 3. 6. i 1 Riogh. 8. 27. Jer. 23. 23, 24. k Salm 90. 2. 1 Tim. 1. 17. 1 Salm 145. 3. m Geine. 17. 1. Foills. 1. 8. n Romh. 16. 27. o Isai. 6. 3. Foills. 4. 8. p Salm 115. 3. q Exod. 3. 14. r Ephes. 1. 11. s Seanfhoc. 16. 4. Romh. 11. 36. t 1 Eoin 4. 8, 16. u Exod. 34. 6, 7. w Eabhr. 11. 6. x Nehem. 9. 32, 33. y Salm 5. 5, 6. z Nah. 1. 2, 3. Exod. 34. 7.

II. Ata aig DIA gach uile Bheatha a, Ghlóir b, Mhaitheas c, agus Bheannughadh d, ann

a Eoin 5. 30. b Gniomh. 7. 2. c Salm 119. 68. d 1 Tim. 6. 15. Romh. 9. 5.

[TD 11]

fein agus uaidhe fein; Agus atá sé na aonar Uile-dhiongħal ta' ann fein, agus dhó féin, gun fhéum aige air Dhúilibh air bith do rinneadh leis e, is gun é ag tarruing Glóir air bith uatha f, achd amhain ag foillsiughadh a Ghlóire fein ionta, leó, dhoibh, agus orra: A sé aon Tobar gach uile Bhith, agus 'sann uaidhe, agus da thríd, agus air a shon, atá na huile neithe g, agus ata Uachdranachd Ardhighearnoil aige os a gcionn, chum gach einni is áill leis féin, do dheanamh leó, air anson, agus orra h. Iona Fhiaghuis atá na huile neithe foscailté agus follas i, atá a Eolás neimhchríochnudhach, neimhṁhearachdach, agus * neimhcheangailte ris

an Chréatuir k, air chor as nach bhfuil ní air bith neimhchinnteach, no neimhdheirbhthe dhó l. Atá sé ro-naomh iona uile Chomharlaibh, iona uile Oibrighibh, agus iona uile Aitheantaibh m. Dhósan a dhligtheard o Ainglibh agus o Daoinibh, agus o gach Créatuir eile, ge be air bith Adhradh, Seirbheis, no Umhlachd, a chíofar dhó iarruidh orra n.

e Gniomh. 17. 24, 25. f Job 22. 30. g Romh. 11. 36. h Foills. 4. 11. 1 Tim. 6. 15. Dan. 4. 25, 35. i Eabhr. 4. 13. k Romh. 11. 33, 34. Salm 147. 5. l Gniomh. 15. 18. Esech. 11. 5. m Salm 145. 17. Romh. 7. 12. n Foills. 5. 12, 13, 14.

[TD 12]

III. Ann a Naonachd na Diadhachd atá trí Pearsuin, d'aon Nádúr, Chumhachd agus Bhiotbhuanachd; DIA an Tathair, DIA an Mac, agus DIA an Spiorad Naomh o. Ni bhfuil an Tathair o neach air bith, ni bhfuil air na ghaintinn, no ag teachd o neach: Atá an Mac air na ghaintinn gu biothbhuan o Nathair p: Atá an Spiorad Naomh ag teachd gu biothbhuan o Nathair agus on Mhac q.

o 1 Eoin 5. 7. Matt. 3. 16, 17. agus 28. 19. 2 Ccor. 13. 14. p Eoin 1. 14, 15. q Eoin 15. 26. Gala. 4. 6.

CAIB. III.

Air * Orduighibh Siorruidh DHE.

I. DO ordúigh DIA o uile bhiotbhuanachd, le Comhairle ro-ghlic agus naomhtha, a Thoile fein, gu saor, agus gu neamhchlaochlochach gach einni do tharlas a, achd so air chor as nach é DIA Ughdarr an Pheacaidh b, agus nach bhfuil fairneart ga dheanamh air Toil na Gcréutiireadh, is ni mó atá saoirse no neimhchinnteachd na ndara Hádhbhara air na thabhairt uatha, achd 'sann is mó atá sé air na dhaingniughadh c.

a Ephes. r. 11. Romh. 11. 33. Eabhr. 6. 17. Romh. 9. 15, 18. b Seam. 1. 13, 17. 1 Eoin 1. 5. c Gniomh. 2. 23. Matt. 17. 12. Gniomh. 4. 27, 28. Eoin 19. 11. Sean-fhoc. 16. 33.

[TD 13]

II. Ge gur fiosrach DIA air gach einni a thiucfas, no fheadfus teachd, chum crich, faoi eunchumhnant air bith a dhfhéudar a breathnughadh d, gidheadh ni ndordúigh sé einni chionn gu bhfaca sé romh laimh é mar ni re teachd, no mar ni a thigeadh chum crích air a shamhuil sin do chumhnantaidh e.

d Gniomh. 15. 18. 1 Samu. 23. 11, 12. Matt. 11. 21, 23. e Romh. 9. 11, 13, 16, 18.

III. Tríd Ordugh DHE, chum foillsiughadh a Ghloire, atá cuid égin do Daoine agus do na Haingil f, air * na ntagh-órdughadh roimh laimh chum Beatha shuthuain, agus cuid eile air na nreumh-ordughadh chum Báis siorruidh g.

g Romh. 9. 22, 23. Ephes: 1. 5, 6. Sean-fhoc: 16. 4.

IV. Atá na Haingil agus na Daoine so do reumh-thaghthadh agus do reumh-orduigheadh mar so, air na ngcomharthughadh fa leth agus gu neamhchlaochladhach, agus a ta a Naireamh coimhchinnteach agus * comhchriochnuigthe, as nach feudfuigtheard a mhéadughadh no a lughdughadh h.

h 2 Tim: 2. 19. Eoin 13. 18.

* Faic shuas san Litir.

* Co-ainmnigthe, no Co-shocraigthe.

[TD 14]

V. An drong atá air na ntagh-ordughadh roimh laimh chum Beatha, do rinn DIA roimh thosach an Tsaoghail, do réir a Rún síorruidhe agus neamhchlaochlodhach, agus do réir Comhairledh híomhair agus Gean-maith a Thoile fein a ntaghthadh ann a Gcríosd chum Glóir shíorruidh i, o a shaor Ghrás agus Ghrádh, gun roimh-sheallamh air Chreideamh, no air Dheaghoibrightibh, no air Bhuan-mhairtheacduin a néunchuid diobh, no air einni eíle 'san Chréatuir, mar Chumhnantaibh no mar Adhbharaibh, da bhrosnughadh chuige so k; Agus so uile chum Cliú a Ghrása glórmhur l.

i Ephes. 1. 4, 9, 11. Romh. 8. 30. 2 Tim. 1, 9. 1 Tessal. 5. 9. k Romh. 9. 11, 13, 16. Ephes. 1. 4, 9. 1 Ephes. 1. 6, 12.

VI. Mar dhorduigh DIA na Daoine taghta chum Glóir, is amhluidh le Run síorruidh agus ro-shaor a Thoile, do romhorduigh se na huile Mheadhoine ata chuige sin m. Uime sin iadsan ata air na ntoghthadh, air tuitim dhoibh a Nadhamh, atáid air na * nsaoradh le Críosd n, air na ngairm go heifeachdach chum Creidimh a Gcríosd le na Spiorad ag oibriughadh a nam iomchubhaidh, taid air na * mhfireunughadh, air na nuchdmhacughadh, air na naomhthu-

m 1 Phead. 1. 2. Ephes. 1. 4, 5. Ephes. 10. 2 Tess. 2. 13. n 1 Tess. 5. 9, 10. Tit. 2. 14.

[TD 15]

ghadh o, agus air na ngcoimhead le na Chumhachda tríd Creidimh chum Sláinte p. Agus ni bhfuil drong air biot eile air na nsaoradh le Críosd, air na ngairm gu heifeachdach, air na mhfireunughadh, air na nuchdmhacughadh, air na naomhthughadh, agus air na nsábhalaigh, achd na Daoine taghta amhain q.

o Romh. 8. 30. Ephes. 1. 5. 2 Tess. 2. 13. p 1 Phead. 1. 5. q Eoin 17. 9. Romh. 8. 28. sios gu Crich an Chaibidil. Eoin 6. 64, 65. Eoin 13. 26. Eoin 8. 47. 1 Eoin 2. 19.

VII. Chuncas do DHIA a réir Comhairle dorannsuighthe a Thoile fein (leis an bhfuil sé ag t leigionn amach, no ag congmhail air ais, a Throcaire, mar chíofar dhó) chum Glór a Airdthighearnais oscionn a Chréutuireadh, an chuid eile don Chinneadh Daonna do leigionn seachad, agus a nordughadh chum Easonoir agus Feirge, air son a Mbpeacaidhibh, chum Cliú a Cheartais ghlórmhur r.

r Matt. 11. 25, 26. Romh. 9. 17, 18, 21, 22. 2 Tim. 2. 19, 20. Jud. 4. 1 Phead. 2. 8.

VIII. A ta Teagascg na Haird-dhiomhaireachdsa an t Reumhorduigh, re na lámharcadh le Heagna agus

t ag toirbheirt a Throcaire.

t no, an reumhthaghordugh. Seall san Litir.

[TD 16]

Cúram áirid s, chum air bheith do Dhaoinibh ag tabhaint fadear Toil DHE foillsigte iona Fhocal, agus ag tabhaint Umhlachd dhi, gu bhfeadfluid o Dheirbhtheachd a Ngairm eifeachdaich, bheith lán-bheachduigh ma Ntaghthadh siorruidh t. Agus mar sin, do bheir an Teagascga seachad Adhbhar Cliú agus Urram do DHIA, agus Iongantuis uime u, agus Adhbhar Irisleachd, Díchill, agus Sólais lónmhuiре do na huilidhibh ata gu trébhdireach ag tabhaint Umhlachd don Tsoisgeul w.

s Romh. 9. 20. Romh. 11. 33. Deut. 29. 29. t 2 Phead. 1. 10. u Ephes. 1. 6. Romh. 11. 33. w Romh. 11. 5, 6, 20. 2 Phead. 1. 10. Romh. 8. 33. Luc. 10. 20.

CAIB. IV.

Man Chruthaghadh.

I. CHuncas do DHIA an Tathair, an Mac, agus an Spiorad Naomh a, chum foillsiughadh Glóire a Chumhachda, a Ghliocais, agus a Mhaithis shiorruidh b, ann san tosach, an Saoghal agus na huile neithe faicsinneach, agus neamhfhaiccsinneach atá

a Eabhr. 1. 2. Eoin 1. 2, 3. Geine. 1. 2. Job 26. 13. agus Job 33. 4. b Romh. 1. 20. Jerem. 10. 12. Salm 104. 24. Salm. 33. 5, 6.

[TD 17]

ann, a chruthughadh, no an ndeanamh do neimhni, a núine sé Laethe, agus gach einní dhíobh ro-mhaith c.

c Geine. an 1 Caib. Eabhr. 11. 3. Col. 3. 16. Gniomh. 17. 24.

II. Tar éis do DHIA na huile Chréutuireadha eile a dheanamh, do chruthaigh sé an Duine, Fear agus Bean d, le Anmanaibh riasunta agus neamhbhásmhur e, le Heólas, Fireuntachd, agus Fior-naomhthachd ionta, do réir Iomhaigh feín f, air bheith do Lagh DHE aca, scriobhtha iona Gcroidhthaibh g, agus Néart da choimhlionadh h, achd gidheadh gur ní do fhéudfadh tárla, gu mbrisfid é, bhríogh gu raibheadar air na mhfágbhail gu saoirse an Toile féin, do bheith claochlodhach i. A thuilleadh air an Laghsa scriobhtha iona Gcroidhthaibh, fuair siad Aithne gun ní air bith ithe don Chraoibh Éolais an mhaith agus uilc, agus a bhfad do choimhdeadh an Aithnesi leó, do bheithid sona iona Ccomhchomun re DIA k, agus do bheith Uachdranachd aca oscionn na Gcréutuireadhl.

d Geine. 1. 27. e Geine. 2. 7. le Seanmor. 12. 7. agus Luc. 23, 43. agus Matt. 10. 28. f Geine. 1. 26. Coloss. 3. 10. Ephes. 4. 24. g Romh. 2. 14, 15. h Seanmor. 7. 29. i Geine. 3. 6. Seanmor. 7. 29. k Geine. 2. 17. agus Geine. 3. 8, 9. 10, 11, 23. 1 Geine. 1. 26, 28.

[TD 18]

CAIB. V.

Mu Fhreasdal DE.

I. A Tá DIA Ard-chruthuightheoir na nuile neithe, ag congmhail suas a, ag stiubhradh, ag *† suighthiughadh, agus ag riaghladh, na nuile Chréutuireadhl, Ghniomhartha, agus Neitheanna b, on Mhór gus an Bheag c, le na Fhreasdal ro-ghlic, agus ro-naomhtha d, do réir a Roimh-éolais neamhmhearachdach e, agus Comhairle shaor agus neamhchlaochladhach a Thoile fein f, chum Cliú Glóire a Ghliocais, a Chumhachda, a Cheartuis, a Mhathais, agus a Thrócaire g.

a Eabhr. 1. 3. b Dan. 4. 34, 35. Salm. 135. 6. Gniomh. 17. 25, 26, 28. na Caibidilse uile do Leabhar Job, eadhon 38. 39, 40, agus 41. c Matt. 10. 29, 30, 31. d Seanfhoc. 15. 3. Salm 104. 24. agus Salm 145. 17. e Gniomh. 15. 18. Salm 94. 8, 9, 10, 11. f Ephes. 1. 11. Salm 33.10, 11. g Isai. 63. 14. Ephes. 3. 10. Romh. 9. 17. Geine. 45. 7. Salm 145. 7.

II. Ge gu bhfuil na huile neithe, thaobh Roimh-fhios agus Ordugh DHE an Ccead Adhbhar, ag teachd chum Crích, gu neamhchlaochladhach, agus gu neamhmearach-

[TD 19]

dach h; gidheadh atá sé leis an Fhreasdal chéudna, ag tabhaint orra tárla do reir Nádúr na ndara Hádhbhara, gu neamhsheachnach, gu saor,

no * gu teagmhaiseach i.

h Gniomh. 2. 23. i Geine. 8. 22. Jerem. 31. 25. Exod. 21. 13. le Deut. 19. 5. 1 Riogh. 22. 28, 34. Isai. 10. 6, 7.

III. Atá DIA ag deanamh Fóghnaimh do Mheadhoineadh iona Fhreasdal ghnáthuighthe k, gidheadh atá sé saor chum Oibriughadh iona bhfeaghuis l, os a gcionn m, agus iona naghaidh, mar is áil leis n.

k Gniomh. 27. 31, 44. Isai. 55. 10, 11. Hos. 2. 21, 22. 1 Hos. 1. 7. Matt. 4. 4. Job 34. 10. m Romh. 4. 19, 20, 21. n 2 Riogh. 6. 6. Dan. 3. 27.

IV. Atá Neart uilechumhachdach, Gliocas doscruduigh, agus Maitheas neimhchríochnuigheach DHE ga mhfoillsiughadh feín, comhmór iona Fhreasdal, as gu rig si, gu nuige an chéad Leagadh, agus uile Pheacaidhibh eile na Naingil, agus Dhaoine o, agus sin ni hann le Lom-fhulannas p, achd le Fulannus aig a bhfuil cuimsiughadh ro-

o Romh. 11. 32, 33, 34. 2 Samu. 24. 1. le 2 Seanachais 21. 1. 1 Riogh. 22. 22, 23. 1 Seanach. 10. 4, 13, 14. 2 Samu. 16. 10. Gniomh. 2. 23. agus Gniomh. 4. 27, 28. Gniomh. 14. 16.

[TD 20]

ghlic agus ro-chumhachdach maille ris q; Agus ata air mhodhaibh eile ga nstiúbhradh, agus ga nriaghladh, ann a Fritheoladh éugsamhail, chum a Chríochaibh naomhtha fein r; Gidheadh 'sann air chor as go bhfuil a Mpeacaidheachd ag teachd on Chréutuir amháin, agus ni hann o DHIA, neach air bheith dhó ro-naomh, agus ro-cheart, nach bhfuil agus nach féud a bheith na Ughdar Peacaidh, no na neach ris an taitin sé s.

q Salm 76. 10. 2 Riogh. 19. 28. r Geine. 50. 20. Isai. 10. 6. 7, 12. s Sheum. 1. 13, 14, 17. 1 Eoin 2. 16. Salm 50. 21.

V. A ta an DIA ro-ghlic, ro cheart-bhreitheach, agus ro-ghrásmhur, gu minic ag fágbhail a Chloinne fein, ré seal, gu hiomdha Buaireadh, agus Truaillidheachd a Ngcroidhthe fein, chum a nsmachdthughadh air son a Mpeacaidhaibh do rinneadan roimhe, no chum Neart folughte na Truaillidheachd, agus Mealltoireachd a Ngcroidhe do nochdadh dhoibh, gcoinne gu mbithidis air na Nirisliughadh t; Agus fós da ndúsgadh suas gu greamthughadh ni is teinne agus ni is cinntiche ris fein chum a gcongmhail suas; Agus da ndeanamh ni is furachaire anaghaidh gach uile Chionfá Peacuidh 'san aimsir re teachd; Agus chum

t 2 Seanach. 31. 25, 26, 31. 2 Samu. 24. 1.

[TD 21]

iomdha Críoch eile tá ceart agus naomhtha u.

u 2 Ccor. 12. 7, 8, 9. Salm 73. gu hiomlan. Salm 77. 1, 10, 12.
Marc. 14 o rann 66, gu Crich an Chaibidil. le Eoin 21. 15, 16, 17.

VI. Mu na Daoinibh aingidh neimhdhiaghaidh sin a ta DIA mar Bhreitheamh ceartbhreitheach ag dalladh agus ag cruadhthughadh air son Peacaidhibh do rinneadar roimhe w, uathasan atá sé ni amhain ag congmhail air ais a Ghrás leis a bhféidthe a nsoillsiughadh iona Ntuigse agus drúthadh air a Ngcroidhthibh x: Achd air nairibh fós, ag taruing air ais na † Tiodhlaice do bhi aca y, Agus ga mhfágbaile ma choinne neithe da ndean an Truailleachdsan Cionfa Peacaidh z, agus le so uile atá sé ga ntabhairt thairis da Nainmiannuibh fein, do Bhuaidhridhibh an Tsaoghail, agus do Chumhachd an Aidhbhirseoir a: Leir tharla gu bhfuilid ga gcruadhthughadh fein, seadh faoi na Meadhonaibh sin a ta Dia ag gnáthughadh chum Daoine eile a mhaothughadh b.

w Romh. 1. 24, 26, 28. agus Romh. 11. 7, 8. x Deut. 29. 4. y Matt. 13. 12. agus Matt. 25. 29. z Deut. 2. 30. 2 Riogh. 8. 12, 13. a Salm 81. 11, 12. 2 Tessal. 2. 10, 11, 12. b Exod. 7. 3. le Exod. 8. 15, 32. 2 Ccor. 2. 15, 16. Isai. 8. 14. 1 Phead. 2. 7, 8. Isai. 6. 9, 10. le Gniomh. 28. 26, 27.

† Giftean.

[TD 22]

VII. Mar a ruigeas Freasdal DE, gu generalta gus na huile Chréutuiribh, is amhluidh ata si air mhodh ni is sunnradhaigthe ag gabhail Cúram da Eaglais, agus ag suighthiughadh na huile neithe chum a maith c.

c 1 Tim. 4. 10. Amos 9. 8, 9. Romh. 8. 28. Isai. 43. 3, 4, 5, 14.

CAIB. VI.

Ma † Thuitim an Duine, mar Pheacadh, agus mu † Pheanus air a shon.

I. AIR bheith dar gcéad Sinnsearaibh air na mealladh le Aisinnleachd agus Buaidhreadh an Aidhbhirseoir, do pheacuigh eadar 'san Mheas toirmisgthe do ithe a. Chuncas do DHIA do reir a Chomhairle ghlic agus naomhtha, a Mpeacadhsa dfhulang, air bheith do Rún aige, a † ordughadh chum a Ghloire fein b.

a Geine. 3. 13. 2 Ccor. 11. 3. b Romh. 1. 32.

II. Leis an Pheacadhsa do thuiteadar o a † Ngcéudfhireuntachd, agus o a Ngcomh chomun re DIA c, agus mar sin dfásadar marbh a Bpea-

c Geine. 3. 6, 7, 8. Seanmor. 7. 29. Romh. 3. 23.

† Leagadh.
† Dioghaltas.
† riaghlaadh.
† Firenteachd gein, no Geinfhireuntachd.

[TD 23]

cadh d, agus truaillidh gu hiomlan, ann a nuile Chumhachdaibh a Nanmanna, agus Bhalluibh a Ngcuirp e.

d Geine. 2. 17. Ephes. 2. 1. e Tit. 1. 15. Geine. 6. 5. Jer. 17. 9. Romh. 3. 10, gu nuig Rann 19.

III. Bhrígh gu mbiádsan Freamhach an Chinnidh Daonna uile, do bheith Cionta an Pheacaídhe air na mheas f, agus an Bis céadna san Pheacadh agus ann san Nádúr thruaillidh air na iomchar, da Niliochd uile ta ag teachd uatha tre Gineolughadh gnathaighte g.

f Geine. 1. 27, 28. agus Geine. 2. 16, 17. agus Gniomh. 17. 26. le Romh. 5. 12, 15, 16, 17, 18, 19. agus 1 Ccor. 15. 21, 22, 45, 49. g Salm 51. 5. Geine. 5. 3. Job 14. 4. agus Caib. 15. r. 14.

IV. On Truaillidheachd gheinse, tre bhfuil sinn gu tur air ar gcur o Ghléus chum an uile Mhaith, air ar ndeanamh neamhchomasach chuige, agus conntrardha dhó h, agus ag aomadh gu hiomlan chum an uile Olc i, ata na huile Pheacaídhe Gniomhtha ag teachd k.

h Romh. 5. 6. agus Romh. 8. 7. agus fos Romh. 7. 18. Coloss. 1. 21. i Geine. 6. 5. agus Caib. 8. r. 21. Rhom. 3. 10, 11, 12. k Sheam. 1. 14, 15. Ephes. 2. 2, 3. Matt. 15. 19.

[TD 24]

V. Re fad na Beathasa, ata an Truaillidheachdsa a Náduire ag fantin 'san Droing ata air na Nathghineamhuin l; Agus ge gu bhfuil sí air a Maiitheamh agus air a Claoídh tríd Chriosd, gidheadh is fior-pheacadh da ríreamh i fein, agus a huile Ghluasachd fós m.

1 1 Eoin 1. 8, 10. Romh. 7. 14, 17, 18, 23. Sheam. 3. 2. Sean-fhoc. 20. 9. Seanmor. 7. 20. m Romh. 7. 5, 7, 8, 25. Gala. 5. 17.

VI. Air bheith do gach aon Pheacadh Gein agus Gniomhtha araon, na Bhriseadh an Ceart-lagh DHE, agus conntrardha dho sin n, atá sé iona Nádúr fein ag tarruing Cionta air an Pheacach o, tre a bhfuil sé air na cheangal thairis do Fheirg DHE p, agus do Mhallachd an Lagha q, agus mar sin ata am Bás r, agus gach uile Thruaighe Spioradoil s saoghalta t, agus siorruidhe u, ina * aoradh.

n 1 Eoin 3. 4. o Romh. 2. 15. p Ephes. 3. q Gala. 3. 10. r Romh. 6. 23. s Ephes. 4. 1. t Romh. 8. 20. Caol Jerem. 3. 39. u Matt. 2. 41. 2 Tessal. 1. 9.

CAIB. VII.

Mu † Choimhcheangal DE, an Duine.

I. A Ta an Tedirdhealughadh edir DIA agus an Ccréutuir comhór as ge go

† Cunnradh, no Connartha.

[TD 25]

dlichtear o Chréutuiribh riasunta, Umhlachd dhósan, mar a Ngcruthuightheoir, gidheadh ni bhfeudfuid a mfeasda a Mhealtuin air chor ar bith mar a Nsonas agus a Nluidheachd, achd trid Aontughadh deónach égin, air taobh DHE, a chuncas dó a chur a gcéill air modh Coimhcheangail a.

a Isa. 40. 13, 14, 15, 16. Job 9. 32, 33. 1 Shamu. 2. 25. Salm 113. 5, 6. agus Salm 100. 2, 3. Job 22. 2, 3. agus Job 35. 7, 8. Luc. 17. 10. Gniomh. 17. 24, 25.

II. An ccead Choimhcheangal do rinneadh ris an Duine, bu Choimhcheangal Oibrighe è b, ann a raibh Beatha air a gealladh do Adhamh, agus annsan da Shliochd c, air Chumhnant.

Umhlachda iomlain † phearsuinte d.

b Gala. 3. 12. c Romh. 10. 5. agus Romh. 5. 12. gu nuig Rann 20. d Geine 2. 17. Gala. 3. 10.

III. Air bheith don Duíne, trid a Leagaidh e fein dfhágbhail neamhchomasach chum righinn air Beatha trid an Choimhcheangal ud, chuncas don Tighearna Coimhcheangal eile do dheanamh e, da ngoirthear gu coitchionn, Coimhcheangal Grásá: ann a bhfuil sé ag tairgse gu saor, Beatha agus

e Gala. 3. 21. Romh. 3. 20, 21. Geine 3. 15. Isai. 42. 6.

† Phearsunoil.

[TD 26]

Slainte trid Josa Criod, ag iarruidh orra Creideamh annsan, chum go mbiodh iad air na nsábhalaigh f; agus ag gealltuin a Spiorad Naomh a thabhairt, do na huilidhibh ata air na Nórdughadh chum Beatha, da ndeanamh deónach agus comasach chum creidsin g.

f Marc. 16. 15, 16. Eoin 3. 16. Romh. 10. 6, 9. Gala. 3. 11. g Esech. 36. 26, 27. Eoin 6. 44, 45.

IV. Goirthear 'san Scriobtuir gu tric Tiomna mar Ainm don Choimhcheangalsa na Ngrás, thaobh Bás Josa Criosc an Fear-tiomnaigh, agus thaobh na Hoidhreachd Shíorruidh, maille ris na huile Neithibh do bhoineas di, a ta air na mhfágbhail mar dhileab ann h.

h Eabhr. 9. 15, 16, 17. Eabhr. 7. 22. Luc. 22. 20. 1 Ccor. 11. 25.

V. Do bhí an Coimhcheangalsa air na † fhritheoladh air mhodh éugsamhuil, re Linn an Lagha, agus re Linn an Tsoisgeil i: Faoi an Lagh do bhí sé air na fhritheolughadh le Geallamhnaibh, Faidhdeireachdaibh, Iobarthaibh, Timchillghearradh, † Uan Cásg, agus le Samhludhaibh agus * Oirdionannsuibh eile, a thugadh do Phobul na Niúdaighe, is gach einni dhiobh

i 2 Ccor. 3. 6, 7, 8, 9.

† Mhiniorsdralughadh. no Sheirbhiseachadh.

† Uan-Paschail.

[TD 27]

so uile ag Ciallughadh roimh láimh Críosc do bheith re teachd k, agus do bheith na Neithesi ris an Linn úd diongmhulta agus eifeachdach, tríd Oibriughadh an Spioraid, d'oileiniughadh agus do thogbhail suas na Ndaoine Taghta, ann a Gcreideamh san Mhessiah a ghealladh l, tre raibh aca Lán-Mhaiteamhnus Peacaidhe, agus Sláinte Shíorruidh; agus goirthear dhé an Sein-Tiomna m.

k Eabhr. Caib. 8, Caib. 9, agus Caib. 10. Romh. 4. 11. Coloss. 2. 11, 12. 1 Ccor. 5, 7. l 1 Ccor. 10. 1, 2, 3, 4. Eabhr. 11. 13. Eoin 8. 56. m Gala. 3. 7, 8, 9, 14.

VI. Faoi an Tsoisgeul, an tan a thaisbeineadh Críosc, Bríogh na neitheann ud n, a siad na Hoirdionannsaidh ann a bhfuil an Ccoimhcheangalsa air na fhritheoladh, Seanmoiriughadh an Fhocail, agus Fritheolughadh Sacramuinteadha, an Bhaistidh agus Shuipeir an Tighearna o; agus ge gur iadso as teirce ann a Naireamh, agus gu bhfuilid air na mfritheoladh le n'as mó do Shimplidheachd, agus le n'as lugha do Ghloir leth a muigh; gidheadh ata an Coimhcheangalsa air na thaisbeunadh ionntasan le barridheachd Iomlaine, Soilleireachda, agus Eifeachda p, do na huile

n Coloss. 2. 17. o Matt. 28. 19, 20. 1 Ccor. 11. 23, 24, 25. p Eabhr. 12. 22. gu nuig 28. Jerem. 31. 33, 34.

[TD 28]

Fhineadhachaibh, Iúdaighibh agus Gheintilighibh araon q; Agus goirthear dhe an Tiomna Nuadh r. Ni bhfuil ann uime sin dá Choimhcheangal Grásá eidirdhealaughte thaobh † Bríogh; achd an Taon-

Choimhcheangal céudna, faoi † atharughadh Fritheoluidh s.

q. Matt. 28. 19. Ephes. 2. 15, 16, 17, 18, 19. r Luc. 22. 20. s
Gala. 3. 14, 16. Romh. 3. 21, 22, 23, 30. Salm 32. 1. le Eabhr. 13.
8. Gniomh. 15. 11.

CAIB. VIII.

Mu Chriosd † an Fear-Meadhoin.

I. CHuncas do DHIA, iona Rún Síorruidhe, an Tighearna Iosa, a Mhac aoin-ghein, do thaghadh agus ordughadh, chum bheith na Fhearmeadoihin edir DHIA agus Dhuine a, na Fháidh b, na Shagairt c, agus na Ríogh d, na Cheann agus na Shlánuightheoir da Eagluis e, na Oighre air na huile Neithibh f, agus na Bhreith-

a Isai. 42. 1. 1 Phead. 1. 19, 20. Eoin 3. 16. 1 Tim. 2. 5. b
Gniomh. 3. 27. c Eabhr. 5. 5, 6. d Salm 2. 6. Luc. 1. 33. e Ephes.
5. 23. f Eabhr. 1. 2.

† Subhstaint.

† Fhritheoladhuibh eugsamhla.

† an Teidir-mheadhonthoir.

[TD 29]

eamh air an Tsaoghal g: D'an dtug sé o uile Bhiotbhuanachd Pobul re bith na † Nsliochd dó h, agus re húine gu bithidis leisin air na Nsaoradh, air na Ngairm, air na Mhfíreunughadh, air na Naomhughadh, agus air na Nglorughadh i.

g Gniomh. 17. 31. h Eoin 17. 6. Salm 22. 30. Isai. 53. 10. i 1 Tim.
2. 6. Isai. 55. 4, 5. 1 Ccor. 1. 30.

II. Mac DHE, an Dara Pearsa 'san Trínoid, air bhith dhó na Fhior DHIA Biothbhuan, d'aon † Nádúr ris an Athair, agus Coimhmeas dó, do ghabh sé air, nuair a tháinig Iomlaine na Haimsire, Nádúr an Duine k, le a huile Bhuaidhibh nàdurdha agus a Hanmhuiteachdaibh chumannta, gidheadh a bhféugmhais Peacaidh l, air bheith dhó air na gheineamhuin tre Cumhachd an Spioraid Naoimh a mbroinn Mhuire na Hóighe, da Subhstainte m. Ar chor as gu raibh Dá Nádúr Iomlan, Fhoirfe, agus Edirdhealughte, an Diadhachd agus an Daonnachd, air na ngeur go neamhscarthamhoil re a chéile a naon Phearsa * gun air a Natharughadh ionna cheile, * gun air a Ndeanamh suas

k Eoin 1, 1, 14. 1 Eoin 5. 20. Philip. 2. 6. Gala. 4. 4. Eabhr. 2.
14, 16, 17. Eabhr. 4. 15. m Luc. 1. 27, 31, 35. Gala. 4. 4,

† Subhstaint.

[TD 30]

na neinni le na chéile, no * air na Ngcoimeasg thríd a chéile n.
Agus an Bpearsaso is Fíor-Dhia é, agus Fíor-Dhuine, gidheadh is Aon-Chriosc é, an Taon-Fhearmeadhoin edir DIA agus Duine o.

n Luc. 1. 35. Coloss. 2. 9. Romh. 9. 5. 1 Phead. 3. 18. 1 Tim. 3.
16. o Romh. 1. 3, 4. 1 Tim. 2. 5.

III. Do bheith an Tighearna Iosa Criosc, iona Nádúr Dhaonna * a chuireadh mar so ris an Nádúr Dhiadha, air na Naomhthughadh, agus air Ungthadh, leis an Spiorad Naomh oscionn † Cuimse p, air bheith dhó aige, na huile Ionnmhusa Gliocais agus Eólais ann fein q, ann a bhfacas don Athair gach uile Iomlaine a bheith ag Comhnuidhe r; a gcoinne air bheith dhó Naomhtha, Neamh-Iochdach, Neamhthruailligh, agus lán do Ghrás agus D'firinne s, go mbiodh sé air na * lán-fhuirnisiughadh chum Oifig Edirmheadhonthoir agus Urrais t: Agus nior ghlaic sé chuige fein í, achd do bhí sé air na Ghairm da hionnsaigh le na Athair u, Neach do chuir gach uile Chomas agus

p Salm 45. 7. Eoin 3. 34. q Coloss. 2. 3. r Coloss. 1. 19. s Eabhr. 7. 26. Eoin 1. 14. t Gniomh.
10. 38. Eabhr. 12. 24. agus Caib. 7. r. 22. u Eabhr. 5. 4, 5.

† Tomhas.

[TD 31]

Bhreitheamhnas iona Láimh, agus thug Aithne dhó sin do chur a ngníomh w.

w Eoin 5. 22, 27. Matt. 28. 18. Gniomh. 2. 36.

IV. Do ghabh an Tighearna Iosa an Oifigse gu ro-thoileach os laimh x, agus chum gu cciuireadh sé a ngníomh í, do rinneadh é faoi an Lagh y, agus do choimhlíon sin go hiomlan z, do fhuling se † Piantaidh ro-chráiteach go neimhmeadhonach iona Anam a, agus Fulangthasa ro-dhóruineach iona Chorp b; do Chéusadh é, fuair Bás c, do bhí air na Adhlacadh, agus dfan faoi Chumhachd an Bháis, gidheadh ni bhfaca sé Truaillidheachd d. Air an treas Ló d'éirigh o na Marbhuibh e, leis an Chorp cheudna ann a ndfuiling sé f, leir Chuaidh fós suas air Neamh, agus ata sé na shuidhe ann sin air Deaslaimh a Athar g, ag deanamh Eadarghuidhe h, agus tillfidh sé a thabhairt

x Salm 40. 7, 8. le Eabhr. 10. r. 5 gu nuig r. 10. Eoin 10. 18.
Philipp. 2. 8. y Gala. 4. 4. z Matt. 3. 15. agus Matt. 5. 17. a
Matt. 26. 37, 38. Luc. 22. 49. Matt. 27. 46. b Matt. Caib. 26. agus
Caib. 27. c Philipp. 2. 8. d Gniomh. 2. 23, 24, 27. agus Gniomh. 13.
37. Romh. 6. 9. e 1 Ccor. 15. 3, 4. f Eoin 20. 25, 27. g Marc. 16.
19. h Romh. 8. 34. Eabhr. 9. 24. agus Eabhr. 7. 25.

[TD 32]

Breith air Dhaoinibh agus Ainglibh a Ndeireadh an Tsaoghal i.
i Romh. 14. 9, 10. Gniomh. 1. 11. Gniomh. 10. 42. Matt. 13. 40, 41,
42. Jud. rann 6. 2 Phead. 2. 4.

V. Do rinn an Tighearna Iosa, le na Umhlachd ionlan, agus leis an
Iobairt sin, eadhon é fein, a thug sé tríd an Spioraid Shíorruidh,
aonuair suas do DHIA, Ceartas a Athar do lán-dioladh k; Agus ni
amhain Réite do chosnamh, achd mar a gcéudna Oidhreachd Bhoiobhuan
ann an Ríoghachd Neáimha, dhoibhsan uile, thug an Tathair dhó l.

k Romh. 5. 19. Eabhr. 9. 14, 16. agus Eabhr. 10. 14. Ephes. 5. 2.
Romh. 3. 25, 26. l Dan. 9. 24, 26. Coloss. 1. 19, 20. Ephes. 1. 11,
14. Eoin 17. 2. Eabhr. 9. 12, 15.

VI. Ge nach d'oibrigheadh * † do ríreamh Obair na Saoirse le Críosd,
nó go raibh sé air na ghabhail 'san Fheól, gidheadh do bhí a
Fearta, a Heifeachd, agus a Sochaire, air a ngcomhpártughadh ris na
Daoinibh Taghta, ann sgach Al an diaigh a cheile, o Thosach an
Tsaoghal, leis agus annsna Geallamhnuibh, na Samhluidhhaibh, agus
na Híobarthaibh, ann a raibh air Fhoillsiughadh, agus air na
Chiallughadh go be Siol na Mná é, a Bhrughadh Ceann na Nathrach;
agus an Tuan do

* † cheana, no a lathair, no a ngniomh.

[TD 33]

mharbhadh o Thosach an Tsaoghal; air bheith dhó na aon ceadna, a
Né, a Niugh, agus go Síorruidhe m.

m Gala. 4. 4, 5. Geine. 3. 15. Foills. 13. 8. Eabhr. 13. 8.

VII. A tá Críosd, a Nobair na Hedirmheadhonthoireachd, ag
oibriughadh do réir an Dá Nádúr, ag deanamh, tre gach Nádúr dhíobh,
an ní sin do bhuineas di fein n: gidheadh thaobh Aonachd an
Phearsuin, ata a ní sin a bhuineas D'aon Nádúr, * † air na chur air
Ainm an Phearsuin ata air Ainmniughadh o'n Nádúr eile o.

n Eabhr. 9. 14. 1 Phead. 3. 18. o Gniomh. 20. 28. Eoin 3. 13. 1 Eoin
3. 16.

VIII. Ata Críosd ag cur, agus ag Comhpártughadh, go dearbhtha agus
go héifeachdach, na Saoirse sin do choisin sé, riusan uile dan do
choisin sé í p, ag deanamh Eadarghuidhe air an son q, agus ag
foillsiughadh dhoibh ann san Fhocal, agus leis, Diomhaireadha na
Sláinte r; ga * maothughadh gu héifeachdach le na Spiorad, chum
Creidsin, agus bheith Umhal; ag Riaghladh a Ngcroidhe, le na Fhocal,
agus le na Spi-

p Eoin 6. 37, 39. Eoin 10. 15, 16. q 1 Eoin 2. 1, 2. Romh. 8. 34. r Eoin 15. 13, 15. Ephes. 1. 7, 8, 9. Eoin 17. 6.

† air na luadh ris an Phearsa.

[TD 34]

orad s; ag Buadhthughadh thar a nuile Naimhdibh le na Neart Uilechumhachdach, agus le na Ghliocas, air an Doigh agus air na Modhaibh sin as fearr do choimhfhereagras re na Fheadhmantas Tongantach, agus † Dorannsuighe t.

s Eoin 14. 16. Eabhr. 12. 2. 2 Ccor. 4. 13. Romh. 8. 9, 14. Romh. 15. 18, 19. Eoin 17. 17. t Salm 120. 1. 1 Ccor. 15. 25, 26. Mal. 4. 2, 3. Coloss. 2. 15.

CAIB. IX.

M'an Tsaor-Thoil.

I. DO chuir DIA ann an Toil an Duine, an Tsaoirse Nádurdha sin, air nach bhfuilis ag deanamh Aindheón, agus nach bhfuil tríd Daor-Eigiontas o Nádur ag Socruaghadh air Maith no Olc do dheanamh a.

a Matt. 17. 12. Seum. 1. 14. Deut. 30. 19.

II. Do bhí aig an Duine ann an Staid na Neimhchiontais, Saoirse agus Comas, chum an Ní bu Mhaith, agus bu Thaitneamhach do DHIA, † a Thogradh agus a Dheanamh b

b Sean-moir. 7. 29. Geine. 1. 26.

† neamh-scrúduigheach.

† a Thoileadh. achd faic shuas san Litir.

[TD 35]

achd gidheadh go Claochlodhach, air chor as go bhféudfad sé tuitim uaidhe fo c.

c Geine. 2. 16, 17. Geine. 3. 6.

III. Do chaill an Duine go buileach tríd a Leagaidh ann an Staid an Pheacaidh, Uile Chomas na Toile, chum Maith Spioradalta air bith, ata † a Gcomhchuideachd na Slainte d: Ionnus air bheith don Duine Nádurdha * a naghaidh an Mhaith úd e, agus Marbh a Bpeacadh f, nach bhfuil sé Comasach le na Neart féin, air é fein Iompodh, na air é fein do Ullmhughadh chuige sin g.

d Romh. 5. 6. Romh. 8. 7. Eoin 15. 5. e Romh. 3. 10, 12. f Ephes. 2. 1, 5. Coloss. 2. 13. g Eoin 6. 44, 65. Ephes. 2. 2, 3, 4, 5. 1 Ccor. 8. 14. Tit. 3. 3, 4, 5.

IV. An tan do Iompoigheas DIA an Peacach, agus do Atharruigheas sé é, chum Staid na Ngrás, ata sé ga Shaoradh o a Dhaoirse Nádurdha fán Pheacadh h; agus ga dheanamh Comasach le na Ghrás amháin, chum an ní ata gu Spioradalta Maith, do † Thogradh go Saor, agus do Dheanamh i; gidheadh san air chor as nach bhfuil Toil aige go fairfe, na fós amháin, chum a ní

h Coloss. 3. 13. Eoin 8. 34, 36. i Philipp. 2. 13. Romh. 6. 18, 22.

† ag Comhailteachd Slainte.

† Thoileadh.

[TD 36]

ta Maith, achd atá Toil aige mar an gcéadna chum a ní ta Olc. Agus so thaobh na Truaillidheachd ata ag fantuinn ann k.

k Gala. 5. 17. Romh. 7. 15, 18, 19, 21, 23.

V. Atá Toil an Duine air na deanamh Saor go fairfe agus go neamhchlaochlochach chum Maith na aonar, ann an Staid na Glóire amháin l.

1 Ephes. 4. 13. Eabhr. 12. 23. Eoin 3. 2. Jud. r. 24.

CAIB. X.

M'an Ghairm Eifeachdach.

I. NA huile Dhaoine sin do Romhor-duigheadh le DIA chum Beatha, agus iad sin amháin, is Toil leis, iona Am Orduichte agus Thaitneamhach a Ngairm go heifeachdach a, le na Fhocal agus le na Spiorad b, as an Staid sin an Pheacaidh agus an Bháis ann a bhfuil siad a thaobh Náduir, chum Grás agus Sláinte trí Iosa Críosd c; ag Soillsiughadh a Ninntinne chum Neithe DHE do thuigsin go Spioradoil agus go Slainteamhuil d; Ag tabhairt

a Romh. 8. 30. agus C. 11. r. 7. Ephes. 1 10, 11. b 2 Tessal. 2. 13, 14. 2 Ccor. 3. 3, 6. c Romh. 8. 2. Ephes. 2. 1, 2, 3, 4, 5. 2 Tim. 1. 9, 10. d Gniomh. 26. 18. 1 Ccor. 2. 10, 12. Ephes. 1. 17, 18.

[TD 37]

Ngcroidhe Cloiche uatha, agus ag tabhairt Croidhe Feóla dhoibh e; ag Athnuadhthughadh a Ntoile, agus le na Neart Uile-chumhachdach * ag

tabhairt orra Socrughadh air a ní ta Maith f, agus ga ntarruing go heifeachdach chum Iosa Criosc g: gidheadh sann air chor as gu bhfuilid ag teachd gu ro-shaor, air bheith dhoibh air na ndeanamh deónach le na Ghrás h.

e Esech. 36. 26. f Esech. 11. 19. agus Caib. 36. r. 27. Philipp. 2. 13. Dheut. 30. 6. g Ephes. 1. 19. Eoin 6. 44, 45. h Laoidh Shol. 1. 4. Salm 110. 3. Eoin 6. 37. Romh. 6. 16, 17, 18.

II. 'Sann amhain o Ghrás shaor agus shunnradhach DHE, atá an Ghairm Eifeachdachsa, is ni hann o ní air bith idir do chuncas roimh laimh 'san Duine i, neach ata go hiomlan Fulangthach innte, gus an bhfuil sé, air bheith dhó aithbheothaichte agus athnuadhtuigthe leís an Spiorad Naomh k, air na dheanamh Comasach da thaoibh sin chum an Ghairmse do fhreagradh, agus an Grás atá air na thraigse agus air na ionchar ann, a dhlú-ghabhail chuige l.

i 2 Tim. 1. 9. Tit. 3. 4, 5. Ephes. 2. 4, 5, 8, 9. Romh. 9. 11. k 1 Cor. 2. 14. Romh. 8. 7. Ephes. 2. 5. 1 Eoin 6. 37. Esech. 36. 27. Eoin 5. 25.

III. Naoidheana Taghta, ag básughadh re Haois an Naoidheantachd, atáid air na

[TD 38]

Naithgheintin agus air na Nsábhaladh le Criosc trid an Spioraid m, neach atá ag oibriughadh a nuair as áil leis, far a náil leis, agus mar as áil leis n. As amhluidh fós atá gach uile neach Taghta eile nach fédfir a Ghairm a leith amuigh le Miniostralachd an Fhocaile o.

m Luc. 18. 15, 16. agus Gniomh. 2. 38, 39. agus Eoin 3. 3, 5. agus 1 Eoin 5. 12. agus Romh. 8. 9, na haitesi uile maille re cheile. n Eoin 3. 8. o 1 Eoin 5. 12. Gniomh. 4. 12.

IV. Ge gu bhfeud Daoine eile nach bhfuil Taghta, bheith air na Ngairm le Miniostralachd an Fhocaile p, agus cuid d'oibriugh-aidhthe cumanta an Spioraid do bheith aca q, gidheadh ni bhfuil siad a chaoich ag teachd gu fíor chum Criosc, agus uime sin ni bhfeudfuid bheith air na nsábhaladh r: As lugha na sin fhéudfas Daoine nach bhfuil ag admhail an Chreidimh Chriosduighe, bheith air na nsábhaladh ann a slighe air bith eile, da mhéad an díthchill iona Mbeathadh do † chaitheamh a réir Solus Náduire agus Reachd an Chreidimh sin atáid ag admhail s. Agus bheith ag rádh agus ag seasamh ris, gu bhfeud siad bheith air na

p Matt. 22. 14. q Matt. 7. 22. agus Matt 13. 20, 21. Eabhr. 6. 4, 5. r Eoin 6. 64, 65, 66 agus Eoin 8. 24. s Gniomh. 4. 12. Eoin 14. 6 agus Eoin 4. 22. agus Eoin 17. 3. Ephes. 2. 12

† chumadh.

[TD 39]

nsábhalaadh, as ní ro-urchoideach agus gráineamhail é t.

t 2 Eoin, rann 9. 10, 11. 1 Cor. 16. 22. Gala. 1. 6, 7, 8.

CAIB. XI.

M'an *† Fhireunughadh.

I. AN Drong ata DIA ag Gairm gu heifeachdach, tá sé mar an gceadna ga Mhfireunughadh † gu saor a, ni hann le Fireuntachd do chur ionta, achd le a Mbpeacaidhe do mhaitheamh dhoibh, agus le bheith ag meas, agus ag gabhail re a Mbpearsumaibh mar Fhireunaibh; ni hann, air son ni air bith atá air na oibriughadh ionta, no air na dheanamh leó, achd air son Chríosd na aonar; ni mó is ann le bheith ag meas doibh mar a Mhfireuntachd, Creideamh feín, Gníomh a Ngcreidsine, no Umhlachd air bhith eile † do reir an Tsoisgeil; achd le Humhlachd agus Díoladh Chríosd do mheas doibh b, air bheith dhoibh ag gabhail agus ag socrughadh air Chríosd agus air Fhíreuntachd tríd

a Romh. 8. 30. agus Romh. 3. 24. b Romh. 4. 5, 6, 7, 8. 2 Cor. 5. 19, 21. Romh. 3. 22, 24, 25, 27, 28. Tit. 1. 5, 7. Ephes. 1. 7. Jerem. 23. 6. 1 Cor. 1. 30, 31. Romh. 5. 17, 18, 19.

† Tsaoradh.

† a nasgaidh.

† Soisgeulach.

[TD 40]

Creidimh; agus ni bhfuil an Gcreideamhsa aca uatha feín, is Tiadhlacadh o DHIA é c.

c Gniomh. 10. 44. Gala. 2. 16. Philipp. 3. 9. Gniomh. 13. 38, 39. Ephes. 2. 7, 8.

II. A sé Creideamh ag gabhail agus ag socrughadh mar so air Chriosd agus air Fhíreuntachd, aon Ionstrumaint an Fhíreiniughaidh d; gidheadh ni bhfuil sé na aonar leis féin ann san Tí atá air na Fhíreiniughadh, achd atá na huile Ghrása Slainteamhla eile, do ghná ina chomhchuideachd, agus ni Gcreideamh marbh idir é, achd tá se ag oibriughadh tríd Gráidh e.

d Eoin 1. 12. Romh. 3. 28. agus Romh. 5. 1. e Sheam. 2. 17, 22, 26. Gala. 5. 6.

III. Do fhuasgail Críosd gu hionlán o a Nainbfíach, le na Umhlachd agus le na Bhás, an Drong úd uile atá mar so air na Mhfíreiniughadh, agus dtug fíor Dhíoladh iomlan, agus da ríreadh, do Cheartas Athair

na Náite f. Gidheadh a méud as gu raibh sé air na thabhairt leis an Athair air an son g; agus gur ghabhadh re na Umlachd agus re na Dhíoladh as a nleith h; agus iad so araon † gu saor, ni hann air son ní air bith iontasan; atá a Mhfíreniughadh

f Romh. 5. 8, 9, 10, 19. 1 Tim. 2. 5, 6. Eabhr. 10. 10, 14. Dan. 9. 24, 26. Isai. 53. 4, 5, 6, 10, 11, 12. g Romh. 8. 32. h 2 Cor. 5. 21. Matt. 3. 17. Ephes. 5. 2.

† a nasgaidh.

[TD 41]

uime sin o shaor Ghrás amhain i, a gcoinne gu mbiodh araon, Lán-Cheatas agus Grása saidhbhir DHE, air na Nglorughadh ann a Bhfíreunughadh na Bpeacach k.

i Romh. 3. 24. Ephes. 1. 7. k Romh. 3. 26. Ephes. 2. 7.

IV. Do orduigh DIA o uile Bhiothbhuanachd, na Daoine Taghta uile d'fíreniughadh l, agus a Niomlaine na Haimsire fuair Criod Bás air son a Mbpeacaidhibh, agus déirigh arís chum a Mhfíreniughadh m: gidheadh, ni bhfuilid siad air na Mhfíreniughadh gus an dean an Spiorad Naomh, a nam iomchubhaidh, Criod a chur riú † do ríreadh n.

1 Gala. 3. 8. 1 Phead. 1. 2, 19, 20. Romh. 8. 30. m Gala. 4. 4. 1 Tim. 2. 6. Romh. 4. 25. n Coloss. 1. 21, 22. Gala. 2. 16. Tit. 3. 4, 5, 6, 7.

V. Atá DIA ag mairfeadh ann a bheith ag Maitheamh Peacaidhe na Druinge tá air na Mhfíreunughadh o: agus ge nach féudfuid a bhfeasda tuitim o Staid na Fíreunuighidh p; gidheadh féudfuid tuitim fa Dhiomadh Athaireoil DHE, agus gun Solus a Ghnuise bheith air na aisigeadh arís doibh, nó go deanuid iad fein do Irisliughadh, a Mbpeacaidhe do Admhail, Maitheamhnas

o Matt. 6. 12. 1 Eoin 1. 7, 9. 1 Eoin 2. 1, 2. p Luc. 22. 32. Eoin 10. 28. Eabhr. 10. 14.

† cheana. a láthair. &c.

[TD 42]

do Aslughadh, a Ngcreideamh agus a Naithrighe D'athnuadhughadh q.

q Salm 89. 31, 32, 33. Salm 51. 7, 8, 9, 10, 11, 12. Salm 32. 5. Matt. 26. 75. 1 Cor. 11. 30, 32. Luc. 1. 20.

VI. B'ionann, air gach Dóigh dhibh súd, Fíreunughadh na Gcreidmhighe san Tseintiomna, agus Fíreunughadh na Gcreidmhighe san Tiomna Nuadh

r.

r Gala. 3. 9, 13, 14. Romh. 4. 22, 23, 24. Eabhr. 13. 8.

CAIB. XII.

M'an Uchdmhacachd.

I .A Tá DIA ag Deónughadh, iona Aonmhac Iosa Croísd agus air a shon, an Drong sin uile atá air na Mhfíreunughadh, a dheanamh na Nluchd-comhpairt, do Ghrás na Huchdmhacachd a: Tre a bhfuil siad air na ngabhall a Naireamh Chloinne DE, agus ag mealtuin gach uile Shaoirse agus Shochair shunnradhach bheanus doibh b; agus tre bhfuil a Ainmsin air na chur orra c, agus iad ag faghail Spiorad na Huchdmhacachd d, agus Cead teachd chum Cathair Ríoghail na Ngrás, le Dánachd e,

a Ephes. 1. 5. b Gala. 4. 4, 5. Romh. 8. 17. Eoin 1. 12. c Jerem. 14. 9. 2 Cor. 6. 18. Foils. 3. 12. d. Romh. 8. 15. e Ephes. 3. 12. Romh. 5. 2.

[TD 43]

agus air na ndeanamh Comasach chum Abba Athair, do éigheadh f; agus tre bhfuil Truas air na ghabhail díobh, agus iad air na Ngcoimhed, Freasdal air na dheanamh dhoibh, agus iad air na Nsmachdughadh, leis, mar le Athair k, gidheadh ni bhfuilid idir air na nteilgeadh dhe l, achd ataid air na Nséulughadh chum La an Tsaoraíd h m, agus ag sealbhughadh na Ngeallamhna n, mar Oidhrighe na Slainte Shiorruidhe o.

f Gala. 4. 6. g Salm 103. 13. h Seanfhoc. 14. 26. i Matt. 6. 30, 32. 1 Phead. 5. 7. k Eabhr. 12. 6. 1 Caoi Jerem. 3. 31. m Ephes. 4. 30. n Eabhr. 6. 12. o 1 Phead. 1. 3, 4. Eabhr. 1. 14.

CAIB. XIII.

M'an Naomhthughadh.

AN Drong ata air na Ngairm go heifeachdach, agus air na Naithgheineamhuin, air bheith do Chroidhe Nuadh, agus Spiorad Nuadh, air na ngruthughadh ionnta, ataid ni is mo air na Naomhthughadh do ríreadh agus t iona Mbpearsuinibh fein, tre Fearta Báis agus Eiseirighe Chriosd a, le na

a 1 Cor. 6. 11. Gniomh. 20. 32. Philipp. 3. 10. Romh. 6. 5, 6.

t gu Pearsunta, gu Pearsunoil.

[TD 44]

Fhocal agus le na Spiorad na ngcomhnuidh ionta b: atá Uachdranachd Cuirp a Pheacaidhe go hiomlan air na sgrios c, agus a uile Ainmianna air na nlagughadh, agus air na ngclaoideadh, ni is smó agus ni is smò d agus iad fein ni is smó agus ni is smó air na mbeóthughadh agus air na neartughadh annsna huile Ghrásuibh Slainteamhla e, chum Fiornaomhthachd do chur a gniomhní iona Fhéugmhuis nach faic Duine air bith an Tighearna f.

b Eoin 17. 17. Ephes. 5. 26. 2 Teβal. 2. 13. c Romh. 6. 6, 14. d Gala. 5. 24. Romh. 8. 13. e Coloss. 1. 11. Ephes. 3. 16, 17, 18, 19. f 2 Cor. 7. 1. Eabhr. 12. 14.

II. Atá an Naomhthachd sa air feadh an Duine go hiomlan g, gidheadh neamh fhoirfe san Bheathsa, atá Fuighiol egin do Thruaillidheachd ag fantuin ann sgach Ball h; agus as so ata Cogadh buanmhairthionach agus neimhréitidheach ag éirigh air bheith don Fheoil ag Miannughadh anaghaidh an Spioraid, agus an Spiorad a naghaidh na Feóla i.

g 1 Tessal. 5. 23. h 1 Eoin 1. 10. Romh. 7, 18, 23. Philipp. 3. 12. i Gala. 5. 17. 1 Phead. 2. 11.

III. Ann san Chogadhsa, ge go bhfeud an Truaillidheachd ata air márthuin, lámh a nuachdar dfhaghail gu mór, re seal k;

k Romh. 7. 23.

[TD 45]

gidheadh tre Síor-fhritheoladh Neirt doibh, o Spiorad Naomhthuighe Chríosd, atá an Chuid air na Aithgheintinn ag Buadhughadh l; agus mar sin atá na Naoimh ag fás a Ngrás, ag comhlionadh Naomhthachd a Neagal DE n.

1 Romh. 6. 14. 1 Eoin 5. 4. Ephes. 4. 15, 16. m 2 Phead. 3. 18. 2 Ccor. 3. 18. n 2 Ccor. 7. 1.

CAIB. XIV.

Mu Chreideamh Slainteamhail.

I. GRÁS an Chreidimh tre bhfuil na Daoine Taghta air na ndeanamh comasach chum Creidsin, gu sábhalaídh a Nanma a, is Obair Spioraid Chríosd iona Ngcroidhthibh é b; agus 'sann le Miniostralachd an Fhocail is gnáth leis bheith air na Oibriughadh c: leis so fós agus le Fritheoladh na Nsacramuinteadha, agus Urnuighe, atá sé ag dul a Méad, agus air na Neartughadh d.

a Eabhr. 10. 39. b 2 Cor. 4. 13. Ephes. 1. 17, 18, 19. Ephes. 2. 8. c Romh. 10. 14, 17. d 1 Phead. 2. 2. Gniomh. 20. 32. Romh. 4. 11. Luc. 17. 5. Romh. 1. 16, 17.

II. Leis an Chreideamhsa atá Críosduidh ag creidsin, gur fior gach einni atá air na fhoillsiughadh san Fhocal, air son Ughdar-

[TD 46]

dhas DHE féin ag labhairt ann e, agus atá se ag † oibriughadh gu héugsamhail air an ní atá air na chur síos ann sgach áite fa leth dhe; eadhon ag tabhairt Umhlachd do na Haitheantaibh f, ag críothnughadh ris na Bagraídhibh g, agus ag dlughabhail Geallamhna DHE thaobh na Beathasa, agus na Beathaídhe atá re teachd h. Achd siad Gníomha áirid an Chreidimh Slainteamhail, Aontughadh do Chriosd. Gabhail ris, agus Socrughadh air, na aonar, chum Fíreunughadh, Naomhughadh, agus Beatha Shuthain, bhrígh Coimhcheangail na Ngrás i.

e Eoin 4. 42. 1 Tessal. 3. 13. 1 Eoin 5. 10. Gniomh. 24. 14. f Romh. 16. 26. g Isai. 66. 2. h Eabhr. 11. 13. 1 Tim. 4. 8. 1 Eoin 1. 12. Gniomh. 16. 31. Gala. 2. 20. Gniomh. 15. 11.

III. Atá eidirdhealughadh san Chreideamhsa thaobh Céumanna, Lag no Láidir k; féudfar gu tric agus air iomdha Modh, Ionnsuighe do thabhairt air, agus a Lagughadh, ach gidheadh atá se ag faghail na Buaidhe l; ag fás a niomdha neach air chor as go nríg siad air Láin-dearbh-beachd tríd Iosa Criod m. Ughdar agus Fear-criochnuighe fós ar Ccreidimh n.

k Eabhr. 5. 13, 14. Romh. 4. 19, 20. Matt. 8. 10. Matt. 6. 30. l Luc. 22. 31, 32. Ephes. 6. 16. Eoin 5. 45. m Eabhr. 6. 11, 12. Eabhr. 10. 22. Coloss. 2. 2. n Eabhr. 12. 2.

† ag gniomhadh.

[TD 47]

CAIB. XV.

Mu Aithrighe chum Beatha.

I. Aithrighe chum na Beatha is Grás Soisgeulach í a, agus atá a Teagasc re na Sheanmoiriughadh le gach Ministeoir an Tsoisgeil, comhmaith is an Teasasg ma Chreideamh a Gcriosd b.

a Sechar. 12. 10. Gniomh. 11. 18. b Luc. 24, 47. Marc. 1. 15. Gniomh. 20. 21.

II. Tríd Aithrighe, ata an Bpeacach (o Shealladh agus o Mhothughadh ni amhain air Cunntabhart, achd mar an cceadna air Salachar agus Fuathmhuireachd a Pheacaidhe, mar neithe atá a naghaidh Nádur Naomhtha, agus Lagh Comhthromach DHE, agus air Breathnughadh dhó do Thrócaire DHE a Gcriosd don Droing atá Aithrigheach) faoi Dhoilghios air son a Pheacaidhibh, agus ag tabhairt Fuath dhoibh, air chor as

go bhfuil sé ag iompodh uatha uile dionnsuighe DHE c, le Rún agus Díthchioll chum gluasachd maille ris, ann a nuile Shlighthibh Aitheanta d.

c Esech. 18. 30, 31. agus Caib. 36. r. 31. Isai. 30. 22. Salm 51. 4. Jerem. 31. 18, 19. Ioel. 2. 12, 13. Amos 5. 15. Salm 119. 128. 2 Cor. 7. 11. d Salm 119. 6, 59, 106. Luc. 1. 27. 2 Riogh. 23. 25.

[TD 48]

III. Ge nach cóir bun do dheanamh as an Aithreachus mar Dhíoladh air bith airson Peacaidh, no mar Adhbhar air bith air Maitheamhnas ann e, ní is Gniomh é do shaor Ghrása DHE ann a Gcriosd f, gidheadh atá Aithreachas comhfhéudhmoil do na huile Pheacachaibh, is nach dtig do neach air bith súil a bheith aige re Maitheamhnas iona fhéugmhuis g.

e Esech. 36. 30, 32. agus Esech. 16. 61, 62, 63. f Hos. 14. 2, 4. Romh. 3. 24. Ephes. 1. 7. g Luc. 13. 3, 5. Gniomh. 17. 30, 31.

IV. Mar nach bhfuil Peacadh air bith coimhbeag as nach tuill sé Damnad h, as amhluidh ni bhfuil Peacadh air bith comhmór as gu bhféud sé Damnad do tharruing air an Druing atá ag deanamh Fior-Aithreachais i.

h Romh. 6. 23. Romh. 5. 12. Matt. 12. 36. i Isai. 55. 7. Romh. 8. 1. Isai. 1. 16, 18.

V. Ni gcóir do Dhaoinibh iad fein do thoiliughadh le Haithreachas gheneralta, achd a se Dleasdanas gach Duine, Díthchioll a chaitheamh chum Aithreachas fa leith do dheanamh air son a Pheacaidhibh fa leith k

k Salm 19. 13. Luc. 19. 8. 1 Tim. 1. 13, 15.

VI. Mar atá dfiachaibh air gach Duine Admhail díomhaire air a Pheacaidhibh a dheanamh do DHIA, ag aslughadh air,

[TD 49]

Maitheamhnas a thabhairt ionnta l; agus air lorg dhó so do dheanamh, agus a Pheacaidh do thréigsin, gheibh sé Trócair m: 'samhluidh is cóir don tí bheir Oilbheim da Bhráthair no do Eaglais Chriosd, bheith toileach, a Aithrighe do thaisbeunadh don drong da dtug sé Oilbheim, le Admhail díomhair no follus, agus le Dobrón air son a Pheacaidh, agus is cóir dhoibhsin na lorg so bheith réidh ris, agus gabhail ris ann a ngrádh o.

l Salm 51. 4, 5, 7, 9, 14. agus Salm 32. 5, 6. m Sean-fhoc. 28. 13. 1 Eoin 1. 9. n Seam. 5. 16. Luc. 17. 3, 4. Joshua 7. 19. Salm 51. go hiomlan. o 2 Cor. 2. 8.

CAIB. XVI.

Mu Dheaghoibrighibh.

I. IS Deaghoibrighe, iad sin amhain do aithin DIA iona Fhocal Naomhtha a, agus ni Ndeaghoibrighe iad sin atá a bhféugmhuis Barantais an Fhocail, air na ndealbhadh le Daoinibh, o Eud dhall, no faoi † Sgail air bith do Dheaghrún b.

a Mic. 6. 8. Romh. 12. 2. Eabhr. 13. 21. b Matt. 25. 9. Isai. 29. 13. 1 Phead. 1. 18. Romh. 10. 2. Eoin 16. 2. 1 Samu. 15. 21, 22, 23.

II. Na Deaghoibhrighe sin, air na ndeanamh a Númhachd do DHIA, is Toradh

† Leithsceal.

[TD 50]

agus is Comharthadha soilleir iad, air Chreideamh Fíor agus Beódha c: agus leó ata na Creidmhigh ag taisbeunadh a Mbuidheachais d, ag neartughadh a Ndeirbh-beachd e, *† ag tóghail suas a Mbráithre f ag cur Maise air Admhail an Tsoisgeil g ag druideadh Béul na Neascairde h, agus ag Glórughadh DHE i, da bhfuil siad na Nobair, air na ngcruthughadh a Niosa Criosc chuige so k; a gcoinne air bheith da Ntoradh aca chum Naomhthachd, go mbiodh an Chrioch aca, eadhon an Bheatha Shuthain l.

c Seum. 2. 18, 22. d Salm 116. 12, 13. 1 Phead. 2. 9. e 1 Eoin 2. 3, 5. 2 Phead. 1 rann 5 go nuig rann 10. f 2 Cor. 9. 2. Marc 5. 16. g Tit. 2. 5, 9, 10, 11, 12. 1 Tim. 1. 6. h 1 Phead. 2. 15. i 1 Phead. 2. 12. Philipp. 1. 11. Eoin 15. 1. k Ephes. 2. 10. Romh. 6. 22.

III. Ni hann uatha fein idir atá a Ngcomas air Deaghoibrighe do dheanamh achd go hiomlan o Spiorad Chriosc m. Agus chum go mbithid air na ndeanamh comasach chuige sin, a bharr air na Grásá dfuair siad cheana, as féudhmoil * san cheart am * Feart an Spioraid Naoimh chéudna, chum toileadh agus deanamh

m Eoin 15. 4, 6. Esech. 36. 26, 27.

† ag ollamhnughadh.

[TD 51]

d'oibriughadh ionnta da Ghean maith n: gidheadh ni ngcóir dhoibhsin na lorg so fás Neimhgníomhach, mar nach budh dligeach dhoibh Dleasdanais air bith a Choimhlionadh, achd an lorg Gluasachd shunnradhach an Spioraid; achd as cóir dhoibh bheith díthchiollach ann a Ngrásá DHE tá ionnta a † Chorrughadh suas o.

n Philipp. 2. 13. agus Caib. 4. r. 13. 2 Cor. 3. 5. o Philipp. 2. 12. Eabhr. 6. 11, 12. 2 Phead. 1. 3, 5, 10, 11. Isa. 64. 7. 2 Tim. 1. 6. Gniomh. 26. 6, 7. Jude rann 20, agus 21.

IV. An drong atá iona Numhlachd ag righionn air an Airde is mó air a bhféidir righionn san Bheathasa, as comhfada ghabh uatha bheith comasach air † dul oscionn a Ndleasdanais, agus tuilleadh a dheanamh is atá DIA ag iarruidh, as go bhfuil móran tá dfiachaibh orra mar Dhleasdanas air nach bhfuilid a righionn p.

p Luc. 17. 10. Nehem. 13. 22. Job 9. 2, 3. Gala. 5. 17.

V. Ni hédir linn, Maitheamhnas Peacaidhe, no an Bheatha Shuthainn, do thuilltin air Laimh DHE, le ar Noibrighibh is fearr, bhrígh an Neamhchoimeis atá edir iad so agus an Ghlórí re teachd, agus an Tedirdhealadh neimhchríochnuigheach atá eidir

† Bheodhughadh suas.

† Bairgniomhadh, Bairdheanamh.

[TD 52]

sinne agus DIA, neach da nach féud sinn bheith tarbhach, na Dioladh a thabhairt airson Ainhfiach ar Bpeacaidh do rinneamar cheana q; achd an tan do ní sinn na huile neithe fhédfir linn do dheanamh, nior rinneamar achd ar Dleasdanas, agus is Seirbheisigh neamhtharbhach sinn r; Agus do bhrígh fós mar is maith iad, gu bhfuilid ag teachd o a Spioradsan s: agus mar atáid air na ndeanamh linne atá siad air na ntruailleadh, agus air na ngcumasg leis an mhéad sin do Laige, agus do Neamhfhoirfidheachd, as nach féud siad Teinnead Bhreitheamhnais DE do fhlang t.

q Romh. 3. 20. Romh. 4. 2, 4, 6. Ephes. 2. 8, 9. Tit. 3. 5, 6, 7. Romh. 8. 18. Salm 16. 2. Job 22. 2, 3. agus Job 35. 7, 8. r Luc. 17. 10. s Gala. 5. 22, 23. t Isai. 64. 6. Gala. 5. 17. Romh. 7. 15, 18. Salm 143. 2. Salm 130. 3.

VI. Achd gidheadh, air bheith do Phearsuinibh na Gcreidmheacha, air a ngabhairl riú go taitneamhach tríd Iosa Críosd, atása gabhairl go taitneamhach annsan, re a Ndeaghoibrighibh mar an gcéudna u; ni hinn mar go mbiodh siad san Bheathasa † neimhchiontach, agus † neamhthuilltionnach air Achmhusan a Bhfiadhnuis.

u Ephes. 1. 6. 1 Phead. 2. 5. Exod. 28. 38. Geine. 4. 4, maille re Eabhr. 11. 4.

†† neamhchoiridheach, agus neamhchronuigheach.

[TD 53]

DE w; achd gur Toil leisin, air bheith dhó ag amhrac orra iona Mhac, gabhail go taitneamhach ris an ní tá trébhdiireach, agus Luaidheachd a thabhairt dó, ge go bhfuil iomadh Anbhfainne agus neamhfhoirfidheachd iona chomhchuideachd x.

w Job 9. 20. Salm 143. 2. x Eabhr. 13. 20, 21. 2 Cor. 8. 12. Eabhr. 6. 10. Matt. 25. 21, 23.

VII. Oibrighe do níotar le Daoinibh nach bhfuil air na Naithghineamhuin, ge go bhféudfuid thaoibh na Cúise man bhuil siad, bheith na neithe atá DIA ag aithine, agus do Dheaghfhóghnamh dhoibh féin agus do Dhaoinibh eile araon y: gidheadh bhrígh nach bhfuilid ag teachd o Chroidhe air na ghlanadh le Creideamh z; na air na ndeanamh air Mhodh ceart, do réir an Fhocail a; na chum Crích cheart, eadhon Glór DHE, uime sin atáid Peacadheach, agus ni hédir leó taitnimh re DIA, na Duine a dheanamh iomchubhaidh chum Gràs dfaghail o DHIA c. Achd gidheadh is peacuidhaiche dhoibhsin, agus is neamhthaitneamhaiche do

y 2 Riogh. 10. 30, 31. 1 Riogh. 21. 27, 29. Philipp. 1. 15, 16, 18.
z Geine. 4. 5, maille re Eabhr. 11. 4, 6. a 1 Cor. 13. 3. Isai. 1.
12. b Matt. 6. 2, 3, 16. c Hagg. 2. 14. Tit. 1. 15. Amos 5. 21, 22.
Hos. 1. 4. Romh. 9. 16. Tit. 3. 5.

[TD 54]

DHIA, na Hoibrighese do leigeadh dhíobh d.

d Salm 14. 4. agus Salm 36. 3. Job 21. 14, 15. Matt. 25. 41, 42, 43, 45. Matt. 23. 23.

CAIB. XVII.

Mu † Bhuanmhaireachduin na Naomh [ann an Staid na Ngras.]

I. AN drong ris an do Ghabh DIA go taitneamhach iona Mhac Ionmhuin, agus a Ghairm sé go heifeachdach agus a Naomhugh sé le na Spiorad, ni bhfeídír leó tuitim go hiomlan, agus go críochnamhoil o Staid na Ngrás; achd Buanmhairfidh siad ann go dearbh, go nuig na Críche, agus bithidh siad air na Nsábhalaigh go Síorruidh a.

a Philipp. 1. 6. 2 Phead. 1. 10. Eoin 10. 28, 29. 1 Eoin 3. 9. 1 Phead. 1. 5, 9.

II. Cho ni a Nsaor-Thoil fein, is Bunachar don BhuanmhairthionnachDSA na Naomh, achd Neamhclaochladhachd Orduigh na Taghtha, atá o Ghrádh Shaor agus Neamhchlaochladhach DHE an Athar b; Eifeachd Tuillttonnais agus Edirghuidhe Josa Críosd c; Comhnuighe Spioraid agus

b 2 Tim. 2. 18, 19. Jerem. 31. 3. c Eabhr. 10. 10, 14. agus Eabhr.

13. 20, 21. agus Eabhr. 9. 12, 13, 14, 15. Romh. 8. 33. go deireadh an Chaibidil. Eoin 17. 11, 24. Luc. 22. 32. Eabhr. 7. 25.

† Shíor-Bhuanas.

[TD 55]

Síl DHE a dtaobh a Stigh dhiobh d; agus Nádúr Choimhcheangail na Ngrás e: Agus uatha so uile, atá Deirbhtheachd, agus † Neimhmhealltamhlachd an Bhuaínmhairthionnachdsa ag teachd f.

d Eoin 14. 16, 17. 1 Eoin 2. 27. 1 Eoin 3. 9. e Jerem. 32. 40. f Eoin 10. 28. 1 Tessal. 3. 3. 1 Eoin 2. 19.

III. Achd gidheadh tríd Buaidhridhibh an Aidhbhirseoir agus an Tsaoghail, tríd a Nsáruighidh on Truailleadh ata air márthuinn ionnta, agus tríd Díothgnáthuighidh Meadhoine a Ngcoimhdaighe, féudfuidh siad tuitim a Bpeacaidhibh anntroma g; agus fantuinn ionnta re seal h: leis a bhfuil siad ag teachd faoi Chorrúigh DHE i, agus ag cur Doilghios air a Spiorad Naomh k, ag call Tomhas égin da Ngrása agus da Ngcomhfhurtachda l, ag teachd faoi Chruas Croidhe m, agus a Ngcoguisidh air na nlot n; agus leis a bhfuil siad fós ag deanamh Dochuin do Dhaoinibh eile, agus ag tabh-

g Matt. 26. 70, 72, 74. h Salm 51. Tiodal an T sailm, agus rann 14. i Isai. 64. 5, 7, 9. 2 Samu. 11. 27. k Ephes. 4. 30. l Salm 51. 8, 10, 12. Foills. 2. 4. Laoidh Shol. 5. 2, 3, 4, 6. m Isai. 36. 17. Marc 6. 52, agus Marc 16. 14. n Salm 32. 3, 4. agus Salm 51. 8.

† Neamhfhailligheachd.

[TD 56]

airt Oilbheim dhoibh o, agus ag tarruing Breitheamhnasa saoghalta orra féin p.

o 2 Samu. 12. 14. p Salm 89. 31, 32. 1 Cor. 11. 32.

CAIB. XVIII.

Mu Dhearbh-Beachd air Gras agus Slainte.

I. GE go bhféud Cealgoiridh agus Daoine eile nach bhfuil air na Naithgheinamhuin, iad féin do mhealladh go faoin, le Dóchas Fallsa agus Andánadas Feólmuir, go bhfuil siad ann a Fabhar DHE agus ann a Staid na Sláinte a; agus is Dóchas so thíod a mugha b: gidheadh an drong atá ag creidsin do ríreadh ann san Tighearna Iosa, agus atá ga ghrádhughadh le trébhdiireachd, ag deanamh díthchill air gluasachd ann sgach uile Dheaghchoinsias iona láthair, féudfuidh siad san

Bheathasa, Dearbh-beachd deimhin a bheith aca go bhfuil siad ann a Staid na Ngrás c, agus féudfuidh siad Gairdeachas a dheanamh tre Dóchas Gloíre DHE, agus ni ndean an Dóchas so iadsan a náiriughadh a choidhch d.

a Job 8. 13, 14. Mic. 3. 11. Deut. 29. 19. Eoin 8. 41. b Matt. 7. 22, 23. c 1 Eoin 2. 3. agus Caib. 3. r. 14, 18, 19, 21, 24. agus Caib. 5. r. 13. d Romh. 5. 2, 5.

II. An Deirbhbeachdsa ni Mbeachd bharamhlach no chosamhlach amhain é air

[TD 57]

na fhuighiughadh air Dóchas mealltamhuil e; achd Deirbhbeachd neimhmhealltamhuil Creidimh, air na shuighiughadh air Fírinne Diadha Gheallamhna na Sláinte f, agus air Soilleireachd san leith a stigh mu na Grásuibh an da bhfuil na Geallamhrasa air na ndeanamh g, agus fós air Teistios Spioraid na Huchdmhacachd ag deanamh Fiadhnuise le ar Spioruidne gur Clann do DHIA sinn h: agus a sé an Spioradsa Geall-daingnighe ar Noidhreachd, tre a bhfuil sinn air ar séulughadh chum Ló an Tíoraídhe i.

e Eabhr. 6. 11, 19. f Eabhr. 6, 17, 18. g 2 Phead. 1. 4, 5, 10, 11. 1 Eoin 2. 3. agus Caib. 3. r. 14. 2 Cor. 1. 12. h Romh. 8. 15, 16. i Ephes. 3. 13, 14. agus Ephes. 4. 30. 2 Cor. 1. 21, 22.

III. Ni mbuin an Deirbhbeachd neimhmhealltamhailse do Nádur an Chreidimh mar nach féudfadhbh an Fior-Chreidmheach bheith go fada ag feitheamh, agus ag cómhrac re iomdha Cruadal suil fan rig sé air k: gidheadh air bheith dhó air na dheanamh comasach leis an Spiorad chum Fios do bheith aige air na neitheanna thug DIA a naisgidh dhó, féudfuidh sé a bhféugmhuis Foillsiughaidh neamhghnáthuigthe righionn air an Deirbhbeachdsa, ann a Foghnamh

k 1 Eoin 5. 13. Isai. 50. 10. Marc 9. 24. Salm 88 go hiomlan, agus Salm 77. o rann 1, go nuige rann 12.

[TD 58]

ceart a dheanamh do na Meadhoine gnáthach l. Agus uime sin a sé Dleasdanas gach einneach, uile Dhíthchioll do dheanamh chum a Ghairm agus a Thaghtha dfágbhail dearbhtha m; chum thríd so go mbiodh a Chroidhe air fhairsiniughadh ann a Síth agus Aoibhneas san Spiorad Naomh, ann a Ngrádh agus Buidheachas do DHIA, agus ann a Neart agus Suilbhireachd a Ndleasdanasaibh na Humhlachda, agus a siad na neithe so Fíorthoradh an Deirbhbeachda n: as comhfhada ghabh uaidhe bheith ag aomadh Dhaoine go Míbhéus o.

l 1 Cor. 2. 12. 1 Eoin 4. 13. Eabhr. 6. 11, 12. Ephes. 3. 17, 18, 19. m 2 Phead. 1. 10. n Romh. 5. 1; 2, 5. Romh. 14. 17. agus Romh. 15. 13. Ephes. 1. 3, 4. Salm 4. 6, 7. agus Salm 119. 32. o 1 Eoin 2.

1, 2. Romh. 6. 1, 2. Tit. 2. 11, 12, 14. 2 Cor. 7. 1. Romh. 8. 1, 12. 1 Eoin 3. 2, 3. Salm 130. 4. 1 Eoin 1. 6, 7.

IV. Feudfuidh Deirbhbeachd na Bhfíorchreidmheacha ma Nslainte, bheith air iomadh Modh air na chrathadh, air na lughdughadh, agus t' stad a dhul air; eadhon tre Neamhchúram iona choimhead; tre tuitim a Bpeacadh áirid égin a loitfeas an Coguis, agus chuireas Doilghios air an Spiorad; tre Buaidhreadh égin grad agus dian; tre Solus Gnúise DHE bheith air na tharruing leis air ais uatha, agus é bheith ag fulang dhoibhsin fein air an bhfuil

t' edirleigeadh a theachd air.

[TD 59]

Eagalsan gluasachd a Ndorchadas agus gun solus air bith do bheith aca p: gidheadh ni bhfuilid siad idir folamh go hiomlan do Shíol sin DE, agus don Bheatha sin an Chreidimh, don Ghrádh sin do Chríosd agus na Bráithribh, don Trébhdhireachd Croidhe sin, agus do Choinsias mu Dhleasdanas; as a bhféud, tríd oibriughadh an Spioraid, an Deirbhbeachdsa bheith a nam iomchubhaidh air aithbheódhughadh q, agus leis a bhfuil siad san am atá a láthair air na ngcongmhail suas o Eadóchas tur r.

p Laoidh Shol. 5. 2, 3, 6. Salm 51. 8, 12, 14. Ephes. 4. 30, 31. Salm 77. o rann 1, gu nuige rann 10. Matt. 26. o rann 69, go nuige rann 72. Salm 31. 22. agus Salm 88, go hiomlan. Isai. 50. 10. q 1 Eoin 3. 9. Luc. 22. 32. Job 3. 15. Salm 73. 15. agus Salm 51. 8, 12. r Micah 7. 7, 8, 9. Jerem. 32. 40. Isai. 45. 7, 8, 9, 10. Salm 22. 1. agus Salm 88, go hiomlan.

CAIB. XIX.

Mu Lagh DHE.

THug DIA do Adhamh Lagh mar Choimhcheangal Oibrighe, ler cheangail sé esin agus a Shliochd uile, re Humhlachd Phearsunta, Iomlan, Fhoirfe, agus Ghnáthmhairthionach; ag gealladh Beatha an lorg a Choimhlionaidh, agus ag

[TD 60]

bagradh Báis an lorg a Bhrisidh; agus thug sé Neart agus Comas dó chum an Laghsa do choimhead a.

a Geine. 1. 26, 27, maille re Geine. 2. 17. Romh. 2. 14, 15. agus Romh. 10. 5. agus Romh. 5. 12, 19. Gala. 3, 10, 12. Seanmoir. 7. 29. Job 28. 28.

II. An diaigh don Duine tuitim, do mhair an Laghsa bheith na

Riaghail iomlan air * † Fíreantachd agus sann mar sin thug DIA seachad é, air Sliabh Sinai, ann an Deich Aitheantaibh, agus do scríobhadh é air da Chlár b; air bheith ann sna Ceithir Aitheantaibh is tosaighe ar Dleasdanás do DHIA agus ann sna Sé Aitheantaibh is deirionnaighe ar Dleasdanás do Dhuine c.

b Seam. 1. 25. agus Seam. 2. 8, 10, 11, 12. Romh. 13. 8, 9. Deut. 5. 52. agus Deut. 10. 4. Exod. 34. 1. c Matt. 2. 37, 38, 39, 40.

III. A thuilleadh air an Laghsa, da ngoithear go coitcheann Lagh na Modhannaíd, chuncas do DHIA go dtug sé do Phobul Israél, mar Eaglais ann a Nóige, Reachda Séireamoinealta ann a raibh iomadh Oirdionnansaíd Somplaireach, cuid dióbh mu Adhradh, ag Fioghuriughadh roimh láimh Grása, Gníomhartha, Fulannthasa, agus Sochaire Chríosd d; agus cuid dióbh ag taisbeineadh

d Eabhr. Caibideal 9. Eabhr. 10. 1. Gala. 4. 1, 2, 3. Coloss. 2. 17.

† Ionracus.

[TD 61]

iomadh gné Theagaisg mu Dhleasdanasaibh Móralta e. Agus atá na Reachda Seireamoinealtasa uile air na ngecur air gcúlanois, san Tiomna Nuadh f.

e 1 Cor. 5. 7. 2 Cor. 6. 17. Jud. rann 23. f Coloss. 2. 14, 16, 17. Dan. 9. 27. Ephes. 2. 15, 16.

IV. Dhoibhsan fós mar * † Státa * † Choimhriaghalta thug sé iomadh Reachd Breitheamhail, do chríochnuigh maille re Stát an Phobuilsin, gun iad a ceangal einneach eile anoís, ni is faide na atá a Ngceartas gheneralta ag iarruidh g.

g Exod. 21 go hiomlan. Exod. 22. 1, go nuige rann 29. Geine. 49. 10, maille re 1 Phead. 2. 13, 14. Matt. 5. 17, maille re rann 38, agus rann 39. 1 Cor. 9. 8, 9, 10.

V. A tá † Lagh na Modhannaíd ag ceangal a bhfeasda re Humhlachd dhó, na huile Daoine atá air na Mhfíreannughadh, agus gach einneach eile h; Agus so ni amhain a thaoibh na Neitheann atá air na ngecur fíos ann, achd fós a thaoibh Ughdardhais DE an Ccruthuigheoir, a thug seachad é i. Agus ann sanTsoisgeul, ni bhfuil Críosd ag fuasgladh an Cheangailse air

h Romh. 13. 8, 9. Ephes. 6. 2. i Seam. 2. 10, 11.

† Chomh-chorp.

† Riaghalta.

† an Lagh Moralta.

[TD 62]

mhodh air bith, achd sann atá sé gu mór ga dhaingniughadh k.

k Matt. 5. 17, 18, 19. Seam. 2. 8. Romh. 3. 31.

VI. Ge nach bhfuil Fíorchreidmhigh faoi an Lagh mar Choimhcheangal Oibrighe, chum bheith air na Mhfíreunughadh no air na Ndídeadh da thríd l; gidheadh atá Fóghnamh mór ann doibhsan, amhluidh is do Dhaoinibh eile; a méad as go bhfuil sé, mar Riaghail Beathaidh atá ag cur Toil DE agus an Dleasdanás féin a gcéill doibh, ga nstiubhradh agus ga ngceangan chum gluasachd do réir sin m; ag nochdadadh fós Truaillidheachd pheacach a Náduire, a Ngcroidhthidh, agus a Mbeathaidh n; air chor as air bheith dhoibh ga ngceasnughadh féin leis, go féud siad teachd chum tuileadh Mothughaidh do Pheacadh, tuileadh Irisliughaidh air a shon, agus tuileadh Fuath dhó o, maille re Sealladh ni is soilleire air an Fhéidhm atá aca air Chríosd, agus air Iomlaine Umhlachdsan p. Atá Fóghnamh ann mar an gcéudna don drong atá air na Naithgheineamhuin, chum cosg do chur air

1 Romh. 6. 14. Gala. 2. 16. Gala. 5. 13. Gala. 4. 4, 5. Gniomh. 13. 39. Romh. 8. 1. Romh. 7. 12, 22, 25. Salm 119. 4, 5, 6. 1 Cor. 7. 19. Gala. 5. 14, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23. n Romh. 7. 7. Romh. 3. 20. o Seam. 1. 23, 24, 25. Romh. 7. 9, 14, 24.

[TD 63]

a Ntruaillidheachd, a méad as go bhfuil sé ag toirmearasg Peacaidh q: Agus atá Fóghnamh iona Bhagraidhibh, a thaisbeineadh an ní atá a Mbpeacaidhsin féin ag tuilltinn, agus créud na Hamhghair san Bheathasa as son doibh síul a bheith aca riu air an son, ge táid air na nsaoradh o a Mallachd, atá air na bhagradh san Lagh r: Atá a Gheallamhna mar an gcéudna ag taisbeineadh dhoibh go bhfuil Umhlachd ag taitneamh re DIA, agus créud na Sochair beannuite ris a bhféud siad síul a bheith aca, a lorg a Coimhlíonaidh s, ge nach hann mar neitheanna air a bhfuil Cóir aca thaobh an Lagh mar Choimhcheangal Oibrighe t. Air chor as nach Comhartha idir air Dhuine bheith sán Lagh, agus gun é bheith faoi Ghrás, gu bhfuil sé ag deanamh Maith chionn go bhfuil an Lagh ag tabhairt Minnigh dhó chuige, agus ag seachnadh Uilc chionn go bhfuil an Lagh ag cur Sgá air roimhe u.

q Seam. 2. 11. Salm 119. 101, 104, 128. Ezra 9. 13, 14. Salm 89. 30, 31, 32, 33, 34. Lebhít. 26. o rann 1, go nuig rann 14, maille re 2 Cor. 6. 16. Ephes. 6. 2, 3. Salm 37. 11. Matt. 5. 5. Salm 19. 11. t Gala. 2. 16. Luc. 17. 10. u Romh. 6. 12, 14. 1 Phead. 3. 8, 9, 10, 11, 12, maille re Salm 34. 12, 13, 14, 15, 16. Eabhr. 12. 28, 29.

VII. Agus do gach Fóghnamh dhiobh súd atá san Lagh, ni bhfuil a haon anaghaidh

[TD 64]

Grás an Tsoisgeil, achd atáid uile gu milis ag gabhail leis w, air bheith do Spiorad Chriosd ag ceannsughadh agus ag neartughadh Toile an Duine, chum an ní sin do dheanamh gu milis agus gu soilbhír, atá Toil DE do fhoillsighear san Lagh ag iarruidh a dheanamh x.

w Gala. 3. 21. x Esek. 36. 27. Eabhr. 8, 10, maille re Jerem. 31. 33.

CAIB. XX.

M'an Tsaoirse Chriosdaidhe agus mu Shaoirse an Choinsias.

I. A Sí an Tsaoirse do choisín Críosd do Chreidmheachaibh faoi an Tsoisgeul, a Nsaoirse o Chionta an Pheacaíd, o Fheirg DHE a dhamnuigheas, o Mhallachd Lagh na Modhannaíd a; agus go bhfuil siad air na nteasairgin on Drochshaoghalsa atá a lathair, o Bhruid an Aidhbhirseoir, agus o Uachdranachd an Pheacaíd b, o Olc Amhgharaídhe, o Ghath an Bháis, o Bhuaidh na Huaigne, agus o Dhamnadh siorruidh c; agus mar an gcéadna go bhfuil Slighe réidh aca dionnsuighe DHIA d, agus

a Titus 2. 14. 1 Tessal. 1. 10. Gala. 3. 13. b Gala. 1. 4. Coloss. 1. 13. Gniomh. 26. 18. Romh. 6. 14. c Romh. 8. 28. Salm 119. 71. 1 Cor. 15. 54, 55, 56, 57. Romh. 8. 1. d Romh. 5. 1, 2.

[TD 65]

gu bhfuilid ag tabhairt Umhlachd dhó, ni hann o Eagal Trailleamhoil, achd o Ghrádh Macamhoil, agus le Aigneadh thoileach e. Agus do rabhádar iad so uile aig na Creidmhigh faoi an Lagh mar an gcéadna f. Achd faoi an Tiomna Nuadh atá Saoirse na Gcríosduighe air na deanamh ni is farsuingthe, thaobh a Nsaoirse o chuinge Lagh na Nseireamoinidh, fán raibh an Eaglais Júdaigheach g; agus thaobh Dánachda ni is mó, re teachd chum Cathair Rioghamhail na Ngrás h, agus Compártughadh Shaor-Spioraid DE dhoibh ni is iomlaine na bu ghnáth le Creidmheachaibh faoi an Lagh bheith ag faghail i.

e Romh. 8. 14, 15. 1 Eoin 4. 18. f Gala. 3. 9, 14. g Gala. 4. 1, 2, 3, 6, 7. agus Gala. 5. 1. Gniomh. 15. 10, 11. h Eabhr. 4. 14, 16. agus Eabhr. 10. 19, 20, 21, 22. i Eoin 7. 38, 39. 2 Cor. 3. 13, 17, 18.

II. A sé DIA amháin is Uachdaran air an Choinsias k, agus dfág sé saor é o Theagascáibh agus o Aitheantaibh Dhaoine, atá ann a ní air bith anaghaidh Fhocaill; no fós a thuileadh an Fhocaill, ma sann a Ccúisibh Creidimh, no Adhraidh l. Agus mar sin a bheith ag creidsin a nleithide so do Theagascá agus a bheith ag tabhairt Umhlachd do

k Seam. 4. 12. Romh. 14. 4. l Gniomh. 4. 19. agus Gniomh. 5. 29. 1 Cor. 7. 23. Matt. 23. 8, 9, 10. 2 Cor. 1. 24. Matt. 15. 9.

[TD 66]

nleithide so d'Aitheantaibh, thaobh Coinsias, a sé sin Fíor-Shaoirse an Choinsias do thabhairt thairis m: agus bheith ag iarruidh * Dallchreideamh, agus Umhlachd dhall agus * ionlan gun agadh, a sé sin Saoirse an Choinsias agus Riasuin fós do sgrios n.

m Coloss. 2. 20, 22, 23. Gala. 1. 10. agus Gala. 2. 4, 5. agus Gala 5. 1. n Romh. 10. 17. agus Romh. 14. 23. Isai. 8. 20. Gniomh. 17. 11. Eoin 4. 22. Hof. 5. 11. Foills. 13. 12, 16, 17. Jerem. 8. 9.

III. An drang atá ag cur Peacaidh air bith a ngníomh, no ag altrumughadh Ainmiann air bith, faoi sgáil Shaoirse Chríosdaidhe, atáid thríd sin ag sgrios Crích an Tsaoirse Chríosdaidhe, eadhon air bheith dhúinn air ar dteasaírgin o Láimh ar Naimhde, go ndeanamaoid Seirbheis don Tighearna gun Eagal, ann a Naomhthachd, agus a Bhfireuntachd, iona Láthair, re fad uile Láethe ar Mbeatha o.

o Gala. 5. 13. 1 Phead. 2. 16. 2 Phead. 2. 19. Eoin 8. 34. Luc. 1. 74, 75.

IV. Agus do bhrígh nach hé bu Rún do DHIA, go deanamh na Cumhachda a d'orduigh sesin, agus an Tsaoirse do choisin Críosd, a chéile do sgrios, achd go mbiodh siad ag congbhail suas, agus ag coimhead a chéile; Uime sin an drong a bhios, faoi sgàil Shaoirse Chríosdaidhe, ag cothughadh anaghaidh Cumhachd Laghamhoil air bith, no

[TD 67]

anaghaidh. Gnáthughadh Laghamhoil an Chumhachda sin, cia aca is Cumhachd Shaoghalta no Eaglasda, atáid ag cur anaghaidh Orduigh DHE p. Agus féudfar go Laghamhoil Daoine a tharruing go Cunntas agus a nleanamhuin le * Smachdadhaibh na Heaglaise q, agus le Cumhachd an Uachdarain Shaoghalta r, chionn bheith ag Craobhsgaoileadh a nleithide sin do Bharamhla, no ag Seasamh a nleithide sin do Dheanadais, sa tá a naghaidh Soluis Naduire, no a naghaidh Cinn shoilleir an * Chreidimh Chríosdaidhe, mu Chreideamh, mu Adhradh, no mu Chaitheamhbeatha, no anaghaidh Cumhachd na Diaghachda; No fós a nleithide sin do Bharamhla no do Dheanadasa mearachdacha, sa tá, ionna Nádúr fein, no thaobh

p Matt. 12. 25. 1 Phead. 2. 13, 14, 16. Romh. 13. o rann 1, go nuig rann 9. Eabhr. 13. 17. q Romh. 1. .32. maille re 1 Cor. 5. 1, 5, 11, 13. 2 Eoin rann 10 agus 11. 2 Tessal. 3. 14. agus 1 Tim. 6. 3, 4, 5. agus Titus 1. 10. 11, 13. agus Titus 3. 10, maille re Matt. 18. 15, 16, 17. 1 Tim. 1. 19, 10. Foills. 2. 2, 14, 15, 20. agus Foills. 3. 9. r Deut. 3. 6, go nuige rann 12. Romh. 13. 3, 4, maille re 2 Eoin rann 10, agus rann 11. Esra 7. 23, 25, 26, 27, 28. Foills. 17. 12, 16, 17. Nehem. 13. 15, 17, 21, 22, 25, 30. 2 Riogh. 13. 5, 6, 9, 20, 21. 2 Seanchas 34. 33. agus Caibideal 15. rann 12, 13, 16. Dan. 3. 29. 1 Tim. 2. 1. Isai. 49. 23. Sechar. 13. 2, 3.

[TD 68]

an Mhodh air a bhfuilid ga Ngcraobhsgaoileadh no ga Nseasamh, ag cur
as don Tsíothchain agus don Riaghail an leith a muigh, do
shuighthigh Críosd san Eaglais s.

s na haite ceudna, ata ag q agus r.

CAIB. XXI.

Mu Adhradh Crabhthach, agus mu La na Sabbайд.

I. ATÁ Solus Náduire ag taisbeunadh gu bhfuil DIA ann aig a bhfuil
Ard-Thighearnas, agus Uachdranachd oscionn na nuilidh, atá Maith,
agus ag deanamh Maith do na huilidhibh, agus uime sin gur cóir,
Eagalsan do bheith oirnn, a Ghrádhughadh, a Mholadh, Gairm air,
Earbs as, agus Seirbheis a dheanamh dho, leis an Chroidhe uile, agus
leis an Anam uile, agus leis an Neart uile a. Achd atá an Modh
taitneamhach chum an DIA fíor do Adhradh, air na ordughadh le DIA
fein agus a Chríocha sin air na nsuighthiughadh, le na Thoil
fhoillsigte fein chum nach biodh Adhradh air na dheanamh dhó do
reir Breathnughadh agus † Cumadoireachd Dhaoine,

a Romh. 1. 20. Gniomh. 17. 24. Salm 119. 68. Jerem. 10. 7. Salm 31.
23. agus Salm 18. 3. Romh. 10. 12. Salm 62. 8. Joshua 24. 14. Marc.
12. 33.

† Inntleachdaibh.

[TD 69]

no Cogaraibh an Aidhbhearsoir, faoi Shamhlughadhaibh faicsionnach ar
bith, no air mhodh ar bith eile, nach bhfuil orduigthe san
Scriptuir Naomhtha b.

b Deut. 12. 32. Matt. 15. 9. Gniomh. 17. 25. Matt. 4. 9, 10. Deut.
4. rann 15, go nuige 20. Exod. 20. 4, 5, 6. Coloß. 2. 23.

II. Is cóir Adhradh Crábhthach a thabhairt do DHIA, an Tathair, an
Mac, agus an Spiorad Naomh, agus dhosan amhain c; ni hann
d'Ainglibh, do Naoimhibh, no do Chréutuir ar bith eile d: Agus o
Thuitim an Duine, ni hann a bhféugmhuis Edirmheadhonthoir, no tríd
Edirmheadhointhoireachd neach air bith eile, achd Iosa Críosd na
aonar e.

c Matt. 4. 10, maille re Eoin 5. 23, agus 2 Cor. 13. 14. d Coloss.
2. 18. Foills. 19. 10. Romh. 1. 25. e Eoin 14. 6. 1 Tim. 2. 5.
Ephes. 2. 18. Coloss. 3. 17.

III. Air bheith don Urnuigh (maille re Buidheachas) na cuid áirid don Adhradh Crábhthach f, atá DIA ga hiarruidh air na huile Dhaoinibh g; agus a gcoinne gu mbiodh sí taitneamhach, atá sí re na deanamh a Nainm an Mhic h, tré Congnamh an Spioraid i, do reir a Thoile k, le Tuigse, Urram, Irisleachd, Dúthrachd, Creídeamh, f Philipp. 4. 6. g Salm 65. 2. h 1 Eoin 14. 13, 14. 1 Phead. 2. 5. i Romh. 8. 26. k 1 Eoin 5. 14.

[TD 70]

Grádh, agus Buan-mhaireocheduin l, agus a Gcánamhuin a thuigear, mas Urnuighe le Guth bhios ann m.

1 Salm 47. 7. Seanmoir. 5. 1, 2. Eabhr. 12. 28. Geine. 18. 27. Seam. 5. 16. Seam. 1. 6, 7. Marc 11. 24. Matt. 6. 12, 14, 15. Coloss. 4. 2. Ephes. 6. 18. m 1 Cor. 14. 14.

IV. Is cóir Urnuigh do dheanamh air son Neithe Laghamhoil n, agus air son gach uile sheórsa Dhaoine, atá beó, no bhios beó na dhiaigh so o: Achd ni hann air son na marbh p, no air son na druinge ma bhfuil fios, gun do pheacuigh siad, an Bpeacadh atá chum Bais q.

n 1 Eoin 5. 14. o 1 Tim. 2. 1, 2. Eoin 17. 20. 2 Samu. 7. 29. Ruit 4. 12. p 2 Samu. 12. 21, 22, 23, maille re Luc. 16. 25, 26. Foills. 14. 13. q 1 Eoin 5. 16.

V. Léughadh na Nscriobtuiridhe le Heagal Diaghaidh r, Seanmoiriughadh fallain s, agus Eisteachd choguiseach, an Fhocail, ann a Numhlachd do DHIA, le Tuigse, Creideamh, agus Urram t; Seinm Salma le Grás san Chroidhe u; agus mar an gcéadna, Fritheoladh iomchubhaidh agus Gabhail dhligheach na Nsacramuinteadh a dorduigh Críosd; atáid so uile na

r Gniomh. 15. 21. Foills. 1. 3. s 2 Tim. 4. 2. t Seam. 1. 22. Gniomh. 10. 33. Matt. 13. 19. Eabhr. 4. 2. Isai. 66. 2. u Coloss. 3. 16. Ephes. 5. 19. Seam. 5. 13.

[TD 71]

nccodtcha do Adhradh Crábhthach gnáthach DE w: A thuileadh air Mionna x agus Móide Crábhthach y, Trosgadh z agus Buidheachas sholamanta, air Chionfátha † sunnradhach a, atá iona Naimsiribh agus iona Namannaibh fein, re na Gnáthughadh, air Mhodh Naomhtha, Crábhthach b.

w Matt. 28. 19. 1 Cor. 11. 23, go nuig rann 29. Gniomh. 2. 42. x Deut. 6. 13. maille re Nehem. 10. 29. y Isai. 19. 21. maille re Seanmoir 5. 4, 5. z Joel 2. 12. Ester 4. 16. Matt. 9. 15. 1 Cor. 7. 5. a Salm 107, go hiomlan. Ester 9. 22. b Eabhr. 12. 38.

VI. Ni bhfuil Urnuighe no aonchuid eile don Adhradh Crábhthach, air

na Cheangalanois faoi an Tsoisgeul, re háit air bith, ann a bhfuil sé air na dheanamh, na gus a bhfuil sé air na stiúbhradh, is ni mó atá sé air na dheanamh ni is taitneamhaighe da thaoibh c; achd atá Adhradh re na dheanamh do DHIA ann sgach eunáite d, ann a Spiorad agus a Bhfírinne; agus mar atá so re na dheanamh a Dteaghlaichaibh f, gach Lá g; agus ann an Diomhaireachd, le gach aon air leth leis fein h; as amhluidh atá

c Eoin 4 21. d Mala. 1. 11. 1 Tim. 2. 8. e Eoin 4. 23, 24. f Jerem. 10. 25. Dan. 6. 6, 7. Job 1. 5. 2 Samu. 6. 18, 20. 1 Phead. 3. 7. Gniomh. 10. 2. g. Matt. 6. 11. h Matt. 6. 6. Ephes. 6. 18.

† Faic shuas san Litir.

[TD 72]

sé re na dheanamh ni as solamainte, ann sna Coimhthionolaibh follasacha, agus na gcóir dhúinn iad so do leigeadh tharruin, no do thréigsin, gu neamhchúramach, no gu toileoil, an tan atá DIA le na Fhocal no le Fhreasdal ag gairm Dhaoine da nionnsaighe i.

i Isai. 56. 6, 7. Eabhr. 10. 25. Seanfhoc. 1. 20, 21, 24. agus Caib. 8. rann 34. Gniomh. 13. 42. Luc. 4. 16. Gniomh. 2. 42.

VII. Mar atá o Lagh Náduire, gu mbi go generalta cuimhreann iomchubhaidh d'Aimsire air na chur air leth, chum Adhradh DHE; as amhluidh, iona Fhocal, le Aithne * Dhíreach, Mhóralta, Shíormhairthionnach, atá ag Ceangal na nuile Dhaoine, ann sgach linn, do orduigh se gu sunnraichte, Aon Lá ann a Seachd, mar Shabbaid, a bheith air na Choimhead Naomhtha dhó k; Agus bé so o Thosach an Tsaoghail, gu nuig Eiseirighe Chríosd, Lá déighionnach na seachdmhuine: Agus do bhí sé, o Eiseirighe Chríosd, air na atharughadh gus an Chéad Lá don Tseachdmuin l, da ngoirtheor san Scriobtuir, LA an TIGHEARNA m, agus ata sé re mairtheochduin, go Deireadh an Tsaoghail, mar an Tsáibbaid Chriosdaidhe n.

k Exod. 20. 8, 10, 11. Isai. 56. 2, 4, 6, 7. l Geine. 2. 2, 3. 1 Cor. 16. 1, 2. Gniomh. 20. 7. m Foills. 1. 10. n Exod. 20. 8, 10, maille re Matt. 5, 17, 18.

[TD 73]

VIII. Atá an Tsabboidse, an sin air a coimhead naomhtha do DHIA, an tan atá Daoine (tar éis doibh roimh láimh deasughadh iomchubhaidh a dheanamh air a Ngcroidhthe agus a Ngnothaigheadh saoghalta do chur ann Riaghail,) ni amhain, ag gabhail Támh naomhtha, re fad an Lá, o a Noibrighibh, o a Mbriathraibh, agus o a Nímuainteadhaibh fein, fathiomchioll a Ngnothuigheadh saoghalta agus a Naigher o, achd mar an gcéudna, a caitheamh na húine sin go hiomlan, ann a Ngníomharthaibh Adhraidh Fhollus agus Dhíomhaire DE, agus ann an Dleasdanasaibh na Hégin agus na Trocaire p.

o Exod. 20. 8. Exod. 16. 23, 25, 26, 29, 30. Exod. 31. 15, 16, 17.
Isai. 58. 13. Nehem. 13. 15, 16, 17, 18, 19, 21, 22. p Isai. 58. 13.
Matt. 12. 1, go nuig rann 13.

CAIB. XXII.

Mu Mhionnaibh agus Mhóidibh Laghamhla.

I. MIonna Laghamhoil is cuid don Adhradh Crábhach iad a, ann a bhfuil air Chionfáth Ceart, an Tí a mhionnuigheas, go solamainte ag gairm DHIA bheith mar Fhiaghnuis air a ní atá sé ag rádh, no ag gealladh; agus chum Breith a thabhairt air, do reir Fírinne no Bréig a mhionna b.

a Deut. 10. 20. b Exod. 20. 7. Lebhit. 19. 12. 2 Cor. 1. 23. 2 Seanch. 6. 22, 23.

[TD 74]

II. A sé Ainm DHE amhain, a ní air an gcóir do Dhaoine Mionnughadh, agus ann sin do dheanamh is cóir a ghnathughadh le gach uile Eagal agus Urram naomhtha c. Uime sin is ní peacach agus gráineamhoil, Mionna a thabhairt go díomhaoineach, no go hobann, air an Ainm Ghlórmar Uathbhasach sin; no Mionna a thabhairt idir air einni air bith eile d. Gidheadh mar atá Mionna, a Ccúisibh móra tromdha, air na mbarantughadh le Focal DE fan Tiomna Nuadh, amhuil is fan Tseintiomna e; as amhluidh is cóir Mionna Laghamhoil do thabhairt, a chuirfear † d'ualach oruinn, ionna nleithidibh sin do Chúisibh, le Ughdarras Laghamhoil f.

c Deut. 6. 13. d Exod. 20. 7. Jerem. 5. 7. Matt. 5. 34, 37. Seam. 5. 12. e Eabhr. 6. 16. 2 Cor. 1. 23. Isai. 65. 16. f 1 Riogh. 8. 31. Nehem. 13. 25. Esra. 10. 5.

III. Gidh bé air bith neach do bheir Mionna, is cóir dhó Truime Ghniomh comhsholomanta is sin do thabhairt go hiomchubhaidh fa deara; agus iona Mhionnaibh, gun ní air bith a chur roimhe, achd ní ma bhfuil sé láindeimhin gur Fírinne é g. Agus ni gcóir do Dhuine air bith, é féin do cheangal le Mionnaibh re ní air bith achd ní atá maith agus ceart; agus ní ma bhfuil sé féin ag creidsin gur maith agus

g Exod. 20. 7. Jerem. 4. 2.

† mar gcomhair.

[TD 75]

ceart é; agus ní, atá Comas agus Rún aige a choimhlionadh h.

Gidheadh is Peacadh, Mionna do dhiúltadh fathimchioll einní atá maith agus ceart, an tan do chuirfear sin d'ualach oruinn le Ughdarras Laghamhoil i.

h Geine. 24. 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9. i Aireamh. 5. 19, 21, Nehem. 5. 12. Exod. 22. 7, 8, 9, 10, 11.

IV. Is cóir Mionna do thabhairt ann a Seagh shoiller agus ghnáthach na Mbriathar, a bhféugmhuis † Atharrach Seatha, no † Taisg-Inntine k. Ni bhféud Mionna ar gceangal chum Peacadh do dheanamh; achd an tan do bheirtheard iad, ann a ní air bith nach bhfuil peacach, ataid ag ceangal Dhuine, re a ngcoimhlionadh, ge go bann le Caill dó féin l: Agus ni gcóir a mbriseadh ge go bann do Eiriceachaibh, agus do Aincreidmheachaibh a bhiodh siad air na ntabhairt m.

k Jerem. 4. 2. Salm. 24. 4. l 1 Samu. 25. 22, 32, 33, 34. Salm 15. 4. m Esech. 17. 16, 18, 19. Josh. 9. 18, 19, maille re 2 Samu. 22. 1.

V. Atá Nádúr na Móide agus Nádúr Mhionn-geaillaidhe cosmhuiil re a chéile, agus sann leis an Chúram Crabhthach chéadna is

† Saobhsheagh. Seagh-dhubhalta.
† Seachnadh no Seachrod Inntine.

[TD 76]

cóir a tabhairt, agus leis an Dílseachd chéadna is cóir a híocadh n.
n Isai. 19. 21. Seanmoir. 5. 4, 5, 6. Salm 61. 8. Salm 66. 13, 14.

VI. Sann do DHIA amhain, agus ni hann do Chréutuir air bith, is cóir Móid do thabhairt o: Agus chum go mbiodh sí taitneamhach dhò, is cóir a tabhairt go toileach, o Chreideamh, agus o Choinsias ar Dleasdanais, air mhodh Buidheachais air son Sochar a bhfuaramar, no chum go fuighimid a ní atá d'easbhaidh oruinn; thríd so fós atámaoid gar cceangal féin ní is teinne re Dleasdanaibh riachdanacha; no re Neithibh eile, an méid, agus an fad, do fhéudfas siad congnamh a dheanamh leó go hiomchubhaidh p.

o Salm 76. 11. Jerem. 44. 25, 26. p Deut. 23. 21, 22, 23. Salm 50. 14. Geine. 28, 20, 21, 22. 1 Samu. 1. 11. Salm 66. 13, 14. Salm 132. 2, 3, 4, 5.

VII Ni gcóir do Dhuine air bith, Móid do thabhairt chum einní idir do dheanamh atá air na thoirmeasg a Bhfocal DE, no a bhacas Dleasdanais air bith atá air na áithne ann; no einní ma nach bhfuil Geallamh air bith aige, air Comas dfaghail o DHIA da choimhlionadh q. Agus da thaobh so ata Móide Manachamhla na Bpápanacha mu

q Gniomh. 23. 12, 14. Marc 6. 26. Aireamh. 30. 5, 8, 12, 13.

[TD 77]

Bheatha † neamhphósda a choidch, mu Bhochduin admhailte, agus Umhlachd riaghalta, comhfada o bheith na Ngcéimeadh do thuileadh Foirfidheachd, as gur Painteireadh chum Saobhchreideamh agus Peacadh iad, ann nach cóir do Chríosduigh air bith é féin do chur an sás r.

r Matt. 19. 11, 12. 1 Cor. 7. 2, 9. Ephes. 4. 28. 1 Phead. 4. 2. 1 Cor. 7. 23.

CAIB. XXIII.

M'an Uachdaran Shaoghalta.

I. D0 orduigh DIA (Ard-Thighearna, agus Ríogh an Tsaoghail uile) Uachdarain Saoghalta fa Laimh, oscionn an Phobuil, chum a Ghlóire féin, agus chum an Mhaith † Cumanta: agus chum na Críche so, do Armuigh sé iad le Comas an Chloidheamh chum Tearmann agus Meisneach don drong atá Maith, agus chum Dioghalas air luchd deanaidh Uilc a.

a Romh. 13. 1, 2, 3, 4. 1 Phead. 2. 13, 14.

II. As Laghamhoil do Chroísdughabháibh Oifig Uachdaraine a ghabhail, agus a cur a ngníomh, an tan do ghairmear chuige sin iad b; agus iona Marasglughadh, mar is cóir dhoibh bheith go háirid ag congabhail

b Seanfhoc. 8. 15, 16. Romh. 13. 1, 2, 3, 4.

† na Síor-Oghdhachd.

† Puibligh. Coitchionn.

[TD 78]

suis Diaghachd, Comhthrom, agus Síothchain, do réir Reachdaibh fallana gach Státa c, as amhluidh chum na Críche sin, féudfuid go laghamhoilanois fan Tiomna Nuadh, Cogadh do dheanamh, air Adhbharaibh cearta agus riachdanacha d.

c Salm 2. 10, 11, 12. 1 Tim. 2. 2. Salm 82. 3, 4. 2 Samu. 23. 3. 1 Phead. 2. 13. d Luc. 3. 14. Romh. 13. 4. Matt. 8. 9, 10. Gniomh. 10. 1, 2. Foills. 17. 14, 16.

III. Ni gcóir don Uachdaran Shaoghalta, Fritheoladh an Fhocaill agus na Nscramuinteadh, no Comas Eochracha Ríoghachd Neamha, a ghabhail chuige féin e: gidheadh atá Ughdarras aige, agus a sé a Dhleasdanais, Cúram a ghabhail go mbi Aonachd agus Síothchain air na ngcoimhead san Eaglais, go mbi Fírinne DE air a coimhead fíorghlan agus iomlan, go mbí Blaispheim agus Eiriceachd air na ngosg, go mbí gach uile Thruailleadh agus Mhíodhghnáthughadh ann an Adhradh no ann an * Diossuiplinn air na mbacadh no air na nleasughadh, agus go mbí uile

Oirdionnansaigh DHE go hiomchubhaidh air na nsuidhiughadh, air na mfritheoladh, agus air na ntabh-

e 2 Seanch. 26. 18, maille re Matt. 18. 17. agus Matt. 16. 19. 1 Cor. 12. 28, 29. Ephes. 4. 11, 12. 1 Cor. 4. 1, 2. Romh. 10. 15. Eabhr. 5. 4.

[TD 79]

airt fa deara f. Agus chum na Críche so, atá Comas aige Seannaidh do ghairm, bheith a lathair ionnta, agus Cúram a ghabhail go mbí gach einni a chríochnuighear ionnta, do réir Inntin DE g.

f Isai. 49. 23. Salm 122. 9. Esra 7. 23, 25, 26, 27, 28. Lebhit. 24. 16. Deut. 13. 5, 6, 12. 2 Riogh. 18. 4. 1 Seanch. 13. rann 1, go nuige rann 9. 2 Riogh. 23. o rann 1, go nuige rann 26. 2 Seanch. 34. 33. 2 Seanch. 15. 12, 13. g 2 Seanch. 19. 8, 9, 10, 11. 2 Seanch. Caibideal 29. agus Caibideal 30. Matt. 2. 4, 5.

IV. A sé Dleasdanas an Phobuil Urnuighe do dheanamh air son Uachdaranaibh h, Onoir do thabhairt da Mbpearsunnaibh i, Cíos agus Dlighidh eile do dhíol doibh k, bheith freagrach da Naitheantaibh laghamhla, agus faoi Umhlachd da Nughdarras air son Coinsias l. Ni bfuil Neimhchreideamh no Difir a Gcreideamh, ag deanamh Ughdarras cheart agus laghamhoil an Uachdaraine neamhthabhbachdach, no ag saoradh an Phobuil a Numhlachd dhligtheach dhó m; Ní o nach bhfuil Oifigeacha Eaglasda air na mhfuasgladh n; agus as lugha na sin atá Comas no Uachdranachd aig an

h 1 Tim. 2. 1, 2. i 1 Phead. 2. 17. k Romh. 13. 6, 7. l Romh. 13. 5. Tit. 3. 1. m 1 Phead. 2. 13, 14, 16. n Romh. 13. 1. 1 Riogh. 2. 35. Gniomh. 25. 9, 10, 11. 2 Phead. 2. 1, 10, 11. Jud. rann 8, 9, 10, 11.

[TD 80]

Phápa os a ngcionn iona Ndúthchadhaibh, no oscionn einneach da Mpobul; agus as lugha na sin uile atá Comas aige, a Ndúthaigheadh, no a Nanma, do thabhairt uatha, ma mheasfas esin gur Eiricigh iad, no faoi Leithsgeul air bith eile o.

o 2 Tessal. 2. 4. Foills. 13. 15, 16, 17.

CAIB. XXIV.

Mu Phosadh, agus Dhealughadh.

I. A Tá an Bpósadh edir aon Fhear agus aon Bhean: agus ni nlaghamhoil go mbí san aon Aimsir, tuileadh is aon Bhean-phósda aig an Fhear, no tuileadh is aon Fhear pósda ris an Mhnaoi a.

a Geine. 2. 24. Matt. 19. 5, 6. Seanfhoc. 2. 17.

II. Do bhí an Bpósadh air na ordughadh chum comhchuidiughadh an Fhir agus na Mná pósda araon b, chum Cinneas an Chinnidh Daonna le Sliochd laghamhoil, agus Cinneas na Heaglaise le Síol naomhtha c agus chum Neamhghloine do bhacadh d.

b Geine. 2. 18. c Malachi 2. 15. d 1 Cor. 7. 2, 9.

III. As laghamhoil do gach séorsa Dhaoine bheith air na mpósadh, da naithne le tuigse aontughadh re Pósadh e: Gidheadh as dleas-

e Eabhr. 13. 4. 1 Tim. 4. 3. 1 Cor. 7. 36, 37, 38. Geine. 24. 57, 58.

[TD 81]

danach do Chriosduidhibh Pósadh amháin san Tighearna f: Agus uime sin ni gcóir dhoibhsin atá ag admhail an Fhíor-Chreidimh aithleasuite, Pósadh do dheanamh re Aincreidmheachaibh, re Pápanachaibh, no re Luchd Iodholadhraídhe eile: Ni mó is cóir dhoibhsin atá Diaghaidh bheith air na ngcuingreadh go neamhchomhthromach, le Pósadh do dheanamh riusan atá go hionchomharthaighthe Aindiaghaidh iona Mbeatha, no atá ag seasamh Eiriceachda damnamhla g.

f 1 Cor. 7. 39. g Geine. 34. 14. Exod. 34. 16. Deut. 7. 3, 4. 1 Riogh. 11. 4. Nehem. 13. 25, 26, 27. Malachi 2. 11, 12. 2 Cor. 6. 14.

IV. Ni gcóir don Phósadh bheith an taobh a stigh, do Chéimeadh Dáimhe Comhfhola, no Cleamhnuis, atá air na ntoirmeasg san Fhocal h: ni mó fhéudfas na Pósaidhe colnacha sin bheith air na ndeanamh laghamhoil a bhfeasda le Lagh air bith Dhuine, no le Aontughadh na Bpáirtidhe, air chor as go bhféud an aitimsin a Mbeatha do chaitheamh maille re a chéile mar Fhear agus mar Mhnaoi phósda i. Ni bhféud an Fear einneach a phósadh do Chinneach a Mhná, ní is dlúithe dhó thaobh Fola, na fhéudfas sé da Chinneach féin; no an Bhean einneach a

h Lebhit. Caibideal 18, go hiomlan. 1 Cor. 5. 1. Amos 2. 7. i Marc 6. 18. Lebhit. 18. 24, 25, 26, 27, 28.

[TD 82]

phósadh do Chinneach a Fir, ni is dlúithe dhi thaobh Fola na fhéudfas sí da Cinneach féin k.

k Lebhit. 20. 19, 20, 21.

V. Adhaltranas no † Stríopachas do níotar an diaigh Comhcheangail réitigh, air bheith dhó air na fhoillsiughadh roimh an Phósadh, atá

sin ag tabhairt Adhbhar ceart don Phártidh neimhchiontach an Ccoimhcheangal réitigh do sgaoleadh l. Ann a Ccúis Adhaltranais an diaigh Pósaidh as laghamhoil don Pháirtidh neimhchiontach, Dealughadh a thagradh agus dfaghail m: agus an diaigh Deilighidh, neach eile do phósadh, amhuil mar go biodh an Pháirtidh atá ciontach marbh n.

l Matt. 1. 18, 19, 20. m Matt. 5. 31, 32. n Matt. 19. 9. Romh. 7. 2, 3.

VI. Ge tá an Truaillidheachd sin san Duine as gur hullamh leis bheith ag sireadh Riasuin chum an aitim sin do chur o a chéile go neimhdhligheach, a chuir DIA re a chéile san Phósadh, gidheadh ni bhfuil ní air bith achd Adhaltranas, no an Tréigeadh díothrasach sin nach féidir a leasughadh air mhodh air bith, leis an Eaglais, no leis an Uachdaran Shaoghalta, na Adhbhar dionghulta chum Ceangal an Phósaidh dfuasgladh o; agus ann so do dheanamh, sann air Mhodh follas agus riaghailteach is cóir don

o Matt. 19. 8, 9. 1 Cor. 7. 15. Matt. 19. 6.

[TD 83]

Chúis dul air a haghaidh; agus gun an aitim da mbuin sí, dfagbhaile ga Ntoil agus ga Méin féin, iona Ngcúis féin p.

p Deut. 24. 1, 2, 3, 4.

CAIB. XXV.

M'an Eaglais.

AN Eaglais Chaiteoiliceach no Uile-choitcheann, tá Neamhfhaicsionnach, atá sí air a déanamh suas, don Aireamh iomlan sin na Ndaoine Taghta, do bhí, atá, no a bhios air na ntional a naon faoi Chriosd, a Ceann; agus a sí Céile, Corp, agus Iomlaine an Tí atá ag lónadh na nuilidh ann sna huilidhibh a.

a Ephes. 1. 10, 22, 23. Ephes. 5. 23, 27, 32. Coloss. 1. 18.

II. An Eaglais Fhaicsionnach, atá mar an céadna Caiteoiliceach no Uilechoitcheann faoi an Tsoisgeul gun í ceangailte re aon Fhineach, mar do bhí sí roimhe faoi an Lagh, ata sí air a déanamh suas dhíobhsin uile air feadh an Domhain, atá ag admhail an Fhíorchreidimh b, agus da Ngclann c; agus a sí Ríoghachd an Tighearna Iosa

b 1 Cor. 1. 2. 1 Cor. 12. 12, 13. Salm 2. 8. Foills. 7. 9. Romh. 15. 9, 10, 11, 12. c 1 Cor. 7. 14. Gniomh. 2. 39. Esek. 16. 20, 21. Romh. 11. 16. Geine. 3. 15. Geine. 17. 7.

[TD 84]

Críosd d, Tigh agus Teaghlaach DHE e, agus ni bhféidir idir an taobh a muigh dhi righionn go gnáthuigthe air Sláinte f.

d Matt. 13. 47. Isai. 9. 7. e Ephes. 2. 19. Ephes. 3. 15. f Gniomh. 2. 47.

III. Don Eaglais Chaiteoiliceach Fhaicsionnach so, thug Críosd an Mhiniosdralachd, Oracail, agus Oirdionnansaidh DHE, chum na Naoimh a thional agus a dheanamh foirfe, san Bheathasa, go Deireadh an Tsaoghail; agus atá sé le na Láthair, agus le na Spiorad, do réir a Gheallaimh, ga ndeanamh éifeachdach chuige sin g.

g 1 Cor. 12. 28. Ephes. 4. 11, 12, 13. Matt. 28. 19, 20. Isai. 59. 21.

IV. Do bhí an Eaglais Chaitliceachsa air uairibh ni B'faicsionnuighe, agus air uairibh ni bu Neamhfhaicsionnuighe h: Agus Eaglaiseadh air leith, tá na Mbuill di, atáid Glan ní is mó no ní is lugha, do réir mar atá Teagasc an Tsoisgeil air na theagascadh agus air na ghabhail, na Hoirdionnansaidh air na mfritheoladh, agus Adhradh follas air na dheanamh le ní is mó no le ni is lugha do Ghláine ionta i.

h Romh. 11. 3, 4. Foills. 12. 6, 14. i Foills. Caibideal 2. agus Caibideal 3. 2 Cor. 5. 6, 7.

V. Féudfuidh na Heaglaiseadh as glaine faoi Neamh teachd faoi Chumasg agus

[TD 85]

Earroid k: agus do chlaon Eaglaiseadh égin air a nais comhmór as go dfág siad bheith na Neaglaiseadh do Chríosd, agus dfás siad na Nsineagoga don Aidhbhírseoir l. Gidheadh bithidh do ghná air Thalamh, Eaglais re Adhradh a dheanamh do DHIA, do réir a Thoile m.

k 1 Cor. 13. 12. Foills. Caibideal 2. agus Caibideal 3. Matt. 13. 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 47. l Foills. 18. 2. Romh. 11. 18, 19, 20, 21, 22. m Matt. 16. 18. Salm 72. 17. Salm 102. 28. Matt. 28. 19, 20.

VI. Ni bhfuil Ceann air bith eile aig an Eaglais achd an Tighearna Iosa Chríosd n. Ni mó fhéudfas Pápa na Róimhe bheith na Cheann di ann a Seagh air bith, achd a sé an Tainticriosd sin, Duine sin an Pheacaidh, agus Mac † na Sgriosa, atá ga ardughadh féin ann san Eaglais, an aghaidh Chríosd, agus an aghaidh na nuilidh da ngoirtear DIA o.

n Coloss. 1. 18. Ephes. 1. 22. o Matt. 23. 8, 9, 10. 2 Tessal. 2. 3, 4, 8, 9. Foills. 13. 6.

CAIB. XXVI.

Mu Chomhchomunn na Naomh.

ATÁ aig na huile Naoimh, † do dhlúthchuireadh re Iosa

† an Damnuighe.

† a d'aonuighadh.

[TD 86]

Críosd a Ngceann le na Spiorad agus le Creideamh, Comhchomunn ris iona Ghrásáibh, iona Fhlannasaibh, iona Bhás, iona Eiseirigh, agus iona Ghlóir a: Agus air bheith dhoibh air na ndlúthchur re a chéile ann a Ngrádh, atá Comhchomunn aca a Ngibhtibh agus a Ngrásáibh a chéile b, agus atá dfiachaibh orra na Dleasdanasa follas agus diomhaire sin do dheanamh, a bhíos chum Maith a chéile, ar aon san Duine an leith a stigh agus san Duine an leith a muigh c.

a 1 Eoin 1. 3. Ephes. 3. 16, 17, 18, 19. Eoin 1. 16. Ephes. 2. 5, 6. Philip. 3. 10. Romh. 6. 5, 6. 2 Tim. 2. 12. b Ephes. 4. 15, 16. 1 Cor. 12. 7. 1 Cor. 3. 21, 22, 23. Coloss. 2. 19. c 1 Tessal. 5. 11, 14. Romh. 1. 11, 12, 14. 1 Eoin 3. 16, 17, 18. Gala. 6. 10.

II. Atá dfiachaibh air an drong atá na Naoimh thaobh Admhala, Companas agus Comhchomunn naomhtha do chongbhail suas ann an Adhradh DHE, agus ann a gcoimhlionadh gach Seirbheis Spioradalta eile, * † leis a bhféud siad Maith Spioradalta a chéile do chur air aghaidh d; agus mar an gcéadna ann a bheith ag deanamh Fuasglaidh da chéile, a neithibh an leith a muigh, do réir a Ngcomais agus a Nriachdanais fa leith. Agus mar bheir DIA Fáth iomchubhaidh seachad ata an Ccomhchomunnsa re na chongbhail

d Eabhr. 10. 24, 25. Gniomh. 2. 42, 46. Isai. 2. 3. 1 Cor. 11. 20.

† ata chum cur-suas a cheile.

[TD 87]

riúsan uile atá a náit air bith ag gairm air Ainm an Tighearna Iosa e.

e Gniomh. 2. 44, 45. 1 Eoin 3. 17. 2 Cor. Caib. 8, agus Caib. 9. Gniomh. 11. 29, 30.

III. Ni bhfuil an Ccomhchomunnsa atá aig na Naoimh re Críosd, ga ndeanamh air chor air bith na nluchd-comhpáirt do Shubhstaint a Dhiadhachd, no air mhodh air bith a gcoimeas do Chríosd; agus is Mídhiaighaidh agus Blaispheiimeach, eunchuid diobh sin do rádh f. Ni

mó atá a Ngomhchomunn re a chéile mar Naoimh, ag fuasgladh no ag lughdughadh an Chóir atá aig gach Duine air a Mhaoin, agus air na neithibh atá air a Sheilbh g.

f Coloss. 1. 18, 19. 1 Cor. 8. 6. Isai. 42. 8. 1 Tim. 6. 15, 16.
Salm 45. 7. maille re Eabhr. 1. 8, 9. g Exod. 20. 15. Ephes. 4. 28.
Gniomh. 5. 4.

CAIB. XXVII.

Mu na Sacramaintibh.

I. ATÁ Sácramainteadha na Ngcomharthadha agus na Nséula naomhtha air Choimhcheangal na Ngrás a, air na nórduighadh go neimhmeadhonach le DIA b, chum Críosd agus a Shochaire do thaisbeunadh;

a Romh. 4. 11. Geine. 17. 7, 10. b Matt. 28. 19. 1 Cor. 11. 23.

[TD 88]

agus chum ar Gcóir air, do dhaingniughadh c; chum mar an gcéadna Eidirdhealadh soilleir do chur edir an drong a bhuineas don Eaglais, agus an chuid eile don Tsaoghal d; agus chum a ngceangal go solamanta re Seirbheis DE a Gcríosd, do réir Fhocail e.

c 1 Cor. 10. 16. 1 Cor. 11. 25, 26. Gala. 3, 27. d Romh. 15. 8.
Exod. 12. 48. Geine. 34. 14. e Romh. 6. 3, 4. 1 Cor. 10. 16, 21.

II. Atá ann sgach Sácramaint Dáimh Spioradalta, no Aonadh Sácramainteoil, edir an Ccomhartha agus a Ní atá air na chomharthughadh leis, agus da thaobh so, atá Ainmeanna agus Toradh an dara aoin, air na ainmniughadh air an aon eile f.

f Geine. 17. 10. Matt. 26, 27, 28. Tit. 3. 5.

III. An Grás atá air na * thabhairt seachad tríd na Sácramaintibh, no ionnta, air na ngnáthughadh go ceart, ni bhfuil sé air na thabhairt dúinn bhrígh Cumhachd air bith atá ionnta; ni mó atá Eifeachd Sácramainte, † ceangailte re Diaghaidheachd no re Rún an tí atá ga fritheoladh g; achd re Obair an Spioraid h, agus re Focal an Orduighidh, ann a bhfuil Geallamh air Sochair don drong a ghabhas chuca í go hiomchubhaidh, agus Aithne fós atá ag tabhairt Ughdarrais dúinn a ngnathughadh i.

g Romh. 2. 28, 29. 1 Phead. 1. 21. h Matt. 3. 11. 1 Cor. 12. 13. i
Matt. 26. 27, 28. Matt. 28. 19, 20.

† a nearbsa.

[TD 89]

IV. Atá dá Sháramaint amháin air na nódughadh le ar Dtighearna Iosa Críosd san Tsoisgeul, eadhon, Baisdeadh agus Suipeir an Tighearna; Agus ni geóir a haon díobh so do Fhritheoladh le neach air bith achd Minísdeir an Phocail, atá go Laghamhoil air na Ordughadh k.

k Matt. 28. 19. 1 Cor. 11. 10, 23. 1 Cor. 4. 1. Eabhr. 5. 4.

V. Thaobh na neithe Spioradalta do bhí air na nglúighadh agus air na ntabhairt le Sáramaintibh an Tseintiomna, bíonn Brígh dhoibh is do Sháramaintibh an Tiomna Nuaidhe l.

l 1 Cor. 10. 1, 2, 3, 4.

CAIB. XXVIII.

M'an Bhaisdeadh.

I. AN Baisdeadh is Sáramaint an Tiomna Nuaidhe é, air na ordughadh le Iosa Críosd a, ni amhain chum an tí do bhaisdear, a ghabhail a stigh go solamanta don Eaglais Fhaicsionnach b; achd mar an gcéadna go mbiodh se dhó na Chomhartha agus na Shéul, air Coimhcheangal na Ngrás c, air a shuidhiughadh a Gcríosd d, air an Aithgheineamh e, air Maitheamh-

a Matt. 28. 19. b 1 Cor. 12. 13. c Romh. 4. 11. maille re Coloss. 2. 11, 12. d Gala. 3. 27. Romh. 6. 5. e Tit. 3. 5.

[TD 90]

nas Peacaidhe f, agus air é bheith air na thabhairt suas do DHIA tríd Iosa Críosd, chum gluasachd a Nuaidheachd Beatha g. Agus atá an Tsáramaintse tre Ordugh Chríosd féin re na congbhail air márthuinn iona Eaglais, go nuige Deireadh an Tsaoghail h.

f Marc 1. 4. g Romh. 6. 3, 4. h Matt. 28. 19, 20.

II. A sé is Elemeint an leith a muigh, re na ghnáthughadh san Tsáramaintse, an Tuisge; leis a bhfuil an tí do bhaistear, re na bhaisteadh a Nainm an Athar, an Mhic, agus an Spioraid Naomh, le Minisdeir an Tsoisgeil air na ghairm go laghamhoil chuige sin i.

i Matt. 3. 11. Eoin 1. 33. Matt. 28. 19, 20.

III. Ni bhféudhmoil an tí do bhaistear a Thumadh san Uisce; achd atá an Baisdeadh air na fhritheoladh go ceart le Uisce a dhórtadh, no a chrothadh air k.

k Eabhr. 9. 10, 19, 20, 21, 22. Gniomh. 2. 41. Gniomh. 16. 33. Marc 7. 4.

IV. Ni hiad amháin an drong atá cheana ag admhail Creidimh a Gcríosd, agus Umhlachda dhó is cóir a Bhaisteadh l, achd mar an gcéadna Naoidheana thig o Pháraintibh atá araon, no einneach dhiobh, ag creidsin sin m.

1 Marc 16. 15, 16. Gniomh. 8. 37, 38. m Geine. 17. 7, 9. maille re Gala. 3. 9, 14. agus Coloss. 2. 11, 12. Gniomh. 2. 38, 39. agus Romh. 4. 11, 12. 1 Cor. 7. 14. Matt. 28. 19. Marc 10. 13, 14, 15, 16. Luc. 18. 15.

[TD 91]

V. Ge gur mór an Bpeacadh Dímeas a dheanamh air an Orduinnse no a leigeadh thoruinn n, gidheadh ni bhfuil Grás agus Sláinte, air na ngceangal ris, comhdhoith-dhealaughthe as nach féud einneach bheith air na Aithgheineamhuin no air na Shàbhaladh iona fheugmhuis o; no as go bhfuil gach einneach do bhaistear, air na Aithgheineamhuin gun amharus p.

n Luc. 7. 30. maille re Exod. 4. 24, 25, 26. o Romh. 4. 11. Gniomh. 10. 2, 4, 22. 31, 45, 47. p Gniomh. 8. 13, 23.

VI. Ni bhfuil Eifeachd an Bhaisdidh ceangailte ris an Mhionuidsin D'aimsire ann a bhfuil sé air na fhritheoladh q, achd gidheadh tre gnáthughadh ceart an Orduinse, atá an Grás do ghealladh, ni amháin air na thairgse, achd do ríreadh air na thabhairt seachad leis an Spiorad Naomh, don drong (ma thíngadar go Haois, no mas Naoidheana iad,) da mbuin an Grás sin, do réir Comhairle Thoile DHE féin, iona Am orduichte r.

q Eoin 3. 5, 8. r Gala. 3. 27. Tit. 3. 5. Ephes. 5. 25, 26. Gniomh. 2. 38, 41.

VII. Ni bhfuil Sáramaint an Bhaisdidh re na fritheoladh achd aon Uair do neach air bith s.

s Tit. 3. 5.

[TD 92]

CAIB. XXIX.

Mu Shuipeir an Tighearna.

I. DO Orduigh ar Dtighearna Iosa Críosd san Oidhche ionar bhraitheadh é, Sáramaint a Chuirp agus Fhola, da ngoirthear, SUIPEIR an TIGHEARNA, re na gnathughadh iona Eaglais go nuige Deireadh an Tsaoaghail, chum Cuimhniughadh gnáth-mhairthionnach air an Iobairt sin de fein, iona Bhás; chum a huile Shochaire do shéulughadh do na Fíorchreidmheachaibh; chum a Mbeathughadh agus a Ngcinneas Spioradalta annsan, chum tuileadh Ceangail orra ann sna huile Dhleasdanasaibh agus riú, a dhlichtear dhó uatha; agus chum

bheith na Bann agus na Gealldaingnighe air a Ngcomhchomunn risin, agus re a chéile, mar Bhuill a Chuirp Dhíomhairsin a.

a 1 Cor. 11. 23, 24, 25, 26. 1 Cor. 10. 16, 17, 21. 1 Cor. 12. 13.

II. Ann san Tsáramaintse ni bhfuil Chríosd air na offraileadh suas da Athair, no Fíor-Iobairt air bith air na dheanamh idir, chum Maitheamhnas Peacaidh na Mbeo no na Marbh b; achd amháin, Cuimhniughadh air an aon offraileadh sin de féin, a rinn sé fein, air an † Chrann-Chéusuighe énuair amháin;

b Eabhr. 9. 22, 25, 26, 28.

† Chrois.

[TD 93]

agus offrail Spioradalta gach uile Mholaidh atá ionar Ccomas a thabhairt do DHIA, air a shon sin c: Air chor as go bhfuil Iobairt Phápanach na Haifrin (mar a deirid ría) ag deanamh Eugcoir ro-fhuadhmhar, d'aon Iodhbairt Chríosd, an taon Réidhreach sin air son uile Pheacaidhibh na Ndaoine Taghta d.

c 1 Cor. 11. 24, 25, 26. Matt. 26. 26, 27. d Eabhr. 7. 23, 24, 27. Eabhr. 10. 11, 12, 14, 18.

III. Ann san Orduinnse, do orduigh an Tighearna Iosa da Mhinisreibh, Focal an Orduighidh do thaisbeunadh da Phobul, Urnuighe do dheanamh, agus Elemeinteadha an Arain agus an Fhíona do bheannughadh, agus thríd sin a ngcur air leith o Fhoghnamh gnáthach, chum Foghnamh naomhtha; agus an Taran do ghlacadh, agus do bhriseadh, an Cupan do ghlacadh, agus (iad fein ag comunnughadh mar an gcéudna) iad so araon do thabhairt don Luchd-comunnughidh e; achd gun a ntabhairt do neach air bith nach bhfuil an sin a láthair san Choimhthionol f.

e Matt. 26. 26, 27, 28. agus Marc 14. 22, 23, 24. agus Luc. 22. 19, 20. maille re 1 Cor. 11. 23, 24, 25, 26. f Gniomh. 20. 7. 1 Cor. 11. 20.

IV. Aifriona diomhair, no gabhail na Sáramaintse le Sagairt no le einneach eile na

[TD 94]

aonar g, agus mar an gcéadna an Cupan do chonghail air ais on Phobul h, Adhradh a dheanamh do na Helemeintibh, a ntóghail a náird no a niomchradh ma gcuairt chum Adhradh dhoibh, agus a ntasgadh chum Fóghnamh Crábhthach air bith bhios Daoine ag cur rompa, atáid iad so uile conctrardha do Nádúr na Sáramaintse, agus D'órdugh Chríosd i.

g 1 Cor. 10. 6. h Marc 14. 23. 1 Cor. 11. 25, 26, 27, 28, 29. i

Matt. 15. 9.

V. Na Helemeinteadha an leith a muigh san Tsácrámaintse, air na ngecur air leith go hiomchubhaidh chum na Fóghnaibh a dórdúigh Chríosd, atá an Dáimh sin aca risin air na chéusadh, as go naimnígtheard iad air uairibh, go fíor, gidheadh sann go Sácrámaointeoil amhain, le Ainmnibh na neith atáid ag taisbeunadh, eadhon Chuirp agus Fola Chríosd k, ge táid thaobh a Nsubhstainte agus a Náduire ag fantuin do ghná na Naran agus na Mhfíon amháin, agus go fíor mar do bhí siad roimhe l.

k Matt. 26. 26, 27, 28. l 1 Cor. 11. 26, 27, 28. Matt. 26. 29.

VI. An Teagasc sin atá * ag cur roimhe go bhfuil Subhstaint a Narain agus an Fhíona air atharrughadh go Subhstaint Cuirp agus Fola Chríosd (ní da ngoirtheard go coitchionn, Transubstansiasion) tre Coisregeadh Sagairt, no air mhodh air bith eile, atá sé ni

[TD 95]

amháin an aghaidh an Scriptuir, achd fós an aghaidh Riasuin agus Tuigse chumanta, agus ag cur as do Nádúr na Sácrámaint, agus mar an gcéadna do bhí agus atá sé na Adhbhar do iomadh Saobhchrábhadh agus Iodholadhradh fhuadhmhartha m.

m Gniomh. 3. 21. maille re 1 Cor. 11. 24, 25, 26. Luc. 24. 6, 39.

VII. An tan atá Luchd-comunnúighidh Iomchubhaidh ag gabhail san leith a muigh, na Nelemeinteadha faicsionnacha, ann san Tsácrámaintse n, atáid an sin mar an gcéadna an leith a stigh tríd Creidimh, go fíor agus do ríreadh, gidheadh ni hann go Feólmhár agus go Corpordha, achd go Spioradalta, ag gabhail agus ag beathughadh a Nanmanna air Chríosd agus uile Shochairibh a Bháis: Air bheith do Chorp agus Dfuiil Chríosd san am sin, ni hann a láthair go Corpordha no go Feólmhar faoi an Aran agus an Fhíon, no ionnta, no maille riú, achd gidheadh a láthair do Chreideamh na Gcreidmheacha ann san Orduinnse, comhfhíor, achd sann go Spioradalta, is atá na Helemeinteadha féin a láthair da Ngcéadfaidhibh Corpordha an leith a muigh o.

n 1 Cor. 11. 28. o 1 Cor. 10. 16.

VIII. Ge go ngabh Daoine aineólach agus aingidh na Helemeinteadha an leith a muigh san Tsácrámaintse, gidheadh ni bhfuilid ag gabhail an ní ata air na Chiallughadh leó;

[TD 96]

achd le a nteachd da hionnsuidhe go neamhiomchubhaidh, atáid ciontach do Chorp agus Dfuiil an Tighearna chum an Damnuighe féin. Uime sin mar as neimhiomchubhaidh na huile Dhaoine aineolacha agus neimhdhiaighaidh air Comhchomunn risin do mhealtuin, as amhluidh ni

airigh iad air Bórd an Tighearna; agus an fhéadh do mhairfeas siad mar sin, ni bhféud siad, gun Pheacadh móir an aghaidh Chríosd, na Díomhaireadha naomhthasa do ghabhail p, no bheith air na nleigeadh da nionnsuidhe q.

p 1 Cor. 11. 27, 28, 29. 2 Cor. 6. 14, 15, 16. q 1 Cor. 5. 6, 7, 13.
2 Tessal. 3. 6, 14, 15. Matt. 7. 6.

CAIB. XXX.

Mu Smachdadhaibh na Heaglaise.

I. DO orduigh an Tighearna Iosa, mar Ríogh agus Cheann na Heaglaise,
* Riaghailteachd innte, ann Láimhibh Oifigeacha Eaglasda,
eidirdhealuigthe o Nuachdaran Shaoghalta a.

a Isai. 9. 7. 1 Tim. 5. 17. 1 Tessal. 5. 12. Gniomh. 20. 17, 28.
Eabhr. 13. 7, 17, 24. 1 Cor. 12. 28. Matt. 28. 18, 19, 20.

II. Ris na Hoifigeachaibhse atá Eochracha na Ríoghachd Neamhdha air
a nearbsa; agus da thaoibh so atá Comas aca Peacaidh do chongmhail,
no do Mhaitheamh, fa leith;

[TD 97]

an Ríoghachd úd do dhruideadh an aghaidh na Ndaoine
neamhaithrigheach, leis an Fhocal agus le Smachdadhaibh Eaglasda
araon; agus a fosgladh do Pheacachaibh aithrigheach, le
Miniosdralachd an Tsoisgeil, agu sle fuasgladh o Smachdadhaibh
Eaglasda, mar do iarras an Chúis b.

b Matt. 16. 19. Matt. 18. 17, 18. Eoin 20, 21, 22, 23. 2 Cor. 2. 6,
7, 8.

III. Atá Smachdaidh Eaglasda féudhmoil chum Bráithre oilbheimeacha
do thabhairt air a nais agus do chosnad; chum sgá do chur air
Dhaoinibh eile o a namhuil sin do Oilbheimidh; chum an Láibhin sin
leis a bhfédir an Taos uile a thruailleadh, do ghlanadh amach; chum
Onoir Chríosd, agus Admhail naomhtha an Tsoisgeil do shaoradh; chum
Fearg DHE do chongmhail air a nais, a dhfquédfadh tuitim go
ceartbhreachach air an Eaglais, ma sé is go bhfuilingeadh siad a
Choimhcheangalsan agus Séula an Choimhcheangail sin, bheith air na
míodhnaomhthughadh le Luchd-oilbheim fhollus agus
ionchomharthaighthe c.

c 1 Cor. caib. 5, go hiomlan. 1 Tim. 5. 20. Matt. 7. 6. 1 Tim. 1.
20. 1 Cor. 11. 27, go deireadh Chaibidil: maille re Jud. rann 23.

IV. Chum go rigte ni is fearr air na Críochaso, atá Oifigeacha na
Heaglaise re dul air a naghaidh le Earoil, le Druideadh amach

[TD 98]

o Shácrámaint Suipeire an Tighearna re seal agus le † Teilgeadh amach o Chomhchomunn na Heaglaise, do réir Nádúr na Cionta, agus Tuilltionsan an Chiontaigh d.

d 1 Tessal. 5. 12. 2 Tessal. 3. 6, 14, 15. 1 Cor. 5. 4, 5, 13. Matt. 18. 17. Tit. 3. 10.

CAIB. XXXI.

Mu Sheanaidhibh, agus Ard-Chomharlaibh.

I. CHum go mbíodh an Eaglais ni is fearr air a Ríaghlaigh, agus ni is mó air * a cur suas, as cóir na Coimhthionoladha sin do bheith ann da ngoirthear go coitchionn Seanaidh agus Ard-Chomharladha a.

a Gniomh. 15. 2, 4, 6.

II. Mar fhéudfas Uachdarain Saoghalta go laghamhoil, Seanadh do Mhinisdríd agus do Dhaoine iomchubhaidh eile, do ghairm chum dul a Gcomhairle riú, mu Gnothaighibh an Chreidimh b; as amhluidh ma bhíos na Huachdarain Saoghalta na Naimhde follasa don Eaglais, féudfuidh Minisdríd Chriosd diobh féin bhrígh a Noifige, no iadsan maille re Daoinibh iom-

b Isai. 49. 23. 1 Tim. 2. 1, 2. 2 Seanch. 19, 8, 9, 10, 11. 2 Seanch. Caibideal 29, agus Caibideal 30, go hiomlan. Matt. 2. 4, 5. Seanfhoc. 11. 14.

† Carn-Eaglaise. <eng>Excommunication.</gai>

[TD 99]

chubhaidh eile, air bheith dhoibh Comas dfaghail o a Neaglaisibh, comhdhalughadh re a cheile iona nleithidibh sin do Choimhthionoladha c.

c Gniomh. 15. 2, 4, 22, 23, 25.

III. Buinidh do Sheanadhaibh agus Dárd-Chomharlaibh go Miniosdralta Connspoidéadha Creidimh agus Ceisdean Coinsiasa do réitiughadh; Riaghailéadha agus Seólaidh do chur sios chum Adhradh follas DE, agus Riaghailteachd na Heaglaise; Casoideadha a Ccúisibh Droichfhritheolaidh déisteachd agus go Húghdarrach a ntabhaint go Crích: Agus ma sé is go bhfuil na Horduighe agus na Breatha so, do réir Focal DE, as cóir gabhail riú le Hurram agus le Humhlachd; ni amháin air son a Ngcoimhfhreagrach ris an Phocal, achd mar an gcéudna air son an Chumhachd leir rinneadh iad, bhrígh gur Orduinn le DIA é, air na ordughadh chuige sin iona Phocal d.

d Gniomh. 15. 15, 19, 24, 27, 28, 29, 30, 31. Gniomh. 16. 4. Matt. 18. 17, 18, 19, 20.

IV. Féudfuidh na huile Sheanaidh no Ard-Chomharladha, o Aimsiribh na Nabsdal, mas uilechoitcheanna iad, no ma is lugha, dul air Mearachd; agus do chuaidh móran diobh air Mearachd: Uime sin ni geóir Riaghail Creidimh no Deanadais a dheanamh dhiobh, achd as cóir a ngnáth-

[TD 100]

ughadh mar Chuidiughadh ionta so araon e.

e Ephes. 2. 20. Gniomh. 17. 11. 1 Cor. 2. 5. 2 Cor. 1. 24.

V. Ni bhfuil Seanaidh no Ard-Chomharladha re einní do láimhsiughadh no do chríochnughadh, achd ní † a bhuineas don Eaglais: agus ni bhfuilid re beantain re Cúisibh Saogalta * an Státa choitchinn, muna hann mar le Hiartas umhal a Ccúisibh áirid, no le a Ngcomhairle chum Toiliughadh don Choinsias, ma ghairmear chuige sin iad leis an Uachdaran Shaoghalta f.

f Luc. 12. 13, 14. Eoin 18. 36.

CAIB. XXXII.

Mu Staid Dhaoine an diaigh Bais, agus mu Eiseirighe na Marbh.

I. ATÁ Cuipr Dhaoine an diaigh Báis ag tilleadh chum Uir, agus ag faicsin Truaillidheachd a; achd air bheith da Nanmannaihb (nach fuigh Báis agus nach coidil) * † Seasmhuidheachd neamhbhásmhur do bheith aca, atáid air ball ag tilleadh dionnsuigh DE do thug uaidhe é b. Air bheith do Anmannaihb na Bhfíreunacha, an sin air na ndeanamh foirfe ann Naomh-

a Geine. 3. 19. Gniomh. 13. 36. b Luc. 23. 43. Seanmor. 12. 7.

† Eaglasda.

† Suibhsisteint.

[TD 101]

thachd, atáid air na ngabhall a stigh chum na Neámaibh is áirde, ann a bhfuilid ag faicsin Gnúis DE ann a Solus agus ann a Glóir, ag feitheamh re Lan-Shaoirse a Ngcuipr c: Agus atá Anmanna na Naingidh air na nteilgeadh a Nifrionn, far a bhfan siad ann a Bpiantaibh agus an Dorchadas iomalach, air na ngleitheadh chum Breitheamhnas an Láe Mhóir d. A thuileadh air an dá Aite so, do Anmannaihb air na nscarthadh re a Ncorpaibh, ni bhfuil an Scriptuir ag admhail Ait air bith eile.

c Eabhr. 12. 23. 2 Cor. 5. 1, 6, 8. Philipp. 1. 23. maille re Gniomh. 3. 21. agus Ephes. 4. 10. d Luc. 16. 23, 24. Gniomh. 1. 25. Jud. rann 6, agus 7. 1 Phead. 3. 19.

II. Ni bhfuigh iadsan do gheabhthar beó san Lá Dhéighionach Bás, achd bithid air a Natharrughadh e: agus bithidh na Mairbh uile air na ndúsgadh suas, leis na Corpaibh céadna, agus ni hann le Corpaibh air bith eile, ge gur hann le atharrach † Buaidheadh, agus bithidh na Cuirpse arís air na ngecur re a Nanmannaibh go siorruidhe f.

e 1 Tessal. 4. 17. 1 Cor. 15, 51, 52. f. Job 19, 26, 27. 1 Cor. 15. 42, 43, 44.

III. Bithidh Cuirp na Neimhfíreunacha air na ndúsgadh suas le Cumhachd Chríosd chum Easonoir; agus Cuirp na Bhfíreunacha air na dúsgadh suas le na Spiorad chum

† Cáil.

[TD 102]

Onoir, agus air na ndeanamh comhchosmhuiil re na Chorp Glórmhar féin g.

g Gniomh. 24. 15. Eoin 5. 28, 29. 1 Cor. 15. 43. Philip. 3. 21.

CAIB. XXXIII.

M'an Bhreitheamhnas Dhéighionach.

I. D0 ordúigh DIA La ann a dtabhair sé Breith air an Tsaoghal a Cceartas, le Iosa Criosc a, da dtug an Tathair gach uile Chomas agus Bhreitheamhnus b. Agus ann san La sin, bheirthear Breith, ni amháin air na Hainglibh a thuit o a ngcead Staid c, achd mar an gcéadna thig na huile Daoine a lathair Chathire Bhreitheamhnus Chríosd, chum Cunntas do thabhairt uatha iona Nsmaintighibh, iona Mhriathraibh, agus iona Ngiomharthaibh; agus chum go bhfuigheadh siad do réir na rinneadh léo san Cholann, mas Maith no Olc d.

a Gniomh. 17. 31. b Eoin 5. 22, 27. c 1 Cor. 6. 3. Jud. rann 6. 2 Phead. 2. 4. d 2 Cor. 5. 10. Eccles. 12. 14. Romh. 2. 16. Rom. 14. 10, 12. Matt. 12. 36, 37.

II. A sí an Chríoch man dorduigh DIA an La so, Foillsiughadh Glóire a Thrócaire ann an Sláinte Shíorruithe na Ndaoine Taghta; agus Glóire a Cheartais ann an Damnadha na druinge rer chuireadh cún, an drong sin atá aingidh agus easumhal. Oir

[TD 103]

an sin imeochaид na Fíreunuaigh chum na Beatha Suthainn, agus gheabhad siad an Iomlaine sin Daoibhneas agus Dfionnfhuaradh, a thiucfas o Láthair an Tighearna: Achd bithidh na Haingidh, do nach aithne DIA, agus nach bhfuil umhal do Shoisgeul Iosa Críosd, air na nteilgeadh ann a Bpianntaibh siorruidhe, agus bheirtear Peanus orra le Sgrios shiorruidh o Láthair an Tighearna agus o Ghlóir a Chumhachd e.

e Matt. 25. 31, go deireadh an Chaibidil. Romh. 2. 5, 6. Romh. 9. 22, 23. Matt. 25. 21. Gniomh. 3. 19. 2 Teβal. 1. 7, 8, 9, 10.

III. Mar is áil le Críosd sinne do bheith láindeimhin go mbí La Breitheamhnais ann, araon chum sgá do chur air na huile Dhaoinibh roimh Pheacaidh; agus chum tuileadh Sólaí do na Daoinibh Diaghaidh iona Namhghar f: As amhluidh is áil leis, an La úd do bheith a Nainbhfios do Dhaoinibh, chum go ncrothadh siad diobh gach uile t Neamhchúram Fheólmar, agus go mbiodh siad do ghnáth ag faire, bhrígh nach bhfuil Fios aca cia an Uair ann a dtig an Tighearna; agus chum go mbiodh siad do ghnáth ullmhaichte do rádh, Tig a THIGHEARNA IOSA, Tig go haithghear, AMEN g.

f 2 Phead. 3. 11, 14. 2 Cor. 5. 10, 11. 2 Tessal. 1. 5, 6, 7. Luc. 21. 27, 28. Romh. 8. 23, 24, 25. g Matt. 24. 36, 42, 43, 44. Marc 13. 35, 36, 37. Luc. 12. 35, 36. Foills. 22. 20.

FINID.

[TD 104]

[Blank]

[TD 105]

AN CATAICHIOSM FOIRLEATHAN,

No an LEABHAR CEASTNUIGHE IS Mó;

Air an do Réitigh air ttús COIMHTHONOL na NDIAGHAIREADH, aig NIARMHOINISTER ann SASGAN:

Leis an Daontuigh ARD-SEANADH EAGLAISE na HALBANN, chum a bheith na Chuid égin, do Choimhréitigh Creidimh, edir Eaglaisibh CHRIOSD annsna Trí Ríoghachdaibh.

Air na Chlódhbhualadh (a nois an Chéad uair) aig DUINEUDUIN, le Oighreachaibh Aindrea Aindefarsoin, a Mbliaghan ar Dtighearna MDCCXIV.

[TD 106]

<eng>ACT OF THE GENERAL ASSEMBLY
Approving of the Larger Catechism.

THe General Assembly, having exactly examined and seriously considered the Larger Catechism, agreed upon by the Assembly of Divine sitting at Westminster, with Assistance of Commissioners from the Kirk, Copies thereof being printed and sent to Presbyteries for the more exact Trial thereof, and publick Intimation being frequently made in this Assembly, that every one that had any Doubts or Objections upon it, might put them in; Do find upon due Examination thereof, That the said Catechism is agreeable to the Word of GOD and in nothing contrary to the received Doctrine, Worship, Discipline and Government of this Kirk, a necessary Part of the intended Uniformity in Religion, and a rich Treasure for increasing of Knowledge among the People of GOD: And therefore the Assembly, as they bless the LORD, that so excellent a Catechism is prepared, so they approve the same as a Part of Uniformity; agreeing for the Part, that it be a common Catechism for the three Kingdoms, and a Directory for Catechising such as have made some Proficiency in the Knowledge of the Grounds of Religion.

A. KER.<gai>

[TD 107]

AN CATAICHIOSM FOIRLEATHAN,

No an LEABHAR CEASTNUIGHE IS Mó;

Air an do Réitigh air attús COIMHTHIONOL na NDIAGHAIREADH, aig NIARMHOINISTER ann SASGAN:

Leis an Daontuigh ARD-SEANADH EAGLAISE na HALBANN, chum a bheith na Chuid éigin, do Choimhréitigh Creidimh, edir Eaglaisibh CHRIOSD annsna Trí Ríoghachdaibh.

Ceisd 1. CRÉUD Í Ard-Chríoch Aírid an Duine?

Freagradh. A sí Ard-Chríoch Aírid an Duine DIA a ghlorughadh a, agus a lán-mhealtuin go suthain b.

a Romh. 11. 36. 1 Cor. 10. 31. b Salm 73. 24, go deireadh an T sailm. Eoin 17. 21, 22, 23.

C. 2. Créud iad na neithe sin atá ag taisbeineadh go soilleir go bhfuil DIA ann?

F. Atá an Solus Nádurdha féin tá san

[TD 108]

Duine, agus Oibrighe DE, ag taisbeineadh go soilleir go bhfuil DIA an c: achd a siad Fhocal agus a Spiorad amháin, atá ag foillsiughadh

DHE go diongmhalta agus go héifeachdach do Dhaoinibh chum a Nsláinte d.

c Romh. 1. 19, 20. Salm 19. 1, 2, 3. Gniomh. 17. 28. d 1 Cor. 2. 9, 10. 2 Tim. 3. 15, 16, 17. Isai. 59. 21.

C. 3. Créud é Focal DE?

F. A siad Scriobtuiridhe Naomhtha an Tseintiomna agus an Tiomna Nuaidhe Focal DE e, an taon Riaghail Creidimh agus Umhlachda f.

e 2 Tim. 3. 16. 2 Phead. 1. 19, 20, 21. f Eph. 2. 20. Foills. 22. 18, 19. Isai. 8. 20. Luc. 18. 29, 31. Gala. 1. 8, 9. 2 Tim. 3. 15, 16, 17.

C. 4. Créud iad na neithe ata ag soilleiriughadh, gur hiad na Scriobtuiridhe Focal DE?

F. Atáid na Scriobtuiridhe féin ag soilleiriughadh gur hiad Focal DE, tríd a Mórdhachd g, a Mhfíorghlaine h, Coimhréite gach Cuid diobh re a chéile i, an Chríoch gus an bhfuil siad uile, eadhon, an Uile Ghlór a thabhairt do DHIA k; agus mar an gcéadna tríd a Nsolus agus a Ngcumhachd chum Peacacha * do thabhairt faoi Mhoth-

g Hof. 8. 12. 1 Cor. 2. 6, 7, 13. Salm 119. 18, 129. h Salm 12. 6. Salm 119. 140. i Gniomh. 10. 43. Gniomh. 26. 22. k Romh. 3. 19. 27.

[TD 109]

ughadh agus do iompodh, chum Comhfhurtachd a thabhairt do Chreidmheachaibh, agus * a ngcur suas chum Sláinte l: achd a sé Spiorid DE amháin, ag deanamh Fiaghnuise tre na Scriobtuiribh agus leó, ann a Gcroidhe Dhuine, atá comasach air a láinbheachdughadh gur hiad Focal DE féin m.

l Gniomh. 18. 28. Eabhr. 4. 12. Seam. 1. 18. Salm 19. 7, 8, 9. Romh. 15. 4. Gniomh. 20. 32. m Eoin 16. 13, 14. 1 Eoin 2. 20, 27. Eoin 20. 31.

C. 5. Créud atá na Scriobtuiridhe ag teagasc go háirid?

F. Atáid na Scriobtuiridhe ag teagasc go háirid, na neithe is coir don Duine a chreidsin mu DHIA, agus na Dleasdanasa ata DIA ag iarruidh air an Duine n.

n 2 Tim. 1. 13.

C. 6. Creud atá na Scriobtuiridhe ag foillsiughadh mu DHIA?

F. Atáid na Scriobtuiridhe ag soillsiughadh mu DHIA, créud é DIA o, Pearsuin na DIADHACHD p, Orduighe DE q, agus Coimhlónadh na Nórduighe sin r.

o Eabhr. 11. 6. p 1 Eoin 5. 7. q Gniomh. 15. 14, 15, 18. r Gniomh. 4. 27, 28.

C. 7. Créud é DIA?

F. DIA is Spiorad é s, ann féin agus de féin Neimhchríochnuigheach ann a Mbioth t,

s Eoin 4. 24. t Exod. 3. 14. Job 11. 7, 8, 9.

[TD 110]

ann a Nglóir u, ann a Nsonas w, agus ann a Niomlaine x;
Uiledhiongmhulta y, Biothbhuan z, Neamhchlaochlaidheach a, * nach
fédfir go hiomlan a thuigsin b, Uileláthaireach c, Uilechumhachdach
d, Uilfhiosrach e, Roighlic f, Ronaomh g, Roicheirt bhreathach h,
Rothrocaireach agus Roghrásmhur, Fadhuilngtheach, agus Iomlán do
Mhaitheas agus Dfírinne i.

u Gniomh. 7. 2. w 1 Tim. 6. 15. x Matt. 5. 48. y Geine. 17. 1. z
Salm 90. 2. a Mal. 3. 6. Seam. 1. 17. b 1 Riogh. 8. 27. c Salm 139 o
rann 1, go rann 14. d Foills. 4. 8. e Eabhr. 4. 13. Salm 147. 5. f
Romh. 16. 27. g Isai. 6. 3. Foills. 15. 4. h Deut. 32. 4. i Exod.
34. 6.

C. 8. An bhfuilid tuile Dée ann achd Aon?

F. Ni bhfuil ann achd Aon amhain, an DIA Beó Fíor k.

k Deut. 6. 4. 1 Cor. 8. 4, 6. Jerem. 10. 10.

C. 9. Cia líon Pearsa atá san DIADHACHD?

F. Atáid Trí Pearsa san DIADHACHD an Tathair, an Mac, agus an
Spiorad Naomh agus an Triarsa is Aon DIA Fíor Biothbhuan iad, d'aon
Nádúr, coimhmeas a Ncumhachd agus a Nglóir, ge go bhfuil
Eidirdhealadh thaobh † a Mbuaidhibh Pearsunta l.

l 1 Eoin 5. 7. Matt. 3. 16, 17. Matt. 28. 19. 2 Cor. 13. 14. Eoin
10. 30.

† na bhuineas do gach Pearsa fa leith.

[TD 111]

C. 10. Créud iad Buidheadha Pearsunta an Triar Pearsa san DIADHACHD?

F. Buinidh fa leth don Athair an Mac a gheineamhuin m, agus don Mhac
bheith air na gheineamhuin leis an Athair n, agus don Spiorad Naomh
teachd on Athair agus on Mhac o uile Biothbhuanachd o.

m Eabhr. 1. 5, 6, 8. n Eoin 1. 14, 18. o Eoin 15. 26. Gala. 4. 6.

C. 11. Cia as is soilleir go bhfuil an Mac agus an Spiorad Naomh na NDIA, coimhmeas ris an Athair?

F. Atáid na Scriobtuiridhe ag soilleiriughadh go bhfuil an Mac agus an Spiorad Naomh na NDIA, coimhmeas ris an Athair, le bheith ag tabhairt doibh na Hainmeanna p, t na Buaidheadha q, na Hoibrighe r, agus an Tadhradh sin a bhuineas do DHIA amháin s.

p Isai. 6. 3, 5, 8, maille re Eoin 12. 41, agus Gniomh. 28. 25. 1 Eoin 5. 20. Gniomh. 5. 3, 4. q Eoin 1. 1. Isai. 9. 6. Eoin 2. 24, 25. 1 Cor. 2. 10, 11. r Coloss. 1. 16. Geine. 1. 2. s Matt. 28. 19. 2 Cor. 13. 14.

C. 12. Créud iad Orduigh DE?

F. A siad Orduigh DE Gniomha glic, saor, agus naomhtha, do Chomhairle a Thoile t, le ndo romhorduigh se go neamhchlaochlaidheach, o uile Bhiothbhuanachd,

t Ephes. 1. 11. Romh. 11. 33. Romh. 9. 14, 15, 18.

t no, agus ag ainmniughadh orra.

[TD 112]

chum a Ghloire féin, gach einní atá tárla, t san Tsaoghalsa u, go háirid mu Ainglibh agus Dhaoinibh.

u Ephes. 1. 4, 11. Romh. 9. 22, 23. Salm 33. 11.

C. 13. Créud sin a dorduigh DIA go háirid mu Ainglibh agus Dhaoinibh?

F. Do thagh DIA le Ordugh Siorruidh neamhchlaochlaidheach, o a Shaor-Ghrádh fein, chum Cliú a Ghrás Glórmhar (re beith air na dheanamh follus a Nam iomchubhaidh) cuid do na Haingil chum Glóire w; agus do thagh sé ann a Gcríosd cuid do Dhaoine chum na Beatha Suthain agus chum Meadhoinibh na Beatha sin x; Agus mar an gcéudna, do réir a Chomas Ard-Uachdarach, agus Comhairle neamhscrúdaigheach a Thoile (leis a bhfuil se ag leigeadh Fhabhur amach no ga chongmhail air ais mar is áil leis) do leig se seachad agus do romhorduigh se an chuid eile chum Easonoir agus Feirg, re na ndatabhairt orra air son a Mbpeacaidh chum Cliú Glóire a Cheartais y.

w 1 Tim. 5. 21. x Ephes. 1. 4, 5, 6. 2 Tessal. 2. 13, 14. y Romh. 9. 17, 18, 21, 22. Matt. 11. 25, 26. 2 Tim. 2. 20. Jud rann 4. 1 Phead. 2. 8.

C. 14. Cionnas atá DIA ag cur a Orduigheadh a ngníomh?

F. Atá DIA ag cur a Orduigheadh a
† ann a Naimsir.

[TD 113]

gniomh ann a Noibrighibh an Chruthaighidh, agus an Fhreasdail, do
réir a Roimh–Eolas † nach féud dul a mearachd, agus Comhairle shaor
agus neamhchlaochladhach a Thoile féin z.

z Ephes. 1. 11.

C. 15. Créud í Obair an Cruthaighidh?

F. A sí sin Obair an Chruthaighidh, leir rinn DIA san Tosach, do
Neimhní, le Focal a Chumhachda, an Saoghal agus na huile Neithe atá
ann, air a shon féin, a nuine Sé Láethe, agus iad uile ro-mhaith a.

a Geine. caibideal 1, go hiomlan. Eabhr. 11. 3. Seanfhoc. 16. 4.

C. 16. Cionnas do chruthaigh DIA na Haingil?

F. Do chruthaigh DIA na Haingil uile b, na Nspiorada c,
Neamhbhásmhur d, Naomhtha e, ag tabhairt barr ann a Neólas f,
Cumhachdacha ann a Neart g, chum Aitheantasán do chur a ngníomh,
agus Ainmsin do mholadh h, achd gidheadh † Claochladhach i.

b Coloss. 1. 16. c Salm 104. 4. d Matt. 22. 30. e Matt. 25. 31. f 2
Samu. 14. 17. Matt. 24. 36. g 2 Tessal. 1. 7. h Salm 103. 20, 21. i.
2 Phead. 2. 4.

C. 17. Cionnas do chruthaigh DIA an Duine?

† neimhmhealltuigheach.
† Sochlaochladhach.

[TD 114]

F. An diaigh do DHIA na huile Chreutuireadh eile a dheanamh, do
chruthaigh sé an Duine Fear agus Bean k, do dhealbh sé Corp an Fhir
do Uir na Talmhainn l, agus Corp na Mna do Asna an Fhir m, agus do
chuir sé ionnta Anmanna Beódha, Riasunta, agus Neamhbhásmhur n, do
rinn sé iad do réir Iomhaigh féin o, ann a Neólas p, Fíreuntachd
agus Naomhthachd q, air bheith do Lagh DHE aca scriobhtha iona
Ngcroidhibh r agus Comas da choimhlionadh s, maille re Uachdranachd
oscionn na Gcréutuireadh t, gidheadh do fhéudfad siad tuitim u.

k Geine. 1. 27. 1 Geine. 2. 7. m Geine. 2. 22. n Geine. 2. 7, maille
re Job 35. 11, agus Seanmoir. 12. 7, agus Matt. 10. 28, agus Luc.
23. 43. o Geine. 1. 27. p Coloss. 3. 10. q Ephes. 4. 24. r Romh. 2.

14. 15. s Seanmoir. 7. 29. t Geine. 1. 28. u Geine. 3. 6. Seanmoir.
7. 29.

C. 18. Créud iad Oibrighe Freasdail DE?

F. A siad Oibrighe Freasdail DE go bhfuil sé go Ronaomhtha w, go Roighlic x, agus go Rochumhachdach ag Coimhead y, agus an Riaghlaigh, na nuile Chréutuireadh z, ga Nstiúbhradh uile agus a nuile Gníomhartha fós a, chum a Ghlóire féin.

w Salm 145. 17. x Salm 104. 24. Isai. 28. 29. y Eabhr. 1. 3. z Salm 103. 19. a Matt. 10. 29, 30, 31. Geine. 45. 7. b Romh. 11. 36. Isai. 63. 14.

C. 19. Créud é Freasdal DE thaobh na Naingeal?

[TD 115]

F. Do fhuiling DIA le na Fhreasdal cuid égin do na Haingil a thuitim ann a Bpeacadh agus ann Damnadh, go toileoil agus gun aca teachd uaidhe a bhfeasd c; air bheith dhó ag cuimsiughadh agus ag riaghlaigh so agus a Mbpeacaidh uile, chum a Ghlóire féin d; agus do dhaingnigh sé an chuid eile dhiobh ann Naomhthachd agus Sonas e, ag deanamh Foghnaimh dhiobh uile f, mar is áil leis, ann a Fritheoladh a Chumhachda, aThrócaire, agus a Cheartais g.

c Jud rann 6. 2 Phead. 2. 4. Eabhr. 2. 16. Eoin 8. 44. d Job 1. 12. Matt. 8. 31. e 1 Tim. 5. 21. Marc 8. 30. Eabhr. 12. 22. f Salm 104. 4. g 2 Riogh. 19. 35. Eabhr. 1. 14.

C. 20. Créud bu Fhreasdal DE ann, thaobh an Duine, san Staid ann do chruthaigheadh é?

F. Bé Freasdal DE thaobh an Duine san Staid ann do chruthaigheadh é, gur shuidhigheadh é ann a Bpárrdhas; go dórdraigheadh dhó, sin do dheasughadh; go dtugadh dhó Comas ithidh do Thoradh na Talmhann h; gur chuireadh na Chréutuireadha fa na Uachdranachd i; agus go dórdraigheadh an Bpósadh chum a Chuidighe k; go dtug sé dhó Comhchomunn ris féin l; go dórdraigheadh an Tsabbaid m; gur rinneadh Coimhcheangal Beatha ris air Chumhnant

h Geine. 2. 8, 15, 16. i Geine. 1. 28. k Geine. 2. 18. l Geine. 1. 26, 27, 28. Geine. 3. 8. m Geine. 2. 3.

[TD 116]

go dtugadh sé iona Phearsa féin Umhlachd Iomlan Shíorbhuan do DHIA n, ní air an raibh Craobh na Beatha mar Chomhartha Daingnighe o; agus gur thoirmisgeadh einni ithe do Chraoibh Eolais an Mhaith agus Uilc faoi Phainneachas Báis p.

n Gala. 3. 12. Romh. 10. 5. o Geine. 2. 9. p Geine. 2. 17.

C. 21. An dfan an Duine san chéad Staid sin ann do chruthaigh DIA é?

F. Air bheith dar gcéad Sinnsearaibh air na mhfágbhail go Saoirse a Ntoile féin, do bhris siad Aithne DHE, tre Buaidhreadh an Aidhbhiseoir, san Mheas toirmisgthe ithe, agus thríd sin do thuiteadar o Staid na Neimhchiontachd ann do chruthaigheadh iad q.

q Geine. 3. 6, 7, 8, 13. Seanmoir. 7. 29. 2 Cor. 11. 3.

C. 22. An do thuit an Cinneadh Daonna uile ann san chéad Sheachran sin?

F. Air bheith don Choimhcheangal air na dheanamh re Adhamh mar Dhuine † Coitcheann, ni amháin air a shon féin, achd fós air son a Shliochd, an Cinneadh Daonna uile do tháinig a nuas uайдhe tre Geineolughadh gnáthuigthe r do pheacuigh siad annsan, agus do thuit siad maille ris, ann san chéad Sheachran úd s.

r Gniomh. 17. 26. s Geine. 2. 16, 17, maille re Romh. 5. 12, go nuige rann 20, agus 1 Cor. 15. 21, 22.

† Puibligh.

[TD 117]

C. 23. Créud an Staid ann dtug an Leagadh sin an Cinneadh Daonna?

F. Do thug an Leagadh úd an Cinneadh Daonna go Staid Peacaidh agus Truaighe t.

t Romh. 5. 12. Romh. 3. 23.

C. 24. Créud é Peacadh?

F. A sé an Peacadh † Easbhadh air bith o bheith do réir Lagh air bith DHE a thug sé mar Riaghail don Chréutuir Riasunta, no Briseadh air bith air an Lagh sin u.

u 1 Eoin 3. 4. Gala. 3. 10, 12.

C. 25. Créud é Peacthuidheachd na Staide sin ann do thuit an Duine?

F. A sé Peacthuidheachd na Staide sin ann do thuit an Duine, Cionta chéad Pheacaidh Adhaimh w, Easbhadh na Fíreuntachd sin ann do chruthaigheadh é, agus Truaillidheachd a Náduir, tre a bhfuil sé air na dheanamh go tur neimhiomchubhaidh, neamhchomasach, agus conntrardhach, do gach einní atá Maith go Spioradalta, agus go hiomlan air aomadh chum an uile Olc, agus sin do ghnáth x; da ngoirtear go coitchionn Peacadh Gein, agus o a bhfuil na huile Pheacaidh Gníomhtha ag teachd y.

w Romh. 5. 12, 19. x Romh. 3. 10, go nuig rann 20. Ephes. 2. 1, 2, 3. Romh. 5. 6. Romh. 8. 7, 8. Geine. 6. 5. y Seam. 1. 14, 15. Matt. 15. 19.

† Díthréite air bith re Lagh air bith DHE, &c.

[TD 118]

C. 26. Cionnas atá an Peacadh Gein air na iomchradh o ar Ccéad Sinnsearaibh d'ionnsuighe a Nsliochd?

F. Atá an Peacadh Gein air na iomchradh o ar Ccéad Sinnsearaibh d'ionnsuighe a Nsliochd, tre Geineolughadh Nádurdha, air chor as go bhfuil a líon is atá ag teachd uatha air an dóigh so, air na ngeineamhuin agus air na mbreath ann a Bpeacadh z.

z Salm 51. 5. Job 14. 4. Job 15. 14. Eoin 3. 6.

C. 27. Créud Truaighe a thughadh tríd an Leagadh sin air an Chinneadh Daonna?

F. Thug an Leagadh úd air an Chinneadh Daonna Caill a Ncomhchomuinn re DIA a, a Dhiomdha agus a Mhallachd, air chor as a thaobh Náduir gur Clann na Feirge sinn b, agus Daorthráillidhe don Aidhbhírseoir c, agus go bhféudfar ann a Cceartas, gach uile Pheanus san Tsaoghalsa, agus san Tsaoghal atá re teachd, a thabhairt oruinn d.

a Geine. 3. 8, 10, 24. b. Ephes. 2. 2, 3. c 2 Tim. 2. 26. d Geine. 2. 17. Caoi Jerem. 3. 39. Romh. 6. 23. Matt. 25. 41, 46. Jud rann 7.

C. 28. Créud iad Peanuisidh an Pheacaidh san T saoghalsa?

F. Atáid Peanuisidh an Pheacaidh san Tsaoghalsa, cuid diobh a dtaobh a stigh, eadhon Daille Intinne e, Tuigse neimhchéillidh f.

e Ephes. 4. 18. f Romh. 1. 28.

[TD 119]

Mealltoireachda chumhachdacha g, Cruas Croidhe h, Uathbhas Coguise i, agus Mianna gráinéamhla k; agus cuid eile dhiobh a dtaobh a muigh, eadhon Mallachd DHE air na Créutuireadha air ar soinne l, agus na huile Uilc eile atá ag tárla dhúinn ionar Gcorpaibh, Ainmnibh, Maoin, Dáimhibh, agus Gnothuighibh m, agus maille riú so an Bás féin n.

g 2 Tessal. 2. 11. h Romh. 2. 5. i Isai. 33. 14. Geine. 4. 13. Matt. 27. 4. k Romh. 1. 26. l Geine. 3. 17. m Deut. 28. 15. go nuig Críoch an Chaibidil. n Romh. 6. 21, 23.

C. 29. Créud iad Peanuisidh an Pheacaidh san Tsaoghal atá re teachd?

F. A siad Peanuisidh an Pheacaidh san Tsaoghal atá re teachd, Scarthadh síorruidhe o Láthair shólasach DHE, agus Piantaidh rodhóruineach t gan stad, ann a Nanam agus a Gcorp, a Nifrionn go síorruidhe o.

o 2 Tessal. 1. 9. Marc 9. 44, 46, 48. Luc. 16. 24.

C. 30. An bhfuil DIA ag fágbhail an Chinneadh Daonna uile da mbeith caillte ann a Staid an Pheacaidh agus na Truaighe?

F. Ni bhfuil DIA ag fágbhail an Chinneadh Daonna uile da mbeith caillte ann a Staid an Pheacaidh agus na Truaighe p, ann

p 1 Tessal. 5. 9.

t gan edirleigeadh, no, gan fhois.

[TD 120]

do thuit siad tríd Briseadh an chéad Choimhcheangail, da ngoirthear go coitchionn Coimhcheangal Oibrighe q; achd atá sé o a shaor Ghrádh agus Thrócair ag teasairgin a Daoine taghta as an Staid sin, agus ga ntabhairt chum Staid Sláinte, tríd an dara Coimhcheangal, da ngoirthear go coitchionn Coimhcheangal an Ghrás r.

q Gala. 3. 10, 12. r Tit. 3. 4, 5, 6, 7. Gala. 3. 21. Romh. 3. 20, 21, 22.

C. 31. Cia ris do rinneadh Coimhcheangal an Ghrás?

F. Do bhí Coimhcheangal an Ghrás air na dheanamh re Críosd mar an dara Adhamh, agus annsan ris na Daoinibh taghta uile mar Shliochd dho s.

f Gala. 3. 16. Romh. 5. 15, go deireadh an Chaibidil. Isai. 53. 10, 11.

C. 32. Cionnas at Grás DHE air na fhoillsiughadh san dara Coimhcheangal?

F. Ata Grás DHE air na fhoillsiughadh san dara Coimhcheangal, thaobh go bhfuil sé go saor ag freasdladh agus ag tairgse do Pheacachaibh Eidirmeadhonthoir t, agus Beatha agus Sláinte da thrídsin u; agus ag iarraidh Creidimh mar Chumhnant chum Cóir do bheith aca air w; ag gealladh agus ag tabhairt a Spiorad Naomh x, da Dhaoinibh

t Geine. 3. 15. Isai. 42. 6. Eoin 6. 27. u 1 Eoin 5. 11, 12. w Eoin 3. 16. Eoin 1. 12. x Seanfhoc. 1. 23.

[TD 121]

Taghta uile, chum an GCreideamh sin a, maille ris na huile ghrasaibh slainteamhuil eile b, oibriughadh ionta, agus a ndeanamh Comasach chum gach uile Umhlachd naomhtha c, mar dhearbhthadh soilleir air firinn a nGcreidimh d, & a mbuidheachois do DHIA e, agus mar an tslighe, a dorduigh esin chum Slainte f.

a 2 Cor. 4. 13. b Gal. 5. 22, 23. c Esek. 36. 27. d Shem. 2. 8, 22.
e 2 Cor. 5. 14, 15. f Eph. 2. 10.

C. 33 An raibh Comhcheangal an Ghrais air na Fhritheoladh do ghna,
air Eindoigh?

F. Ni nraibh Comhcheangal an Ghrais air na fhritheoladh air
eindoigh, Achd do bheith a fhritheolaidhthe faoi ntfeintiomna, do
ghne eile seach mar ataid faoi ntiomna Nuaidhe g.

g 2 Cor. 3. 6, 7, 8, 9.

C. 34. Cionnas do bheith Comhcheangal an Ghrais, air na Fhritheoladh
faoi 'ntsein Tiomna?

F. Do bheith Comhcheangal na nGras, air na Fhritheoladh faoi
'ntseintiomna, trid Geallomhnaibh h, Faighideoireachdaibh i,
Iodhbairteadh k, Tiomchillghearradh l, Uan Paschail m, &
Samhludhaibh & Ordunansa eile, do bheith uile ag Ciallughadh roimh-
laimh Criosc an sin re teachd, & do bheith san aimsir ud diongmhalta
chum cur suas na Daoine Taghta, anna an Ccreideamh san

h Romh. 15. 8. i Gniomh. 3. 20, 24. k Eabhr. 10. 1. l Romh. 4. 11. m
1 Cor. 5. 7.

[TD 122]

Mhessiah a Ghealladh n, tre a nraibh san Uair ud aca, lan
Mhaitheamhnas Peacaidh, & Slainte S'hiorruidh o.

n Eabhr. caib. 8, 9, 10. Eabhr. 11. 13. o Gal. 3. 7, 8, 9, 14.

C. 35. Cionnas ata Comhcheangal an Ghrais air na fhritheoladh faoi
nTiomna Nuadh?

F. Faoi an Tiomna Nuadh, an tan a d' foillsigheadh Criosc, Briogh na
Neithe ud, do bheith, agus ata doghna an Comhcheangal Grais ud fein,
air na fhritheoladh, & re na fhritheoladh, ann a nSeanmoiriughadh an
Fhocail n, & a bhfritheoladh Sacraimuinteadh an Bhaistidh o, &
Suipeir an Tighearna p, iona bhfuil Gras & Slainte, air na
ntaisbeunadh, ann tuilleadh Iomlaineachd, Soilleireachd, & Eifeachd,
do na huile Fhineachaibh q.

n Maith. 10. 7. o Maith. 28. 19, 20. p 1 Cor. 11. 23, 24, 25. q 2
Cor. 3. 6, <eng>to the end.<gai> Eabhr. 8. 6, 10, 11. Maith. 28. 19.

C. 36. Cia e Edir Mheadhointheoir Choimhcheangail an ghrasa?

F. As e Edirmheadhonthoir Choimcheangail an ghrasa an Tighearna Iosa Criod Amhain r, Ncach air bheith dho na Mhac siorruidh do DHIA, d'aon † Nadur ris an Athair, & Coimhmeas do s, A Niomlaineachd na Haimsire, do rinneadh e na

r 1 Tim. 2. 5. s Eoin 1. 1, 14. & 10. 30. Phil. 2. 6.

Substaint.

[TD 123]

Dhuine t, & mar sin do bheith & ata se ag Maireachduiu na DHIA & na Dhuine ann da Nadur ionlan, Edirdhealuite, & a nein Phearsain a mfeasda u.

t Gal. 4. 4. u Luc. 1. 33. Roimh. 9. 5. Col. 2. 9. Eabhr. 7. 14.

C. 37. Air bheith do Chriosd na DHIA, Cionnas do rinneadh e na Duine?

F. Do rinneadh Criod Mac DHE na Dhuine, le Corp fior agus Anam riasunta a Ghabhail chuige fein w, Air bheith dho air na ghineamhuin trid Cumhachd an Spioraid Naoimh, a mbroin Mhuire na Hoighe, da substaint agus air na bhreith le x, gidheadh a fheugmhuis peacaidh y.

w Eoin. 1. 14. Maith. 26. 38. x Luc. 1. 31, 35, 42. Gal. 4. 4. y Eabhr. 4. 15.& 7. 26.

C. 38. Cia air son a bfeudhmoil, gu mbiodh an T Edir-Mheadhonthoir na DHIA?

F. Bfeudhmoil gu mbiodh an t'Edir-Mheadhonthoir na DHIA, chum gu congmbhadh se suas, agus gu coimhdeadh se a Nadur Dhaonna O bheith air a Claoideh faoi fheirg Neamh-chriochnudhach DHE, agus Cumhachd an Bhais z, Chum Diongmhaltas agus Eifeachd a chur iona fhullaingthisibh, Umhlachd, agus Eadarghuidhe a, agus mar sin chum Ceartas De a Dhioladh b,

z Gniomh 2. 24, 25. Roimh. 1. 4. he 4. 25. Eabhr. 9. 15. a Gniomh 20. 28. Eabhr. 9. 14. & 7. 25, 26, 27, 28. b Roimh. 3. 24, 25, 26.

[TD 124]

fhabhur fhaghail dhuinn c, Pobul sumradhach a Chosnad d, a spiorad a thabhairt doibh e, Buadhughadh thar a nuile naimhde f, agus a ntabhairt chum Slainte s'hiorruidh g.

c Eph. 1. 6. Maith. 3. 17. d Tit. 2. 13, 14. e Gal. 4. 6. f Luc. 1.

68, 69, 71, 74. g Eabhr. 5. 8, 9. & 9. <eng>from 11, to 16 v.<gai>

C. 39. Cia ar son a bfeudhmoil gu mbiodh an tEdir-Mheadhonthoir na Dhuine?

F. Bfeudhmoil gu mbu Duine an tEdir-Mheadhonthoir, chum gu Nairduigheadh se ar Nadur h, gu gcoimhlionadh se Umhlachd don Lagh i, gu bhfuilongadh se agus gu ndeanadh se eadarghuidhe air ar son ionar Nadur k; gu mbiodh Comhmhothughadh aige dar Nanbhuiteachda l, gu bhfuighmid Uchdmhacachd Cloinne m, agus gu mbiodh aguinn Comhfhurtachd, agus Cead dol le danachd chum Cathair Rioghoil na nGras n.

h Eabhr. 2. 16. i Gal. 4. 4. k Eabhr. 2. 14. & 7. 24, 25. 1 Eabhr. 4. 15. m Gal. 4. 5. n Eabhr. 4. 16.

C. 40. Cia air son a Bfeudhmoil, gu mbiodh an tEdir-mheadhonthoir na DHIA agus na Dhuine, a nein-Phearsa?

F. An tEdir-mheadhonthoir do bheith re DIA agus Duine a reitiughadh, bfeudhmoil gu mbiodh se fein na DHIA agus na Dhuine, agus sin fos a nein-Phearsa, ngcoinne gu mbiodh oibrighe sunraidhach gach Naduir dhiobh, ar na ngabhair gu taitenamhach le

[TD 125]

DIA air ar soinne o, agus gu ndeanadhmoid bun asda mar oibrighibh an Phearsa uile p.

o Maith. 1. 21, 23. Maith. 3. 17. Eabhr. 9. 14. p. 1 Phead. 2. 6.

C. 41. Cia ar son do Ghoirtheadh, Iosa, dar nEdir-Mheadhonthoir?

F. Do Ghoirtheadh Iosa dar nEdir-Mheadhonthoir, bhrigh gu bhfuil se ag teasairgin a Phobuil o a mbpeacaidhibh q.

q Maith. 1. 21.

C. 42. Cia air son a ghoirtheadh Criosc dar Nedir-Mheadhonthoir?

F. Do Ghoirtheadh Criosc dar Nedir-Mheadhonthoir, brigh gu raibh se air na Ungadh, leis an Spiorad Naomh, thar tomhais r, agus mar sin air na chur air leth, agus air a lan sgeudughadh le uile Ughdarris agus Comas s, chum Oifigeadha Faigh t, Sagairt u, agus Ríogh Eagluise fein, a chur a ngniomh w, araon ann a Staid an Irisluighe agus an Arduighe.

r Phil. 3. 34. Saimh 45. 7. s Eoin 6. 27. Maith. 28. 18, 19, 20. t Gniomh. 3. 21, 22. Luc. 4. 18, 21. a Eabhr. 5. 5, 6, 7. & 4. 14. 15. w Saimh 2. 6. Maith. 21. 5. Isa. 9. 6, 7. Phil. 2. 8, 9, 10, 11.

C. 43. Cionnas ata Criosc ag cur Oifig Faigh a ngniomh?

F. Ata Criosc ag cur Oifig Faigh a ngniomh, iona bheith ag foillsiughadh da Eagluis x, ann sgach uile linn, le na fhocal x Eoin 1. 18.

[TD 126]

agus le na Spiorad y, air mhodhaibh eugsamhuil fritheolaidh z. Toile iomlan DHE a, ann sna neithibh, a bhuineas da n'tairhh Spiorad alta, agus da nSlainte b.

y 1 Phead. 1. 10, 11, 12. z Eabhr. 1. 12. a Eoin 15. 15. b Gniomh 20. 32. Eph. 4. 11, 12, 13. Eoin 20. 21.

C. 44. Cionnas ata Criosc ag cur Oifig Sagairt a ngniomh?

F. Ata Criosc ag cur Oifig Sagairt a ngniomh, ann e fein, a thabhairt suas, aon uair na Iodhbairt, gun chaith Do DHIA c, chum bheith na Reite air son peacaidha a Phobuil d, agus ann bheith a gna-eadarghuidhe air an son e.

c Eabhr. 9. 14, 28. d Eabhr. 27. e Eabhr. 7. 25.

C. 45. Cionnas ata Criosc ag cur Oifig Riogh a ngniomh?

F. Ata Criosc ag cur Oifig Riogh a ngniomh, ann a bheith ag Gairm o ntsaoghal, Pobuil dho fein f, agus ag tabhairt dhoibh, Oifigeacha g, Reachda h, agus Comas Smachduighthe, tre a bhfuil se gu faicsinneach ga nRiaghlaigh i; ann a bheith ag tabhairt grasa Slainteamhuil da Dhaoineibh Taghta k, ag tabhairt luigheachd da Numhlachd l,

f Gniomh 15. 14, 15, 16. Isa. 55. 4, 5. Gein. 49. 19. Saiml 110. 3. g Eph. 4. 11, 12. 1 Cor. 12. 28. h Isa. 33. 22. i Maith. 18. 17, 18. 1 Cor. 5. 4, 5. k Gniomh. 5. 31. l Foills. 22. 12. & 3. 10.

[TD 127]

agus ga n' Achmhasanughadh air son a mbpeacaidha m, ga gcoimhed, agus ga gcongbhail suas fa Nuile Bhuaidhribh, agus fhullaingthasaibh n, ag Cosg & ag tabhairt buaidh air a nuile Naimhde o, agus ag ordughadhe gu cumhachdach na huile neithe, chum a Ghloire fein p, agus a Maithsin q; Agus mar ann gceudna ann a ndioghaltas a dheanamh air an chuid eile, aig nach bhfuil Eolas air DHIA, agus nach bhfuil Umhal don Tsoisgeul r.

m Foills. 3. 19. n Isa. 63. 9. o 1 Cor. 15. 25. Psal. 110. gn hiomlan. p Roimh. 14. 10, 11. q Roimh. 8. 20. r Tessal. 1. 8, 9. Saiml 2. 8, 9.

C. 46. Creud bu staid Iriasluighe do Chriosc ann?

F. Bi staid Irislighe Chriosc, an staid Isiol ud ann do rinn se air

ar soinne, air bheith dho e fein de fholmhughadh o a Ghloir, Riochd Seirbheisigh a ghabhail air fein, iona ghineamhuin iona Bhreith, iona bheatha, iona bhas, agus an diaigh a bhais gu nuige an Eiserighe s.

s Phil. 2. 7, 8. Luc. 1. 33. 2 Cor. 8. 9. Gniomh. 2. 24.

C. 47. Cionnas do Irisligh Criosc e feinanna Ghineamhan & anna Bhreith?

F. Dirisligh Criosc e fein anna Ghineamhain agus anna Bheath, Le, air bheith dho o uile Bhiotbhuanachd, na Mhac do DHIA, an N'uchd an Athar, gu bhfacas do,

[TD 128]

an Niomlaineachd na Haimsire, bheith na Mhac an Duine, air na dheanan do mhnaoi bheag-Inmheach, & bheith air na bhreith lea le ionadh gne no Ceum Irislighe, thuilleadh sa ta gnathaichte t, u.

t Eoin 1. 14, 18. Gala. 4. 4. luc. 2. 7.

C. 48. Cionnas do Irisligh Criosc e fein an na Bheatha?

F. D'irisligh Criosc e fein anna Bheatha, le e fein a chur faoi an Lagh u, a Choimhlion se gu foirfe w, Agus le bheith ag Comhrac re Tarcuisibh an tsaoghail x, Buaidhribh an Aidhbhirseoir y, agus anbhuineachdaibh iona fheoil, araon iad sin a bhennas gu coithchionda do Nadur an Duine, no iadsan do bheith gu sunnraighte a n'Comhchuideachd na staid isiол ud iona raibh esin z.

u Gala. 4. 4. w Matth. 4. 17. Roimh. 5. 19. x Salm. 22. 6. Eabhr. 12. 2. 3. y Maith. 4. 1, <eng>to<gai> 12. Luc. 4. 13. z. Eabhr. 2. 17, 18. & 4. 15. Isa. 52. 13, 14.

C. 49. Cionnas D'irisligh Criosc e fein anna Bhais?

F. D'irisligh Criosc e fein anna Bhas; le, air bheith dho air na Bhrath le Judas a, air na threigsin le na Dheiscioblaibh b, air don tsaoghal fanoid do a dheanamh air, agus Cul a chur ris c, air bheith dho air na dhíeadh le Pilait, air na Phianadh le a luchd geir-leanamhain d, air bheith dho fos Comh-

a Maith. 27. 4. b Maith. 26. 56. c Isa. 53. 2. 3. d Maith. 27. 26. go 50. Eoin. 19. 34.

[TD 129]

rac a dheanamh re uathbhasaibh an Bhais, agus Cumhachdaibh na Dorchadais, agus truime cudtrom feirge De a mhothughadh agus Jomchradh e, gur ndo leig se sios Anam na ofrail, air son peacaidhe f, ag fullang Bais Chraiteach, mhasludhach, agus mhalliught, na

Croiche g.

e Luc. 22. 44. Maith. 27. 46. f Isa. 53. 10. g Phil. 2. 8. Eabhr. 12. 2. Gal. 3. 13.

C. 50. Cia iad no neithe iona raibh Criosc air na Irisliughadh an diaigh a bhais?

F. Be iad, na nithe iona raibh Criosc air na Irisliughadh an diaigh a bhais, gur raibh se air na Adhlacadh h, agus ag fantin ann nstaid na marbh, agus faoi chumhachd an Bhais, gu nuig an treas la i, ni do chuireadh air mhodh eile, sios ann sna briathraibh so, eadhon, Chuaidh se sios a n'Ifrionn.

h 1 Cor. 15. 3, 4. i Saiml. 16, 10. with Gniomh. 2. 24, 25, 26, 27, 31. Romh. 6, 9. Maith. 12. 40.

C. 51. Creud bu staid Arduighe do Chriosc ann?

F. Ata staid Arduighe Chriosc, iona Eiserigh k, a Dhul suas l, na shuighe aig Deaslainmh an Athair m, agus iona theachd aris, chum Breith a thabhairt air an tsaoghal n.

k 1 Cor. 15. 4. l Marc. 16. 19. Luc. 24. 51. m Eph. 1. 20. n Gniomh 1. e1. Gniomh 17. 31.

C. 52. Cionnas do bheith Criosc air na Ardughah roimh Eiserighe?

[TD 130]

F. Do bheith Criosc air ardughadh iona Eiserigh, le anna meud as, air bheith dho gun truailleadh fhaicsin san bhas leis nach feudfad se bheith air na Chongbhail (o) agus air bheith don Chorp sin fein iona ndfuilling se, air na chur gu fior re na Anam le a bhuaidhibh nadurdha p; achd gidheadh as fheagmhais basamhlachd agus anbhuineachdaibh Coitchionda eile, a bheanas don Bheathasa: Gu ndeirigh se aris, O na Marbhuibh, air an treas la, le a Chumbachda fein q leis a ndo thaisbein se gu mbe fein Mac DHE r gu ndo Dhiol Ceartas DE s gu ndo Bhuaidhthigh se air an Bhas, agus air an'ti aig an raibh cumhachd an Bhais t. Agus gur e Tighearna na mbeo agus na Marbh u, Agus do rinn se na neithesi uile mar neach puiblidh Ceann Eagluise fein x chum a mfircunughadh y, a mbeothughadh an ngras z, angcongabhail suas naghaidh a naimhde a, agus a ndeanamh deimhin a ma Neiserigh fein o na marbhuibh ann san la Dheighionuach b.

o Gniomh 2. 24. 27. p Luc. 24. 39. q Romh. 6. 9. Foills. 1. 18. r Eoin 10. 18. f Romh. 1. 4. t Romh 8. 34. u Eabhr. 2. 14. w Romh. 14. 9. x 1 Cor 15. 21, 22. y Eph. 1. 20, 22, 23. Col. 1. 18. z Romh. 4. 25 a Eph. 2. 1, 2, 5, 6. Col. 2. 12. b 1 Cor. 15. 25, 26, 27. c 1 Cor. 15. 20.

C. 53. Cionnas do bheith Criosc air na Ardughadh iona dhul suas?

[TD 131]

F. Do bheith Criosc air ardughadh iona dhul suas, le, air bheith dho, gu tric air na thaisbeunadh da Absdolaibh, agus ag Comhluadar leo, ag labhairt riu mu na neithaibh a bheanas do Rioghachd DHE d, agus ag tabhairt Ughdarrais doibh, chum an soisgeul a Sheanmoiriughadh do na huile Fhineachaibh d Da fhichead lo an diaigh Eiserigh gu ndo Chuaidh se, ionar Nadur, agus mar ar gCeann e ag tabhairt buaidh le Luathgaire oscionn Naimhde f, gu follus suas chum na neamhaibh is airde, ngcoinne an sin tiodhlaice fhaghail do Dhaoinibh g, ar naignidh a thogbhail suas gus a sin h, agus chum Aite d'ullmhuchadh Dhuinne i, far a bhfuil agus a bhfan se fein, gu nuig a dhara theachd, ann a ndeireadh an tsaoghal k.

d Gniomh 1. 2. 3. e Maith. 28. 19. 20. Eabhr. 6. 20. g Eph. 4. 8. h Gniomh 1. 9, 10, 11. Eph. 4. 10. Salm. 68. 18. i Col. 3. 1, 2. k Eoin 14. 3. 1 Gniomh. 3. 21.

C. 54. Cionnas ata Criosc air na Ardughadh iona shiudhe aig deaslainmh DHE?

F. Ata Criosc air na Ardughadh iona shuidhe, aig Deaslainmh DHE, iona bheith mar DHIA-DHUINE air na ardughadh gus an fhabhur is mo, o DHIA an T'athair maille re uile Iomlaineachd aoibhnis m, Gloire n, agus Cumhachda os cionn

m Phil. 2. 9. n. Gniomh 2. 28. Salm. 16. 11.

[TD 132]

[Taobh-duilleig 134 san leabhar fhèin]

na huile neithibh air Neamh agus air Thalamh o, Agus ag Tionol, agus ag seasamh a Eagluise agus ag Ceannsughadh a Naimhde, ag fuirnesughadh a Mhinisdreadh agus a phobuil, le gifteibh agus le Grasaibh q, agus ag deanamh eadarghiudhe air an son z.

o Coni 17. 5. p Eph. 1. 22. 1 Phead. 3. 22. q Eph. 4. 10, 11, 12. Salm 110. go Hiomlan r Romh. 8 34.

C. 55. Cionnas ata Criosc ag deanamh Eadarghiudhe?

F. Ata Criosc ag deanamh Eadarghuidhe, le e fein a thaisbeunadh do ghna, ionar Nadur, a bhfiadhnuis an Athar air Neamh s, ann a nToiltionnas a Umhlachda, agus Jodhbairt, air thalamh t, le bheith ag taisbeunadh, gur toil leis so a bheith air na chur ris na huile Chreidmheachaibh u, ag freagradh gach uile Agartas ata na naghaidh w, ag faghail doibh, suaimhneas Coguis, ge ta failjniughaidh laetheamhuiil ionta x agus Ceud dul le danachd chum Cathair Rioghoil na n Gras, agus y gabhail re a mpearsaidhe agus a nseirbheis gu taitneach z.

s Eabhr 9. 12. 24. t Eabhr 1. 3. u Eoni 3. 16. Eoin 17. 9, 20, 27. w Romh. 8. 33, 34. x Romh. 5. 1, 2. 1 Eoin 2. 1, 2. y Eabhr. 4. 16. z 1 Phead. 2. 5. a Eph. 1. 6.

C. 56 Cionnae ata Criod re bhith air na Ardughadh, iona theachd aris, chum breith a thabhairt air an tsaoghal?

[TD 133]

F. Ata Criod re bhith air na Ardughadh, iona theachd aris a thabhairt breith air an tsaoghal, Anna meud as esin air a ndrugadh Breith, agus a dhíeadh, gu heugcorach le Daoinibh Aingidh b Gu dtigse a ris san la Dheighionnach ann a Ccumhachd mhoir c: Agus ann a nlan-fhoilsiughadh a Ghloire fein agus Athar, le a uile Anglibh naomhtha d, le gartha, le guth an Ard-Angil, agus le Trompait DHE e, a thabhairt Breith air an tsaoghal, ann a gceartas f.

b Gniomh 3. 14, 15. c Maith. 24. 3. d Maith. 25. 31. Luc. 9. 26. e 1 Tessal. 4. 16. f Gniomh. 17. 31.

C. 57. Creud iad na Sochair, do Choisin Criod, le na Edirmheadhonthoireachd?

F. Do Choisin Criod, le na Edirmheadhonthoireachd, Saoirse g; maille re uile shocraibh eile Choimhchcangail na nGras h.

g Eabhr. 9. 12. h 2 Cor. 1. 20.

C. 58. Cionnas Atamoid air ar ndeanamh nar luchd Comhpait do na sochaire do Choisin Criod?

F. Atamoid air ar ndeanamh nar Luchd Compairt do na Sochaire do Choisin Criod, trid a ngcur rinn i, agus as i so obair DHE an spioraid Naoimh gu harid k.

i Eoin 1. 11, 12. k Tit. 3. 5, 6.

C. 59. Cia iad ata air na ndeanamh na nluchd Comhpait don Tsaoir sesin trid Chriosd?

[TD 134]

F. Ata an tsaoirse gu dearbh air a cur, agus gu heifeachdach air a comh-partughadh, ris an Drong sin uile da n'do Choisin Chriosd i l, agus ataid ann san bheathasa, air na ndeanamh Comasach leis an spiorad Naomh, chum Creidsin a Gcriosd do reir an tsoisgeil m.

l Eph. 1. 13, 14. Eoin 6. 37. 39. Eoin 10. 15, 16. m Eph. 2. 8. 2. Cor. 4. 13.

C. 60. An feud iadsan nach Cuala riamh an soisgeul do nach Aithne Josa Chriosd, agus nach bhfuil ag Creidsin ann, bheith air an

Teasairgin, le na mbeatha Chaitheamh, do reir solus an Naduir?

F. Ni mfeud iadsan nach cuala riamh an soisgeul n agus mar sin do nach Aithin Josa Criod o, agus nach bhfuil ag Creidsin ann bheith air na nteasairgin p ge be air bith dithchioll leis a ndean siad a mbeatha a riaghlaadh, do reir soluis an Naduir q, no Reachd an Chreidimh sin, ataid ag Admhail; Ni mo ata slainte ann a neach air bith eile, achd ann an Criod amhain s. Neach as e amhain, Slanuightheoir a Chuirp, eadhon na Heaglaise t.

n Roimh. 10. 14. o 2 Tess. 1. 8, 9. Eph. 2. 12. Eoin 1. 10, 11, 12. p Eoin 8. 24. Marc 16. 16. q 1 Cor 1. 20, gu nuig 24. r Eoin 4. 22. Roimh. 9. 31, 32. Phil. 3. 4, 5, 6, 7, 8, 9. s Gniomh 4. 12. t Eph. 5. 23.

[TD 135]

C. 61. An bhfuil iadsan uile air na nteasairgin ata ag eisteachd an tsoisgeil; agus ata a ntaoibh a stigh don Eagluis?

F. Ni bhfuil iadsan uile air na nteasairgin, ata ag eisteachd an tsoisgeil, agus a ntaobh a stigh don Eagluis: Achd iadsan amhain ata na mfior bhuill don Eagluis neamh-fhaicsoinnuigh u.

u Eoin 12. 38, 39, 40. Romh. 9. 6. Maith 22. 14. Maith. 7. 21. Romh. 11. 7.

C. 62. Creud i an Eagluis Fhaicsinneach?

F. As i an Eagluis Fhaicsinneach, Buighionn air na ndeanamh suas dhiobhsan uile ata ann sgach uile al agus aite don saoghal, ag admhail an fhior-Chreidimh w, agus fos da ngclainn x.

w 1 Cor. 1. 2. agus 12. 13. Romh. 15. 9, 10, 11, 12. Foills. 7. 9. Salm 2. 8. agus 22. 27, 28, 29, 30, 31. agus 45. 17. Maith. 28. 19, 20. Isai. 59. 21. x 1 Cor. 7. 14. Gniomh 2. 39. Romh. 11. 16. Gein. 17. 7.

C. 63. Creud iad Sochair Sunraighte na Heagluis Fhaicsionnuigh?

F. Ata do Shochair aig an Eagluis Fhaicsionnuigh, gu bhfuil si faoi churam agus Riaghail shunraighte DHE y, gu bhfuil si air a dion agus air a Coimhead, ann sgach uile linn, a dhaindheoin Cothughadh a huile Naimhde na haghaidh z: Agus gu bhfuil si

y Isa. 4. 5, 6. 1 Tim. 4. 10. z Salm 115. uile Isa. 31. 4, 5. Zach. 12. 2, 3, 4, 8, 9.

[TD 136]

ag Mealtuin Comhchomun na Naoimh, Meadhona Gnathuigthe na slainte a Tairgse na nGras le Criod, da Balluibh uile, an a Miniosdralachd an

tsoisgeil, ag togbhail fiaighnus gu mbeith gach ein-neach a chreidmhas ann, air na theasairgin b, Agus gun e Druideadh amach einneach air bith a thig da ionnsaidh c.

a Gniomh 2. 39, 42. b Salm 147. 19, 20. Romh. 9. 4. Eph. 4. 11, 12. Marc 16. 15, 16. Eoin 6. 37.

C. 64. Creud i an Eagluis Neamh-Fhaicsinneach?

F. As i an Eagluis Neamh-fhaicsinneach, Aireamh na ndaoine Taghta, do bheith, ata, no a bhios, air a Gcruinniughadh a naon faoi Chriosd, an Ceann d.

d Eph. 1. 10, 22, 23. Eoin 10. 16. agus 11. 52.

C. 65. Creud iad na sochair arid, ata Buill na Heagluis neamhfhaicsionnigh, ag mealtuin trid Chriosd?

F. Ata Buill na Heagluis Neamhfhaicsionnuigh, ag mealtuin trid Chriosd, Aonadh agus Comhchomun ris, ann a nGras agus ann a nGloire.

e Eoin 17. 21. Eph. 2. 5, 6. Eoin 17. 24.

C. 66. Creud e an t' Aonadh sin re Criosd ata aig na Daoine Taghta?

F. A n'taonadh ud ata aig na Daoine Taghta, re Criosd as obair ghrasa De e f,

[TD 137]

leis a bhfuil siad, gu spioradoil, agus gu Diomharthach Gidheadh gu fior agus gu neamh sgarthoil, air a ndlu-chur re Criosd, mar a ngceann agus a mfear-posda g, Agus ata so air na Dheanamh iona nGairm Eifeachdach h.

f Eph. 1. 22. agus 2. 6, 7, 8. g 1 Cor. 6. 17. Eoin 10. 28. Eph. 5. 23, 30. h 1 Phead. 5. 10. 1 Cor. 1. 9.

C. 67. Creud as Gairm Eifeachdach ann?

F. As i an Ghairm Eifeachdach, obair ghrasa agus neart uile chumhachdach DHE i, leis a bhfuil se o a Ghradh shaor agus shunraichte da Dhaoinibh Taghta, agus ni hann o ni ar bhith iontasán, ga bhrosnughadh chuige k, iona Am Thaitneamhach, ga ngcuireadh agus ga ntarruing. chum Josa Criosd le fhocal agus le na spiorad l, gu slainteamhuil ag soilsuighadh a Ninetine m, ag ath-nuadhthughadh, agus gu cumhachdach ag sochruhadh a ndToile n; Air chor as, ge taid ionta fein marbh a bpeacadh, gu bhfuil siad thrid so, air na ndeanamh Toileach agus Comasach air a Ghairm sin a fhreagrath gu saor; Agus

i Eoin 5. 25. Eph. 1. 18, 19, 20. 2 Tim. 1. 8, 9. k Tit. 3. 4, 5.

Eph. 2. 4, 5, 7, 8, 9. Romh. 9. 11. l 2 Cor. 5. 20. agus caib. 6. 1, 2. Eoin 6. 44. 2 Tess. 2. 13, 14. m Gniomh 26. 18. 1 Cor. 2. 10, 12. n Esek. 11. 19. agus 36. 26, 27. Eoin 6. 45.

[TD 138]

gabhal ris an Ghras ata air na thairgse agus air na iomchradh ann, agus a dhlu ghabhail chuca o.

o Eph. 2. 5. Phil. 2. 13. Deut. 30. 6.

C. 68. An iad na Daoine Taghta amhain ata air na ngairm gu heifeachdach?

F. Ataid na Daoine Taghta uile, agus iadsan amhain, air na nGairm gu heifeachdach p, ge gu mfeud Daoine eile a bheith, agus gur minic ataid, air na nGairm a nlc a muigh, le miniosdralachd an Fhocail q; agus oibriughadh coithchionda an Spioraid, a bheith aca r; Ach ni bhfuilid a mfeasda ag teachd ga dhionnsaidh Josa Criod, air bheith dhoibh air na mfagbhail, gu ceart-breitheach iona Neimh-Chreidiamh, air son a neimhdhithchioll thoileoil, agus a ndimeas air an Ghras ata air na thairgse dhoibh s.

p Gniomh 13. 48. q Maith. 22. 14. r Maith. 7. 22. agus 13. 20, 21. Eabhr. 6. 4, 5. s Eoin 12. 38, 39, 40. Gniomh 28. 25, 26, 27. Eoin 6. 64, 65. Salm 81. 11, 12.

C. 69. Creud e, an Comhchomun ann a ngras ata aig buill na Heagluis neimh Phacsionnigh, re Criod?

F. As e an Comhchomun ann a nGras, ata aig buill na Heagluis neimh Fhaicsinnuigh re Criod, gu bhfuil siad ag faghail, do thairbhe, Edir mheadhon thaoirachd-

[TD 139]

san, iona mfireunaughadh t, Uchdmhachadh u Naomhthughadh, agus ge be air bith ni eile, ata ag foillsiughadh ann san Bheathasa, a Naonadh ris w.

t Romh. 8. 30. u Eph. 1. 5. w 1 Cor. 1. 30.

C. 70. Creud as Fireunachadh ann?

F. Fireunochadh as Gniomh saor Ghrasa De, do Pheacachaibh e x, ann a bhfuil se ag Maitheamh a nuile Pheacuidhe, ag meas agus ag Gabhail re a mpearsaibh, mar fhireunaigh, iona fhiaghnuis y, ni hann air son einni, ata air oibriughadh ionta, no air na Dheanamh Leo z, achd amhain air son umhlachd Iomlan agus Lan Dioladh Criod, air a ngcur as a nleth le DIA a, agus air na ngabhall le Creideamh amhain b.

x Romh. 3. 22, 24, 25. Romh. 4. 5. y 2 Cor. 5. 19, 21. Romh. 3. 22,

24, 25, 27, 28. z Tit. 3. 5, 7. Eph. 1. 7. a Romh. 5. 17, 18, 19.
Romh. 4. 6, 7, 8. b Gniomh. 10. 43. Gala. 2. 16. Phil. 3. 9.

C. 71. Cionnas ata an bhfireunughadh na Ghniomh saor-Ghrasa DE?

F. Ge do Thug Criosc le na Umhlachd agus le na Bhas, Dioladh fior Iomlan, agus da rireamh, do Cheartas DE, a leth na Droinge sin ata air na mfireunughadh c, Gidheadh ann a meud gu bhfuil DIA ag Gabhail Diolaidh O Urras, a dhfheadadh

c Romh. 5. 8, 9, 10, 19.

[TD 140]

e Jarruidh orrasan, gu ndo fhreasdail se fein an T'urras so, eadhon ein-Mhac fein d, ag Cur f'hireuntachdsan as a nleth e, agus gun e ag Jarruidh einni orra, chum a mfireunughadh, achd Creideamh f, Ni fos as e a thiodhlacadh e g, Uime sin, ata a mfireunughadh dhoibhsan O shaor Ghras h.

d 1 Tim. 2. 5, 6. Eabhr. 10. 10. Maith. 20. 28. Dan. 9. 24, 26. Isa. 53. 4, 5, 6, 10, 11, 12. Eabhr. 7. 22. Romh. 8. 32. 1 Phead. 1. 18, 19. e 2 Cor. 5. 21. f Romh. 3. 24, 25. g Eph. 2. 8. h Eph. 1. 7.

C. 72. Creud e an Creidimh ata a Fireunughadh?

F. An Creideamh ata a Fireunughadh, as Gras Slainteamhuil e i, air na oibrughadh ann a Gcroidhe an Pheacaighe le Spiorad k, agus le Fhocal DE l, Leis an bhfuil an Peacach, air bheith dho air na fhaghail ris iona pheacaidh agus na thruaighe, an san Neamh-Chomas ata ann fein agus ann sna huile Chreutuiribh eile, air a theasairgin as an staid Chaillte m, ni amhain ag tabhairt Creideas, do fhirinn Geallaimh an tsoisgeil n, Achd a Gabhail agus ag socrughadh air Chriosc agus air fhireuntachd air na ntaisbeunadh ann, chum Maitheamhnas pea-

i Eabhr. 10. 39. k 2 Cor. 4. 13. Eph. 1. 17, 18, 19. l Romh. 10. 14, 17. m Gniomh 2. 37. & 16. 30. Eoin 16. 8, 9. Romh. 5. 6. Eph. 2. 1. Gniomh 4. 12. n Eph. 1. 13.

[TD 141]

caidh o, agus Gabhail re na Phearsa agus a mheas, mar Phearsa fhireunach a bhfiagnuis DHE, chum Slainte p.

o Eoin 1. 12. Gniomh. 16. 31. & 10. 43. p Phil. 3. 9. Gniomh. 15. 11.

C. 73. Cionnas ata Creideamh a fireunughadh peacaigh a bhfiagnuis DHE?

F. Ata Creideamh ag Fireunughadh Peacaigh a nlathair DHE, ni hann

air son na n'Grasa sin eile, ata do ghna na Chomhchuideachd, no na
ndeadhoibrighe, ata na ntoiradh air q, no mar gu mbiodh Gras an
Chreidimh, no gniomh air bith dheth, air a chur as a leth mar
fhireunughadh dho z, Achd amhain, mar ata Creideamh na Ionnstrumaint
leis an bhfuilte ag Gabhail Chriosd, agus fhireuntachdsan agus ga
ngur ris s.

q Gal. 3. 11. Romh. 3. 28. r Romh. 4. 5. & 10. 10. s Eoin 1. 12.
Phil. 3. 9. Gal. 2. 16.

C. 74. Creud is Uchdmhacachd ann?

F. Uchdmhacachd as Gniomh da shaorgrasa DE t, iona ein-Mhac Iosa
Chriosd, agus air a shonsan e u, leis an bhfuil iadsan uile ata air
na mfireunughadh; air na ngabhall a steach a Naireamh a Chloinne w,
agus ainmsin air na chur orra x, agus Spiorad a Mhic air na
thabhairt doibh y, agus iad faoi a Churam agus a fhritheolaidhibh
t 1 Eoin 3. 1. u Eph. 1. 5. Gal. 4. 4, 5. w Eoin 1. 12. x. 2 Cor. 6.
18. Foills. 3. 12. y Gal. 4. 6.

[TD 142]

Athaireoil z, gach uile Shaoirse agus Shochair Chloinne DE, air a
nluigheasughadh orra, Air na ndeanamh na Noidhrighe air na
Geallamhnaibh uile, agus na Ccomhoidhrighe do Chriosd ann a nGloir
a.

z Salm 103. 13. Sean raite 14. 26. Maith. 6. 32. a Eabhr. 6. 12.
Romh. 8. 17.

C. 75. Creud as Naomhthachadh ann?

F. An Naomhthachadh, as obair Ghrasa DE i, leis a bhfuil an Drong do
thaghadh le DIA roimh thosach an tsaoighail, chum bheith Naomhtha;
annsan bheathasa, trid oibriughadh Cumhachdach a Spioraid b, ata ag
Cur Bais agus Eiserigh Chriosd ríú c, air a Nathnuadhthughadh ann
san Duine gu hiomlan do reir Iomhaigh DHE d, air bheith do Shiol na
Haithrigh chum Beatha, agus na Nuile Ghrasa Slainteamhuil oilé, air
a Chur iona nGcroidhthibh e, Agus na Grasa sin, air na mbrosnughadh,
air na Meadughadh agus air na Neartughadh f, Air chor as gu bhfuil
an Drong ud, ni as mo agus ni as mo ag Basughadh do Pheacadh, agus
ag Eirigh chum Nuadhthachd Beathaibh g.

b Eph. 1. 4. 1 Cor. 6. 11. 2 dTess. 2. 13. c Romh. 6. 4, 5, 6. d
Eph. 4. 23, 24. e Gniomh 11. 18. 1 Eoin 3. 9. f Jude v. 20. Eabhr.
6. 11, 12. Eph. 3. 16. gu nuig 19. Col. 1. 10, 11. g Romh. 6. 4, 6,
14. Gal. 5. 24.

C. 76. Creud i Aithrighe Chum Beatha?

[TD 143]

F. Aithrigh chum Beatha is Gras Slainteamhuil i h, air na hoibriughadh anna a Gcroidhe an Pheacaigh le Spiorad i, agus Focal DE k, leis an bhfuilse o shealladh agus Mhothughadh, ni amhain do Chunntabhart l, a pheacaidhe achd mar an gceudna da Shalachar agus duathmhurachd, a pheacaidhe m, agus a nlorg dho trocair DHE ann a GCriosd dhoibhsan ata aithrigheach, a bhreathnughadh n, faoi dhoilghios air son a Pheacaidhe o, agus ag tabhairt fuath dhoibh p, air Chor as gu bhfuilse ag Iompodh uadha uile, gu DIA q, ag Cur roimhe agus ag Deanamh ditchill do ghna a bheith ag Gluasachd maille ris ann a nuile shlighthibh na Nuadh-Umhachad r.

h 2 Tim. 2. 25. i Zach. 12. 10. k Gniomh 11. 18, 20, 21. l Esek. 18. 28, 30, 32. Luc 15. 17, 18. Hos. 2. 6, 7. m Esek. 36. 31. Isa. 30. 22. n Joel 2. 12, 13. o Jer. 31. 18, 19. p 2 Cor. 7. 11. q Gniomh 26. 18. Esek. 14. 6. 1 Riogh 8. 47, 48. r Salm 119. 6, 59, 128. Luc 1. 6. 2 Riogh. 23. 25.

C. 77. Creud iad na Neithe ina bhfuil Edirdheallughadh edir Fireunughadh agus Naomhthachadh?

F. Ge nach fedir Fireunughadh agus Naomhthughadh, a Sgarachduin idir O a cheile s, Gidheadh ata Edirgheallughadh eadhora ann a meud as gu bhfuil, Ann a bhfireunughadh, DIA ag meas Dhuinne Fi-

s 1 Cor. 6. 11. & 1. 30.

[TD 144]

reuntachd Chriosd t, Ann san Naomhthachadh ata a Spiorad ag Cur Gras ionnuin agus gar deanamh Comasah air a chur a ngniomh u, Ann san Fhireunughadh ata an bpeacadh air na Mhaitheamh w, Ann san Naomhthachadh, ata an bpeacadh air na Cheannsughadh x; Ata Fireunachadh ag saoradh na Gcreidmheacha uile, ionan re a cheile, 0 fheirg Dhioghaltaigh DHE, Agus sin gu hiomlan fos, ann san bheathasa ar chor as nach tuit siad, a chaoidch faoi * Bhreith damnuighe y, Achd an Naomhthachachadh ni hionnan e, ann sna huile dhaoinibh Naomhtha z, Ni mo ata se Iomlan ann ann a Neach air bhith san bheathasa a, Achd aig fas suas chum fairfidheachd b.

t Romh. 4. 6, 8. u Esek. 36. 27. w Romh. 3. 24, 25. x Romh. 6. 6, 15. y Romh. 8. 33, 34. z 1 Eoin. 2. 12, 13, 14. Eabhr. 5. 12, 13, 14. a 1 Eoin 1. 8, 10. b 2 Cor. 7. 1. Phil. 3. 12, 13, 14.

C. 78. Cia as ata Neamh-Iomlaineachd as Naomhtachuidh ann a nCreidmheachaibh ag teachd?

F. Ata Neamh-Iomlaineachd an Naomhthachaidh an sna Creidmheachaibh ag teachd 0 fhuighioll an Pheacaidh, ata ag fantin ann sgach ball diobh, Agus 0 Shior-mhiannughadh na feola anaghaidh an Spioraid

*dhideadh.

[TD 145]

leis an bhfuil iad air an sarughadh le buaidhribh, agus iad ag tuitim a Niomadh peacadh c, agus air a mbacadh, iona nuile sheirbheis Spioradoil d, agus a N'oibrighe is fearr, neomh-ionmlan agus truailligh a bhfiaghnuis DHE e.

c Romh. 7. 18, 23. Marc. 14. 66, ga dheiribh. Gal. 2. 11, 12. d Eabhr. 12. 1. e Isa. 64. 6. Exod. 28. 38.

C. 79. Nach feud fior Chreidmheacha, tuitim O staid na nGras thaoibh a Neamh-fhoirfidheachd, agus na hiomadh Buaidhridhe agus Peacaidhe, ata ag breith orra?

F. Bhrigh Graidh Neamhchaochladhach DHE f, agus bhrigh ordugh agus a Chomhcheangal, chum buan-Mhairionntheachd a thabhairt doibh g, agus bhrigh a Naonadh Neamh-sgarthoil re Criodh h, a ghna-eadarghuidhe air an son i, agus Spiorad agus Siol DHE ag comhnuighe ionta k: Ni mfeud fior-Chreidmheacha tuitim gu hiomlan no fos gu criochnudhach, O staid na nGras l, Achd ataid air na ngcoimhed le Cumhachda DHE, trid Creidimh chum Slainte m.

f Jer. 31. 3. g 2 Tim. 2. 19. Eabhr. 13. 20, 21. 2 Sam. 23. 5. h 1 Cor. 1. 8, 9. i Eabhr. 7, 25. Luc. 22. 32. k 1 Eoin 3. 9. & 2. 27. l Jer. 32. 40. Eoin 10. 28. m 1 Phead. 1. 5.

C. 80. A mfeud fior-Chreidmhighe, bheith gu neamh-mhearachdach dearbhtha, gu bhfuil siad ann a staid na nGras, agus gu mbuanuigh siad ann Chum Slainte?

[TD 146]

F. An drong ata ag fior-Chreidsin a Gcriosd, agus ag deanamh ditchill air Gluasachd ann a Nuile dheadh-Choinsias na Lathair n, feudfuid a bhfeugmhais fhoillsiughaidh neamh-ghnathuighe, tre Creidimh, air na Shuidhthuighadh, air firinn Gheallamhna DHE, agus trid an Spiorad ga ndeanamh Comasach chum aithne dheanamh ionta fein, air na Grasa sin dan bhfuil Geallamhna na Beatha air na ndeanamh o, agus ag togbhail fiaghnuis le a nSpioradaibh gur iad Clann DE p; Bheith gu Neamhmhearachdoil dearbtha, gu bhfuil siad ann a staid na nGras, agus gu m'buanuigh siad ann chum Slainte q.

n 1 Eoin 2. 3. o 1 Cor. 2. 12. 1 Eoin 3. 14, 18, 19, 21, 24. 1 Eoin 4. 13, 16. Eabhr. 6. 11, 12. p Romh. 8. 16. q 1 Eoin 5. 13.

C. 81. An bhfuil na fior-Chreidmhighe uile, gach uile Uair dearbhtha, gu bhfuil siad san cheart am ann a staid na nGras: agus gu mbi siad air na Sabhaladh?

F. O nach hann do Cheart-Naduir an Chreidimh, Dearbh-beachd ar Gras agus Slainte r, feudfuidh fior-Chreidmhighe feitheamh fada sol fa

nruig siad air s, agus an diaigh dhoibh ruighiachd air, feudfuidh se bheith air na Anbhuiniughadh aca, agus

r Eph. 1. 13. s Isa. 50. 10. Salm 88. gu hiomlan.

[TD 147]

stad a bheith ag dal air trid iomadh gne * Amhluaidh, peacaidhe Buaidhridh, agus Diobairidh t: Gidheadh ni bhfuil siad idir air na mfagbhail, gun a Shamhuil sin do Chongnamh agus do lathaireachd Spioraid DE is a ni a ngcoimhed O thuitim an Miodhdhochas tur u.

t Salm 77. 1, gu nuig 12. Caint. 5. 2, 3, 6. Salm 51. 8, 12. & 31. 22. & 22. 1. u 1 Eoin 3. 9. Job 13. 15. Salm 73. 15, 23. Salm 54. 7, gu nuig 10.

C. 82. Creud an comhchomun * Gloire ata ag buill na Heagluis neamh Fhaicsionnuigh re Criod?

F. An Comchomun Gloire ata aig buill na Heagluis neamh Fhaicsionnuigh, re Chriod, ata se ann san Bheathasa w, agus air ball an-diaigh an Bhais x, agus fa dheireadh air na dheanomh Iomlan ann san Eiserighe, agus a nla a Bhreitheamhnais y.

w 2 Cor. 3. 18. x Luc. 23. 43. y 1 d Tess. 4. 17.

C. 83. Creud an Gcomhchomun Gloire, re Criod, ata Buill na Heagluis neamh-fhaicsionnuigh ag Mealtuin ann san Bheathasa?

F. Aca Ceud thorraidh Gloire, Maille re Criod air na ngcompartughadh, re buill na Heagluis Neam-fhaicsionnuigh, san Bheathasa, mar ataid na Mbuill dhosan, a nGceann; Agus mar sin annsan ata coir aca

*thoabh gloir

[TD 148]

air an Ghloir sin, ata esin a Lan-shealbhughadh z; Agus mar chomhartha Daingnighthe air sin, ta mothughadh aca do ghradh DHE a, ata sithchain Choguis aca, Aaibhneas san Spiorad Naomh, agus Dochas Gloire b: Mar air an Laimh eile, do na Haingidhibh, ata Mothughadh do fheirg Dhioghaltaigh DE, Uathbhas Coguis, agus * Duil uathbhusach re Breitheamhnas, na ntionsgnadh air a mpianibh a dhfuilingeas siad an diaigh Bais c.

z Eph. 2. 5, 6. a Romh. 5. 5. 2 Cor. 1. 22. b Romh. 5. 1, 2. & 14. 17. c Gein. 4. 13. Maith. 27. 4. Eabhr. 10. 27. Romh. 2. 9. Marc 9. 44.

C. 84. An fuigh na huile Dhoine Bas?

F. Ar bheith don Bhas air na Bhagradh, mar Luaidheachd an Pheacaidh d, ata air ordughadh do na huile Dhaoinibh, aon uair bas fhaghail e, air son gur Pheacaigheadar uile f.

d Romh. 6. 23. e Eabhr. 9. 27. f Romh. 5. 12.

C. 85. Air bheith don Bhas, na Luaidheachd don Pheacadh, creud ma nach bhfuil na Fireunaigh air na nteasairgin on Bhas, o ata a mpeacaidhe uile air na Maitheadh ann a Griosd?

F. Bithidh na Fireunaigh air na nteasairgin on Bhas fein san la Dheighionnach, A-

* feitheamh.

[TD 149]

gus ann san Bhas fos, ataid air na nteasairgin o a Ghath, agus o a Mhallughadh g; Ar chor as, ge go taid ag faghail Bais, Gidheadh sann o Ghradh DHE ata sin h, chum a nsaoradh gu hiomlan, o Pheacadh, agus o Thruaighe i, agus a ndeanamh Comasach air tuilleadh Comhchomuin bheith aca re Criosd anna nGloir, air an bhfuil an sin siad ag tionsgnadh k.

g 1 Cor. 15. 26, 55, 56, 57. Eabhr. 2. 15. h Isa. 57. 1, 2. 2 Riogh 22. 20. i Foills 14. 13. Eph. 5. 27. k Luc 23. 43. Phil. 1. 23.

C. 86. Creud an Ccomhchomum Gloire, re Criosd, ata Buill na Heagluis Neamh-fhaicsionnuigh, ag Mealtuiu, air ball an diaigh Bais?

F. A se an Gcomhchomun Gloire, maille re Criosd, ata buill na Heagluis Neamh-Fhaicsionnuigh ag Mealtuin, air ball an diaigh Bais, Gu bhfuil a Nanmuna an sin, air na ndeanamh foirfe ann a Naomhthachd l, Agus air na ngabhair a steach, do na Neamhibh is airde m, Far a bhfuil siad ag faicsin Gnuis DHE ann a solus agus a nGloir n, ag feitheamh re lan Shaoradh a nGcuirp o, ata san bhas fein gna-cheangailte re Criosd p, Agus ag gabhair tamh iona Nuaidhibh mar iona nleabuidhibh q, Gus a mbi siad ann

l Eabhr. 12. 23. m 2 Cor. 5. 1, 6, 8. Phil. 1. 23. le Gniomh 3. 20. & Eph. 4. 10. n 1 Eoin 3. 2. 1 Cor. 13. 12. o Romh. 8. 23. Salm 16. 9. p 1 d Tess. 4. 14. q Isa. 57. 2.

[TD 150]

san la dheighionnah air na ngcur a ris re a nanmanaibh r; Achd san a bhios anmhana na Naingidh a nam an bhais air na nteilgeadh a Nifrionn, iona fan siad anna bpianuibh agus dorchadas Iomalach, agus a nGcuirp air na ngcoimhead iona Nuaidhibh, mar iona mpriosuinibh, gu nuig Eiserigh agus Breitheamhnus an la Mhoir s.

r Job 19. 26, 27. s Luc 16. 23, 24. Gniomh 1. 25. Jude v. 6, 7.

C. 87. Creud as Coir Dhuinne a Chreidsin ma'n Eiserigh?

F. As coir Dhuinn a Chreidsin gu mbi ann san la Dheighionnach, Eiserigh gheneralt na marbh araon do na Fireuna agus na Neimh-fhireuna t, An tan a bhios iadsan a gheibhthear beo an sin, air na gclaochladh ann a Mionoid, Agus air bheith an sin do Cuirp cheudna na marbh a Chuireadh san uaimh, air a ngcur aris re a Nammanaibh a Chaoich, bithidh siad ar na ndusgadh as a nuaimhibh le Cumhachda Chriosd u, Bithidh cuirp na mfireuna, le Spiorad Chriosd agus trid Eifeachd Eiserighsin mar a ngceann, air na ndusgadh, ann a gcumhachd, na ngeuirp Spioradoil, * Neamh-thruaillidh, Agus air na ndeanamh Cosmuil re

t Gniomh. 24. 15. u 1 Cor. 15. 51, 52, 53. 1 d Tess. 4. 15, 16, 17. Eoin 5. 28, 29.

* nach fedir athruailleadh.

[TD 151]

na Chorp Ghlorhar san w, Agus bithidh Cuirp na Naingidhe air na ndusgadh ann a N'easonoir, leisin mar Bhreitheamh air ndo Chuireadh Corruigh x.

w 1 Cor. 15. 21, 22, 23, 42, 43, 44. Phil. 3. 21. x Eoin 5. 27, 28, 29. Matth. 25. 33.

C. 88. Creud a tharlas ar ball an diaigh na H'eisereigh?

F. Air ball a ndiaigh na H'eiserigh, tarlaidgh, Breitheamhnus || gheneralt agus Dheirionnach Aingle agus Dhaoine y, ni nach fiosrach Duine air bith, air a la, no air uair, gcoinne gu ndeanadh na huile Dhaoine faire agus urnuigh, agus gu mbiodh iad ullamh do ghna, fa Chomhthair, teachd an Tighearna z.

y 2 Phead. 2. 4. Jude v. 6, 7, 14, 15. Maith. 25. 56. z Maith. 24. 36, 42, 44. Luc 21. 35, 36.

C 89. Creud do Niotar ris na Haingidhe a nla a Bhreitheamhnuis?

F. Anla a Bhreitheamhnuis, Cuirfear na Haingidh air Laimh chli Chriosd a, Agus an lorg Dearbhaidh soilleir, agus air bheith dhoibh air na nlan fhagbhaile ris iona ngcoguisibh fein b, Bithidh Breithuathbhasach Achd Gidheadh Breith Cheart, Damnuigh, air na thabhairt, amach iona Naghaidh c, Agus na Lorg sin, bithid air

a Maith. 25. 33. b Romh. 2. 15, 16. c Maith. 25. 41, 42, 43.

|| ionlan.

[TD 152]

na nteilgeadh amach o Lathair fhabhurach DHE, agus on Chomun ghlormhar sin re Criod, a naoimhibh, agus a Ainglibh naomhtha uile, gu Hifrionn, chum gu nbiodh dioghaltas air na dheanamh orra, le pianaibh Cuirp agus Anama nach fedfir a chur agceill, Maille ris an Diabhal agus Ainglibh, gu siorruidh d.

d Luc 16. 26. 2 Tess. 1. 8, 9.

C. 90. Creud do niothar ris na Fireunaibh a nla a Bhreitheamhnuis?

F. An n'la a Bhreitheamnais, air bheith do na fireunaibh air na Glacadh suas, a Dhionnsaidh Chriosd ann sna neulaibh e, siudhthig hear iad air na laimh Dheis, agus air bheith dhoibh an sin air a naithnuighadh agus air a nlan-saoradh gu follus f, bithidh siad ag tabhairt Breith maille ris, air na Hainglibh agus na Daoinibh ris a ndo chuireadh cul g, agus air na ngabhail a Steach air neamh h far a mbi siad saor gu hiomlan agus a mfeasda, o uile pheacadh agus thruaighe i, Air na nlionadh le Haoibhneas, nach fedir a smuaintuighadh k, Air na ndeanamh ionlan naomhtha agus sona, ann ngcorp sa Nanam araon, Ann a gcomun na Naoimh, agus naomh-Aingil nach fedir

e 1 dTess. 4. 17. f Maith. 25. 33. Maith. 10. 32. g 1 Cor. 6. 2, 3.
h Maith. 25. 34, 36. i Eph. 5. 27. Foills. 14. 13. k Salm. 16. 11.

[TD 153]

Aireamh l, Achd gu harid, ann a bheith gu neamh-meadhonach, ag faicsin agus ag mealtuin DHE an Athar, agus ar Ttighearn Iosa Criod, agus an Spioradh Naomh, gu Siorruidh suthain m. Agus as e so an Gcomhchoman foirfe agus ionlan, a Mhealfuidheas Buill na Heagluis Neamh-fhaicsionnuigh, maille re Criod anna a nGloir ann san Eiserigh agus a nla a Bhreitheamhnuis.

l Eabhr. 12. 22, 23. m 1 Eoin 3. 2. 1 Cor. 13. 12. 1 dTess: 4: 17,
18.

Air fhaicsin Duin, Cred ata na Scriobtuireadh, gu harid ag teagasg Dhuinn a Chreidsin mu DHIA, A ta a nios aguin re na thabhairt fadear, Creud ataid ag Jarriudh mar Dhleasdanas an Duine.

C. 91. CReud an Dleasdanas, ata DIA ag Jarriudh air an Duine?

F. As e an Dleasdanas ata DIA ag Jarriudh air an Duine Umhlachd da Thoil fhoillsigte n.

n Romh. 12. 1, 2. Mica 6. 8. 1 Sam. 15. 22.

C. 92. Creud d'foillsigh DIA, ar Ttus don Duine Mar Riaghail a Umhlachd?

[TD 154]

F. Be Lagh na Modhanna an Riaghail Umhlachd d'foillsighe Dia do Adhamha a nstaid na Neimh-chiontais, agus don Chinneadh Daonna uile ann san, a thuilleadh air Aithne shunnraichte, gun ni ithe do mheas na Craoibh eolais mhaith agus uilc o.

o Gein. 1. 26, 27. Romh. 2. 14, 15. Romh. 10. 5. Gein 2. 17.

C. 93. Creud e Lagh na Modhanna?

F. As e Lagh na Modhanna, Taisbeunadh Toile DHE don Chinneadh Daonna, ag stiubhradh agus ag Ceangal gach einneach re comhchosamhlachd agus Umhlachd, Iomlan agus Shior-bhuan, iona phearsa fein, Dho, ann a ngleus agus gne an Duine gu hiomlan edir Anam agus Chorp p, Agus ann a gcomhlionadh, uile dhleasdanais sin na Naomhthachd agus na Fireuntachd, a dhlidheas se do DHIA agus do Dhuine q, ag Gealladh Beatha, a nlorg a Chomhlionaidh, agus a Bagradh Bais a nlorg a Bhrisidh z.

p Deuter. 5. 1, 2, 3, 31, 32, 33. Luc. 10. 26, 27. Gal. 3. 10. 1 Tessal. 5. 23. q Luc. 1. 75. Gniomh 25. 16. z Romh. 10. 5. Gal. 3. 01, 12,o

C. 94. An bhfuil fognamh air bith ann a nlaghna Modhanna, don Duine, o thuitim ar gceud sinnseara?

F. Ge nachfeud Duine, air bith, o thuitim ar gceud sinnseara, ruigheachd air Fireutachd agus Beatha, trid Lagh na Mod-

[TD 155]

hannuidh s, Gidheadhas mor, Fhognamh, do na huile Dhaoinibh a gcumantae, agus fhognamh sunnraichte, araon do na Daoinibh nach bhfuil air a naithghineamhain, agus do na Daoinibh ata air a naithghineamhuin t.

s Romh. 8. 3. Gal. 2. 16. t 1 Tim. 1. 8.

C. 95. Creud e fognamh Lagh na Modhannuidh, do na huile Dhaoinibh?

F. Ata fognamh ann a nLagh na Modhanuidh do na huile Dhaoinibh, chum fios a thabhairt doibh air Nadur agus Toill Naomhtha DHE u, air an Dleasdanais, ag cur Ceangal orra re Gluasachd da reir w, Chum a mfagbhail ris ionta fein ma Miodhchomas air a Choimhed, agus mu Shalachar pheacach a Naduir, a ngcroidhthe, agus a mbeathaidh x, chum a'Nirisluighadh trid Mothughadh a mpeacaidhe agus a ntruaighe y, agus da thaoibh so, chum a ngcuiduighadh gu sealladh ni as soilleire, air a Nfheum ata aca air Chriosd z, agus air iomlaine

Umhlachdsan a.

u Lebh. 11. 44, 45. Lebh. 20. 7, 8. Romh. 7. 12. w Mica 6. 8. Sheum. 2. 10, 11. x Salm 19. 11, 12. Romh. 3. 20. Romh. 7. 7. y Romh. 3. 9, 23. z Gal. 3. 21, 22. a Romh. 10. 4.

C. 96. Creud an bhfoghnámh sunnraichte ata a nlagh na Modhannuidh do na Daoinibh nach bhfuil, air a Naithghineamhuin?

[TD 156]

F. Ata foghnámh ann a nlagh na Modhannuidh, do na Daoinibh nach bhfuil air a Naithghineamhuin, Chum a ngcoguise do Dhusgadh, gu teitheamh on fheirg re teachd b, agus chum a Niomain gu Criod c no ma bhuanuigheas siad ann a staid agus slighe an Pheacaidh, a mfagbhail gun leithsgeul d agus faoi a Mhallughadh e,

b 1 Tim. 1. 9, 10. c Gal. 3. 24. d Romh. 1. 20. air Choimeas re Romh. 2. 15. e Gal. 3. 10.

C. 97. Creud an foghnámh sunnraichte ata ann a nlagh na Modhannuidh, do na Daoinibh ata air a Naithghineamhuin?

F. Ge gu bhfuil na Daoine ata air a naithghineamhuin, agus ata ag Creidsin a Gcriosd, air na n Saoradh o Lagh na Modhannuidh, mar as Coimhcheangal Oibrighe e f, Air chor as da thaoibh naoh bhfuil siad air na mfireunughadh g, no air na fagbhail faoi bhine h, Gidheadh a thuilleadh ar gach foghnámh generalt ata ann, a bhuineas dhoibhsan, mar do Dhaoinibh eile, ata foghnámh sunnraichte ann, a Thaisbeunadh dhoibh mead an Chomain do Chiur Criod orra, air son a Choimhlionadh agus a Mhallughadh fhlann iona Naite, agus chum a Maith i, Agus thrid so a mbrosnughadh gu

f Romh. 6. 14. & 7. 4, 6. Gal. 4. 4, 5. g Romh. 3. 20. h Gal. 5. 23. Romh. 8. 1. i Romh. 7. 24, 25. Gal. 3. 13, 14. Romh. 8. 3, 4.

[TD 157]

tuilleadh buidheachais k, agus sin a Chur a ngeill, le a ntuillcadh Curam air iad fein a Chumadh ris, mar Riaghail a Numhlachd l.

k Luc. 1. 68, 69, 74, 75. Col. 1. 12, 13, 14. 1 Romh. 7. 22. & 12. 2. Tit. 2. 11. gu nuig 14.

C. 98. Caite a bhfuil Lagh na Modhanniudh air na chur sios gu haithghearr Jomlan?

F. Ata Lagh na Modhannuidh air na chur sios gu haithghearr Jomlan, ann sna Deich Aitheantaibh, a thughadh seachad le guth DHE air Sliabh Sinai, agus a Scriobhadh Leis, air da chlar cloiche m, agus ataid air na ngcur sios ann sa nfhicheadadh Caibidil do leabhar Exodus (no na Himric) Ar dleasdanais do DHIA air a chur sios ann sna

Ceitheir aitheanteibh is tosaighe, agus ar nDleasdanais do Dhuine ann sna se Aitheantaibh eile n.

m Deuter. 10. 4. Exod. 34. 1, 2, 3, 4. Maith. 22. 37, gu nuig 40.

C. 99. Creud na Riaghailte ata re na ntabhairt fa dear chum na Deich Aitheanta a thuigsin gu Ceart.

F. Chum gu n'tuigte na Deich Aitheanta gu ceart, ataid na Riaghailte so re na ntabhairt fa dear Eadhon.

I. Gu bhfuil an Lagh Jomlan, agus ag ceangal gach einneach gu lan comhchosamhlachd ann san Duine gu hiomlan re a fhireuntachd, agus gu h'umhlachd iomlan

[TD 158]

do a chaoich, Air chor as gu bhfuil se ag Jarruidh, an'fhoirfeachd is airde ann sgach uile Dhleasdanais, Agus ag toirmeasg an cheum is lugha do gach einpheacadh o.

o Salm. 19. 7. Sheum. 2. 10. Maith. 5. 21. ga dheiridh.

II. Gu bhfuil se spioradoil, agus mar sin a ruigteachd na tuigse, na Toile, na Mianna, agus uile chumhachdaibhe eile a nanama * comh-mhaith is air Braithra, oibrighe, agus Jomchara p.

p Romh. 7. 14. Deuter 6. 5. air choimeas re Maith. 22. 37, 38, 39. Maith 5. 21, 22, 27, 28, 36. ga dheiridh.

III. Gu bhfuil an einni Ceudna, ann seadh eagsamhail air na Jarruidh, no air an Thoirmeasg, ann a ntuilleadh Aitheantaibh sa h'aon q.

q Col. 3. 5. Amos 8. 3. Seanraite 1. 19. 1 Tim. 6. 10.

IV. Amhail as far a bhfuil Dleasdanais air na Aithneadh, gu bhfuil an bpeacadh ata na aghaidh, air na Thoirmeasg r; Agus far a bhfuil Peacadh air na Thoirmeasg, gu bhfuil an dleasdanais ata na Aghaidh, air na Aithneadh s: Mar sin far a bhfuil Gealladh air na Cheangal re h'Aithne,

r Isa. 58. 13. Deut. 6. 13. air choimeas re Maith. 4. 9, 10. Maith. 15. 4, 5, 6. Maith. 21, gu nuig 25. Eph. 4. 28.

* Ionan

[TD 159]

ta an Bagradh ata na * aghaidh, fillte, ann t, Agus far a bhfuil Bagradh air na Cheangal re Aithne, ta an Geallamh ata na aghaidh,

fillte ann u.

t Exod. 20. 12. le Seanraite 50. 17. u Jer. 18. 7, 8. Exod. 20. 7.
air chomeas re Salm 15. 1, 4, 5. & Salm 24. 4, 5.

V. A ni ata DIA ag toirmeasg ni ngcoir a Dheanamh, Uair air bhith w,
A Ni ata se ag Aithneadh, as e air Dleasdanais do ghnath e x, Agus
Gidheadh ni ncoir gach ein dleasdanais a dheanamh gach ein Uair y.

w Job 13. 7, 8. Romh. 3. 8. Job 36. 21. Eabhr. 11. 25. x Deut. 4. 8,
9. y Maith. 12. 7.

VI. Faoi einpheacadh no eindleasdanais, ata na huile phcacaidhc no
dhleasdanais don tseorsa fin, air na ntoirmeasg no air na Iarruidh
maille re a nuile Adhbharaibh mheadhoinibh, Chinfath,
chosamhlachdaibh, agus gach uile bhrosnuhadh chuca z.

z Maith. 5. 21, 22, 27, 28. Maith. 15. 4, 5, 6. Eabhr. 10. 24, 25. 1
d Tess. 5. 22. Jude v. 23. Gal. 5. 26. Col. 3. 21.

VII. A ni ata air na thoirmeasg no air Aithneadh Dhuinn fein, gu
bhfuil a dhfhiachaibh oruinn, ar nDithchioll, do reir ar Ninmhe chum
e bheith air na Sheachnad, no air na Choimhlionadh le Daoinibh
eile, do reir Dleasdanais a Ninmhe a.

a Exod. 20. 10. Lebh. 19. 17. Gein. 18. 19. Josh. 24. 15. Deut. 6.
6, 7.

* contrardha dho fa chomhair.

[TD 160]

VIII. Ann san ni ata air na Aithneadh do Daoinibh eile, ata a d'
fhiachaibh oruinn, do reir air Ninmhe agus ar nGairm, Congnamh a
dheanamh leo b, Agus aire thabhairt nach bi Comun aguin re Daoinibh
eile, an san Ni ata air na thoirmeasg dhoibh c.

b 2 Cor. 1. 24. c 1 Tim. 5. 22. Eph. 5. 11.

C. 100. Creud iad na Neithe Sunnraichte, ata aguinn re thabhairt
fadear, ann sna Deich Aitheantaibh?

F. Ata aguinn re a thabhairt fadear ann sna Deich Aitheantaibh, an
Romh-raidh, Briogh na Naitheanta fein, agus na Riasuine cagsamhuil
ata Ceangailte re Cuid Dhiobh, chum a nteannadh oruinn ni as mo.

C. 101. Creud is Romh-raite do na Deich Aitheantaibh?

F. Ata Romh-raite do na Deich Aitheanta, air a chur sios ann sna
Briathraigibse [As mise an Tighearna do DHIA a thug thusa Amach as
talamh na Heghiphte, as Tigh na Daoirse d. Ann a bhfuil DIA ag
soillsuighadh, Ardthighearnas, mar a nti as e Jehovah, an DIA bioth-

bhuan, neamh-chlaochladhach, agus Uile Chumhachdach e, aige a bhfuil, a Bhith ann fein agus Uaidhe fein f, agus ag tabhairt bith, da uile Bhriath-

d Exod. 20. 2. e Isa. 44. 6. f Exod. 3. 14.

[TD 161]

raibh g, agus Oibrighibh h, agus gur DIA ann a Comhcheangal e, mar re Israel o shean, As amhluidh re na Phobul uile i, Ncach mar thug se iad as a mbruid san Eighipte, as Amhail, ata se gar fuasgladh o ar * bruid Spioradoil k, agus Uime sin gu bhfuil a dhfiachaibh oruinn, Esin Amhain a ghabhail mar ar nDIA, agus a uile Aitheantas do Choimhead l.

g Exod: 6: 3. h Gniomh 17: 24, 28. i Gein: 17: 7. le Romh: 3; 39. k Luc 1: 74, 75. l 1 Phead: 1: 15, 16, 17, 18. Lebh: 18: 30. & 19: 37.

C. 102. Creud is Suim do na ceithir Aitheanta iona bhfuil ar Dleasdanais do DHIA, air na chur sios?

F. As e Suim na nceithir Aitheanta, iona bhfuil ar Dleasdanais do DHIA, air na chur sios, An Tighearha ar DIA a ghradhughadh, le ar nuile Chroidhe, agus le ar nuile Anam, le ar nuile Ncart, agus le ar nuile Inntinn m.

m Luc 10. 27.

C. 103. Creud i an Cheud Aithne?

F. As i an Cheud Aithne, [Na biodh Dee eile air bith agad am fhiagnaise n.]

n Exod. 20. 3.

C. 104. Creud iad na Dleasdanais ata air an Jarruidh san Cheud Aithne?

F. As iad na Dleasdanais ata air na nJarruidh ann san cheud Aithne, Aithniughadh agus Admhail, gur e DIA amhain, an fior

* daoirse traileoileachd.

[TD 162]

DHIA agus ar Diaine o, agus Adhradh agus Gloir a thabhairt do, da reir sin p, le bheith ag Smuaintiughadh q, agus a Beachdughadh air r, ga Chuimhniughadh s, mor-mheas a bheith aguin air t, ga Onorughadh u, geill agus Urram a thabhairt do w, ga Raognughadh x, ga ghradhughadh y, ga mhiannughadh z, eagalsan do bhcith oruinn a, bheith ag Creidsin ann b, ag Earbsa as c, ag cur Dochais ann d, ag

gabhairt tlachd dheth e, ag deanamh Gairdeachas ann f, bheith Eudmhur air a shon g, ag Gairm air, ag tabhairt gach uile Mholadh agus Bhuidheachas h, agus ag tiobhradh gach uile Umhlachd agus Striocadh dho, leis an Duine gu hiomlan i, le bhcith Curamach air a thoilluighadh ann sna huile Neithibh k, agus faoi Dhoilghios, an tan a mhiodh-thoilighear e ann a ni'air bith l, agus le bheith ag Gluasachd gu H'iriosol leis m.

o 1 Chron. 28. 9. Deut. 26. 17. Isa: 43: 10. Jer: 14: 22. p Salm 95: 6, 7. Maith: 4: 10. Salm 29: 2. q Mal: 3: 16. r Salm 63: 6. s Sheum: 12: 1. t Salm 71: 19. u Mal: 1: 6. w Isa: 45: 23. x Josh: 24: 15, 22. y Deut: 6: 5. z Salm 73: 25. a Isa: 8: 13. b Exod: 14: 31. c Isa: 26: 4. d Salm 130: 7. e Salm 37: 4. f Salm 32: 11. g Romh: 12: 11. air a choimeas re Uibhir: 25: 11. h Phil: 4: 6. i Jer. 7. 23. Sheum. 4. 7. k 1 Eoin 3: 22. 1 Jer. 31: 18. Salm 119: 136. m Mica 6: 8.

[TD 163]

C. 105. Creud iad na Peacaidhe ata air an ntoirmeasg san cheud Aithne?

F. As iad na Peacaidhe ata air na ntoirmeasg an san cheud Aithne, Neimh-Dhehachd, thaobh DIA a Shenuadh, no gun DIA a bheith aguin n; Iodhal-adhradh, thaobh tuille Dee thar a haon, no einDia maille ris an DIA fhior, no na aite, a bheith aguin, no do Adhradh o: Gun esin, a bheith aguin, agus a lan-admhughadh, mar DHIA, agus mar ar Diaine p; neamh-churam mu Einni a dlighear Dhosan, ata air Jarruidh ann san Aithnese, no sin a ligeadh tharruin q; Ain eolas r, Diothchuimhne s, Mi-bhreathnughadh t, Baroile fallsa u, Smuaintidh neimhiomchubhadh agus Aingidh air w; Scrudughadh dana agus Meanchusach air a Neithibh Diomhaire x; Gach Miodh-Naomhthachadh y, Fuath ar DHIA z, Fein-Ghradh a, Fein-Jarruidh b; agus gach Seorsa eile do Shocrughadh Inntinne, Toile, no Mianna, air Neithe eile, gu neamh-chnest, agus nciamh-chuimseach, agus a ntogbhail dheth-

n Salm 14: 1. Eph: 2: 12. g Jer: 2: 27, 28. air choimeas re 1 d Tess: 1: 9. p Salm 81: 11. q Isa: 43: 22, 23, 24. r Jer: 4: 22. Hos: 4: 1, 6. s Jer: 2: 32. t Gniomh 17: 23, 29. u Isa: 40: 18. w Salm 50: 21. x Deut: 29: 29. y Tit: 1: 16. Eabhr: 12: 16. z Romh: 1: 30. a 2Tim: 3: 2. b Phil: 2: 21.

[TD 164]

sin, gu huilidh, no ann a gcuid c, Bao-chreideamh Diomhain d, Neimh-Chreideamh e, Eiriceachd f, Mi-chreideamh g, Mi-earbsa h, Miodh-dhochas i, doth-smachduightheachd k, Dioth-Mothughaidh faoi Bhreitheamhnus l, Cruas-Croidhe m, Ardan n, An danadas o, ‡ Suaimhneas fheolmhur p, Bheith ag Buaidh-readh DHE q, ag deanamh foghnaimh do Mheadhona neamh-laghoil r, agus ag earbsa a Meadhonibh Laghoil s, Saimhe agus * aoibhneas fheolmhur Eud thruaillidh, dhall, agus eigcesllidh u, Meadh-bhlas w, Marbhantas ann a Neithibh DHE x,

bhith gar ndeamh fein nar ‡ Gcoigrigh do DHIA, agus a tuitim air ar nais Uaidhe y, ag deanamh Urnuigh re Naoimhibh, Ainglibh, no Creaturibh air bhith eile, No ag

c 1 Eoin 2. 15, 16. 1 Sam. 2. 29. Col. 3. 2, 3. d 1 Eoin 4. 1. e Eabhr. 3. 12. f Gal. 5. 20. Tit. 3. 10. g Gniomh 26. 9. h Salm 78. 22. 1 Gein. 4. 13. k Jer. 5. 3. l Isa. 42. 25. m Romh: 2. 5. n Jer: 13. 15. o Salm 19. 13. p Zeph. 1. 12: q Maith. 4. 7. r Romh. 3. 8. s Jer: 17. 5. t 2 Tim. 3. 4. u Gal. 4. 17. Eoin 16. 2. Romh. 10. 2. Luc 9. 54, 55. w Foills. 3. 16. x Foills. 3. 1. y Esek. 14. 5. Isa. 1. 4, 5.

‡ neamh-churam.

* Subhachas.

‡ Gcomhtheachaidh.

[TD 165]

tabhairt eun Adhradh crabhach dhoibh z; Gach uile Chomcheangal ris an Diabhal, no dul a Gcomhairle ris a, agus Eisteachd do na chuireas se ionar Naire b, bheith ag Deanamh Dhaoine na Ntighearnuidh air ar Gcreideamh, agus air ar Gconsias c; ag Deanamh tailcios & Dimeas ar DHIA, agus air Aitheantaibh d, ag seasamh anaghaidh agus gcur doilghios air a Spioraid e; Aineadas agus Miodh-fhoighidin re a * Mharasclachd, ga Agradh gu haimideach air son na n'olca ata se ag tabhairt orruinn f, agus ag tiobhradh cliu einmhaith air bith ata Ionnuin, aguin, no a dhifedir linn a dheanamh, don Fhortun g, Do Iodholaibh h, dhuinn fein i, no do Chreatuir air bith eile k.

z Romh. 10. 13, 14. Hos. 4. 12. Gniomh 10. 25, 26. Foills. 19. 10. Maith. 4. 10. Col. 2. 18. Romh. 1. 25. a Lebh. 20. 6. 1 Sam. 28, 7, 11. air choimeas re 1 Chron. 10. 13, 14. b Gniomh. 5. 3. c 2 Cor. 1. 14. Maith. 23. 9. d Deut. 32. 15. 2 Sam. 12. 9. Seanraite 13. 13. e Gniomh. 7. 51. Eph: 4. 30. f Salm 73. 2, 3, 13, 14, 15, 22. Job. 1. 22. g 1 Sam. 6. 7, 8, 9. h Dan: 5. 23. i Deut: 8. 17. Dan: 4. 30. k Eabhr. 1. 16.

C. 106. Creud ata gu Sunnradhach air na theagasc dhuinn Leis na Briathraibhsin san Cheud Aithne, Eadhon, Am Fhiaghnuis?

* fhroasdal fheadhmentas.

[TD 166]

F. Ataid na Briathrasa san cheud Aithne, Eadhom, am Fhiaghnuis; * ag teagasc dhuinn, gu bhfuil DIA do chi na huile neithe, ag tabhairt aire arid don Pheacadhsa, eadhon, Dia air bith eile a bheith aguin, agus gu bhfuil fc ro-dhiombuidheach Dheth, Chum mar so gu mbiodh iad nan'Argumaint dar gcongthal onPheacadhsa agus da annstromughadh, mar

bhrosnughadh ro-mhiodhnarach l, Agus mar angceudna chum a thabhairt oruinn bheith ag deanamh mar iona Fhiaghnuis, gach einni a'niotar linn iona Sheirbheis m.

l Ezek: 8: 5. ga dheiridh Salm 44: 20, 21. m 1 Chron: 28: 9.

C. 107. Creud i an DarahAithne?

F. As i an Dara Haithne, Na Dean duit fein Jomhaigh * Snoighte, no Chosamhlachd air bith d'einni, ata air neamh, shuas, no air talamh a bhos, no sa nuisge faoi an talamh; na lub thu fein sios doibh, agus na dean seirbheis doibh, Oir is mise Jehovah do DHIA, DIA Eudmhar leanas aingidhachd na NAithreadh air an chloinn, gu nuige an treas ngus an Ceathramhadh sliochd, don druing fhuathuigheas me, agus ag deanamh trocair air miltibh don druing a Ghrad-

* A bhfiaghnuis maghaidh, mo ghnuis.

* grabhalta

[TD 167]

huigheas me, agus a Choimheadas Maitheanta n.

n Exod: 20. 4, 5, 6.

C. 108. Coeud iad na Dleasdanais, ata air a nJarruidh san dara Haithne?

F. As Jad na Dleasdanais, ata air a nJarruidh san Dara Haithne, thabhairt fa dear Gach uile Ahdradh Crabhach agus ordunan sa, Dhorduigh DIA iona Fhocal, a Ghabhail, agus Chongmhail, agus a choimhead, fiorghlan Iomlan o, Gu sunnradhach Urnuigh agus Buidheachas, a'nainm Chriosd p, Leughadh, Seanmoiriughadh, agus Eisteachd an Fhocail q, Fritheoladh agus Gabhail na nSacramuinteadh r, Riaghailt Eagluis, agus Reachd smachdughaidh ann s, Oiffig, agus Beathachadh na Minisdreadha t: Trosgadh Crabhach v, Mionnughadh air Aimn DHE w, agus Moidughadh dho x, Mar an gceudna, bheith diombuidheach do gach uile Adhradh fallsa, ag gabhail grain

o Deut: 32. 46, 47. Maith: 28: 20. Gniomh 2: 42. 1 Tim: 6: 13, 14. p Phil: 4: 6. Eph: 5: 20. q Deut: 17: 18, 19. Gniomh 15: 21. 2 Tim: 4: 2. Sheum 1: 21, 22. Gniomh 10: 33. r Maith: 28: 19. 1 Cor: 11: 23. gu nuig 30. s Maith: 18: 15, 16, 17. Maith: 16. 19. 1 Cor: 5: Caib. & 12: 28. t Eph: 4: 11: 11. 1 Tim: 5: 17: 18. 1 Cor: 9: 7, gu nuig 15. u Joel 2: 12, 13. 1 Cor: 7: 5. w Deut: 6: 13. x Isa: 19: 21. Salm: 76: 11.

[TD 168]

dcth, agus ag cur na aghaidh y, Agus do reir * Aite agus Gairm gach einneach ga chur so as, agus fos uile Chomhartha Cuimhnuighe na

Hiodholadhraidh z.

y Gniomh 17: 16, 17. Salm: 16: 4. z Deut: 7: 5. Isa: 30: 22.

C. 109. Cread iad na peacaidhe ata air an nToirmeasg san Dar Haithne?

F. As iad na na Peacaidhe ata air na nToirmeasg annsan Dar Haithne, bheith idir, ag Dealbhadh a, ag Coimhairluighadh b, ag Aithneadh c, ag Gnathughadh d, agus air mhodh air bith, ag aontughadh re eun Adhradh Crabhach air bith nach dorduigheadh le DIA fein e, A Bheith ag fullang Creidimh fallsa f, ag Deanamh einni mar Shamhlughadh air DHIA, air na Tri-pearsuine uile, no air euphearsa dhiobh cia aca sann a ntaobh a stigh ionar ninntinn, no antaobh a muigh, le gne air bhith do dhealbh no do Chosamhlachd Creetur air bhith g, Gach uile Adhradh dha so h, no do DHIA ann, no da thrid i; Samhlughadh air

a Uibber: 15: 39. b Deut: 13: 6, 7, 8. c Hos: 5: 11. Mica 6: 16. d 1 Riogh: 11: 33: & 12: 33. e Deut: 12: 30, 31, 32. f Deut: 13: 6: gu nuig 12. Zech: 13: 2, 3. Foills: 2: 2, 14: 15, 20: & 17: 12, 16, 17. g Deut: 4: 15: gu nuig 19. Gniomh 17: 29. Romh: 1: 22, 23, 25. h Dan: 3: 18. Gal. 4: 8. i Exod: 32: 5.

* Inmhe

[TD 169]

bhith air Dhee breige a Dheanamh k, agus gach uile Adhradh dhoibh, no seirbhis air bith a bhuineas doibh l, Gach uile chumadoireachd Saobh-Chrabhach m, ag Truailleadh adhraidh DHE n, ag cur ris, ag tabhairt uaidhe o, cia aca a dhealbhadh is a thogbhadh suas as ar gceann fein e p, no dfuaras e thaobh * Tradision o dhaoinibh eile q, ge gu bann faoi Ainm Seinid r, Cleachduin s, Crabhaidh t, Deagh-run, no ein leith-sgeil eile, ge be air bith e u; Simoineachd w, * Slad-cheall x; Gach uile neamhchuram y, mu nAdhradh agus na Horduinan sa, D'orduigh DIA, gach tailcios z, agus Bacadh orra a, agus gach cothughadh iona Naghaidh b.

k Exod: 32: 8. l 1 Riogh. 18. 26, 28. Isa. 65. 11. m Gniomh 17. 22. Col. 2. 21, 22, 23. n Mal. 1. 7, 8, 14. o Deut. 4. 2. Salm. 106. 39. q Maith. 15. 9. r 1 Pheadr. 1. 18. s Jer. 44. 17. t Isa. 65. 3, 4, 5. Gal. 1. 13, 14. u 1 Sam. 13. 11, 12. & 15. 21. w Gniomh 8. 18. x Romh. 2. 22. Mal. 3. 8. y Exod. 4. 24, 25, 26. z Maith. 22. 5. Mal. 1. 7, 13. a Maith. 23. 13. b Gniomh 13. 44, 45. 1 dTess. 2. 15, 16.

C. 110. Creud iad na Riasuine, ata Ceangailte ris an dara Haithne, da teannadh oruin ni is mo?

* Teagasc dhaoine o laimh gu laimh. Conf. fid. Cap.1, § 6.
* Sacrileid.

[TD 170]

F. Na Riasuine Ceangailte ris an Dara Haithne, da teannadh oruinn ni is mo, air a ngcur sios ann sna Briathraibhse, eadhon [Oir is mise Jehovah do DHIA, DIA Eud'mhar, Leanans Aingidheachd na Naithreadh air an Chloinn, gu nuig an treas no an ceathramhadh sliochd, don druing fhuathaigheas me, agus ag deanamh Trocair air Mhiltibh don druing a Ghradhuigheas me, agus a Choimheadas Maitheanta c] As iad, a thuilleadh air Thighearnas DHE os air cionn, a Shelabh-choir ionnuind, Eud laiste do Adhradh fein e, agus a fhearg Dhioghaltach a naghaidh gach Adhradh fallsa mar ni ata na Striopachus Spioradalt f, agus gu bhfuil se ag meas luchd Brisidh na Haithnese na nluchd fuath dho, agus ag Bagradh Dioghaltais a thabhairt orra gu nuige * Linnteadh eugsamhui g, agus ag meas luchd Coimhead na Haithnese na ndrong ata ag tabhairt Graidh dho, agus ag Coimhed Aitheanta, agus ag Gealtuin trocaire dhoibh gu nuig Jomadh Linn h.

c Exod 20. 5, 6. d Salm. 45. 11. Foills. 15. 3, 4. e Exod. 34. 13, 14. f 1 Cor. 10. 20, 21, 22. Jer. 7. 18, 19, 20. Ezek. 16. 26, 27. Deut. 32. 16, gu nuig 20. g Hos. 2. 2, 3, 4. h Deut. 5. 29.

C. III. Creud i an Treas Aithne?

F. As i an Treas Aithne, Na Tabhair Ainm an Tighearna do DHIA, an diom-

* cuid do linntebh.

[TD 171]

haineas, Oir ni a mheasfiudh an Tighearna neamhchiontach, an ti bheir a Ainm an Diomhaineas i.

i Exod. 20. 7.

C. 112. Creud ata air na Jarruidh an san Treas Aithne?

F. Ata an Treas Aithne ag Jarruidh, AinmDHE, a Thiodail, a Bhuaidheadh k, Orduinansaigh l, An Fhocal m, na Sacramuinteadh n, urnuigh o, Mionna p, Moide q, Crannchaire r, a Oibrighe s, Agus ge be air bith ni eile, leis an bhfuil se ga fhoillsiughadh fein, bheith air na ngnathughadh gu Naomhtha, urramich an a nSmuaintid, hibh t, Beachdughadh Inntinn u, Briathar w, Scriobhadh x, le Admhail naomhtha y, agus Jomchar da reir sin z, chum Gloir DHE a, ar maith fein b, agus Maith Dhaoine eile c.

k Maith. 6. 9. Deut. 28. 58. Salm 29. 2. & 68. 4. Foills. 15. 3, 4. l Mal. 1. 14. Seum. 5. 1. m Salm 138. 2. n 1 Cor. 11. 24, 25, 28, 29. o 1 Tim. 2. 8. p Jer. 4. 2. q Senm 5. 2, 4, 5, 6. r Gniomh 1. 24, 26. s Job. 36. 24. t Mal. 3. 16. u Salm. 8. gu deiridh. w Col. 3. 17. Salm 105. 2, 5. x Salm 102. 18. y 1 Pheadr. 3. 15. Mica 4. 5.

z Phil. 1. 27. a 1 Cor. 10. 31. b Jer. 32. 39. c 1 Pheadr. 2. 12.

C. 113. Creud iad na Peacaidhe ata air na ntoirmeasg san Treas, Aithne?

F. As iad na Peacaidhe ata air na ntoirmeasg san Treas Aithne, Gun Ainm DHE a

[TD 172]

ghnathughadh mar ata air Jarruidh d, Agus miodh-ghnathughadh a dheanamh air, le Jomradh no Gnathughadh eile, Aineolach e, Diomhain f, neam-urramach, Miodh-naomhtha g, saobh-Chrabhach h, no Aingidh; Air a Thiodolaibh, Bhuaidhibh i, Orduinansaibh k, Oibrighibh r l, trid Blaispheum m, Eitheachas n, Gach uile Mhallughadh o, Mhionn p, mhoid q, agus chranncar Pheacach r, Briscadh ar mionna agus moide mas Laghoil iad s, agus a gcoimhlionadh, mas ann a neithibh neamh-laghail ataid: Ag Monmhar t, anaghaidh ordraighe agus Freasdal DE, ag faghail cron doibh u, ag deanamh Mion-scruddadh meancusach orra w, agus ga * ngcur, re neithibh gu mearachdach x; Bheith a Mi-mhiniug-

d Mal. 2. 2. Gniomh 17. 23. f Seanraite 30. 9. g Mal. 1. 6, 7, 12. & 3. 14. h 1 Sam. 3. 3, 4, 5. Jer. 7. 4, 9, 10, 14. 31. Col. 2. 20, 21, 22. i 2 Riogh 18. 30, 35. Exod. 5. 2. Salm. 139. 20. k Salm 50. 16, 17. l Isa. 5. 12. m 2 Riogh 19. 22. Lebh. 24. 11. n Zech. 5. 4. & 8. 17. o 1 Sam. 17. 43. 2 Sam. 16. 5. p Jer. 5. 7. & 23. 10. q Deut. 23. 18. Gniomh 23. 12, 14. r Esth. 3. 7. & 9. 24. Salm 22. 18. s Salm 24. 4. Esek. 17. 16, 18, 19. t Marc. 6. 26. 1 Sam. 25. 22, 32, 33, 34. u Romh. 9. 14, 19, 20. w Deut. 29. 29. x Romh. 3. 5, 7. & 6. 1.

* eitheachd eitheadh.

* miodchur gu cearr.

[TD 173]

hadh y, no a miodh-chur z, no air mhodh sam bith, ag fiaradh a, an Fhocal, no einchuid air bith dheth b, chum * sugradh miodh-naomhtha c, ceisdeadh Meancusach agus neamh-tharbhach, Calloide Diomhain, No chum teagaisge fhalla do sheasamh d, Bheith ag Mighnathughadh an Fhocail, na gcreutuireadh, no einni eile ata ag dul faoi Ainm DHE, chum Draoidheachd e, no ainmiannaibh agus Deanadais Pheacach f, Bheith ag labhairt gu haingidh air firinn, Gras, agus slighthibh DHE g, ag deanamh fochaid orra h, ga ngcaineadh i, no air mhodh air bith ag Cothughadh iona Naghaidh k, Ag Admhail Creidimh le gcealgoireachd, no chum criochaibh fiara l, Naire Ghabhail deth m, no bheith mar adhbhar Naire dho le Iomchar

y Seanm. 8. 11. & 9. 3. Salm 39. trid. z Maith. 5. 21. ga dheiridh. a Ezek. 13. 22. b 1 Phead. 3. 16. Maith. 22. 24. gu nuig 31. c Isa.

22. 13. Jer. 23. 34, 36, 38. d 1 Tim. 1. 4, 6, 7. 1 Tim. 6. 4, 5,
20. 2 Tim. 2. 14. Tit. 3. 9. e Deut. 18. 10. gu nuig 14. Gniomh. 19.
13. f 2 Tim. 4. 3, 4. Romh. 13. 13, 14. 1 Riogh 21. 9, 10. Jude v.
4. g Gniomh 13. 45. 1 Eoin 3. 12. h Salm. 1. 1. 2 Phead. 3. 3. i 1
Phead. 4. 4. k Gniomh 13. 45, 46, 50. & 4. 18. & 19. 9. 1 Tess: 2:
16. Eabhr. 10: 29. l 2 Tim: 3: 5. Maith: 23: 14. & 6: 1, 2, 5, 16. m
Marc 8: 38.

* cnaid.

[TD 174]

neamh-sholasach n, neamh-Glic o, neamh tharbhach p, agus oilbheumach
q, no le Culsleamhnughadh uaidhe r.

n Salm 73: 14, 15. o 1 Cor: 6: 5, 6. Eph: 5: 15, 16, 17. p Isa: 5:
4. 2 Phead: 1: 8, 9. q Romh: 2: 23, 24. r Gal: 3: 1, 3. Eabhr: 6: 6.

C. 114. Creud iad na Riasuine ata Ceangailte ris an Treas Aithne?

F. As iad na Riasuine ata Ceangailte ris an Treas Aithne, ann sna
Briathraibhse, Eadhon, [An Tighearna do DHIA] agus [Ni mheasfuidh
anTighearna neimhchiontach an'ti bheir a Ainm an Diomhaineas s]
Bhrigh gur he an Tighearna agus air Diaine, agus uime sin, nach coir
a Ainm do Mhiodh-naomhthughadh no air mhodh sambith a Miodh-
ghnathughadh, linn t, Gu harid bhriogh gur comhfada ghabhas uaidhe,
luchd Brisidh na Haithnese a shaoradh agus a Choigleadh, as nach
fuilingion se dhoibh, dol as o a cheartbhreitheamnus u, Ge gu bhfuil
moran dhibh sin ag dol as, o smachdughadh agus Dhioghalas Dhaoine
w.

s Exod: 20: 7. t Lebh: 19: 12. u Ezek: 36: 21, 22, 23. Deut: 28: 5,
8, 59. Zech 5: 2, 3, 4. w 1 Sam: 2: 12, 17, 22, 24. air choimeas re
1 Sam. 3. 13.

C. 115. Creud i an Ceathramhadh Aithne?

F. As i an Ceathramh Aithne, Cuimhnigh la na Saboide da Choimhead
naomhtha, a se laethibh, saothairigh, agus dean huile

[TD 175]

obair, Achd as e an seachdmhadh la, Saboid an Tighearna do DHIA, air
an la sin na dean obair air bhith, tu fein, no do mhac, no hinghean,
hoglach, no do bhanoglach, no hainmhidhe, no do Choigcrioch, ata a
ntaobh a stigh, dot dhoirsibh: Oir a se laethibh, do rinn an
Tighearna, Neamh agus talamh, a nfairge, agus na huile neithe ata
ionta, agus do ghabh se Comhnuidh an seachdmohadh la, uime sin do
Bheannuigh an Tighearna la na Saboide, agus do naomhthuigh se e x.

x Exod: 20: 8, 9, 10, 11.

C. 116. Creud ata air na larauidh san Cheathramh Aithne?

F. Ata an Ceathramhadh Aithne ag Iarruidh, air na huile Daoine, naomhthughadh no Coimhead naomhtha do DHIA a Dheanamh, air na Trathaibh suighichte sin do Dhorduigh se iona fhocal, gu sunnradhach, aon la Iomlan ann a seachd, agus be sin an seachdmhadh, o thosach an tsaoghail gu nuig Eiserigh Chriosd, agus an Ceud la, don tseachdmhuin riamh o sin, agus re maireochduin mar sin, gu deireadh antsaoghail, is se so saboid na Gcriosduighidh y, agus goirtheardh Dheth ann san Tiomna nuadh La an Tighearna z.

y Deut: 5: 12, 13, 14. Gein: 2: 2, 3. 1 Cor: 16: 1, 2. Gniomh 20: 7. Maith: 5: 17, 18. Isa: 56: 2, 4, 6, 7. z Foills 1. 10.

[TD 176]

C. 117. Cionnas as Coir an Tsaboid no lo an Tighearna do naomhthughadh?

F. As Coir an Tsaboid no lo an Tighearna do naomhthughadh, le Tamh naomhtha do ghabhail re fad an lo sin gu hiomlan a, ni amhain o na Hoibrighibh sin ata peacach gach uile uair, Achd fos o na Gnothuighibh saoghalta sin, agus o naidheir ata laghoil air Laethibh eile b, Agus tlachd a ghabhail, ann san lathasa gu hiomlan [Achd, an mheud deth sa ta feudhmoil, d'oibrighibh na Hegin agus na Trocair c] a Chaitheamh, a noi brighibh Adhraidh; gu Diomhair agus follus d: agus chum na Crichese, is Cor, Dhuin ar gcroidhthe, ulimhughadh, Agus leis an uibhir sin do shealladh roimhlaimh do dhithchioll, agus do Chuimse, ar gnothuigheadh Saoghalta a * shuighuighadh, agus gu trathoil a ngcriochnughadh, as gu bhfeudmoid a bheith ni is * saoire agus ui is Iomchubhaidh * fa Chomhair dleasdanais an la sin e.

Exod: 20: 8, 10. b Exod: 16: 25. gu nuig 28. Neh: 13: 15: gu nuig 22. Jer: 17: 21: 22. c Maith: 12: 1: gu nuig 13. d Isa: 58: 13. Luc: 4: 16. Gniomh 20: 7. i Cor: 16: 1, 2. Salm: 72: Tiodal. Isa: 66: 23. Lebh: 23. 3. e Exod: 20: 8. Luc: 23: 54, 56. Exod: 16: 22, 25, 26, 29. Neh: 13: 19.

* Shocrughadh.

* Deise.

* Chum, air son.

[TD 177]

C. 118. Cia air son ata an Aithne, mu Choimhead na Saboid, air na Tabhairt ni is Sunnraight, do cheannarduibh Teaghlaigheadh, agus Uachdranuibh eile?

F. Ata an Aithne mu Choimhead na Saboid, air na tabhairt ni is sunnraighte do Chennarduibh Teaghlaigheadh, agus do Uachdranaibh

eile; air an adhbhar, gu bhfuil dfiachaibh orra, ni amhain iad fein da gCoimhead, achd fos, aire thabhairt, gu mbi si air a Coimhead, le gach neach ata fa ngecuram; agus bhrigh gur furas leo gu tric a mBacadh le a agnothuighaibh fein f.

f Exod. 20. 10. Josh. 24. 15. Neh. 13. 15, 17. Jer. 17. 20, 21, 22. Exod. 23. 12.

C. 119. Cia iad na peacaidh ata air na ngecurmeasg san Cheathramh Aithne?

F. As iad na peacaidh ata air na ngecurmeasg san Cheathramh Aithne, bheith agleigeadh idir dhinn, na dleasdanais ata airna nJarruidh ann g, gach uile Choimhlionadh neamhchuramach, neimh-dhichiollach, agus neamhtharbhach orra, agus a bheith Sgioth dhibh h, Gach uile Miodh-naomhthughadh an la sin, tre Diomhaineas, agus bheith ag deanamh a ni sin ata dheth fein peacach i, agus le gach uile Oibrighibh, Briathraibh agus Smuaintighibh, Neimh-

g Esek. 22. 26. h Gniomh 20. 7, 9. Esek. 23. 30, 31, 32. Amos 8. 5. Mal. 1. 13. i Esek. 23. 38.

[TD 178]

fheudhmoil, mu ar gnothuighibh Saoghalta agus ar Naidhear k.

k Jer. 17. 24, 27. Isa. 58. 13.

C. 120. Creud iad na Riasuin ata air na ngecur ris an Cheathramhadh Aithne chum a teannadh oruinn ni is mo?

F. NaRiasuin ata air na ngecur ris anCheathramhadh Aithne, chum a teannadh ni is mo oruinn, ataid air na ntarruing o a * Ceartas, Air bheith do DHIA ag Luigheasughadh dhuinn se Laethe do Sheachd, chum ar gnothuigheadh fein agus gun e ag cur air leth achd aon la dho fein, [Agus sin ann sna Briathraibhse, eadhon A se laethibh Shaothairigheas tu, agus do ni hobair uile l] Agus fos uaidhe so, eadhon, gu bhfuil DIA ag Agradh Sealbh-Choir arid air an la sin, [Ann sna Briathraibhse] As e an Seachdmhadh la, Saboid an Tighearna do Dhia m; O Eiseamploir Dhe, do rinn a se Laethibh, Neamh, agus Talamh, a Nfhaurge agus na huile Neithe ata ionta, agus do ghabh se Comhnuidh an Seachdmhadh la: Agus on Bheannughadh sin do chur Dia air an la sin, Ni amhain iona Naomhthughadh, chum bheith na la, da Sheirbheis, achd fos iona Ordughadh chum bheith na Mheadhon Beannaighidh Dhuinne, ionar bheith ga Naomhthughadh; agus sin ann sna Briathraibh-

l Exod. 20. 9. m Exod. 20. 10.

* comthrom.

[TD 179]

se, eadhon, Uime sin, do Bheannuigh an Tighearna la na Saboide, agus do Naomhthuigh se e n.

n Exod. 20. 11.

C. 121. Cia air son ata an Focal sin Cuimhnigh, air na chur ann a Ttosach na Ceathramhadh Aithne?

F. Ata an focal Cuimhnigh air na chur a Ttosach na Ceathramh Aithne o, A gcuid, thaabh na mor-shochair ata iona Cuimhniughadh: Air bheith dhuinn thrid so, air ar gcuidiughadh, ionar N'ullmhughadh chum a Coimhead p, agus iona Coimhead, chum na huile Aitheanta eile, a Choimhead ni is fearr q, agus chum Cuimhne Thaingeoil, a Chongbhail suas air an da Shochair mhor sin, an Chruthaighe agus na Saoirse iona bhfuil Suim aithghearr an Chreidimh r; agus a gcuid gur ro-Ullamh lein a Dioth-chuimhniughadh s, brigh gu bhfuil nas lughad do sholus Naduir air a son t, agus gidheadh gu bhfuil ag cur stad air ar Saoirse Nadurdha, ann a Neithibh ata Laghoil air Uairibh eile u: Nach bhfuil si ag teachd achd eunnuair ann a seachd Laethibh, agus

o Exod. 20. 8. p Exod. 16. 23. Luc 23. 54, 56. le Marc 15. 42. Neh. 13. 19. q Salm. 92. tiadal ar choimeas re zann 13. 14. Ezek. 20. 12, 19, 20. z Gein. 2. 2. 3. Salm. 118. 22, 24. le Gniomh 4. 10, 11. Heills. 1. 10. s Ezek. 22, 26. t Neh. 9. 14. u Exod. 34. 21.

[TD 180]

gu bhfuil iomadh gnothach saoghalta ag teachd a steach edir na Laethe Saboide, agus gu ro-thric a togbhail leo ar Ninntinn o bheith ag smuaintigheadh air an tSaboid, chum ar Nullmhughadh fa comhair, no chum a Naomhthughadh w: Agus gu bhfuil an T'Aidhbhuirseoir le na Ionnstrimeintibh ag caitheamh moran Saothair, chum a gloir, seadh agus a cuimhne, a dhuthadh amach, gcoinne gach uile * Aincreidamh agus † Aindiaghuidheachd a thabhairt a steach x.

w Deut. 5. 14, 15. Amos 8. 5. x Coai. Jer. 1. 7. Jer. 17. 21, 22, 23. Neh. 13. 15. gu nuig 23.

C. 122. Creud i Suim na nSe Aitheanta, iona bhfuil ar dleasdanas do Dhuine air na chur sios?

F. As i Suim na nSe Aitheanta, iona bhfuil, ar dleasdanas do Dhuine air na chur sios, ar gComharsan a ghradhughadh mar sin fein y, agus sinn a dheanamh do Dhaoinibh eile, a Ni a baill linn iadsan a dheanamh Dhuinne z.

y Maith. 22. 39. z Maith. 7. 12.

C. 123. Cia i an Cuigeadh Aithne?

F. As i an Cuigeadh Aithne, Tabhair Onoir do Tathair agus dod Mhathair, chum go sinfidhe do laeth air an Talamh, ata * an Tighearna do Dhia ag Tabhaint dhuit a.

a Exod. 20. 12.

* Sgrios.

‡ mi chreideamh.

* Jehovah

[TD 181]

C. 124. Cia iad a Thuigtheair, faoi Ainm Athar agus Mathair ann san Chuigeadh Aithne?

F. Faoi Ainm Athar agus Mathar san Chuigeadh Aithne Tuigtheair, ni Amhain, Parinteadh Nadurdha b, achd fos, na huilidh ata os ar gionn ann, a N'aois c, agus a ngiftaibh d, agus gu harid iadsan ata trid Ordugh Dhe os ar gcionn, a naite * Ughdarrais, cia aca sann, ann a dteaghlaach e, Eagluis f, no Republidh g.

b Seanraite 23. 22, 25. Eph. 6. l, 2. c 1 Tim. 5. 1, 2. d Gein. 4. 20, 21, 22. Gein. 45. 8. e 2 Riogh. 5. 13. f 2 Riogh. 2. 12. agus 13. 14 Gal. 4. 19. g Isa. 40. 23.

C. 125. Cia air son a Ghoirtheair Athair agus Mathair do * ndruing ata os ar gcion?

F. Goirtheas don druing ata os ar gcionn, Athair agus Mathair, chum a nteagasc ann a Nuile dhleasdanais, da Niochd-ranaibh, mar Pharainteadh nadurdha, chum Gradh agus caomhalachd a thaisbeunadh dhoibh do reir an Daimhibh fa leth, agus chum Iochdarain a tharruing gu tuilleadh Toile agus Suilbhireachd, ann a gcoimhlionadh an Dleasdanais da Nuachdranaibh, mar da Mparaintibh i.

h Eph: 6: 4. 2 Cor: 12: 14. 1 d Tess: 2: 7, 8, 11. Uibher. 11. 11, 12. i 1 Cor: 4: 14, 15, 16. 2 Riogh 5: 13.

* No rioghachd.

* uachdrain.

‡ mao-chroidheachd.

[TD 182]

C. 126. Creud is Crioch gheneralt don Chuigeadh Aithne?

F. As i is Crioch gheneralt don Chuigeadh Aithne, Coimhlionadh na dleasdanais sin, ata dfiachaibh oruinn da Cheile ionar daimhibh fa leth, mar Iochdarain, Uachdarain, no ‡ ann a gcoimhmeas Inmhe k.

k Eph: 5: 21. 1 Phead. 2. 17. Romh: 12: 10.

C. 127. Creud an Onoir ata a dhfiachaibh air Iochdarain a thabhairt da Nuach dranaibh?

F. As i an Onoir ata a dhfiachuibh air Iochdarain a thabhairt da Nuachdranaibh, gach uile Urram dhligtheach, an a gcroidhe l, a mbriathar m, agus a N'iomchar n: Urnuigh agus Buidheachas air an son o, bheith ag leanamhain air a nSubhailceadh agus a Ngrasa p, Freagradh toileach, da Naitheantaibh Laghoil, agus do ngcomhairlibh q, * Umhlachd dligtheach da nsmachdughaibh r, Bheith tairis da mpearsaibh agus da Nughdarras s, agus iadsin a Shea-

l Mal. 1: 6. Lebh: 19: 3. m Seanraite 31: 28. 1 Phead: 3: 6. n Lebh: 19: 32. 1 Riogh 2: 19. o 1 Tim: 2: 1, 2. p Eabhr: 13: 7. Phil: 3: 17. q Eph: 6: 1, gu nuig 7. 1 Phead: 2: 13, 14. Romh: 13: 1, gu nuig 5. Eabhr: 13: 17. Seanraite 4: 3, 4. & 23: 22. Exod: 18: 19, 24. r Eabhr: 12: 9. 1 Phead: 2: 18, 19, 20. s Tit. 2: 9, 10.

mar choimeasuigh.

* Striochdach.

[TD 183]

samh t, is a Chumhdach, do reir a Naitibh fa leth, agus Nadur a Ninmhe u, Ag iomrughadh le a Nanbhuiineachdaibh, agus ga mfolach sin, ann a ngradh w, chum mar sin gu mbiodh iad no Nonoir dhoibsan, agus da nRiaghailt x.

t 1 Sam: 26: 15, 16. 2 Sam: 18: 3. Esth: 6: 2. u Maith: 22: 21. Romh: 13: 6, 7. 1 Tim: 5: 17, 18. Gal: 6: 6. Gein: 45: 11. & 47: 12. w 1 Phead: 2: 18. Seanr. 23: 22. Gein: 9: 23. x Salm 127: 3, 4, 5. Seanr: 31: 23.

C. 128. Creud iad peacaidh na Niochdarain, anaghaidh a Nuachdrainidh?

F. As iad peacaidh na Niochdarain, a naghaidh a Nuachdrainidh, Bheith leigeadh, dhiobh eindleasdanas a dligtheardh uatha dhoibh y, Formad riu z; Dithmeas orra a, agus Ceannairce na Naghaidh b, do thoaibh a mpearsaidh c, agus a Ninmhe d, iona gcomhairlibh e, Aitheantaibh, agus Smachdughaibh Laghoil f, Mallughadh, Fanoid g, agus gach Iomchar cruaidh-bhraideach, Scannalach, ata na Mhasladh agus na Easonoir dhoibhsan agus da nRiaghailt h.

y Maith. 15: 4, 5, 6. z Uibhir. 11. 28, 29. a 1 Sam. 8. 7: Isa: 3: 5. b 2 Sam: 15: 1, gu nuig 12. c Exod: 21. 15. d 1 Sam. 10. 27. e 1 Sam. 2. 25. f Deut. 21. 18, gu nuig 21. g Seanr. 30. 11, 17. h Seanr. 19. 26.

C. 129. Creud Iarthar air Uachdaraineadh da Niochdrainibh?

[TD 184]

F. Ata air Jarruidh air Uachraineadh do Niochdrainibh, do reir an Chomais a dfuair siad o DHIA, agus na Daimhe iona bhfuil siad, a Niochdarineadh a Ghradhughadh i, Urnuigh a dheanamh air an son k, agus a mbeannughadh l; a Noileunughadh m, a ngcomhairliughadh, Rabhadh a thabhairt dhoibh n, deagh-ghean a * nochdad o, Cliu p, agus Luidheachd a thabhairt, dhoibhsan ata ag deanamh Maith q: A ndeagh-ghean a Dhultadh r, agus achmasan a thabhairt dhoibhsan ata ag deanamh Uile, agus Smachdughadh a dheanamh orra s, Bheith ga ndidinn t, agus ag faghail doibh na huile Neithe ata feudhmoil do Nanam u, agus do n Chorp w, agus le Iomchar Shuighichte, Ghlic, Naomhtha, agus dheadh-Eisiomplarach, Gloir fhaghail do DHIA x, Onoir dhoibh fein y, agus mar sin, an Tughdarras sin do chur DIA orra, a Choimhead z.

i Col: 3: 19. Tit: 2: 4. k 1 Sam: 12: 23. Job 1: 5. l 1 Riogh 8: 55, 56. Eabhr. 7: 7. Gein. 49: 28. m Deuter: 6: 6, 7. n Eph: 6: 4. o 1 Phead. 3: 7. p 1 Phead: 2: 14. Romh: 13: 3. q Esth: 6: 3. r Romh: 13: 3, 4. s Seanr: 29: 15. t Phead. 2. 14. Job 29. 12, gu nuig 17. Isa. 1. 10, 17. u Eph. 6. 4. w 1 Tim. 5. 8. x 1 Tim. 4. 12. Tit. 2. 3, 4, 5. y 1 Riogh 3. 28. z Tit. 2. 15.

C. 130. Creud iad peacaidh na Nuachdarain?

* thaisbeunadh.

[TD 185]

F. As iad peacadh na Nuachdarain, [Thuilleadh air bheith Leigeadh dhiobh, na dleasdanais, ata air na nJarruidh orra a] Bheith gu Neimh-chneasta ga Niarruidh fein b, ag Iarruidh a ngloire c, a Naithis, an Tairbhthe no a * ntoiliughadh inntinn fein d; ag Aithneadh Neithe ata Miodh-laghoil e, no nach bhfuil ann gcomas na Niochdarain, a gcoimhlionadh f, ag tabhairt Comhairle orra g, ag tabhairt misnigh h, no ag taisbeunadh fabhur dhoibh, ann san Ni ata olc i; ag tabhairt Miodh-Chomhairle orra, Mith-Mhisneach dhoibh, agus ag congfhail a ndeagh-ghean Uatha ann san Ni ata Maith k; ga nSma chdughadh gu neamh iomchubhindh l, Bheith gu neamhchuramach, ga ngcur, no ga mfagbhail a nluib eugcoir, Buaidhreadh, agus Cunntabhart m, Ga mbrosnughadh gu feirg n, No air mhodh air bith, ag tarruing Easonoir orra fein, no

a Esek: 34. 2, 3, 4. b Phil: 2. 21. c Eoin 5. 44. & 7. 18. d Isa: 56. 10, 11. Deut: 17. 17. e Dan: 3. 4, 5, 6. Gniomh: 4. 17, 18. f Exod: 5. 10, gu nuig 18. Maith. 23. 12. g Maith: 14. 8. air choimeas re Marc 6. 24. h 2 Sam: 13. 28. i 1 Sam: 3. 13. k Eoin 7. 46, gu nuig 49. Col: 3: 21. Exod: 5. 17. l 1 Phead: 2. 18, 19, 20. Eabhr. 12. 10. Deut: 25. 3. m Gein: 38. 11, 26. Gniomh 18. 17. n Eph: 6, 4.

* Saimhe.

[TD 186]

ag Lughdaghadh a Nughdarrais le Iomchar eugcorach, midh-eagnuigh, ro-theann, agus *ro-thais.

o Geln. 9. 21: 1 Riogh: 12. 13, gu nuig 16. 1 Riogh: 1. 6. 1 Sam: 2. 29, 30, 31.

C. 131. Creud iad dleasdanais na druinge ata Coimhmeas ann a Ninmhe?

F. As iad Dleasdanais na druinge ata Coimhmeas a Ninmhe, Speis a bheith aca do dhiongmhaltas agus do fheabhas a cheile p: Bheith ag dul air thosach air a cheile ann a Nonoir a thabhairt seachad q, agus ag deanamh Gairdeachas ann a giftaibh agus † Ardughaidh a cheile, mar iona giftaibh agus iona Nardughadh fein r.

p 1 Phead: 2. 17. q Romh. 12. 10. r Romh: 12: 15, 16. Phil: 2. 3, 4.

C. 132. Creud iad peacaidh na druinge ata Coimhmeas ann a Nimhe?

F. As iad peacaidh na druinge ata a gcoimheas Inmhe [Thuilleadh, air, na dleasdanais ata air an Jarruidh orra s, a Leigeadh dhiobh] bheith ag deanamh dithmeas air feabhas t, formad re u, doilghios air son Barr-aite no Soirbhis a cheile w, agus

s Romh: 13. 8. t 2 Tim. 3. 3. u Gniomh 7. 9. Gal: 5. 26. w Uibhir 12. 2. Esth. 6. 12, 13.

* Lag.

‡ dul air aghaidh, a cheel, barr aite.

[TD 187]

ag glacadh chuca Ardcheannas oscionn a cheilc x.

x 3 Eoin v. 9. Luc 22. 24.

C. 133. Creud e an Riasun ata air na chur ris an chuigeadh Aithne da teannadh oruinne ni is mo?

F. An Riasun ata air na chur ris an Chuigeadh Aithne, ann sna briathraibhse, [Chum go sinfidhe do laethe air an Talamh ata an * Tighearna do DHIA, ag tabhairt dhuit y] as Gealladh Soilleir e air Saoghal fada agus Soirbheas d'uile luchd Coimhead na haithnese, do reir mar thig sin re Gloir DHE, agus a Maith fein z.

y Exod: 20. 12. z Deut: 5: 16. 1 Riogh 8: 25. Eph: 6: 2, 3.

C. 134. Cia i an Seiseadh Aithne?

F. As i an Seiseadh Aithne, na dean Marbhadh a.

a Exod: 20: 12.

C. 135. Creud iad na Dleasdanais ata air an Jarruidh san tseiseadh Aithne?

F. As iad na Dleasdanais ata an seiseadh Aithne ag Jarruidh, Gach saothair churamach, agus ditchioll Laghamhuil air ar nanam fein b, agus anam dhaoine eile do Choimhead c, le bheith ag cur a naghaidh

b Eph: 5: 28, 29. c 1 Riogh 18: 4.

* Jehovah.

[TD 188]

gach uile Smuaintigheadh, agus run d, ag Ceannsughadh gach fhulangthadh uile phaisuinidh e, agus ag Seachnad gach fath f, Buaidhreadh g, agus deanadas, ata chum Anam Neach air bhith a bhuin as gu hegcorach h, Trid so a sheasamh anaghaidh forregnadh i, lamh DHE iomchradh gu foighidneach k, Samhadas Inntinne l, Suilbhireachd Spiorad m, gnathughadh measurdha air Biadh n, ar Dibh o, air cungaibh Leughas p, air Codal q, air Saothair r, agus Aidhear s, Tre smuaintighaibh Seircioil t, Gradh u, Truacantas w, ceannsachd, Seimheachd caomhalachd x; Caint agus Iomchar Shiothchainteach y, Chiuin, agus Suairce; Iomrughadh le cheile z, So-reiteachas, eugcoir Iomrughadh gu faignidneach, agus a

d Jer: 26: 15, 16. Gniomh 26: 12, 16, 17, 21, 27. e Eph: 4: 26, 27.
f 2 Sam: 2: 28. Deut: 22: 8. g Maith: 4: 6, 7. Seanraite 1: 10, 11,
15, 16. h 1 Sam: 24: 12. 1 Sam: 26: 9, 10, 11. Gein: 37: 21, 22. i
Salm 82: 4. Seanr: 24: 11, 12. 1 Sam: 14: 45. k Sheum: 5: 7, gu nuig
11. Eabhr: 12: 9. l 1 dTess: 4: 11. 1 Phead: 3: 4 Salm 37: 8, gu
nuig 11. m Seanr: 17: 22. n Seanr: 25: 16, 27. o 1 Tim: 5: 23. p
Isa: 38: 21. q Salm 127: 2. r Senm: 5: 12. 2 dTess. 3: 10, 12.
Seanr: 16: 26. s Senm: 3: 4, 11. t 1 Sam: 19: 4, 5. & 22: 13, 14. u
Romh. 13. 10. w Luc 10: 33, 34: 35. x Col: 3: 12, 13. y Sheum: 3:
17. z. 1 Phead: 3: 8, gu nuig 11, Seanr: 15: 1. Breith: 8: 1, 2, 3.

[TD 189]

Mhaitheamh; agus ag deanamh maith air son uile a, Bheith ag Tabhairt Comfhurtachd, agus Cabhair don drong ata ann a Nairc; ag Didin agus ag seasamh na Neimhchiontach b.

a Maith. 5. 24. Eph. 4. 2, 32. Romh. 12. 17, 20, 21. b 1 d Tess. 5.
14. Job 31. 19, 20. Maith. 25. 35, 36. Seanr. 31. 8, 9.

C. 136. Creud iad na peacaidh, ata air na ntoirmeasg ann san

tseiseadh Aithne?

F. As iad na peacaidh ata air na ntoirmeasg ann san tseiseadh Aithne, an tanam do bhuan asuin fein c, no as daoinibh eile d, air ac air bhith, saor o chuis Comhthrom Ceartais fholluis e, Cogadh laghoil f, no fein Choimhead feudhmoile, meadhoin laghoil agus feudhmoile a Choimhead anama, a leigeadh se chad, no an tarruing uaidh h, Corrigh pheacach i, Fuath k, formad l, Togradh gu dioghaltas m, gach uile Paisiunu anbarach n, Curam buaidhreasach o, gnathughadh neamchuimseach air biadh, air dibh p, air saothair q, agus Aidheir r, Briathra bros-

c Gniomh 16. 28. d Gein. 9. 6. e Uibhir 35. 31, 33. f Jer. 48. 10, Deut. 20 caibidil. g Exod. 22. 2, 3. h Maith. 25. 42, 43. Sheum. 2. 15, 16. Senm. 6. 1, 2. i Maith. 5. 22. k 1 Eoin 3. 15. Lebh. 19. 17. l Senra. 14. 30. m Romh. 12. 19. n Eph. 4. 31. o Maith. 6. 31, 34. p Luc 21. 34. Romh. 13. 13. q Senm. 12. 12. & 2. 22, 23. r Isa. 5. 12.

[TD 190]

nuighte s, Foirneart t, Caonnag u, Bualadh, Lotadh w, Agus ge be air bith ni eile, ata chum anam einneach do sgrios x.

s Senra. 15. 1. & 12. 18. t Ezek. 18. 18. Exod. 1. 14. u Gal. 5. 25. Senra. 23. 29. w Uibhir 35. 16, 17, 18, 21. x Exod. 21. 18 ga dheiridh.

C. 137. Cia i an seachdmhadh Aithne?

F. As i an seachdmhadh Aithne, Na dean Adhaltranus y?

y Exhd. 20. 14.

C. 138. Creud iad na Dleasdanais ata air an Jarruidh ann san tseachdmhadh Aithne?

F. As iad na dleasdanais ata air an Jarruidh an san tseachdmhadh Aithne, Geamnuidheachd Cuirp, Intinne, Miannaидh z, Briathraيدh a, agus Beusaيدh b, agus a Coimhead ionnuin fein agus a ndaoinibh eile c, Faire air na suilibh, agus na Ceudfaidhibh uile d, Measuireachd e, Cuideachd gheamnuigh a ghnathughadh f, Stuaime anna a sgeadughadh g, Posadh na druinge sin aignach bhfuil gift na congthalachd h, Gradh lanuin phosda i, agus Comhchomhnuidh k, saothair dith-

z 1 dTess. 4. 4. Job 31. 1. 1 Cor. 7. 34. a Col. 4. 6. b 1 Phead. 3. 2. c 1 Cor. 7. 2, 35, 36. d Job 31 1. e Gniomh. 24. 24, 25. f Senra. 2. 16, gu nuig 20. g 1 Tim. 2. 9. h 1 Cor. 7. 2, 9. i Senra. 5. 19, 20. e 1 Phead. 3. 7.

[TD 191]

chiollach ionar Gaimibh fein l, seachnadh gach fath neamhghloine,

agus ag seasamh anaghaidh Buaidhridh chuige sin m.

l Senra 31. 11, 27, 28. m Senra. 5. 8. Gein 39. 8, 9, 10.

C. 139. Creud iad na peacaidh ata air na ntoirmeasg ann san tseachdmhadh Aithne?

F. As iad na peacaidh ata air na ntoirmeasg, ann san tseachdmhadh Aithne, a thuilleadh air na dleasdanais ata air Jarruidh, a leageadh tharruinn Adhaltrans, streopachas, Eigniughadh, Colna p, Sodomachd, agus gach uile ainmiann Miodh-nadurdha q, Gach uile Bhreathnughadh, smuainteadh, run, agus mianna neamhghlan r, gach uile chomhluadar truaillidh no Salach, no Eisteachd riu s, Braiseineachd na nSul t, Iomhar mhiodh narach no eadrom, Sgeadughadh miodh-stuamtha, Bheith ag toirmfeasg posaidh laghamhuil, w, ag Ceudughadh posaidh miodhlaghamhuil x, ag luidheasughadh, ag fullang no ag Congmhail suas Tigheadh striopachuis, agus a bheith ta-

n Senra. 5. 7. o Eabhr. 13. 4. Gal. 5. 19. p 2 Sam. 13. 14. 1 Cor. 5. 1. q Romh. 1. 24, 25, 27. Lebh. 20. 15, 16. r Maith. 5. 28. & 15. 19. Col. 3. 5. s Eph. 5. 3, 4. Senra. 7. 5, 21, 22. t Isa. 3. 16. 2 Phead. 2. 14. u Senra. 7. 10, 13. w 1 Tim. 4. 3. x Lebh. 18. 1, gu nuig 21. Marc 6. 18. Mal. 2. 11. 12.

[TD 192]

thuigh orra y, Moide na Beatha neamhphosda a chuibhrigheas Sineadh tharr cuimse z, a bposadh a dheanamh a, tuilleadh mnai posda, no firphosda thar a haon bheith aig neach, san aon uair b, Dealughadh c, no diobradh eugcorach d, Diomhaineas, Craos, Misg e, Comunn neimhgheanmnuigh f; Orain, leabhair, Deilbh, damhsadh agus stais cleasuidheachd fhollus, bhraisenach g, agus gach brosnughadh eile gu neamhghloine no gach gniomh eile dhith, ionnuin fein, no ann a ndaoinibh eile h.

y 1 Riogh. 15. 12. 2 Riogh 23. 7. Deut. 23. 17, 18. Lebh. 19. 29. Jer. 5. 7. Senra. 7. 24, gu nuig 27. z Maith. 19. 10, 11. a 1 Cor. 7. 7, 8, 9. Gein. 38. 26. b Maith. 2. 14, 15. Maith. 19. 5. c. Mal. 2. 16. Maith. 5. 32. d 1 Cor. 7. 12, 13. c Ezek. 16. 49. Senra. 23. 30, 31, 32. f Gein 39. 10. Senra. 5. 8. g Eph. 5. 4. Ezek. 23. 14, 15, 16. Isa. 23. 15, 16, 17. & 3. 16. Marc 6. 22. Romh. 13. 13. 1 Phead. 4. 3. h 2 Riogh. 9. 30. le Jer. 4. 30. & Ezek. 23. 40.

C. 140. Cia i an tOchdmhadh Aithne?

F. As i an Ochdmhadh Aithne, na dean Gaduigheachd i.

i Exod. 20. 15.

C. 141. Creud iad na dleasdanais ata air an Jarruidh ann sin Ochdmhadh Aithne?

F. As iad na dleasdanais iarthan san Ochdmhadh Aithne firinn,

Disleachd, agus Ceartas a Ccomhcheanglaibh agus

[TD 193]

Comhmhalaire edir Dhuine agus Dhuine k, a Dhligheadh fein a thabhairt do gach einneach l, Ni a chongmhadh gu miodh-laghoil o a fhior shealbhadoiribh thabhairt air ais m, Tabhartas agus Iasachd saor do reir ar Comais fein agus feudhmulachd Daoine eile n, Cuimse air ar Tuigse; air ar Toil, agus air ar Miannaibh, mu mhaoin shaoghalta o, Curam agus dithchioll freasdalach, do sholathar do Choimhead, do a gnathughadh, agus do a mharasclughadh na neithe sin, ata fendhmoil agus Iomchubhidh, do chonghbail suas air naduir agus ata cuimseach air ar staid q, Gairm Laghoil r, agus Dithcioll innte Deadh mharasclughadh t, Agartus Lagha u, no dul a nUrras, an tan a taid neimhfheumoil, do sheachnadh, no anSamhull sin do Cheanglaidhe eile w, Agus ditchioll fos, le gach uile mheadhoinibh ceart agus

k. Salm. 15. 2, 4. Zech. 7. 4, 10. & 8. 16, 17. l Romh: 13: 7. m Lebh: 6: 2, 3, 4, 5. le Luc 19: 8. n Luc: 6: 30, 38. 1 Eoin 3: 17. Eph: 4: 28. Gal: 6: 10. o 1 Tim: 6: 6, 7, 8, 9. Gal: 6: 14. p 1 Tim: 5: 8. q Senra: 27: 23, ga dheiridh. Senmor: 2: 24, & 3: 12, 13. 1 Tim: 6: 17, 18. Isa: 38: 1. Maith: 11: 8. r 1 Cor: 7: 20. Gein 2: 15: & 3: 19. s Eph: 4: 28. Seanra: 10: 4. t Eoin 6: 12. Seanra: 21: 20. u 1 Cor: 6: 1, gu nuig 9. w Seanra: 6: 1, gu nuig 6. & 11: 15.

[TD 194]

laghamhuil, chum saidhbhrios agus maoin shaoghalta dhaoine eile do theagradh, do choimhead, agus do chur air aghaidh, co-mhaith re air saidhbhrios agus maoinshaoghalta fein x.

x Lebh: 25: 35. Deut: 22: 1, 2, 3, 4. Exod: 23: 4, 5. Gein 47: 14, 20. Phil: 2: 4. Maith: 22: 39.

C. 142. Creud iad na peacaidhe, ata air na ntoirmeasg ansan Ochdmhadh Aithne?

F. A Thuilleadh air na dleasdanais ata air an Jarruidh, do leigheadh tharruin y, as iad na peacaidhe ata air na ntoirmeasg san ochdmhadh Aithne, Gaduidheachd z, Rebinn a, Slad-Dhuine b, ni bradach air bith do Ghabhail c, mealltoireachd a gnothuighaibh d, Tomhaisidh agus Cudthruimidh fallsa e, Comhthartha Criche fearruin do Atharughadh f, Eugcoir agus neimh-dhisleachd a gcomhcheanglaibh edir Duine is Duine g, no a gcuisibh ata air an Earbsa h, foirneart i, foireigneadh k, ocar l, Cumha m, Agartus Lagha Dhoilirosach n, Faslu-

y Sheu: 2. 15, 16. 1 Eoin 3. 17. z Eph. 4. 28. a Salm 62. 10. b 1 Tim: 1. 10. c Seanr. 29. 2. Salm 50. 18. 41. d 1 dTess: 4. 6. e Seanr. 11. 1. & 20. 10. f Deut: 19. 14. Seanr: 23: 16. g Amos 8. 5. Salm 37. 21. h Luc 10. 10, 11, 12. i Ezek: 22. 29. Lebh. 25. 17. k Maith: 23. 25. Ezek: 22. 12. l Salm 15. 5. m Job 15. 34. n 1 Cor: 6, 6, 7, 8. Seanr. 3. 29, 30.

[TD 195]

ghadh, agus pairceadh eugcorach ar fonn o, ceannachd air airneis roimh-laimh, do mheudughadh a nfiacha p, Dreachda * neamh laghoil q, agus eunmhodh eile, eugcorach, no pheacach, air na bhruineas dar gcomharsain, a thabhairt no a chongbhail uaidhe, no air sinn fein do dheanamh saidhbhire r, Sannt s, bheith ag meas agus ag miannughadh, maoin shaoghalta, gu neamhchuimseach t, Curam agus Dithchiol Anearbsach agus buaidhreasach, iona nteagradh iona gcoimhead, agus iona gnathughadh u, Formad re soirbheas Daoine eile w, Agus mar a ngceudna Diomhaineas x, Anacaitheamh Iomaire ann struighreach, Agus gach eunmhodh eile leis a bhfuilmed gu neimhdhligheach, ag deanamh cron, air ar maoin shaoghalta y, Agus ag Congbhail gu heugcorach uain, foghnamh agus solas dligheach, na maoine sin do thug DIA-dhuine z.

o Isa: 5. 8. Mica 2. 2. p Seanr: 11. 26. q Gniomh 19. 19, 24, 25. r Job 20. 19. Sheum: 5. 4. Seanr: 21. 6. s Luc 12. 15. t 1 Tim: 6. 5. Col: 3. 2. Seanr: 23. 5. Salm 62. 10. u Maith: 6. 25, 31, 34. Seanm: 5. 12. w Salm 73. 3. & 37. 1, 7. x 2 dTess: 3. 11. Seanr: 18. 9. y Seanr: 21. 17. & 23. 20, 21. & 28. 19. z Senmor: 4. 8. & 6. 2. 1 Tim: 5. 8.

C. 143. Cia i an Naoiamh Aithne?

* Eallain-no.

[TD 196]

F. As j an Naoiamh Aithne, [na dean fiaghnuise bhreige anaghuidh do Chomharsoin] a.

a Exod: 20. 16.

C. 144. Creud iad na Dleasdanais ata air an Jarruidh ann san naoiamh Aithne?

F. As iad na Dleasdanais ata air an Jarruidh san naoiamh Aithne, ut Firinn do Choimhead is do chur ar aghaidh, edir Duine is Duine b, agus Deadh-Ainm ar gcomharsoin, comhaith is ar deadh Ainm fein c, Bheith gar tais beunadh fein, agus ag seasamh air son na firinne d, agus o ar chroidhe e, gu trebhdhireach f, toileach g, soilleir h, agus gu hiomlan i, a nfhirinn do labhairt, agus a nfhirinn amhain, a gCuisibh breitheamhnais, agus Ceartuis k, Agus ann sgach einni air bith eile l: Meas sheirceamhul air ar gcomharsoin m, bheith Ag gradhughadh agus ag miannughadh a ndeadh Ainm, agus ag deanamh gairdeochas as a leth n, Ag folughadh a nanbhruineachd o, agus faoi dhoilghios air a shon p, Ag Admhail gu toileach a ngifta

b Zech: 8. 16. c 3 Eoin 12 v. Seanr. 31. 8, 9. e Salm 15. 2. f 2

Chron: 19. 9. g 1 Sam: 19. 4, 5. h Josh: 7. 19. i 2 Sam: 14. 18, 19, 20. k Lebh: 19. 15. Seanr: 14. 5, 25. l 2 Cor: 1. 17, 18. Eph: 4. 25. m Eabhr: 6. 9. 1 Cor: 13. 7. n Romh: 1. 8. 2 Eoin 4. 3. Eoin 3. 4. o 2 Cor: 2. 4. & 12. 21. p Seanr: 17. 9. 1 Phead: 4. 8.

[TD 197]

agus a ngrasa q, ag seasamh a neimhchiontais r, Bheith gu hullamh ag gabhail re deadh Iomradh s, agus miodthoileach re droch iomradh do ghabhail, ma ntíochioll t, Ag cur dimhísnich faoi luchd iomraichtheaidh sgeile u, luchd miodail w, agus luchd scannluighe x, Gradh, agus Curam dar Deadhainm fein, agus a sheasamh a nuair is feudhmoil y, ag coimhlionadh geallamhna Laghamhuil z, ag foghlum agus ag cur a gniomh, gach cinni ata fior, coir, ionmhuiineach, agus faoi dheadh, Iomradh a.

q 1 Cor: 1. 4, 5, 7. 2 Tim: 1. 4, 5. r 1 Sam: 22. 14. s 1 Cor: 13. 6, 7. t Salm 15. 3. u Seanr: 25. 23. w Seanr. 26. 24, 25. x Salm 101. 5. y Seanr. 22. 1. Eoin 8. 49. z Salm 15. 4. a Phil. 4. 8.

C. 145. Creud iad na peacaidhe ata air na ntoirmeasg san naoiamh Aithne?

F. As iad na peacaidhe ata air na ntoirmeasg san naoiamh Aithne, Gach ledthrom air an fhírinn, agus air deadh ainm ar gcomhairsoin, ionan is air ar deadh ainm fein b; gu sunnradhach, ann a mbreitheamhnas fhóllas c, Comhdughadh fallsa a thabhairt seachad d, fiaghnuisedh bhreugach fhastadh no ghnathughadh e, Bheith le ar

b 1 Sam. 17. 28. 2 Sam. 16: 3. & 1. 9, 10, 15, 16. c Lebh. 19. 15. Eabhr. 1. 4. d Seanr. 19. 5. & 6. 16, 19. e Gniomh. 6. 13.

[TD 198]

fios gar taisbeunadh fein agus ag tagradh a leth droch chuis, bheith gu handana ag spreigeadh agus a congħail sios na firinn f, Breith eagcorach a thabhairt amach g, Maith a ghoirtheadh don olc, agus olc don mhaith, luigheachd a thabhairt don Aingidh, do reir obair an fhirein, agus don fhirein do reir obair an Aingidh h, Cumadh na *breige i, agus ag cleath na firinne, Tochdachd neimhiomchubhaidh ann a gcuis cheart k, Bheith nar Tosd, an tan is coir, achmhasan a thabhairt don Aingidheachd l, no a Casoid re daoinibh eile m. A nfhirinn a labhairt a nam neimhiomchubhaidh n, no gu miodhrunach chum droch chriche o, no a Siathughadh chum seadhmeáraochdach p, no a mbriathraíhh timchiollach as a ntogħbar iomad seadh, chum leadthrom air an fhírinn agus air ceartas q, a neimhfhirinn do labhairt r, breug s, scannlughadh t, Culchai-

Jer. 9. 3, 5. Gniomh 24. 2, 5. Salm 11. 3, 4. & 52. 1, 2, 3. 4. g Seanr. 17. 15. 1 Riogh 21. 9, gu nuig 14. h Isa. 5. 23. i Salm 119. 69. Luc 19. 8. Luc 16. 5, 6, 7. k Lebh. 5. 1. Deut. 13. 8. Gniomh 5. 3, 8. 9. 2 Tim. 4. 16. l 1 Riogh 1. 6. Lebh. 19. 17. m Isa. 59. 4. n

Seanr. 19. 11. o 1 Sam. 22. 9, 10. le Salm 52, 1, 2, 3, 4. p Salm 56. 6. Eoin 2. 19. air chomeas re Maith. 26. 60, 61. q Gein. 3. 5. & 26. 7, 9. r Isa. 59. 13. s Lebh. 19. 11. Col. 3. 9. t Salm 50. 20.

* feall scriobhadh

[TD 199]

neamh u, Toigh bheam w, Iomchar-sgeil x, Cogair suigh y, Sceug z, Caineadh a, a bheith ag tabhairt breith gu hobin b, gu fiata c, agus gu leithchomhthromach d, Run, briathra, agus gniomhairha Dhaoine eile, a thogbhail a mearachd e, Miodal f, Raiteachas g; Meas no Iomradh anabarach, no ro-shuarach oruinn fein, no air Dhaoinibh eile h, Tiodhlaice is Grasa DHE do aithcheadh i, Annstromughadh na nlochda is lugha k, bheith ag folach a gabhail leithsgeil, no ag lughdaghadh, peacaidhe, an tan is coir dhuinn ban Admhail thoileach a dheanamh, Foillsughadh l, neimhfheudhmoil, air anbhuineadhda m, Iomradh fallsa do thogbhail n, Droch Iomraighe a ghabhail, no meisneach a thabhairt doibh o, agus ar gcluasa do dhruideadh anaghaidh Cuise a shea-

u Salm 15. 3. w Sheum. 4. 11. Jer. 38. 4. x Lebh. 19. 16. y Romh 1. 29, 30. z Gein. 21: 9. air choimeas re Gal. 4. 29. a 1 Cor. 6. 10. b Maith 7. 1. cGniomh 28. 4. dGein. 38. 24. Romh. 2. 1. e Neh. 6. 6, 7, 8. Ro. 3. 8. Salm 69. 10. 1 Sam. 1. 13, 14. 15. 2 Sam. 10. 3. f Salm 12. 2, 3. g 2 Tim. 3. 2. h Luc 18. 9, 11. Romh. 12. 16. 1 Cor. 4. 6. Gniomh 12. 22. Exod. 4. 10, 11, 12, 13. i Job 27. 5, 6. & 4. 6. k Maith. 7. 3, 4, 5. l Seanr. 28. 13. & 30. 20. Gein 3. 12, 13. Jer. 2. 35. 2 Riogh 5. 25. Gein. 4. 9. m Gein. 9. 22. Seanr. 25. 9, 10. n Exod. 23. 1. o Seanr. 29. 12.

[TD 200]

samh gu ceart p, Droch-Amharus q, formad no doilghios ris an chliu, a thoilleas einneach r, Ditchioll no miann air a lughdughadh s, Aoibhneas iona nEasonoir, agus iona michliu t, Diomas fanoideach u, Iongnadh Aimideach w, Briseadh air Geallamh na Laghamhul x, na neithe sin air an bhfuil deadh-Iomradh, a Leigeadh tharruin y, Agus sin fein ag cur a gniomh, no gun sin a seachnad, na neithe sin a choisneas mi-chliu, no gun singa mbacadh ann a ndaoinibh eile, mheud is a dheudfas sin z.

pGniomh 7. 56, 57. Job 31. 13, 14. q 1 Cor. 13, 5. 1 Tim. 6. 4. r Uibhir. 11. 29. Maith. 21. 15. s Ezra 4. 12, 13. t Jer. 48. 27. u Salm 35. 15, 16, 21. Maith. 27. 28, 29. w Jude 16. Gniomh 12. 22. x Romh. 1. 31. 2. Tim. 3. 3. y 1 Sam. 2. 24. z 2 Lam. 13. 12, 13. Seanr. 5. 8, 9. & 6. 33.

C. 146. Cia i a Deicheamh Aithne?

F. As I an Deicheamh Aithne, Na Miannuigh Tigh do chomharsoin, na

Miannuigh Bean do chomharsoin, no a oglach no a bhanoglach, no a Dhamh, no a Assal, no einni a bhuineas dod chomharson a.

a Exod. 20. 27.

C. 147. Creud iad na dleasdanais ata air an Jarruidh san deicheamh Aithne?

F. As iad na dleasdanais ata air an Jarruidh san Deicheamh Aithne, Bheith Colan thoilichte le ar staid fein b, agus fonn

b Heb. 13. 5. 1 Tim. 6. 6.

[TD 201]

co-sheirceamhuil, ionar nuile Anam, do bheith aguin dar gcomharsan, as gu mbi ar nuile ghluasachd agus thogradh, a ntaobh a stigh dhinn da thaobhsan, ag rith air an mhaith sin uile is leis, agus ga chur sin ar aghaidh c.

c Job 31. 29. Romh. 12. 15. Salm 122. 7, 8, 9. 1 Tim. 1. 5. Esth. 10. 3. 1 Cor. 13. 4, 5, 6, 7.

C 148. Creud iad na peacaidhe ata air na ntoirmeasg san Deicheamh Aithne?

F. As iad na peacaidhe ata air na ntoirmeasg, san Deicheamh Aithne, Bheith miodh-thoilichte le ar staid fein d, Formad e, agus doilghios, re maith ar gcomharsoin f, Maille re gach uile thogradh, no gluasachd, miRiaghailteach ionar ninntinibh, chum einni is leis g.

d 2 Riogh 21. 4. Esth. 5. 13. 1 Cor. 10. 10. e Gal. 2. 26. Sheum. 3. 14, 16. f Salm 112. 9, 10. Neh. 2. 26. g Romh 7. 7, 8. & 13. 9. Col. 3. 5. Deut. 5. 21.

C. 149. An bhfuil Duine air bith comasach, air Aitheanta DE do Choimhead gu fairfe?

F. Ni bhfuil Duine air bith comasach, dheth fein h, no thaobh gras air bhith ata se ag faghail ann san bheathuisa, air Aitheanta DHE a Choimhead gu fairfe i, Achd ata se

h Sheum. 3. 2. Eoin 15. 5. Romh. 8. 3. i Senmor. 7. 20. 1 Eoin 1. 8, 10. Gal. 5. 17. Romh. 7. 18, 19.

[TD 202]

ga mbrieadh gach lo a smuainteadh k, a bhfocal, agus a gniomh l.

k Gein 6. 5. & 8. 21. l Romh. 3. 9, gu nuig 21. Sheum. 3. 2, gu nuig 13.

C. 150. An bhfuil gach uile bhriseadh air lagh DHE, comh uathmhartha re a cheile, ionnta fein, agus a bhfiaghnuise DE?

F. Ni bhfuil gach uile bhriseadh air Lagh DHE, comh-uathmhurtha re a cheile, Achd ata cuid do pheacaidhe ionnta fein, agus do bhrigh neith egin ata ga Nanntromughadh, ni is uathmhuire na cheile a bhfiaghnuise DE m.

m Eoin 19. 11. Ezek. 8. 6, 13, 15. 1 Eoin 5. 16. Salm 7. 8, 17, 32, 56.

C. 151. Creud iad na neithe sin, ata ag annstromughadh an Pheacaidh, air chor as gu bhfuil cuid do pheacaidhe, ni is uathmhuire no peacaidhe eile?

F. Ata peacaidhe air n'annstromughadh, thaobh a nti ata ag deaneamh an lochd n, ma thanig siad gu tuilleadh aois tuilleadh o, Dearbhadh, o no Gras p, no ma taid ainmoil thaobh Aidmheile q, tiadhlaice r, inmhe s, oiffige t, na nluchd iuil do Dhaoinibh eile u,

n Jer. 2. 8. o Job 32. 7, 9. Senmor. 4. 13. p 1 Riogh 11. 4, 9. q 2 Sam. 12. 14. 1 Cor. 5. 1. r Sheum. 4. 17. Luc 12. 47, 48. s Jer. 5. 4, 5. t 2 Sam. 12. 7, 8, 9. Ezek. 8. 11, 12. u Romh. 2. 17, gu nuig 25.

[TD 203]

Agus gur cosmhail gu nlean Daoine eile a n' Eisiomplair w.

w Gal. 2. 11, 12, 13.

II. Thaobh a naitim a nitar lochd na naghaidh x, mas ann gu neimh-meadhonach anaghaidh DHE y, anaghaidh a Bhuidhibh z, agus adhraidh, Anaghaidh Chriosd agus a Ghras b, Anaghaidh an Spioraid naomh c, a Theistais agus oibrighaidh e: Anaghaidh uachdaraine, Dhaoine mhoir-Inmheath f, Agus iadsan ris an bhfuil gu harid, Daimh aguin, agus Ceangal oruinn g Anaghaidh einneach do na naoimhe h, gu sunnradhach Braithridh anbhuinne i, anaghaidh a nanamasan, no anmana einneach ar bith eile k, agus maith coitchionn na nuile, no mhoran Dhaoine l.

x Maith. 21. 38, 39. y 1 Sam. 2. 25. Gniomh 5. 4. Salm 51. 4. z Romh. 2. 4. a Mal. 1. 8, 14. b Eabhr. 2. 2, 3. & 12. 25. c Eabhr. 10. 29. Maith. 12. 31, 32. d Eph. 4. 30. e Eabhr. 6. 4, 5. f Jude 8. Uibhir 12. 8, 9. Isa. 3. 5. g Seanr. 30. 17. 2 Cor. 12. 15. Salm 55. 12, 13, 14. h Zeph. 2. 8, 10, 11. Maith. 18. 6. 1 Cor. 6. 8. Foills. 17. 6. i 1 Cor. 8. 11, 12. Romh. 14. 13, 15, 21. k Ezek. 13. 19. 1 Cor 8. 12. Foills. 18. 13. Maith. 23. 15. l 1 dTess. 2. 15, 16. Josh. 22. 20.

III. Thaobh Nadur agus gne an lochd m, ma ta se gu direach anaghaidh Litir an Lag-

m Seanr. 6. 30 ga dheiridh.

[TD 204]

ha n, ma ta se ag briseadh iomadh Aithne, ma ta ioamdh peacadh ann o, ma ta se ni amhain air na ghintinn san chroidhe, aehd a briseadh amach a mbriarthraig agus an gniomharthaibh p, ag tabhairt * oilbhem do dhaoinibh eile q, agus mas ni nach fedir lesughadh a thabhairt ann r, Ma ta se anaghaidh meadhoine s, tiodhlaice t, Breitheamhnaisce u, solus an naduir w, mothughadh air Gcoinsias x, Earoil fholus, no dhiomhaire y, smachdughadh Eagluise z, pionas o uachdranaibh saoghalta a, agus anaghaidh ar nurnuighe fein, ar run, ar Geallamhna b, ar moide c, ar Ccumhnanta d, agus ar Comhcheangail, Do DHIA no do Dhaoinibh e, Ma ta se air na deanamh gu

n Ezra 9: 10, 11, 12. 1 Riogh: 11: 9, 10. o Col: 3: 5. 1 Tim: 6: 10. Seanr: 5: 8, 9, 10, 11, 12. & 6: 32, 33. Josh: 7: 21. p Sheum. 1: 14, 15. Maith: 5: 22. Mica 2: 1. q Maith. 18: 7. Romh: 2: 23, 24. r Deut: 22: 22. air choimeas re 28, 29. Seanr: 6: 32, 33, 34, 35. s Maith: 11: 21, 22, 23. Eoin 15: 22. t Isa. 1: 3. Deut: 32: 6. u Amos 4: 8, 9, 10, 11. Jer: 5: 3. w Romh: 1: 26, 27. x Romh: 1: 32. Dan: 5: 22. Tit: 3: 10, 11. y Seanr: 29: 1. z Tit: 3: 10. Maith: 18: 17. a Seanr: 27: 22. Seanr: 23: 35. b Salm 78: 34, 35, 36, 37. Jer. 2. 20. Jer: 42: 5, 6, 20, 21. c Seanmor. 5. 4, 5, 6. Seanr: 20: 25. d Lebh: 26: 25. e Seanr. 2: 17. Ezek: 17: 18, 19.

* abhar tuisledh.

[TD 205]

suithuighe f, gu toileamhuil g, gu dana h, gu miodh-naireach i, gu bostamhuil k, gu miodh-runach l, gu tri m, gu cruaidhe-bhraideach n, le tlachd o, le buanachd ann p, le athchuitin a ndiaigh aithreachais q.

f Salm 36. 4. g Jer. 6. 16. h Uibhir 15. 30. Exod. 21. 14. i Jer. 3. 3. Seanr. 7. 13. k Salm 52. 1. l 3 Eoin 10. m Uibhir 14. 22. n Zech. 7. 11, 12. o Seanr. 2. 14. p Isa. 57. 17. q Jer. 34. 8, 9, 10. 2 Phead. 2. 20, 21, 22.

IV. Ata peacaidhe air a Nanntrromughadh, a thaobh an am r, agus an aite s, ina ndeantar an Lochd, mas ann air la an Tighearna t, no a namanaibh eile ina bhfuil DIA air na Adhradh u; no air ball rompa w, no na ndiagh sud x, no Congnaimh eile chum a nleithide so do dhroch-ionchar a bhacadh, no a Leughas y, Mas an gu follas, no a bhfiaghnuise Dhaoin eile, air a bhfuil se cosmhuil gu mbi siad air a mbrosnughadh, no air a ntruailleadh Leis z.

r 2 Riogh 5. 26. s Jer. 7. 10. Isa. 26. 10. t Ezek. 23. 37, 38, 39. u Isa. 58. 3, 4, 5. Uibhir 25. 6, 7. w 1 Cor. 11. 20, 21. x Jer. 7. 8, 9, 10. Seanr. 7. 14, 15. Eoin 13. 27, 30. y Ezra 9. 13, 14. z 2

Sam. 16. 22. 1 Sam. 2. 22, 23, 24.

C. 152. Creud ata gach aon pheacadh ag toiltinn air laimh DHE?

[TD 206]

F. Air bheith do gach aon phecadh, seadh fos a bpeacadh is lugha, anaghaidh ard Thighearnas a, Maitheas b, agus naomhthachd DHE c, agus a naghaidh a Laghcomhthromach d, ata se ag toiltinn fheirg agus a mhallughadh e, araon san bheathuidse f, agus san bheatha ata re teachd g, agus ni bhfedir dioghladh air a shon, achd le fuil Chriosd h.

a Sheum. 2. 10, 11. b. Exod. 20. 1, 2. c Hab: 1. 13. Lebh. 10. 3. & 11. 44, 45. d 1 Eoin 3. 4. Romh. 7. 12. c Eph. 5. 6. Gal. 3. 10. f Coai. 3. 39. Deut. 28. 15. ga dheiridh g Maith. 25. 41. h Eabhr. 9. 22. 1 Phead. 1. 18, 19.

C. 153. Creud ata DIA ag Jarruidh oruinn, chum gu tearnamoid o a fheirg agus o a mhallughadh, a dhlighthear dhuinn, brigh brisidh an Lagha?

F. Chum gu ntearnamoid o fheirg agus o mhallughadh DHE, a dhlighthear dhuinn bhrigh brisidh an Lagha, ata se ag Jarruidh oruinn, aithrighe a thaoibh DHE, agus Creideamh a thaoibh ar Tighearna Iosa Criosd i, Agus gnathughadh dithchiollach air na meadhoinaibh an leth a muigh, leis an bhfuil k, Criosd ag compartughadh ruin sochaire Edir-mheadhonthoireachd fein k.

i Gniomh 20. 21. Maith 3. 7, 8. Luc 13. 3, 5. Gniomh 16. 30, 31. Eoin 3. 16, 18. kSeanr. 2. 1, gu nuig 6. & 8. 33. ga dheiridh.

C. 154 Creud iad na meadhoine gnathuigthe a nleth a muigh leis a bhfuil Criosd ag Com-

[TD 207]

parttughadh rinne sochair a Eidirheadhon thoireachd?

F. As iad na meadhona gnathuigthe anleth a muigh leis an bhfuil Criosd ag Compartughadh da Eagluis sochair a Eidirmheadhonthoireachd, a Orduinansa uile, gu sunnradhach, an focal, sacramuinteadha, agus urnuigh, ata gu huilidh air na ndeanamh eifeachdad chum Slainte do na Daoinibh Taghta l.

1 Maith 28. 19, 20. Gniomh 2. 42, 46, 47.

C. 155. Cionnas ata an Focal air na Dheanamh eifeachdach chum Slainte?

F. Ata Spiorad DE, ag tabhairt air leughadh an fhocal, achd gu harid air sermainiughadh an fhocail, bheith na mheadhoin Eifeachdach, chum

peacaich fhoillsuighadh m, a mfagbhail ris, agus a nirisliughadh n, a niomain asta fein, agus chum a ntarruing gu Criosc o, chum fos a ndeanamh cosmuil re a Iomhaigh p, agus a ngceannsughadh da Thoil q, a Nnearughadh anaghaidh buaidhridhe agus truaillidhe r, a ncur suas ann a ngras s, agus a ncroidhe a

m Neh. 8. 8. Gniomh 26. 18. Salm 19. 8. n 1 Cor. 14. 24, 25. 2 Chron. 34. 18, 19, 26, 27, 28. o Gniomh 2. 37, 41. & 8. 27, gu nuig 39. p 2 Cor. 3. 18. q 2 Cor. 10. 4, 5, 6. Romh. 6. 17. r Maith. 4. 4. 7, 10. Eph. 6. 16, 17. Salm 17. Salm 19. 11. 1 Cor. 10. 11. s Gniomh 20. 31. 2 Tim. 3. 15, 16, 17.

[TD 208]

dhaingneochadh, anna naomhthachd agus a gcomhfhurtachd trid Creidimh chum Slainte t.

t Romh. 16. 25. 1 dTess. 3. 2, 10, 11, 13. Romh. 15. 4. & 10. 13, 14, 15, 16, 17. & 1. 16.

C. 156. An coir do na huile Dhaoinibh, an focal a Leughadh?

F. Ge nach coir a cheadughadh do na huile Dhaoinibh, an focal a leughadh gu follas, don Choimhthionol u, Gidheadh ata dfiachaibh air gach uile sheorsa pobuil, a leughadh, air leth leo fein w, agus le a dteaghlachaibh x, agus chum na criche si, as coir na scrioptuir naomhtha do tharruing, as na Ceud-Chanamhnaibh, gu Canamhnaibh coitchionnda gach duthcha y.

u Deut 31. 9, 11, 12, 13. Neh. 8. 2, 3. & 9. 3, 4, 5. w Deut. 17. 19. Foills. 1. 3. Eoin 5. 39. Isa. 34. 16. x Deut. 6. 6, 7, 8, 9. Gein. 18. 17, 19. Salm 78. 5, 6, 7. y 1 Cor. 14. 6, 9, 11, 12, 15, 16, 24, 27, 28.

C. 157. Cionnas as coir focal DE do leughadh?

F. As Coir na Scrioptuire naomhtha do leughadh, le meas mhór, urramach orra z, le lan dearbhbeachd, gur hiad fior-fhocal DE a, agus gur esin amhain, dfheudfas ar

z Salm 19: 10. Neh: 8: 3, gu nuig 10. Exod: 24: 7. 2 Chron: 34: 27. Isa: 66: 2. a 2 Phead: 1: 19, 20, 21.

[TD 209]

deunamh Comasach, re a ntuigsin b, le togradh fos chum Toil DHE, ata air a foillsiughadh ionnta, aithnuighadh, a chreidsin, agus a freagradh c, le Ditchioll fos d, agus le aire don chuis ma bhfuil iad, agus don chrích gus an bhfuil iad e, le beachd-smuaintuighadh orra f, le a ncur ruinn g, le fein-aithcheadmh h, agus le urnuighe i.

b Luc 24: 45. 2 Cor: 3: 13, gu nuig 16. c Deut: 17: 19, 20. d Gniomh 17: 11. e Gniomh 8: 30, 34. Luc 10: 26, 27, 28. f Salm 1: 2. & 119: 97. g 2 Chron: 34: 21. h Seanr: 3: 5. Deut: 33: 3. i Seanr: 2: 1. gu nuig 7. Salm 119: 18. Neh: 8: 6, 8.

C. 158. Cia, leis an gcoir focal DE, bheith air na Shearmonughadh?

F. As coir do focal DE bheith air na shearmonughadh, leosan amhain aig an bhfuil Giftaidh diongmhalta k, agus ata mar an gceudna gu hiomchubhaidh air a ndearbhadh agus air a ngairm chum na hoiffige sin l.

k 1 Tim: 3: 26. Eph: 4: 8, 9, 10, 11. Hos: 4: 6. Mal: 2: 7. 2 Cor: 3: 6. l Jer: 14: 15. Romh: 10: 15. Eabhr: 5: 4. 1 Cor. 12. 28, 29. 1 Tim. 3: 10. 1 Tim: 4: 14. 1 Tim: 5. 22.

C. 159. Cionnas is coir dhoibhsan ata air na ngairm chuige sin, an focal a shearmonughadh?

F. As Coir Dhoibhsan, ata air na ngairm chum saorthriughadh ann a miniostralachd an fhocail, teagasc fhallain a shearmanu-

[TD 210]

[Taobh-duilleig 192 san leabhar fhèin]

ghadh m, agus sin gu dichiollach n, a nam, agus a ham o, gu soilleir p, ni hann a * millseach briathar Ghliocas Daonna, achd a nlan fhoillsuighadh dhearbhachd an Spioraid, & agcumhachd q, gu tairis r, ag foilsuighadh comhairle DHE gu hiomlan s, gu heagnuidh t, ga ngcur fein re huireasbhuidh agus tuigse an Luchd eisdeachd u, gu headmhar w, le teas-ghradh do DHlA x, agus anmanaibh a phobuil y, gu trebhdhireach z, ag cur mar chrích rompa, esin a ghlorughadh a, iadsan Iompodh b, agus a n'alltrum suas c, agus a nsabhaladh d.

m Tit. 2. 1, 8. n Gniomh. 18. 25. o 2 Tim. 4. 2. p 1 Cor. 14. 19. q 1 Cor. 2. 4. r Jer. 23. 28. 1 Cor. 4. 1, 2. s Gniomh. 20. 27. t Col. 1. 28. 2 Tim. 2. 15. u 1 Cor. 3. 2. Eabhr. 5. 12, 13, 14. Luc 12. 42. w Gniomh 18. 25. x 2 Cor. 5. 13, 14. Phil. 1. 15, 16, 17. y Col. 4. 12. 2 Cor. 12. 15. z 2 Cor. 2. 17. 2 Cor. 4. 2. a 1 dTess. 2. 4, 5, 6. Eoin 7. 18. b 1 Cor. 9. 19, 20, 21, 22. c 2 Cor. 12. 19. Eph. 4. 12. d 1 Tim. 4. 16. Gniomh 26. 16, 17, 18.

C. 160. Creud iarthaorrasan, ata ag eisteachd an Fhocail air na shearmonughadh?

F. Iarrthar orrasan ata ag eisteachd an Fhocail, air na shearmonughadh, bheith

* coituighaidh.

[TD 211]

ag feitheamh air, le dichioll e, ullmhughadh f, agus urnuigh g, a ni do chluinid, a rannsughadh leis na scriobtuirebh h, iad do gabhail, na firinne, le Creideamh i, le Gradh k, le Ciuineas l, agus inntinn eallamh m, mar fhocal DE n, bheith beachdsmuaintuighadh o, agus ag comhluadar air p, iad da fholach iona ngcroidhibh q, agus a thoradh do thabhairt amach iona mbeathuidh r.

e Seanr. 8. 34. f 1 Phead. 2. 1, 2. Luc 8. 8. g Salm 119 18. Eph. 6. 18, 19. h Gniomh. 7. 11. i Eabhr. 4. 2. k 2 dTess. 2. 10. l Sheum. 1. 21. m Gniomh 17. 11. n 1 dTess. 2. 13. o Luc. 9. 44. Eabhr. 2. 1. p Luc 24. 14. Deut. 6. 6, 7. q Seanr. 2. 1. Salm 119. 11. r Luc 8. 15. Sheum. 1. 25.

C. 161. Cionnas ata na Sacramaintidh, air na ndeanamh na meadhoin Eifeachdach chum
Slainte?

F. Ata na Sacramainteadha air na ndeanamh na meadhoin Eifeachdach chum Slainte, ni hann o chumhthachd air bith ionta fein, no obriogh air bith ata ag teachd o Dhiaghachd, no o run, a nti leis an bhfuil siad air na mfritheoladh, achd amhain trid oibruighadh an Spioraid naoimh, agus beannughadh Chriosd, leis a n dorduigheadh iad s.

s 1 Phead. 3. 21. Gniomh. 8. 13, le 23. 1 Cor. 3. 6, 7. & 12. 13.

C. 162. Creud is Sacramaint ann?

[TD 212]

F. Sacramaint, is orduinansa naomhtha & air a hordughadh le Chriosd iona Eaglais t, chum sochaireadh a Eidirmheadhonthoireachd u, a Chiallughadh, a Sheilughadh, agus a thabhairt seachad w, don drong ata an taobh a stigh do Chomhcheangal na nGras x, chum a ngcreideamh, agus na huile ghrasa eile do neartughadh agus a mheadughadh y, iadsan do cheangal re humhlachd z, chum fos a ngradh agus a ngcomhchomun re a Cheile, a thaisbeunadh agus altram a, Agus Eidirdhealughadh a chur eadarthasan, agus an drong ata an leth a muigh b.

t Gein. 17. 7, 10. Exod. 12 caib. Maith. 28. 19. & 26. 27, 28. u Romh. 4. 11. 1 Cor. 11. 24, 25. w Romh. 15. 8. Exod. 12. 48. x Gniomh. 2: 38. 1 Cor. 10. 16. y Romh. 4: 11. Gal. 3. 27. z Romh. 6. 3, 4. 1 Cor. 10. 21. a Eph. 4. 2, 3, 4, 5. 1 Cor. 12. 13. b Eph. 2. 11, 12. Gein. 34. 14.

C: 163. Creud iad Codtuigheadh na Sacraminte?

F. Ata da chuid ann Sacraminte, se an cheud chuid dibh, comhartha an leth a muigh, agus * Somhothuigh, air na ghnathughadh, do reir ordugh Chriosd fein, agus a se an dara Cuid Gras Spioradoil, an leth a stigh, air na chiallughadh leis a Sud c.

c Maith: 3. 11. 1 Phead: 3. 21. Romh. 2. 28, 20.

* So aithnigh, so fhaicsin.

[TD 213]

C. 164. Cia lion Sacramuint d'orduigh Criod, iona Eaglais faoi n'Tiomna Nuaidhe?

F. Dhorduigh Criod iona Eaglais, faoi an Tiomna Nuadh, Da Shacramaint amhain, Baisteadh, agus Suipeir an Tighearna d.

d Maith: 28. 19. 1 Cor: 11. 20, 23. Maith: 26. 26, 27, 28.

C. 165. Creud e Baisteadh?

F. An Baisteadh, is Sacramiunt an Tiomnaid Nuaidh e, ann a ndorduigh Criod, ionnlad le huisge, a Nainm a Nathar, an Mhic, agus an Spioraid Naoimh e, bheith na chomhartha, agus na sheul, air ar * suighiughadh ann fein f, air Maitheamhnas peacaidh trid fhola g, agus ar nath-ghineamhaineachd trid a Spioraid h, air Uchdmhacachd fos i, agus Eiserigh chum na beatha suthain k, agus leis an bhfuil an drong a bhaisdear, air a ngabhall gu solamuin, a steach don Eaglais fhaicsinneach l, agus ag dul faoi cheangal fhollus, agus admhaichte gur leis an Tighearna iad gu hiomlan, agus leisin amhain m.

e Maith: 28. 19. f Gal: 3. 27. g Marc 1. 4. Foills. 1. 5. h Tit. 3. 5. Eph: 5. 26. i Gal: 3. 26, 27. k 1 Cor: 15. 29. Romh: 6. 5. l 1 Cor: 12. 13. m Romh. 6. 4.

C. 166. Cia da ngcoir an Baisdeadh do fhritheoladh?

* tathadh.

[TD 214]

F. Ni ngcoir an Baisteadh do fhritheoladh do neach air bith, ata an taobh a muigh don Eagluis fhaicsionnuigh, agus mar sin na ngcoigrighe o Chomhcheangal an Gheallaimh, No gu Naidmheochaid a Ngcreideamh ann a NCriod, agus a Numhlachd dho n, achd Naoidheana ag teachd o Phaireintaibh ata, araon, no amhain a haon dibh ag admhail creidimh a nCriod, agus Umhlachd dho, ataid sin, as a leth sin, an taobh a stigh don Chomhcheangal, agus is coir a mbaisteadh o.

n Gniomh 8. 36, 37. & 2. 38. o Gein. 17. 7, 9. le Gal. 3. 9, 14. & Col: 2. 11, 12. & Gniomh 2. 38, 39. & Romh: 4. 11, 12. 1 Cor. 7. 14. Maith: 28. 19. Luc 18. 15, 16. Romh. 11. 16.

C. 167. Cionnas as Coir dhuinn ar Baisdeadh do bhуiliugheadh?

F. An dleasdanas feudhmoil sin, achd air a leigeadh gu mor faoi dhearmad, eadhon Builiughadh an Bhaistidh, is coir a choimhlionadh linn, re fad ar beatuidh, gu hiomlan, gu harid a nam Buaidhridh, agus an tan ata sin a lathair a nam a fhritheolaidh do dhaoinibh eile p, agus sin le bheith gu duthrachdach agus, gu taingeoil ag * Cudthromughadh a Naduir, agus na criocha ma ndorduigh Criosc e, gach coi-

p Col: 2. 11, 12. Romh: 6. 4, 6, 11.

* Comhdthromughadh.

[TD 215]

shunnradhach, agus na Sochair ata air a ntabhairt seachad agus air a nseulughadh leis, agus ar Moid † sholamuin do Thug sin ann q, agus le bheith air ar Nirisiughadh airson ar Truailleadh pheacach, agus air n'easbhuidh, ann a ngras an Bhaistidh, is a thaoibh ar Comhcheangail r, agus air son ar Gluasachd na Naghaidh; Le bheith ag fas suas chum lan-dearbhbeachd air Maitheamhnas peacaidh, agus air gach uile-bheannughadh eile, ata air na sheulughadh dhuinn, ann san Tsacramaintse s, Le bheith ag tarruing Neart o bhas agus eiserigh Criosc, ann a bhfuil sinn air ar Mbаisteadh, chum Marbhadh an pheacaidh, agus beothughadh Grais t, agus le bheith ag deanamh dichill cum ar beatha do Chaitheamh trid Creidimh n, agus ar Niomchar a bheith ann a Naomhthachd agus a Fireuntachd w, mar Dhaoine a thug suas a Nainmnadh doCriosc iona Mbаisteadh x, agus chum gluasachd ann a ngradh Braithcheamhuiil, mar Dhaoine ata air na Mbаisteadh trid a nein-Spiorad, chum ein-Chorp y.

q Romh. 6, 3, 4, 5. r 1 Cor: 1. 11, 12, 13. Romh: 6. 2, 3. s Romh: 4. 11, 12. 1 Phead: 3. 21. t Romh: 6. 3, 4, 5. u Gal: 3. 26, 27. w Romh: 6. 12. x Gniomh: 2. 38. y 1 Cor: 12: 13, 25, 26, 27.

C. 168. Creud i Suipeir an Tighearna?

‡ fhollus.

[TD 216]

F. Suipeir an Tighearna, is Sacramaint an Tiomna Nuaidh i z, ann a bhfuil Bas Criosc air na fhoillsiughadh, le aran agus fion a thabhairt agus a ghabhail, do reir orduighe Iosa Criosc, agus an Drong ata ag Comunughadh gu hiomchubhidh, ataid ag beatughadh a Nanmana air a Chorp agus air fhuil, chum a Nalltrum Spioradoil, agus a mfas ann a ngras a, ata a Naonadh agus a ngcomhchomunn ris, air a ndaignighadh dhoibh b, ataid ag taisbeunadh, agus ag Nuadhthughadh

a mbuidheachais c, agus a ngceangail do DHIA d, A ngradh da cheile, agus a Ngcaomh-Chompanas re a Cheile mar bhuill, a Neun-Chuirp dhiomhaire cheudna e.

z Luc 22. 20. a Maith: 26. 26, 27, 28. 1 Cor. 11. 23, gu nuig 26. b 1 Cor: 10. 16. c 1 Cor: 11. 24, 25, 26. d 1 Cor: 10. 14, 15, 16, 21. e 1 Cor: 10. 17.

C. 169. Cionnas Dorduigh Criod, Aran agus fion bheith air a ntabhairt seachad, agus air na ngabhall, ann a Sacramaint Suipeir an Tighearna?

F. Dhorduigh Criod, do Mhinostraibh Fhocaill, ann a bhfritheoladh Sacraminte Suipeir an Tighearna, An Taran agus an Fion a Chur air leth o fhognamh cumanta, tre focal an ordughtidh, buidheachais agus Urnuighe, an taran do ghlacadh agus a bhriseadh, agus an taran agus an fion araon do

[TD 217]

thabhairt don luchd Comunuighe; da ngcoir, bhrigh an orduighe cheudna, an taran a ghabhall agus ithe agus an Fion do Ol, mar chuimhneughadh taingeoil, gu nraibh Corp Criod air na bhriseadh, agus air na thabhairt, agus fhuil air a dortadh air an son f.

f 1 Cor: 11. 23, 24. Maith: 26. 26, 27, 28. Marc 14. 22, 23, 24. Luc 22. 19, 20.

C. 170. An Drong ata ag Comunughadh gu hiomchabaidh ann a Suipeir an Tighearna, Cionnas ataid ag tarruing beatha a Corp agus a Fuil Criod, ann?

F. Mar nach bhfuil Corp agus Fuil Criod, a lathair gu corpordha no gu feolmhur, faoi a Naran agus a nfhion, ionta, no maille riu g, ann a Suipeir an Tighearna; Agus Gidheadh ataid air mhodh Spioradoil a lathair, do chreideamh, anti ata ga ngabhall, comh-fhior agus da rireamh, is ata na Helemeinteadh fein, da nceudfaidhibh Corpordha h, As Amhliudh an drong ata ag Comunughadh gu hiomchubhaidh ann a Sacramaint Suipeir an Tighearna, ataid ag tarruing beatha as Corp agus Fuil Criod, ni hann air mhodh Corpordha no feolmhar, Achd air mhodh Spioradoil, Gidheadh sann gu fior agus da rireamh i, o ataid, le Creideamh, ag gabhall, agus ag cur riu fein

g Gniomh 3. 21. h Maith. 26. 26, 28. i 1 Cor: 11. 24, gu nuig 29.

[TD 218]

Criod air na Chesughadh agus uile shochaire a bhais k.

k 1 Cor: 10. 16.

C. 171. Cionnas is Coir don Drong ata ag Gabhall Sacramaint Suipeir

anTighearna, iadfein Ullmhughadh, sol fa ndtig siad, da hionnsaidh?

F. As Coir Dhoibhsan ata ag Gabhail Sacramaint Suipeir an Tighearna, iad fein do Ullmhughadh fa Comhair, sol fa ndtig siad, le iad fein do Cheasnughadh l, Mathiomchioll a mbeith ann a Ncriosd m, ma mpeacaidhibh agus a Nuireasbhuidhibh n, ma fhirinn agus thomhas a Neolais o, a ncreidimh p, a Naithrighe q, a ngraidh do DHIA, agus do Mbraithribh r, a nseirce do na huile Dhaoinibh s, ag tabhaint Maitheamhnas don Aitim, do rinn eugcoir orra t, Ma ntogradh a ndiaigh Chriosd u, agus ma Nuadh umhlachd w, agus le bheith ag athnuadhthughadh gnathughadh na ngrasa sin x, trid Beachd smuaintuighadh duthrachdach y, agus Urnuigh thethchroidhtheach z.

l 1 Cor: 11. 28. m 2 Cor. 13. 5. n 1 Cor: 5. 7. air choimeas re Exod: 12: 15. o 1 Cor: 11, 29. p 2 Cor: 13: 5. Maith: 26: 28. q Zach: 12: 10. 1 Cor: 11: 31. r 1 Cor: 10: 16, 17. Gniomh 2: 46, 47. s 1 Cor: 5: 8. & 11: 18, 20. t Maith: 5: 23, 24. u Isa: 55: 1. Eoin 7: 37. w 1 Cor: 5: 7, 8. x 1 Cor: 11: 25, 26, 28. Eabhr: 10: 21, 22, 24. Salm 26: 6. y 1 Cor 11: 24, 25. z 2 Chron: 30: 18, 19. Maith: 26, 26.

[TD 219]

C. 172. An coir do neach, air an bhfuil a Namharus e fein do bheith ann a Ncriosd, no bheith air ullmhughadh gu hiomchubhaidh, teachd chum Suipeir an Tighearna?

F. Feudfuidh Neach air an bhfuil an Namharus, e fein do bheith ann a nCriosd, no air e bheith air ullmhughadh gu hiomchubhaidh fa Chomhair Sacramaint Suipeir an Tighearna, fior choir do bheith aig air Chriosd, Ge nach bhfuil se cheana, dearbhtha as a, Agus ann a Meas DE ata so aige, ma ta a bhreathnughadh air e bheith a dheasbhuidh air, * ag cur air gu hiomchubhaidh b, Agus e gu neimh-chealgach ag miannughadh gu bhfuighthi ann a Ncriosd e c, agus gu nimthigheadh e o aingidheachd d, agus air an chor so (do bhrigh gu bhfuil Geallamhna air na ndeanamh, agus an tsacramaintse ar na hordughadh, chum furtachd, seadh fos do Chriosduighibh anbhunna, agus amharusach ma nstaid e)

a Isa: 50. 10. 1 Eoin 5. 13. Salm 88. gu hiomlan. Salm 77. 1, gu nuig 12. Jonah 2. 4, 7. b Isa: 54. 7, 8, 9, 10. Maith: 5. 3, 4. Salm 31. 22. & 73. 13. 22, 23. c Phil: 3. 8, 9. Salm 10. 17. & 42. 1, 2, 5, 11. d 2 Tim: 2. 19. Isa: 50. 10. Salm 66. 18, 19, 20. e Isa: 40. 11, 29, 31. Maith: 11. 28. & 12: 20. & 26. 28.

* ga ruighteachd.

[TD 220]

as coir dho a neimhchreideamh do Chaoi f, agus saothair do Chaitheamh chum a Ni ata mar cheisd air, do fhuasgladhg, Agus air so

dho do dheanamh, feudfuidh se, agus is coir dho, teachd chum Suipeir an Tighearna, ngcoinne gu mbitheadh se, Ni as mo air na Neartughadh h.

f Marc 9. 24. g Gniomh 2. 37. & 16. 30. h Romh. 4. 11. 1 Cor. 11. 28.

C. 173. An gcoir Neach air bith, ata ag admhail an Chreideamh agus leis an Miannach teachd chum Suipeir an Tighearna, a chongbhail air ais uaidhe?

F. An Drong a mhothuighear Aineolach, no Scannalach, Ge taid ag admhail an Chreideamh, agus a Miann chum teachd gu Suipeir an Tighearna feudfuightear, agus as Coir a ngconbhall air a Nais, o ntsacramaintse, trid an Chomais dfag Criod iona Eagluis i, Gus a ngabh siad foghlum, agus gu a mfoillsigh siad a nleasughadh Beatha k.

i 1 Cor: 11. 27. ga dheiridh, air choimeas re Maith: 7. 6. 1 Cor: 5 caibidil, & Jude 23. & 1 Tim: 5. 22. k 2 Cor: 2. 7.

C. 174. Creud Iarthar air an Druing ata ag gabhall Sacramaint Suipeir an Tighearna, a Nam a fritheoluighe?

F. Ata air Iarruidh orrasan ata ag Gabhall Sacraminte Suipeir an Tighearna, re Am a fritheolaidh, iad do fheitheamh, air DHIA an san Orduinansa, le gach uile Ur-

[TD 221]

ram agus aire Naomhtha l, iad do thabhairt fa dear, gu ditchollach, na hEleameinteadh agus na gniomhartha Sacramainteach m, agus Aithne do dheanamh, air Chorp an Tighearna, gu faicilleach n, agus iad do bheith ag beachd smuaintiughadh gu teo-chroidheach air a Bhas agus Fhullanghas o, Agus thrid sin, iad fein do bhrosnughadh suas, chum a ngrasa do bheith ag oibriughadh gu beothamhui p, ann a mbeith ag tabhairt breith orra fein q, agus faoi dhoilghios air son peacaidh r, ann a ngeur ocras agus iota do bheith orra a ndiaigh Criod s, ann a mbeatha do tharruing as trid Creidimh t, bheith ag gabhall as Iomlaine sin u, ag earbsa as a thoilltiunas w, ag deanamh gairdeachas iona ghradh x, ag tabhairt buidheachais air son a Ghras y, ag athnuadhthughadh a nGcomhcheangail re DIA z, agus a ngraidh do na Naomhighb uile a.

l Lebh: 10. 3. Eabhr: 12. 28. Salm 5. 7. 1 Cor: 11. 17. 26, 27. m Exod: 24. 8. air choimeas re Maith: 26. 28. n 1 Cor: 11. 29. o Luc 22: 19. p 1 Cor: 11. 26, & 10. 3, 4, 5, 11, 14. q 1 Cor: 11. 31. r Zach: 12. 10. s Foills: 22. 17. t Eoin 6. 35. u Eoin 1. 16. w Phil. 3. 9. x Salm 63. 4, 5. 2 Chron: 30. 21. y Salm 22. 26. z Jer: 50. 5. Salm 50. 5. a Gniomh 2. 42.

C. 175. Creud as Dleasdanais do Criodai-

[TD 222]

ghibh, a ndiaigh dhoibh Sacramaint Suipeir an Tighearna do gabhail?

F. As e is dleasdanas do Chriosduighibh, tar eis doibh Sacramaint Suipeir an Tighearna do ghabhail, iad a thabhairt fadear gu duthrachdach, cia an tiomchar do bheith aca ann, agus cionnas do shoirbhthigh siad b, ma taid ag mothughadh beothuighidh & comhfurtachd, iad do bheannughadh DHE air a shon c, d'aslughadh gu mairfeadh so d, faire do Dheanamh anaghaidh tuitim air an ais e, a moide do Choimhlionadh f, agus misneach do ghabhail chuca fein chum feitheamh gu tric, air a N'orduinanso g, Achd ma se is nach mothuigh siad tairbhe air bith 'san am, iad do gabhail ath-shealladh Ni is geirthe da N'ullmhughadh air cionn na Sacraminte agus da Niomchar aice h, agus ma fheudfuid ionta so araon, iad fein do dhearbhadh ionmholta do DHIA agus do ngoguisibh, as coir dhoibh feitheamh re a Toradh a Nam iomchubhaidh i: Achd ma chiofaid gu ndfailnigh siad a neunchuid dibh so, is coir dhoibh bheith air an Irislui-

b Salm 28. 7. & 85. 8. 1 Cor: 17, 30, 31. c 2 Chron: 30. 21, gu nuig 26. Gniomh 2. 42, 46, 47. d Salm 36. 10. Caint. 3. 4. 1 Chron: 29. 18. e 1 Cor. 10. 3, 4, 5, 12. f Salm 50. 14. g 1 Cor: 11. 25, 26. Gniomh 2. 42, 46. h Caint: 5. 1, gu 6. i Salm 123. 1, 2. & 42. 5, 8. & 43. 3, 4, 5.

[TD 223]

ghadh k, agus feitheamh air an tSacramintse aris, le tuilleamh Curam agus Ditchill l.

k 2 Chron: 30. 18, 19. Isa: 1. 16, 18. l 2 Cor. 7. 11. 1 Chron: 15. 12, 13, 14.

C. 176. Cia iad na neithe iona bhuil Sacraminteadh an Bhaisteadh, agus Suipeir an Tighearna, Comhchosmhuiil re a Cheile?

F. Ata Sacraminteadh an Bhastidh agus Suipeir an Tighearna cosmhuiil re a cheile, ann sna neithibh so, eadhon, gur e DIA is Ughdar Dhoibh araon m, gur e an chuid Spioradoil dibh araon, Criod agus a shochair n, ga bhfuilid araon na nseula air an ein-chomhcheangal o, gur hann le Miniostraibh an tSoisgeil as coir a mfritheoladh, agus nach ann le neach air bith eile p, agus gur coir a ngconbhail air marthuin ann a neagluis Chriod, gu nuig a dhara teachd q.

m Maith. 28. 19. 1 Cor. 11. 21. n Romh. 6. 3, 4. 1 Cor. 10. 16. o Romh. 4. 11, air choimeas re Col. 2. 11, 12. Maith. 26. 27, 28. p Eoin 1. 33. Maith 28. 19. 1 Cor. 11. 23. & 4. 1. Eabhr. 5. 4. q Maith. 28. 19, 20. 1 Cor. 11. 26.

C. 177. Cia iad na neithe ann a bhfuil, Sacraminteadh an Bhaistidh, agus Suipeir an Tighearna, neamh-Chosmhuiil re a cheile?

F. Ataid Sacraminteadh an Bhaistidh agus Suipeir an Tighearna, neamhchosmhuil re a cheile, ann sna neithibh so, eadhon, nach coir an Baisteadh do fhritheoladh

[TD 224]

achd aon uair, le huisge fos, chum a bheith na chomhartha agus na sheul air ar nath-ghineimhuneachd, agus air ar Suighiughadh ann a Ncriosd r, Agus sin do naoidehanaibh fos s: Achd as coir Suipeir an Tighearna do fhritheoladh gu tric ann a nElemaintibh Arain agus fiona, chum Criosd do thaisbeunadh agus a thabhairt seachad mar bhiadh spioradoil don Anam t, agus chum ar mair theachduin agus ar cinneas annsan, do dhaingniughadh u, Agus sin amhain don drong dtanig chum aois agus Comas air iad fein do Cheasnughadh w.

r Maith 3. 11. Tit. 3. 5. Gal. 3. 27. s Gein. 17. 7, 9. Gniomh 2. 38, 39. 1 Cor. 7. 14. t 1 Cor. 11. 23, gu nuig 26. u 1 Cor. 10. 16. w 1 Cor. 11. 28, 29.

C. 178. Creud is urnuigh ann?

F. As i is urnuighe ann, tabhairt suas ar nathchoinghthe do DHIA x, a Nainm Chriosd y, tre Congnamh a Spioraid z, le Admhail air ar bpeacaidhe, agus admughadh taingeoil air a thiadhlaice b.

x Salm 82. 8. y Eoin 16. 23. z Romh. 8. 26. a Salm 32. 5, 6. Dan. 9. 4. b Phil. 4. 6.

C. 179. A nann re DIA amhain is coir dhuinn Urnuigh do dheanamh?

F. O as e DIA amhain ata Comasach air na croidhthe do rannsughadh c, athchoinghthe do eisteachd d, peacaidhe do mhaithe-

c 1 Riogh 8. 39. Gniomh 1. 24. Romh. 8. 27. d Salm 65. 2.

[TD 225]

amh e, agus mianna gach neach do choimlionadh f, Agus o is ann sann amhain is coir creidsin g, agus do amhain is coir Adhradh do dheanamh, le Adhradh crabhadh h, As coir do na huile dhaoinibh, urnuighe (noch ata na cuid shunnradhach don Adhradhsa i) do dheanamh re DIA amhain k, agus ni hann re neach ar bith eile l.

e Mic. 7. 18. f Salm 145. 19, 18. g Romh. 10. 14. h Maith 4. 10. i 1 Cor. 1. 2. k Salm 50. 15. l Romh. 10. 14.

C. 180. Creud e urnuigh do dheanamh a nainm Chriosd?

F. Urnuigh do dheanamh a nainm Chriosd, as e sin, ann a n'umhlachd da Aithne, gus lan-mhunighin iona gheallamhnaibh, Trocair do Jarruidh as a leth m, ni hann le lom-ionradh air a Ainm n, Achd le ar misneach chum urnuigh, agus ar danadas, neart, agus dochas air ar

bheith taitneamhach, ann a nurnuigh, do tharruing o Chriosd, agus o a Eidirmheadhonthoireachd o.

m Eoin 14. 13, 14. & 16. 24. Dan. 9. 17. n Maith. 7. 21. o Eabhr. 4. 14, 15, 16. 1 Eoin 5. 13, 14, 15.

C. 181. Creud fa ngcoir urnuighe do dheanamh a nainm Chriosd?

F. Air bheith do pheacuidheachd an Duine, agus fhaide o DHIA da thaobh sin; comh-mhor, as nach feud sin teachd na lathair as fheughmhas Eidirmheadhon-

[TD 226]

thoir p, Agus o nach bhfuil neach air bith air neamh no ar thalamh, air ordughadh chum no hoibrídhe glormharsa, no iomchubhaidh air a son, Achd Chriosd amhain q, ni ngcoir dhuinn urnuighe do dheanamh a nainm air bith eile, achd Ainmsin amhain r.

p Eoin 14. 6. Isa. 59. 2. Eph. 3. 12. q Eoin 6. 27. Eabhr. 7. 25, 26, 27. 1 Tim. 2. 5. r Col. 3. 17. Eabhr. 13. 15.

C. 182. Cionnas ata an Spiorad ag Cuidiughadh linn chum urnuighe do dheanamh?

F. Air bheith Dhuinne gun fhios aguin Creud do fhiarrfamoid ann a urnuigh mar bu choir, ata an Spiorad ag cuidiughadh linn ionar nanbhuiteachd le ar deanamh comasach, do thuigsin araon cia a naitim as coir urnuigh do dheanamh air a nson, Cia iad na neithe as coir iarruidh ann a nurnuigh, agus Cionnas as coir urnuigh do dheanamh; Agus le bheith ag oibrughadh agus ag beothughadh ionar gcroidhthibh (ged nach ann, an sgach uile neach, no gach uile uair, air a neuntomhas) na smuaintighidh, na mianna, agus na Grasa sin, ata feadhmoil chum an dleasdanais so, do chur a ngniomh gu ceart s.

s Romh. 8. 26, 27. Salm 10. 17. Zech. 12. 10.

C. 183. Cia an Aitim as coir dhuinn urnuighe do dheanamh air a nson?

F. As coir dhuinn urnuighe do dheanamh, air son Eagluis Chriosd air thalamh,

[TD 227]

gu huilidh t, Air son Uachdaranuibh u, agus miniosdraibh w, air ar son fein x, air son ar braithribh y, seadh fos ar naimhdibh z, Agus air son gach uile sheorsa dhaoine ata beo a, no a bhios beo na dhiaigh so b, Achd ni gcoir urnuighe do dheanamh air son na marbh c, no air son an aitim, ma bhfuil fios gu ndo pheacuighid an bpeacadh ata chum bais d.

t Eph. 6. 18. Salm 28. 9. u 1 Tim. 2. 1, 2. w Col. 4. 3. x Gein. 32.

11. y Sheum. 5. 16. z Maith. 5. 44. 2 1 Tim. 2. 1, 2. b Eoin 17. 20.
2 Sam. 7. 29. c 2 Sam. 12. 21, 22, 23. d 1 Eoin 5. 16.

C. 185. Creud iad na neithe as coir dhuinn iarruidh ann a nurnuigh?

F. As coir dhuinn ann a nurnuighe bheith ag iarruidh na huile neithe
ata chum gloir DHE e, leas na Heagluise f, ar maith fein g, no Maith
dhaonibh eile h, Achd ni gcoir dhuinn ni bith ata miodh-laghamhui
do Iarruidh i.

e Maith. 6. 9. f Salm 51. 18. & 122. 6. g Maith. 7. 11. h Salm 125.
4. i 1 Eoin 5. 14.

C. 186. Cionnas as coir dhuinn urnuighe do dheanamh?

F. As coir dhuinn urnuigh do dheanamh, le breathnughadh urramach ma
mhordhachd DE k, le geur-mhothughadh dar suarachais l, riachduineas
m, agus dar bpeacaid-

k Senm. 5. 1. l Gein. 18. 27. & 32. 10. m Luc 15. 17, 18, 19.

[TD 228]

hibh n, le croidthibh aithrigheach o, taingeoil p, agus farsingthe
q, le tuigse r, Creideamh s, trebhdhireachd t, teas-chhroidhthe u,
gradh w, agus buanas x, ag feitheamh air y, le striochdadh iriosol
da thoil z.

n Luc 18. 13, 14. o Salm 51. 17. p Phil. 4. 6. q 1 Sam 1. 15. & 2.
1. r 1Cor. 14. 15. s Marc 11. 24. Sheum. 1. 6. t Salm 145. 18. & 17.
1. u Sheum. 5. 16. w 1 Tim. 2 8. x Eph. 6. 18. y Mic. 7. 7. z Maith
26. 39.

C. 186. Creud an Riaghail thug DIA dhuinn dar seoladh ann a
ndleasdanas na hurnuighe?

F. Ata foghnamh ann a focal DE gu huilidh dar seoladh ann an
dleasdanas na hurnuigh a, achd as e an Riaghail shunradhach dar
sheoladh, An urnuighe chuimte sin, do theagaisg ar slanuighthear
Criosc da dheiscioblaibh, da ngoirthear, gu coitchionda, urnuighe an
Tighearna b.

a 1 Eoin 5. 14. b Maith. 6. 9, gu nuig 13. Luc 11. 2, 3, 4.

C. 187. Cionnas ata urnuighe an Tighearna re na ghnathughadh?

F. Ni bhfuil urnuighe an Tighearna Amhain chum ar seoladh, mar
shomplair, is coir dhuinn urnuighe eile do dheanamh da reir, achd
fedir fos a ghnathughadh mar urnuigh, ma nitar sin le tuigse,
Creideamh, urram, agus grasaibh eile ata feudhmoil

[TD 229]

chum dleasdanas na hurnuighe do chur a gniomh gu ceart c.

c Maith 6. 9. le Luc 11. 2.

C. 188. Cia lion Earthun ata ann a Nurnuighe an Tighearna?

F. Ata Tri Earthuin ann a nurnuighe an Tighearna, Romhradh, Iartuis, agus Comhdhunadh.

C 189. Creud ata Romh-radhl urnuighe an Tighearna ag teagasc dhuinn?

F. Romh-radhl urnuigh an Tighearna [Ata air na chur sios, ann sna briathraibhse, Ar nathair ata air neamh d] ata se ag teagasc dhuinn antan do ni sinn urnuighe, teachd a bhfokus do DHIA, le lan-bheachd ma mhaitheas Aithaireamhail, & ma air coir air sin e, le hurram fos agus gach uile ghne eile mhacamhail f, gach uile Mhiannaibh neamhdha g, agus breanughadh iomchubhaidh ma chumhachda Ard-thighearnoil, ma Mhordhachd, agus ma aontughadh Grasmhur h; mar an gceudna, Agus urnuigh do dheanamh maille re daoinibh eile agus air an son i.

d Maith 6. 9. e Luc 11. 13. Romh. 8. 15. f Isa. 64. 9. g Salm 123. 1. Coai. 3. 41. h Isa. 63. 15, 16. Neh. 1. 4, 5, 6. i Gniomh 12. 5.

C. 190. Creud atamuid ag guidhe san Cheud Iarrtas?

F. Ann san cheud Iarrtas, Eadheon [Gu ma beannuighthe tainm se k) Air bheith dhuinn

k Maith 6. 9.

[TD 230]

ag admhail, a nuile neamhchomas agus neamhiomchubhaidheachd, ata ionuin fein agus ann sna huile Dhaoinibh, chum DIA onorughadh gu ceart l, Ata sinn ag guidhe gu ndeanadh DIA sinne agus Daoine eile, a neartughadh agus aomadh le na ghras, chum Aithne, agus admhail do dheanamh, agus mor-mheas do bhi aguinn, air DHIA m, air a thioldolaibh n, a bhuaidhibh o, orduinansaibh, fhocal p, oibrighibh, agus air gach einni ar bith, leis an toil leis e fein do fhoillsuighadh q. Agus fos chum esin do ghlorughadh, ann a smuainteadh, briathar r, agus gniomh s; Gu seachnad e oruinn, agus gu ntogbhadh se uain, Neimh-Dhe'dhachd t, Aineolas u, Iodholadhradh w, miodh-dhaghidhachd x, agus cia air bith ni ata easonorach dhosan y: Agus gu ndeanadh se le na fhreasdal ard-Riaghailteach, na huile neithe a stiubhradh agus a shuighthiughadh chum a ghloire fein z.

l 2 Cor. 3. 5. Salm 51. 15. m Salm 67. 2, 3. n Salm 83. 18. o Salm 86. 10, 11, 12, 13, 15. p 2 dTess. 3. 1. Salm 147. 19, 20. & 138, 1, 2, 3. 2 Cor. 2. 14, 15. q Salm 145, gu hiomlan. & 8, gu hiomlan. r Salm 103. 1. & 19. 14. s Phil. 1. 9, 11. t Salm 67. 1, 2, 3, 4. u Eph. 17, 18. w Salm 97. 7. x Salm 74. 18, 22, 23. y 2 Riogh 19. 15, 16. z 2 Chron. 20. 6, 10, 11, 12. Salm 83. gu hiomlan. & 140. 4, 8.

[TD 231]

C. 191. Creud ata sinn ag guidhe san Dara Hiartus?

F. Ann san dara Hiartus, eadhon [Ga dtigeadh do Rioghachd a] air bheith dhuinn ag admhail, gu bhfuil sinn fein agus an cinne Daonna uile, thaoibh naduir, suidh uachdranachd an pheacaidh agus an Aidhbheirseoир b, Atamuid ag guidhe, gu mbiodh Rioghachd an pheacaidh agus an Aidhbheir seoир air a sgrios c, an Soisgeul air na chraobh-sgaoileadh air feadh an Domhuin d, Na hluaduighe air na ngairm e, Iomlaine na Gcineadhach air na thabhairt a steach f, An Eagluis air a fuirneisiughadh, le uile oifigeachibh, agus orduinansaibh an tSoisgeil g, air a glanadh o thruailleadh h, gu mbiodh deadh ghean an uachdarain shaoghalta air a thaisbeunadh dhi, agus i air a seasamh leis i, gu mbiodh orduinansa Chriod air na mfritheoladh gu fiorghlan, agus air na ndeanamh eifeachdach, chum a naitim ata gu nuige so, iona mpeacaidhibh, do Iompodh, Agus a naitim ata cheana air a niompodh, do dhaingniughadh, do Chomhfhurtughadh, agus a ntogbhail suas k, Gu nriaghluighadh Cri-

a Maith 6. 10. b Eph. 2. 2, 3. c Salm 68. 1, 18. Foills. 12: 10, 11. d2 dTess. 3. 1. e Romh. 10. 1. f Eoin 17. 9, 10. Romh. 11. 25, 26. Salm 67. gu hiomlan. g Maith 9. 38. 2 dTess. 3. 1. h Mal. 1. 11. Zeph. 3. 9. i 1 Tim. 2. 1, 2. k Gniomh 4. 29, 30. Eph. 6. 18, 19, 20. Romh. 15. 29, 30, 32. 2 dTess. 1. 11, 2, 16, 17.

[TD 232]

osd ionar gcroidthibh an so l, Agus gu nluathuigheadhse Am a Dhara teachd, agus an ambi sinne ag * Rioghagh maille ris a mfeasda m, Agus gu bu toill leis Rioghachd a chumhachda, a chur a ngniomh, air feadh an tsaoghail uile, Mar is smo a bhios chum na criochaibse n.

l Eph. 3. 14, gu nuig 21. m Foills. 22. 20. n Isa. 64. 1, 2. Foills. 5. 8, 9, 10, 11.

C. 192. Creud ata sinn ag guidhe san Treas Iantas?

F. Ann san treas Iarrtas, eadhon [Deantar do thoilse, air dtalmhain mar do nitar air neamh o] le bheith ag admhail, gu bhfuil, a thaoibh naduir, sinne agus na huile Dhaoine, ni amhain neamhchomasach agus neamh thoileach, gu tur, chum eolas fhaghail air thoil DE, agus chum a deanamh p; Achd ullamh fos chum ceannairceas [do dheanamh anaghaidh fhocail q, Aineadas do bheith oruinn, agus monmhar do dheanamh anaghaidh a Fhreasdail r, agus uile thogarach chum toil na feola agus an Diabhail dheanamh s; Atamuid ag guidhe gu dtugadh DIA le na Spiorad uain fein agus o Dhaoinibh eile, gach uile Dhaille t, anbhfa-

o Maith. 6. 10. p Romh. 7. 18. Job 21. 14. 1 Cor. 2. 14. q Maith 8. 7. r Exod. 17. 7. Uibhir 14. 2. s Eph. 2. 2. t Eph. 1. 17, 18.

* nar rioghuidh.

[TD 233]

nachd u, midhgleus w, agus Croasdach croidhe x, Agus le na ghras gu ndeanadh se Comasach agus toileach sinn chum eolas fhaghail air thoil, a deanamh, agus striochdadadh dhi ann sna huile neithibh y, leis a leithid cheudna do dhIrisleachd z, shuilbhireachd a, thairiseachd b, dhithchiol c, ghradh-laiste d, threbhdhireachd e, agus gna mhaitheonachd f, is do ni na Haingil air neamh g.

u Eph. 3. 16. w Maith. 26. 40, 41. x Jer. 31. 18, 19. y Salm 119. 1, 8, 35, 36. Gniomh. 21. 14. z Mic: 6. 8. a Salm 100. 2. Job 1. 21. 2 Sam. 15. 25, 26. b Isa. 38. 3. c Salm 119. 4, 5. d Romh. 12. 11. k Salm 119. 80. f Salm 119. 1, 2. g Isa. 6. 2, 3. Salm 103. 20, 21. Maith. 18. 10.

C. 193. Creud ata muid ag guidhe san Cheathramh Iarrtas?

F. San Cheathramh Iarrtas, Eadhon [Tabhair dhuinn a Nuigh ar Naran laetheamhuiil h] Air bheith dhuinn ag Admhail, gu ndo chaill sinn ann a nAdamh, agus le ar Bpeacaidhibh fein, ar coir air gach uile bheannughadh a nleth a muigh san bheathuidhse, Agus gu ndo thoill sin gu ndtugadh DIA Uam iad gu hiomlan, agus gu mbiodh iad air na Mallughadh dhuinn iona ngnathughadh i, Agus ag admhail

h Maith: 6. 11. i Gein: 2. 17. & 3. 17. Romh: 8. 20, 21, 22. Jer: 5. 25. Deut: 28. 15, gu deiridh.

[TD 234]

fos Nach bhfuil iadsan dhiobh fein comasach air ar congphail suas k, Na sinne air a ntoilltin l, No le ar dichioll fein, a nteagradh m, Achd gur ro-ullamh linn, a Miannughadh n, a mfaghail o, agus a ngnathughadh gu Miodh-laghamhuil p: Ata sin ag guidhe, air ar son fein, agus air son Dhaoinibh eile, air bheith dhoibhsan agus dhuinne araon, ag feitheamh air Freasdal DE, o lo gu lo ann a ngnathughadh Meadhona laghamhuil, gu mealfadoid da shaor thoir-bheartas, agus mar is fearr a chitfar do Ghliocas Athaireamhuil, cuibhrionn chuimseach dhibh q, agus gu mbiodh sin air na bhuanughadh agus air na bheannughadh dhuinn, ionar bheith ga ngnathughadh gu Naomhtha, solasach r, agus ionar toiluighadh-Inntinn ionnta s. Agus gu mbiodhmaid air ar gcoimhead, o na huile neithibh, ata anaghaidh ar gconphail-suas agus ar Ccomfhurtachd, san bheathuidhse t.

k Deut: 8. 3. l Gein: 32. 10. m Deut: 8. 17, 18. n Jerem: 6. 13. Marc 7. 21, 22. o Hos: 12. 7. p Sheum: 4. 3. q Gein: 43. 12, 13, 14. & 28. 20. Eph: 4. 28. 2 d Tess. 3. 11, 12. Phil: 4. 6. r 1 Tim: 4. 3, 4, 5. s 1 Tim: 6. 6, 7, 8. t Seanr. 30. 8, 9.

C. 194. Creud ata sinn ag guidhe san Chuigeadh Iarrtas?

F. San Cuigeadh Iarrtas, eadhon, [Agus Maith dhuinn ar bhfiacha mar mhaithmid-

[TD 235]

ne dar bhfeicheamhnaibh u] Air bheith dhuinn ag admhail, gu bhfuil sinne agus na nuile Dhaoine eile, Ciontach do Pheacaidh gein, agus gniomhthe araon; Agus thrid so air ar ginntin nar feicheamhnaigh do cheartas DE, Agus nach bhfuil fuidh Chomas duinne no do Chreatuir air bith eile, an Dioghladh is lugha do thabhairt air son an ainbhfeichse w: Atamuid ag guidhe air ar son fein agus air son Dhaoinibh eile, gu toil le DIA, o a shaor ghras, trid Umhlachd agus Dioghladh Chriosd, air a ghabhail chuguin, agus air na chur rinn le Creideamh, ar saoradh, araon o chionta agus o dhioghaltas an pheacaidh x, agus gabhail rinn gu taitneamhach iona * Mhac Ionmhuiy, fhabhar agus a ghras do bhuanughadh dhuinn z, ar tuislidhlaetheamhuiil do mhaitheamh a, agus ar Lionadh le sith agus subhachas anna ntuilleadh agus tuilleadh deirbh-bheachd a thabhairt duinn gach lo air Maitheamhnas b, Noch as Moid ar danachd iarraidh, agus ar misneach re suil do bheith aguin ris, antan ata an Teisteas so aguin ionuin fein, gu bhfuilmid O ar gcroidhe ag tabhairt Mai-

u Maith. 6. 12. w Romh. 3. 9, gu 21. Maith. 18. 24, 25. Salm 130. 3, 4. x Romh. 3. 24, 25, 26. Eabhr. 9. 22. y Eph: 1. 6, 7. z 2 Phead: 1. 2. a Hos. 14. 2. Jer. 14. 7. b Romh. 15. 13. Salm 51. 7, 8, 9, 10, 12.

* graidhein seircin.

[TD 236]

theamhnas do dhaoinibh eile, iona nlochduibhsin c.

c Luc. 11. 4. Maith. 6. 14, 15. & 18. 35.

C. 195. Creud ata sinn ag guidhe san tSeiseadh Iarrtas?

F. San tSeiseadh Iarrtas, eadhon [Agus na leig a mbuaidhreadh sinn, achd saor sinn o nolc d] Air bheith dhuinn ag Admhail, gu bhfeud an DIA ro-ghlic, ro-cheart, agus ro-ghrasmhur, chum iomadh crioch Naomhtha agus cheart, Neithe ordughadh air chor as gu bhfeud buaidhridh, ionnsaidh a thabhairt oruinn, ar Sarughadh, agus re seal ar tabhairt a mbraigheanas e, Gu bhuil an tAidhbhuriseoir f, an Saoghal g, an Fheoil ullamh air ar tarruing gu cumhachdach a thaoibh, agus ar glacadh ann a nrib h; agus Ni amhain gur hullamh linn, seadh fos a ndiaigh dhuinn Maitheamhnas ionar bpeacaidhibh fhaghail, thaoibh air truilleadh i, anbhfuineachd, agus di furachrais k, bheith air ar buaidhreadh, agus gu bhfuil sinn abuich chum sinn fein do theilgeadh a nslighe Buaidhridh l, Achd mar an

gceudna, gu bhfuil sinn, dhinn fein, neamhchomasach agus
Neamhthoileach air cothughadh na Na-

d Maith. 6. 13. e 2 Chron. 32. 31. f 1 Chron. 21. 1. g Luc 21. 34.
Marc 4. 19. h Sheum. 1. 14. i Gal. 5. 17. k Maith. 26. 41. l Maith.
26. 69, 70, 71, 72. Gal. 2. 11, gu 15. 2 Chron. 18. 3. le 19. 2.

[TD 237]

ghaidh, air sinn fein a theasairgin asda, agus buil mhaith a
dheanamh dhiobh m, Agus gur airi sinn air bheith air ar fagbhail fa
Ncomas n: Ata sinn ag guidhe gu ndeanamh DIA, mar sinn an saoghal,
agus na huile Neithe ata ann Ard-Riaghalaigh o, an Fheoil a
Cheansughadh p, an tAidhbhír seoir a chosg q, na huile Neithe
shuighiughadh agus ordughadh r, uile Mheadhona na ngras a thabhairt
seachad agus a bheanughadh s, agus sinne do bheothughadh chum
furachras iona ngnathughadh; As gu mbiodh sinne, agus a phobul uile,
air ar gcoimhead trid a fhreasdail, o bheith air ar mbuaidhreadh
chum peacaidh t, No ma bhuaирhear sinn, gu mbiodhmoide, trid a
Spioradsan, gu Cumhachdach air ar gcongbhail suas, agus air ar
deanamh comasach chum seasamh, a Nam Buaidhridh u, No an tan do
thuiteas sinn gu mbiodhmuide air ar togbhail suas aris, agus air ar
teasairgin as w, agus gu bhfuighthimid foghnamh agus Buil naomhtha a
dheanamh dheth x, chum

m Romh. 7. 23, 24. 1 Chronic. 21. 1, 2, 3, 4. 2 Chronic. 16. 7, 8,
9, 10. n Salm 81. 11, 12. o Eoin 17. 15. p Salm 51. 10. & 119. 133.
q 2 Cor. 12. 7, 8. r 1 Cor. 10. 12, 13. s Eabhr. 13. 20, 21. t
Maith. 26. 41. Salm 19. 13. u Eph. 3. 14, 15, 16. i d Tess. 3. 13.
Jude 24. w Salm 51. 12. x 1 Phead. 5. 8, 9, 10.

[TD 238]

gu mbiodh ar Naomhthughadh, agus ar Slainte air na ndeanamh fairfe
y, an tAidhbhír seoir air na Shalltradh faoi ar gcosaibh z, agus
sinne air ar lan-saoradh o pheacadh o bhuaирhreadh, agus o gach uile
olc, gu siorruighe a.

y 2 Cor. 13. 7, 9. z Romh. 16. 20. Zach. 3. 2. Luc 22. 31, 32. a
Eoin 17. 15. 1 dTess. 5. 23.

C. 196. Creud ata Comhdhunadh Urnuighe an Tighearna ag teasp g dhuinn?

F. Ata Comhdhunadh Urnuighe an Tighearna, eadhon [Oir is Leatsa an
Rioghachd, an Cumhachd, agus an Ghloir, gu siorruidh, Amen b] ag
teagasc dhuinn, ar Niarrtais do daingnuighadh le riasuinibh * c, ata
re a ntarruing Ni hann o fheabhas air bith ionnuin fein, no ann a
ncretuir air bith eile, Achd o DHIA d; Agus moladh do chur le ar
Nurnuighe e, Ag tabhairt do DHIA amhain, Ard-Thighearnas siorruigh,
Uil-chumhachd, agus Oirdheirceas ghlormhar f, Agus mar ata esin da
ntaoibh so, Comasach agus Toileach air ar cuidiughadh g, As Amhluidh
ata sinne trid Creidimh ag faghail Danachd,

b Maith: 6. 13. c Romh. 15. 30. d Dan: 9. 4, 7, 8, 9, 16, 17, 18, 19. e Phil: 4. 6. f 1 Chron: 29. 10, 11, 12. g Eph: 3. 20, 21. Luc 11. 13.

* hargumaintibh.

[TD 239]

chum bheith ag tagradh ris gu mbaill leis h, agus gu Samhach ag earbsa as, gur aill leis, ar Nathchoingthe do Choimhlionadh i: Agus mar fhiaghnuise air an Mhiann, agus air an dearbh-beachd so ata aguin, deirmid, Amen k.

h 2 Chron: 20. 6, 11. i 2 Chron: 14. 11. k 1 Cor: 14. 16. Foills. 22. 20, 21.

[TD 240]

[Blank]

[TD 241]

Foirceadul Aithghear
CHEASNUIGHE,

Ar ttus ar na ordughadh le
Coimhthionol na Ndiaghaireadh
Aig Niarmhanister, an
SASGAN;

Leis an Daontuighe
Ard-seanadh Eagluis na
HALBANN,
Chum a bheith na chuid egin daonmhodh Chrabhuidh edir Eaglaisaibh
CHRIOSD annsna tri Rioghachdaibh.

Ar na chur a Ngaoidheilg, le Seanadh EARRAGHAOIDHEAL.

Do chuireadh so angcloanois an ochdoibh-uair.

Air na Chlodhbhualadh (a nois an Chead uair aig DUINEUDUIN, le
Oighreachaibh Aindrea Aindefarsoin, a Mbliaghan ar Dtighearna
MDCCXXV.

[TD 242]

<eng>Assembly at Edinburgh, July 28. 1648. Sess. 19.

Act approving the Shorter Catechism.

THE General Assembly having seriously considered the Shorter Catechism, agreed upon by the Assembly of Divines sitting at Westminster, with Assistance of Commissioners from this Kirk; do find, upon due Examination thereof, that the said Catechism is agreeable to the Word of God, and in nothing contrary to the received Doctrine, Worship, Discipline and Government of this Kirk: And therefore approve the said Shorter Catechism, as a Part of the intended Uniformity, to be a Directory for Catechising such as are of weaker Capacity.

A. KER.<gai>

[TD 243]

Foirceadul Aithghearr CHEASNUIGHE, Ar ttus ar na ordughadh le Coimhthionol na Naiaghaireadh aig Niarmhanister an SASGAN;

Leis an Daontuighe Ard–Seanadh Eagluis na HALBAN, chum a bheith na chuid egin daonmhodh Chrabhuidh edir Eaglaisaibh CHRIOSD 'sna tri Rioghachdaibh.

CEISD. I.

Creud is crioch arid don Duine?

F. Is i is crioch arid don Duine DIA do għlorughadh a, agus do mhealtuin gu suthaine b.

a 1 Cor. 10. 31. Romh. 11. 36. b Salm 73. 25, gu deiridh.

C. 2. Creud an riaghail thug DIA dhuinne dar dteagasg chum go bhfedmaoid eisean do għlorughadh agus do mhealochduin?

F. Is e Focal DE (ata ar na chur sios a Sgriobtuiraibh an Tseintiomna agus an Tiomna nuaidh c) amhain is riaghail duinne

c 2 Tim. 3. 16. Eph. 2. 20.

[TD 244]

dar dteagusg chum go fedmaoid eision do għlorughadh is do mhealtuin d.

d 1 Eoin 1. 3, 4.

C. 3. Creud ata na Sgriobtuiridh gu harid ag teagasg?

F. Ataid na Sgriobtuiridh gu harid ag teagasg, gach ni is coir don duine chreidsin adtimchioll DHE, agus an dleasdanas ata DIA a giarraidh ar an Duine e.

e 2 Tim. 1. 13. & 3. 16.

C. 4. Creud e DIA?

F. DIA is Spiorad e f, ata neamh-chriochnuighach g, biothbhuan h, neamh-chlaochlodhach i, iona bhith k, ghliocas l, chumhachd m, naomhthachd n, cheartas, mhaitheas, agus fhirinne o.

f Eoin 4. 24. g Job 11. 7, 8, 9. h Salm 90. 2. i Sheum. 1. 17. k Exod. 3. 14. l Salm 147. 5. m Foills. 4. 8. n Foills. 15. 4. o Exod. 34. 6, 7.

C. 5. A bhfuilid tuille Dee ann achd a haon?

F. Ni bhfuil acht a haon amhain, an DIA beo fior p.

p Deut. 6. 4. Jer. 10. 10.

C. 6. Cia lion Pearsa ata san Diaghachd?

F. Ataid tri Pearsa san Diaghachd, an Tathair, an Mac, agus an Spiorad naomhtha; agus an Triarsa is aon DIA iad, ionann a Nadur, Coimhmeas a Ngcumhachd agus a nGloir q.

q 1 Eoin 5. 7. Maith. 28. 19.

[TD 245]

C. 7. Creud iad orduighthe DE?

F. Is iad orduighthe DE, a run siorruidhe, do reir comhairle a thoile, leis an dorduigh se roimh laimh, chum a ghloire fein, gach ni thig gu crich r.

r Eph. 1. 4, 11. Romh. 9. 22, 23.

C. 8. Cionnas ata DIA ag cur a orduigheadh a ngniomh?

F. Ata DIA ag cur a orduigheadh a ngniomh a noibrighaibh an chruthaigh agus an fhreasdail *.

* Foills. 4. 11. Dan. 4. 35.

C. 9. Creud is obair an chruthaigh ann?

F. Is i obair an chruthaigh, DIA do dheanamh na huile neithe do neimhni, le Focal a chumhachda, a bhfeadh se laithe agus iad uile ro-mhaith s.

s Gein. 1. gu hiomlan. Eabhr. 11. 3.

C. 10. Cionnas do chruthaigh DIA an Duine?

F. Do chruthaigh DIA an Duine, fear agus bean, do reir a iomhaighe fein, a neolas, fireuntachd, naomhthachd, le uachdranachd oscionn na gcretuireadh t.

t Gein. 1. 26, 27, 28. Col. 3. 10. Eph. 4. 24.

C. 11. Creud iad oibrighe freasdail DE?

F. Is iad oibrighe freasdail DE, gu bhfuil se ag coimhed, agus ag riaghlaigh na nuile chretuireadh, lea nuile gniomharthaibh u,

u Salm 145. 17.

[TD 246]

gu ro-naomhtha w, ro-ghlic x, agus gu ro-chumhachdach y.

w Salm 104. 24. Isa. 28. 29. x Eabhr. 1. 3. y Salm 103. 19. Maith. 10. 29, 30, 31.

C. 12. Creud an gniomh arid freasdail do rinn DIA do thaobh an Duine san staid ann do chruthuigheadh e?

F. An tan do chruthuigh DIA an Duine, do rinn se Comhcheangal Beatha ris, ag iarraidh umhlachd ionlan air mar chumhnant: agus ag toirmiosg dho ni ar bith ithe do chraoibh eolais maith agus uile, faoi phein a Bhais z.

z Gal 3. 12. Gein. 2. 17.

C. 13. An dfanid ar gceud sinnseir ann san cheud staid ann do chruthuighadh iad?

F. Ar bheith dar gceud sinnsearaibh ar a mbhfagbhail gu saoirse a ndtoile fein, do thuiteadar on staid ann do chruthuigheadh iad le peacadh anadhaigh DHE a.

a Gein. 3. 6, 7, 8, 13. Senm. 7. 29.

C. 14. Creud e peacadh?

F. Is e peacadh briseadh lagha DE b.

b 1 Eoin 3. 4.

C. 15. Cia e an peacadh leis an do thuit ar ceud-sinnseir on staid ann do crutuighadh iad?

F. Do be an peacadh leis an do thuit ar ceud-sinnseir on staid an do crutuighadh siad, gu dith siad an meas toirmisgthe c.

c Gein. 3. 6, 12.

C. 16. An do thuit an cinneadh daonna uile na ngceudpheacadh Adhamh?

[TD 247]

F. O do bheth an coimhceangal ar na dheanamh re Adhamh, ni amhain air a shon fein acht air son a shoiochd; uime sin, an cinneadh daonna uile do thanig anuas uaidh, tre ginolachadh gnathaithe, do pheacuigh iad annsan agus do thuit siad maille ris ann sa cheudsheachran d.

d Gein. 2. 16, 17. Romh. 5. 12. 1 Cor. 15. 21, 22.

C. 17. Creud an staid ann dtug an leagadh ud an cinneadh daonna?

F. Do thug an leagadh ud an cinneadh daonna a staid peacaidh agus truaighe e.

e Romh. 5. 12.

C. 18. Creud e peacadh na staide sin ann do thuit an duine?

F. Trid an leagadh ud, ata an duine faoi chionnta ceudpheacaid Adhamh, faoi easbhuidh na ced fhirentachd, faoi thruailleadh a naduir gu hiomlan (da ngoirthear gu Ccoitchionda peacadh gein) agus fa gach uile pheacadh gniomhtha ata geintin uaidhe sin f.

f Romh 5. 10, gu nuig 20. Eph. 2. 1, 2, 3. Sheum. 1. 14, 15. Maith. 15. 19.

C. 19. Creud e truaighe na staide sin ann do thuit an duine?

F. Trid an leagadh ud do chaill an cinneadh daonna uile a ngcomhchomunn re DIA g, ataid faoi fheirg agus mhallachadh

g Gein. 3. 8, gu nuig 24. Eph. 2. 2, 3.

[TD 248]

DHE h, agus mar sin ataid fa gach uile thruaighe san bheatuaidhsa, fan bhas fein, agus sa phianaibh ifrinn gu siorruidhe i.

h Gal. 3. 10. i Coai. 3. 39. Romh. 6. 23. Maith. 25. 41, 46.

C. 20. An dfag DIA an cinneadh daonna uile da mbeith caillte a nstaid an pheacaidh agus na truaighe?

F. Ar dtagha do DHIA da ghean-maith fein, roimh thosach an tsaoghail, cuid egin do na daoinaibh chum na beatha suthaine k, do rinn se coimhcheangal grasa riu; da nsaoradh o staid an pheacaidh agus na truaighe, agus da ntabhairt gu staidh slanuighe trid fhearsaoruidh l.

k Eph. 1. 4. l Romh. 3. 20, 21, 22. Gal. 3. 21, 22.

C. 21. Cia is fearsaoruidh do phobul tagha DE?

F. Is e is aon fhearsaoruidh do phobul tagha DE, an Tighearna Iosa Criosc amhain m, neach ar bheith dho na Mhac siorruidhe do DHIA, do rinneadh e na dhuine n, agus mar sin ata se ag fantain na DHIA, agus na dhuine, ann da nadur edirdhealuithe, agus a naon-phearsoin a mfeasda o.

m 1 Tim. 2. 5, 6. n Eoin 1. 14. Gal. 4. 4. o Romh. 9. 5. Luc 1. 35. Col. 2. 9. Eabhr. 7. 24, 25.

C. 22. Ar bheith do Chriosc na Mhac do DHIA, Cionnas do rinneadh se na Dhuine?

[TD 249]

F. Do rinneadh Chriosc Mac DHE na Dhuine, le Corp fior p, agus Anam reusunta do ghabhail chuige fein q, ar bheith dho le cumhachd an Spioraid naoimh ar na ghabhail a mbroinn Muire na hoighe, agus ar a bhreith le r, gidheadh abhfegmhais peacaidh s.

p Eabhr. 2. 14, 16. & 10. 5. q Maith. 26. 28. r Luc 1. 27, 31, 35, 42. Gal. 4. 4. s Eabhr. 4. 15. & 7. 26.

C. 23. Cia iad na hoifigeadha ata Criosc ag cur a ngniomh mar ar fearsaoruidhne?

F. Ata Criosc mar ar fearsaoruidhne ag cur a ngniomh Oifigeadha Faigh, Sagairt, agus Riogh, araon an staid an Irisluigh agus an Arduighe. t.

t Gniomh. 3. 22. Eabhr. 12. 25. le 2 Cor. 13. 3. Eabhr. 5. 5, 6, 7. & 7. 25. Salm 2. 6. Isa. 9. 6, 7. Maith. 21. 5. Salm 2. 8, 9, 10, 11.

C. 24. Cionnas ata Criosc ag cur Oifig Faigh a ngniomh?

F. Ata Criosc ag cur Oifig Faigh a ngniomh, ann toil DE chum ar slanuighe dfhoillsiughadh dhuinn, le na Fhocal agus le na Spiorad u.

u Eoin 1. 18. 1 Phead. 1. 10, 11, 12. Eoin 15. 15. & 22. 31.

C. 25. Cionnas ata Criosc ag cur oifig Sagairt a ngniomh?

F. Ata Criosc ag cur oifig Sagairt a ngniomh, ann e fein do thabhairt suas aon-uair

[TD 250]

na sobairt do dhioladh ceartuis DE w; agus do dheanamh ar reitigh re

DIA x; agus an gnatheadarghuidhe do dheanamh ar ar soinne.

w Eabhr. 9. 14, 28. x Eabhr. 2. 17. y Eabhr. 7. 24, 25.

C. 26. Cionnas ata Chriosd ag ur Oifig Riogh a ngniomh?

F. Ata Chriosd ag cur Oifig Riogh a ngniomh, le sinne do cheannsughadh dho fein z, do Riaghlaigh a, agus do sheasamh b, agus le cosg do chur ar na huilibh is naimhde dhosan agus duinne. c.

z Gniomh. 15. 14, 15, 16. a Isa. 33. 22. b Isa. 32. 1, 2. c 1 Cor. 15. 25. Salm 110. gu dhiridh.

C. 27. Cia iad na neithe iona raibh Chriosd ar na irisliughadh?

F. Do bhi Chriosd ar na irisliughadh, iona bheith ar a bhreith, agus sin a nstaid isail d, ar na dheanamh faoi an lagh e, ag dol fa gach truaighe na beathasa f, fa fheirg DHE g, agus fa bhas mhallaughte na croiche h, iona bheith ar na adhlacadh i, agus ag fuireach faoi chumhachda an bhais re seal k.

d Luc 2. 7. e Gal. 4. 4. f Eabhr. 12. 2, 3. Isa. 23. 2, 3. g Luc 22. 44. Maith. 27, 46. h Phil. 2. 8. i 1 Cor. 15. 4. k Gniomh. 2. 24, 25, 26, 27, 31. Maith. 12. 40.

C. 28. Cia iad na neithe iona raibh Chriosd ar na ardughadh?

[TD 251]

F. Dobhi Chriosd ar na ardughadh, iona eiseirigh o na marbhuibh ar an treas la l, iona dhul suas ar neamh m, iona shuidhe ar deaslainmh DHE a nathar n, agus iona theachd do thabhairt breitheamhnuis ar an tshaoghal ann san la dheigheannach o.

l 1 Cor. 15. 4. m Marc 16. 19. n Eph. 1. 20. o Gniomh. 1. 11. & 17. 31.

C. 29. Cionnas atamoid air ar ndeanamh ionar luchd comhpait don tsaoirse do chosainn Chriosd?

F. Atamoid air ar ndeanamh ionar luchd comhpait don tsaoirse do chosainn Chriosd, leis an tsaoirse sin a chur rinne gu heifeachdach p, le na Spiorad naomhthasan q.

p Eoin 1. 11, 12. q Tit. 3. 5, 6.

C. 30. Cionnas ata an Spiorad ag cur rinne na saoirse sin do chosainn Chriosd?

F. Ata an Spiorad ag cur rinne na saoirse sin do chosainn Chriosd, le creideamh oibriughadh ionnain r, leis an bhfuil se ag ar comhcheangal re Chriosd ionar gairm eifeachdigh s.

r Eph. 1. 13, 14. Eoin 6. 37, 39. Eph. 2. 8. s Eph. 3. 17. 1 Cor. 1. 9.

C. 31. Creud is gairm eifeachdach ann?

F. Is gairm eifeachdach ann, obair Spiorad DE t, leis an bhfuil se ag ar bhfagbhail ris ionnain fein a bpeacadh agus truaighe u, ag foillsiughadh ar ninntinneadh a neolus

t 2 Tim. 1. 9. 2 dTess. 2. 13, 14. u Gniomh. 2. 37.

[TD 252]

Criosd w, ag athnuadhughadh ar dtoile x, agus air a lorg sin ag ar ndeanamh deonach agus comasach ar Iosa Criosd a dhlughabhail chuguin, mar ata se ar na thairgse dhuinne go saor ann san tsoisg eul y.

w Gniomh. 26. 18. x Esek. 36. 26, 27. y Eoin 6. 44, 45. Phil. 2. 13.

C. 32. Cia iad na sochair ata an drong ata ar a ngairm gu heifeachdach ag faghail san bheathasa?

F. Is siad na sochair ata an drong sin ag faghail san bheathasa, Firenochadh z, Uchdmhacachd a, Naomhachadh; agus gach uile sochair ata ag fruthadh uatha san bheathuidhse b.

z Romh. 8. 30. a Eph. 1. 5. b 1 Cor. 1. 26, 30.

C. 33. Creud is Firenochadh ann?

F. Is e Firenochadh gniomh saorgrasa DE, leis an bhfuil se ag maitheamh dhuinne ar nuile pheacuidh c, agus ag gabhail rinne mar fhirenaibh iona fhiaghnaise fein d, agus sin amhain ar son firentachd Chriosd ar na meas duinne e, agus ar a ghabhail chugainn le creideamh amhain f.

c Romh. 3. 24, 25. & 4. 6, 7, 8. d 2 Cor. 5. 19, 21. e Romh. 5. 17, 18, 19. f Gal. 2. 16. Phil. 3. 9.

C. 34. Creud is Uchdmhacachd ann?

F. Is i an Uchdmhacachd, gniomh saorgrasa DE g, leis an bhfuilmaoid air ar nga-

g 1 Eoin 3. 1.

[TD 253]

bhail a naireamh chloinne DE, agus leis an bhfuil coir aguinn ar gach uile shocraibh agus uram bheanus doibh h.

h Eoin 1. 12. Romh. 8. 17.

C. 35. Creud is Naomhachadh ann?

F. An Naomhachadh is obair saorghrasa DE e i, leis an bhfuil sinne air ar nathnuadhughadh san duine gu hiomlan do reir fioghrach DHE k, agus air ar deanamh comasach ni is mo agus ni is mo chum basughadh do pheacadh, is chum bheith beo don fhirentachd l.

i 2 dTess. 2. 13. k Eph. 4. 23, 24. l Romh. 6. 4, 6. & 8. 1.

C. 36. Creud iad no sochair ata ann sabheathuidhsa a ngcomhchuideachd no ag siuthadh o nfhirenochadh, on uchdmhacachd, agus on naomhachadh?

F. Is iad na sochair ata san bheathuidhsa na ngcomhchuideachd no ag siuthadh uatha sin, dearbh-bheachd air gradh DHE, siothchaint coguis m, aoibhnas san Spioradh naomh o, fas a ngrasa n, agus buanmhairtheachduin ann, gu teachd na criche deigheannuighe p.

m Romh. 5. 1. 2, 5. n Romh. 14. 17. o Seanr. 4. 18. p 1 Eoin 5. 13. 1 Phead. 1. 5.

C. 37. Creud iad na sochair ata na creidmhigh ag faghail o Chriosd, re ham a mbais?

[TD 254]

F. Ataid anmanna na ngcreimhach re ham a mbais air a ndeanamh foirfe ann naomhthachd q, agus ar an mball ataid ag dul chum gloire r; agus ar mbeith da ngcorpuibh sior-cheangailte le Chriosd s, do nid comhnuidh iona nuaigheannuibh t, gu nuig a neiseirigh u.

q Eabhr. 12. 23. r 2 Cor. 5. 1, 6, 8. Phil. 1. 23. Luc 23. 43. s 1 dTess. 4. 14. t Isa. 57. 2. u Eoin 19. 26, 27.

C. 38. Creud iad na sochair ata na creidmhigh ag faghail o Chriosd san eiseirighe?

F. Ann san eiseirighe, air bheith do na creidmhachaibh air a ndusgadh as a nuaigh a ngloir w, bithid siad air a naithniughadh gu follas, agus air a nlan-saoradh a nla an bhreitheamhnais x, agus air a ndeanamh uile-bheannught ann DIA a lan-mhealtuin y, gu siorruidhe z.

w 1 Cor. 15. 43. x Maith. 25. 23. & 10. 32. y 1 Eoin 3. 2. 1 Cor. 13. 12. z 1 dTess. 4. 17, 18.

C. 39. Creud e an dleasdanas ata DIA ag iarruidh air an duine?

F. Is e an dleasdanas ata DIA ag iarruidh air an duine, umhlachd da thoil ata air na foillsiughadh a.

a Mic. 6. 8. 1 Sam. 15. 22.

C. 40. Creud an riaghUIL umhlachda thug DIA don duine ar thosach?

[TD 255]

F. Do bi an riaghUIL umhlachda thug DIA don duine ar thosach, lagh na modhannidh b.

b Romh. 2. 14, 15. & 10. 5.

C. 41. Cia e an raite iona bhfuil an lagnsa na modhannidh ar na chur sios gu haithgheARRA iomlan?

F. Ata an laghsa na modhannidh ar na chur sios gu haithgheARRA iomlan annsna deich Aitheantaibh c.

c Deut. 10. 5. Maith. 19. 17.

C. 42, Creud is suim do na deich Aitheantaibh?

F. Is i is suim do na deich Aitheantaibh, an Tighearna ar DIA do ghradnughadh le ar nuile Chroidhe, le ar nuile Anam, le ar nuile Nearr, le ar nuile Inntinn, agus ar gcomharsan do ghradhughadh mar sinn fein d.

d Maith. 22. 37, 38, 39, 40.

C. 43. Creud is roimhraite do na deich Aitheantaibh?

F. Ata roimhraite na ndeich Aitheanta ar nt chur sios ann sna briathraibhse [Is nise an Tighearna do DHIA neach tugthusa as talamh na Heghiphte, as tigh na daoirse e.]

e Exod. 20. 2.

C. 44. Creud ata roimhraite na ndeich Aitheanta ag teagasc dhuinne?

[TD 256]

F. Ata Roimhraite na ndeich Aitheanta ag teagasc dhuinne, do bhriogh gur e DIA is Tighearna ann, agus gur e is DIA agus is fearsaorruidh dhuinne, uime sin gu bhfuil a Dhfiachaibh oruinne a uile aitheantas an do choimhead f.

f Luc 1. 74, 75. 1 Phead. 1. 15, gu nuig 19.

C. 45. Cia i an cheud Aithne?

F. Is i an cheud Aithne [Na biodh Dee eile agad am fhiaghnuise g.]

g Exod. 20. 3.

C. 46. Creud ata ar na iarruidh san cheud Aithne?

F. Ata an cheud Aithne ag iarruidh oruinn, Aithniughadh agus admhail gur be DIA amhain an fior DHIA, agus gur be ar Diaine e h, agus sinne adhradh agus gloire do thabhairt do da reir sin i.

h 1 Chron. 28. 9. Deut. 26. 17. i Maith. 4. 10. Salm 29. 2.

C. 47. Creud ata ar na thoirmiosg san cheud Aithne?

F. Ata an cheud Aithne ag toirmiosg an DIA fior do shenadh k, no an tadhraadh agus an ghloir a dhligtheardhosan l, do ligionn thoruinn m, no a ntabhairt daon neach eile n.

k Salm 14. 1. l Romh. 4. 21. m Salm 81. 10, 11. n Romh. 1. 25, 26.

C. 48. Creud ata ar na theagasc dhuinne gu sunnradhach annsna briathraibhse san cheud Aithne, [am fhiaghnuise?]

[TD 257]

F. Ataid na briathrasa san cheud Aithne [am fhiaghnuise] ag teagasc dhuinne, gu bhfuil DIA do chi na huile neithe ag tabhairt aire don pheacadhsa, eadhon DIA, ar bith eile do bheith aguinn, agus gu bhfuil se ro-dhiombhach dheth o.

o Esek. 8. 5, gu dheiridh. Salm 44. 20, 21.

C. 49. Creud i an dara Haithne?

F. Is i an dara Haithne [Na dean duit fein iomhaigh ghrabhalta no enfhioghair neithe ata shuas air neamh, no ar talmhuin a bhos, no sa nuisge faoi thalmhuin, na geillse dhoibh, agus na dean seirbhis dhoibh: oir mise an Tighearna do DHIA is DIA eudmhur me, leanas aingidheachd na naithreadh air an gcloinn, go nuige an treas no an ceathramh cem no glun ghineasuigh air an droing fhuathuigheas me: Agus a phoillsigheas trocaire do mhiltibh don droing a ghradhuigheas me, agus a choimheadas maitheanta p.]

p Exod. 20. 4, 5, 6.

C. 50. Creud iarrthar san dara Haithne?

F. Ata an dara Haithne ag iarruidh gach uile ghne adhraidh agus orduighe Dhiagha a diarr DIA iona fhocal do ghabhail chuguinn, do chonmhail, agus do choimheadas gu glan iomlan q.

q Deut. 32. 46. Maith. 28. 20. Gniomh. 2. 42.

[TD 258]

C. 51. Creud ata an dara Haithne ga thoirmeasg?

F. Ata an dara Haithne ag toirmeasg, adhradh do DHIA trid iomhaigh r, no air modh ar bith oile, nach bhfuil orduighe iona fhocal fein s.

r Deut. 4. 15, gu nuig 19. Exod. 32. 5, 8. s Deut. 12. 31, 32.

C. 52. Creud iad na resuin ata ceangailte ris an dara Haithne?

F. Is iad na resuin ata Ceangailte ris an dara Haithne, ard-uachdranachd DE os ar gcionn t, an tsealbh-choir ata aig ionnuinn u, an gradh laiste agus eud ata aige da adhradh fein w.

t Salm 95. 2, 3, 6. u Salm 45. 11. w Exod. 34. 13, 14.

C. 53. Cia i an treas Aithne?

F. Is i an treas Aithne, [Na tabhair ainm an Tighearna do DHIA an diomhaoineas; oir ge be bheiras a ainm a ndiomhaoineas, ni budh neamhchiontach a bhfiaghnuisi an Tighearna e, no, ni a meas an Tighearna neamhchiontach e x.]

x Exod. 20. 7.

C. 54. Creud iartha san treas Aithne?

F. Ata an treas Aithne ag iarruidh, gnathughadh naomhtha urramach do dheanamh y, ar ainmnaibh z, tioldolaibh a, ordui-

y Maith 6. 9. Deut. 28. 58. z Salm 68 4. Foill s 15. 3, 4.

[TD 259]

ghaibh b, briathraibh c, agus oibrighaibh DHE d.

b Mal. 1. 11, 14. c Salm 138. 1, 2. d Job 36. 24.

C. 55. Creud ata ar na thoirmeasg san treas Aithne?

F. Ata an treas Aithne ag toirmeasg minaomhthachadh no mighnathughadh ar bith do dheanamh air einni leis an bhfuil DIA ga fhoillsiughadh fein e.

e Mal. 1. 6, 7, 12. & 2. 2. & 3. 14.

C. 56. Cia e an resun ata ar na cheangal ris an treas Aithne?

F. Is e an resun ata ar na cheangal ris an treas Aithne, ge gu bhfedfuid luchd briseadh na Haithneasa dol saor o dhioghaltas do thaobh dhaoineadh, gidheadh ni fhuilngionn an Tighearna ar Diaine dhoibh dol as o a cheart-bhreitheamhnas fein f.

f 1 Sam. 2. 12, 17, 22, 29. 1 Sam. 3. 13. Deut. 28. 58, 59.

C. 57. Cia i an ceathramhadh Aithne?

F. Is i an ceathramhadh Aithne [Cuimhnigh la na Saboide a choimhead naomhtha; a se laethibh dean hobair, agus huile shaothair; acht is e an seachdmhadh la Saboid an Tighearna do DHIA; na dean en obair san lo sin, tu fein, no do mhac, no hinghean, hoglach, no do bhanoglach, no hainmhidhe, no do choigcrioich ata don taobh astigh dot dhoirsibh: Oir a se laethibh do rinn an

[TD 260]

Tighearna, neamh agas talamh, a nfhairge, agas gach ni ata ionnta, agas do ghabh se comhnuidh an seachdmhadh la, uime sin do bheannuigh an Tighearna la na Saboide, agus do naomhthuigh se e.g.]

g Exod. 20. 8, 9, 10, 11.

C. 58. Creud iarrthar san cheathramhadh Aithne?

F. Ata an ceathramhadh Aithne ag iarruidh coimhead naomhtha do dheanamh do DHIA ar na trathaibh suighchte do dhorduigh se fein iona fhocal, gu sunnradhach aon la ionlan do na seachd laethibh, chum a bheith na Shaboid naomhtha dho fein h.

h Deut. 5. 12, 13, 14.

C. 59. Cia an la do na seach laethibh a dorduigh DIA bheith na Shaboid gach seachdmhuin?

F. O thosach an tsaoghaile anuas gu nuig eiseirigh Chriosd dorduigh DIA an seachdmhadh la do bheith na Shaboid gach seachdmhuin; agus a riamh o sin a leth, an ceud la don tseachdmhuin a dhfhanntain agus do ghnathughadh gu deireadh an domhain chum a bheith na Shaboid do na Criosduighaibh i.

i Gein. 2. 2, 3. 1 Cor. 16. 1, 2. Gniomh 20. 1.

C. 60. Cionnas is coir an Tsaboid do naomhthughadh?

F. Is coir an Tsaboid do naomhthughadh

[TD 261]

le tamh naomhtha do ghabhail re fad an la sin gu hiomlan k, agus sin fos o ghnothuighaibh saoghalta, o aigher agus sugradh ata ceaduigthe ar laethibh eile l, agus a nuile aimsir sin do bhuiliughadh re oibrighibh crabhuidh gu diomhuir agus gu follus m, le a muigh don mhead is ata iomchubhuidh re na chaitheamh re hoibrighuibh na hegin agus na trocaire n.

k Exod. 20. 8, 10. l Exod. 16. 25, gu nuig 28. Neh. 13. 15, gu nuig 22. m Luc 4. 16. Gniomh 20. 7. Salm 92. tiadol. Isa. 66. 23. n Maith. 12. 1, gu nuig 13.

C. 61. Creud ata ar na thoirmeasg san cheathramhadh Aithne?

F. Ata an ceathramhadh Aithne ag toirmeasg minaomthachadh na Saboide le diomhaoineas o, agus neamchuram a noibrighibh an la sin p, no fos le smuaintighuibh, briathraibh, no gniomharthaibh neamhfheumoil q, a dtimchioll gnothuigheadh saoghalta, no re aigher agus sugradh r.

o Esek. 22. 26. Amos 8. 5. Mal. 1. 13. p Gniomh 20. 7, 9. q Esek. 23. 38. r Jer. 17. 24, 25, 26. Isa. 58. 13.

C. 62. Cia iad na Resuin ata ceangailte ris an ceathramhadh Aithne?

F. Is iad so na Resuin ata ceangailte ris an ceathramhadh Aithne, DIA do bheith ag ceadughadh dhuinne, se laethe don tseachdmhuin dar gnothuighaibh fein s, agus ag

s Exod. 20. 9.

[TD 262]

agra cora arighte dho fein air an tseachdmhadh la, agus a neisiomplair do thug se fein uaidhe, agus go do bheannuigh se la na Saboide t.

t Exod. 20. 11.

C. 63. Cia i an cuigeadh Aithne?

F. Is i an cuigeadh Aithne, [Tabhair onoir dod Tathair, agus dod Mhathair: chum gu sinsidne do laethe air a nfhearann do bheir an Tighearna do DHIA dhuit u.]

Exod. 20. 12.

C. 64. Creud iarrthar san chuigeadh Aithne?

F. Ata an cuigeadh Aithne ag iarruidh, a nonoir do choimhead, agus an dleasdanais do choimhlionadh, ata a dhfiachaibh do thabhairt do gach einneach a lorg a ninmhe agus an daimhaibh dha cheile fa leth, mar ataid a nairde w, no nisle x, no ngcoimhmeas inmhe y.

w Eph. 5. 21. x 1 Phead. 2. 17. y Romh. 12. 10.

C. 65. Creud ata air na thoirmeasg san chuigeadh Aithne?

F. Ata an cuigeadh Aithne ag toirmeasg ni ar bith do dheanamh ata a naghaidh na honora agus an dleasdanais, a bheanus do gach einneach a lorg a ninmhe agus a ndaimhe fa leth da cheile z.

z Maith. 15. 4, 5, 6. Esek: 34. 2, 3, 4. Romh. 13. 8.

[TD 263]

C. 66. Creud e an Resun ata ceanguite ris an chuigeadh Aithne?

F. Is e an Resun ata ceanguite ris an chuigeadh Aithne, gealladh ar sonus, agus saoghal fada d'uile luchd coimhde na haithne-sa, do reir mar thig sin le gloir DHE agus a maith fein a.

a Deut. 5. 16. Eph. 6. 2, 3.

C. 67. Cia i an seiseadh Aithne?

F. Is i an seiseadh Aithne, [Na dean marbhadh b.]

b Exod. 20. 13.

C. 68. Creud iarrthar san tseiseadh Aithne?

F. Ata an seiseadh Aithne ag iarruidh gach uile dhithchioll dligheach do dheanamh chum ar nanma fein c, agus anma dhaoine eile do choimhead d.

c Eph: 5. 28, 29. d 1 Riogh 18. 4.

C. 69. Creud ata air na thoirmeasg san tseiseadh Aithne?

F. Ata an seiseadh Aithne ag toirmearc ar nanma do bhuan a suin fein, no as ar gcomharsan gu hegcorach: agus gach uile neithe a chuidiughas sin do dheanamh e.

e Gniomh. 16. 28. Gein. 7. 6.

C. 70. Cia i an seachdmhadh Aithne?

F. Is i an seachdmhadh Aithne, [Na dean Adhaltrannus f.]

f Exod. 20. 14.

C. 71. Creud iarrthar san tseachdmhadh

[TD 264]

F. Ata an seachdmhadh Aithne ag iarruidh coimhead do bheith aguinn air ar geannnuigheachd fein, agus geannnuigheachd ar gcomharsoin, ionar gcroidhe, ionar gcainnte, agus ionar mbeusuibh g.

g 1 Cor. 7. 2, 3, 5, 34, 36. Col. 4. 6. 1 Phead. 3. 2.

C. 72. Creud ata an seachdmhadh Aithne gathoirmeasg?

F. Ata an seachdmhadh Aithne ag toirmeasg gach uile smuaintiughadh, briathar, agus gniomh neamhgheanmnuiigh h.

h Maith. 15. 19. & 5. 28. Eph: 5. 3, 4.

C. 73. Cia i an tochdmhadh Aithne?

F. Is i an tochdmhadh Aithne, [Na dean goid i.]

i Exod. 20. 15.

C. 74. Creud iarrthar san ochdmhadh Aithne?

F. Ata an tochdmhadh Aithne ag iarruidh gach cuidiughadh laghamhail do dheanamh, do chum ar saidhbhrios saoghalta fein agus saidhbhrios dhaoine eile, do chur air aghaidh k.

k Gein. 30. 30. 1 Tim. 5. 8. Lebh. 25. 35. Deut. 22. 1, 2, 3, 4, 5. Exod. 23. 4, 5. Gein. 47. 14, 20.

C. 75. Creud ata ar na thoirmeasg san ochdmhadh Aithne?

F. Ata an tochdmhadh Aithne ag toirmeasg gach neithe ar bith a bhacas ar faidh-

[TD 265]

bhrios saoghalta fein, no saidhbhrios ar gcomharsain gu hegcorach l.

l Seanr. 21. 17. & 23. 20, 21. & 28. 19. Eph. 4. 28.

C. 76. Cia i an naoiamh Aithne?

F. Is i an naoiamh Aithne, [Na dean fiaghnuise bhreige a naghuidh do chomharsoin m.]

m Exod. 20. 16.

C. 77. Creud iarrthar san naoiamh Aithne?

F. Ata an naoiamh Aithne ag iarruidh a nfhirinn edir duine n; agus ar deadh-ainm fein, agus deadh-ainm ar gcoimharsan do sheasamh o, agus sin gu sunnradhach an fiaghnuis do dheanamh.

n Zach. 8. 16. o 3 Eoin. v. 12. p Seanr. 14. 5, 25

C. 78. Creud ata ar na thoirmeasg san naoiamh Aithne?

F. Ata an naoiamh Aithne ag toirmeasg gach neithe ata ag cur lethtrom ar a nfhirinne no ni egcoir air ar deadhainm fein, no air deadhainm ar gcomharsan q.

q 1 Sam. 17. 28. Lebh. 19. 16. Salm 15. 3.

C. 79. Cia i an deicheadh Aithne?

F. Is i an deicheadh Aithne, [Na smuain duit fein aros no teach do chomharsain, na smuain duit fein bean do chomharsain, no a oglach, no a bhanoglach, no a dhamh, no asal, no einni eile bheanus dod chomharsan r.]

r Exod. 20. 17.

C. 80. Creud iarrthar san deicheadh Aithne?

F. Ata an deicheadh Aithne ag iarruidh oruinn, bheith lan-toilichte le ar staid

[TD 266]

fein s, maille re fonn ceart agus inntinn sheirceamhuil do bheith ionnuinn dar gcomharsan agus do gach uile ni bheanas do t.

s Eabhr. 13. 5. 1 Tim. 6. 6. t Job 31. 29. Romh. 12. 15. 1 Tim. 1. 5. 1 Cor. 13. 4, 5, 6, 7.

C. 81. Creud ata ar na thoirmeasg san deicheadh Aithne?

F. Ata an deicheadh Aithne ag toirmiosg gach talach air ar sdaid fein u, ach doilghios agus formad re maith ar gcomharsoin w, gach togra agus miann anchnest, chum ein-ni da mbi aige x.

u 1 Riogh. 21. 4. Esth. 5. 13. 1 Cor. 10. 10. w Gal. 5. 26 Sheum. 3. 14, 16. x Romh. 7. 7, 8. & 13. 9. Deut. 5. 21.

C. 82. An bhfuil neach ar bith comasach ar Aitheanta DE do choimhead gu foirfe?

F. Ni hendir le heinneach nach bhfuil acht na dhuine amhain, o cheud thuitim ar sinnsear aitheanta DE do choimhead gu foirfe san bheathuidhse y, acht ata siad gach la ga mbriseadh a smuaintiughadh a bhfocal, agus a ngniomh z.

y Senm. 7. 20. 1 Eoin 1. 8, 10. Gal. 5. 17. z Gein. 6. 5. & 8. 21. Romh. 3. 9, gu nuig 21. Sheum. 3. 2, gu nuig 13.

C. 83. An bhfuil gach uile bhriseadh an lagha coimhmeas a nuathmhuireachd?

F. Ata cuid do Pheacaidhaibh ionnta fein, agus do bhrigh moran do neithibh ata ga nannromughadh ni is fuathmhuire na cheile a bhfiaghnuise DE a.

a Esek. 8. 6, 13, 15. 1 Eoin 5. 16. Salm 78. 17, 32, 56.

[TD 267]

C. 84. Creud ata gach aon pheacadh ag toilltinn?

F. Ata gach aon pheacadh ag toilltinn feirge, & mallachadh DE araon san bheathuidhse, agus san bheathuidh ata chum teachd b.

b Eph. 5. 6. Gal. 3. 10. Coai. 3. 39. Maith. 25. 41.

C. 85. Creud ata DIA ag iarruidh oruinne chum gu bhfedmaoid tearnadh o na fheirge agus o na mhallachadhsan a thoill sinne thaobh ar bpeacaidh?

F. Chum tearnadh o fheirge agus o mhallachadh DE a thoill sinne ar son ar bpeacaidh, ata DIA ag iarruidh oruinne Creideamh a Niosa Criosc, aithrighe chum na beatha c, maille re gnathughadh dichiollach do dheanamh air na meadhonaibh ata an le amuigh, leis an bhfuil Criosc ag compartughadh rinne sochair na saoirse d.

c Gniomh 20. 21. d Seanr. 2. 1, gu nuig 6. & 8. 33, ga dheiridh. Isa. 55. 3.

C. 86. Creud is Creideamh a Niosa Criosc ann?

F. Creideamh a Niosa Criosc is Gras slaintamhail e e, leis an bhfuil sinne ga ghabhailsan, agus ag ar socrughadh fein airson na aonar chum slainte, mar ata se air na thairgse dhuinne san tSoisgeul f.

e Eabhr. 10. 39. f Eoin. 1. 12. Isa. 26. 3, 4. Phil. 3. 9. Gal. 2. 16.

C. 87. Creud is aithrighe chum na beatha ann?

F. Aithrighe chum na beatha is Gras slaintamhail i g, leis an bhfuil an peacach (ar

g Gniomh. 11. 18.

[TD 268]

mothughadh dho gu ceart da pheacadh fein h, agus do throcaire DHIA ann a Ncriosc i) le doilghios agus le fuath a pheacaidh ag iompodh uaidh gu DIA k, le lan-run, agus gna thairgse nuadhummhlachd do thabhairt do l.

h Gniomh. 2. 37, 38. i Joel 2. 12. Jer. 3. 22. k Jer. 31. 18, 19. Esek. 36. 31. l 2 Cor. 7. 11. Isa. 1. 16, 17.

C. 88. Creud iad na meadhoin on le amuigh, leis an bhfuil Criosc ag comhpartughadh rinne sochair na saoirse?

F. Is iad na meadhoin sin, orduighe Chriosc, gu harid an Focal, Sacramuinteadha agus Urnuighe: Ata gu huilidhe air a ndeanamh

eifeachdach chum slainte, do na daoinaibh taghte m.

m Maith. 28. 19, 20. Gniomh 2. 42, 46, 47.

C. 89. Cionnas ata an focal ar na dheanamh oifeachdach chum slainte?

F. Ata Spiorad DE ag deanamh leighthoireachd a nfhocail, acht gu harid a shearmonughadh; na mheadhon eifeachdach chum peacacha fhagbhail ris, agus da niompodh, agus da ntogbhail suas ann naomhthachd, agus a ngcomhfurtachd trid creideamh chum slainte n.

n Neh. 8. 8. 1 Cor. 14. 24, 25. Gniomh 26. 18. Salm 19. 8. Gniomh 20. 32. Romh. 15. 4. 2 Tim. 3. 15, 16, 17. Romh. 10. 13, gu nuig 17. & 1. 16.

C. 90. Cionnas is coir and focal do leighadh agus do eisteachd chum gu mbiodh se eifeachdach chum slanuighthe?

[TD 269]

F. Chum gu deanta an focal eifeachdach chum slanuighthe, is feidhmoil duinne aire do thabhairt do le ullmhughadh o, le urnuighe p, agus le dithchioll q; a ghabhail chuguinn le creideamh agus gradh r, a chur an taisge ionar gcroidheadhaibh s, agus a chur a ngniomh ionar mbeathuidh t.

o Seanr. 8. 34. p 1 Phead. 2. 1. q Salm 118. 18. r Eabhr. 4. 2. 2 dTess. 2. 10. s Salm 119. 11. t Luc 8. 15. Sheum. 1. 25.

C. 91. Cionnas ata na Sacramuinteadha ar na ndeanamh na meadhoin eifeachdach chum slanuighthe?

F. Ataid na Sacramuinteadha, ar na ndeanamh eifeachdach chum slainte, ni hann o bhrigh ar bith ata ionnta fein, no san ti do ni a mfritheoladh, achd trid bheannughadh Chriosc amhain u, agus oibriughadh a Spioradsan, san droing a ghabhas chuca iad le creideamh w.

u 1 Phead. 3. 21. Maith. 3. 11. 1 Cor. 3. 6, 7. w 1 Cor. 12. 13.

C. 92. Creud is Sacramint ann?

F. An Tsacramint is ordughadh naomhtha, le Chriosc i, iona bhfuil Chriosc, agus sochair chumhnanta na ngras, air an taisbeineadh, agus air an selughadh, agus air na ngcur ris na gcreidmhachaibh le comharthaibh corpordha sofhaicsin x.

x Gein. 17. 7, 10. Exod. Caib 12. 1 Cor. 11. 23, 26.

C. 93. Cia iad Sacramuinteadha an Tiomna Nuaidhe?

F. Is iad Sacramuinteadha an Tiomna Nuaidhe, Baisteadh y, agus Suipeir an Tighearna z.

y Maith. 28. 19. z Maith. 26. 26, 27, 28.

C. 94. Creud is Baisteadh ann?

[TD 270]

F. An Baisteadh is Sacramaint e, ann a bhfuil ionnlad le huisge, a nainm a Nathar, agus an Mhic, agus an Spioraid naoimh a, ag ciallughadh agus ag selughadh gu bhfuil sinne air ar suighughadh ann a Ncriosd, agus ionar luchd comhpart do shochairraibh chumhnanta na ngras, agus ag selughadh fos ar mboid gur leis an Tighearna sinn b.

a Maith. 28. 19. b Romh. 6. 4. Gal. 3. 27.

C. 95. Cia da ngcoir a Mbaiseadh do fhritheoladh?

F. Nior choir an Baisteadh do fhritheoladh dein-neach ata an taobh amuigh do neagluis fhaicsionnigh, no gu naid mheochaid a ngcreideamh ann a Ncriosd, agus a numhlachd dho c, acht is coir naoidheana na droinge, ata iona mbuill do neaglais fhaicsionnigh, do bhaisdeadh d.

c Gniomh 8. 36, 37. & 2. 38. d Gniomh 2. 38, 39. Gein. 17. 10. le Col. 2. 11, 12. 1 Cor. 7. 14.

C. 96. Creud i Suipeir an Tighearna?

F. Suipeir an Tighearna is Sacramaint i ann a bhfuil bas Chriosd ar na fhoillsiughadh, le aran agus fion do thabhairt, agus do ghabhail do reir a ordughé fein, agus an drong a ghabhas chuca gu hiomchubhidh iad, ataid siad (ni ar mhodh feolmhar, achd) trid chreideamh ar a ndeanamh na nluchd comhpartach da chorp agus na fhuilsan, le uile shochairraibh chum analtrum agus a mfas a ngras e.

e 1 Cor. 11. 23, gu nuig 26. & 10. 16.

C. 97. Creud is feidhmoil do ndruing sin a dheanamh, leis a mbaill Suipeir an Tighearna do ghabhail gu hiomchuibhidh?

F. Is feidhmoil dhoibh iad fein a cheasnughadh iona neolas chum Aithne do dheanamh air

[TD 271]

chorp an Tighearna f, iona ngcreideamh chum beatha a nanamah do tharruing as g, iona naithreachas h, na ngradh i, agus na nuadh umhlachd k: deagla, ar dteachd doibh gu neamh-iomchubhaidh gu nithfuid agus gu nolfuid breitheamhnas doibh fein l.

f 1 Cor. 11. 28, 29. g 2 Cor. 13. 5. h 1 Cor. 11. 31. i 1 Cor. 10. 16, 17. k 1 Cor. 5. 7, 8. l 1 Cor. 11. 28, 29.

C. 98. Creud is urnuighe ann?

F. Is i is urnuighe ann, tabhairt suas ar nathchoingthe do DHIA m, ag iarraidh neitheanna do reir a thoil n, a nainm Chriosd o, ag admhail ar bpeacaidh p, agus ag tabhairt buidheachas do ar son a thiodhlaicaibh q.

m Salm 62. 8. n 1 Eoin 5. 14. o Eoin 16. 23. p Salm 32. 5, 6. Dan. 9. 4. q Phil. 4. 6.

C. 99. Creud an riaghail thug DIA dhuinne dar seoladh ann urnuighe do dheanamh?

F. Ata focal de gu huilidhe gar seoladh a nurnuigh do dheanamh r, acht is i an riaghail shunnradhach a sheolas sinn, a nfhoirm urnuighe sin do theagaisg Chriosd da dheisgioblaibh da ngoirthar, gu Ccoitchionda urnuighe an Tighearna s.

r 1 Eoin 5. 14. s Maith. 6. 9, ga nuig 13. air choimeas re Luc 11. 2, 3, 4.

C. 100. Creud ata Romhraite urnuighe an Tighearna ag teagasc dhuinne?

F. Ata Romhraite urnuighe an Tighearna [iodhon, Ar Nathairne ata air neamh t] ag teagasc dhuinne, teachd a bhfogas do DHIA le gach uile urram naomhtha agus muinghin, mar chloinn chum a Nathar, ata comasach agus

t Maith. 6. 9.

[TD 272]

ullamh dar cuidiughadh u; agus gur coir guidhe dheanamh maille re daoinaibh eile, agus air an son w.

u Romh. 8. 15. Luc. 11. 13. w Gniomh 12. 5. 1 Tim. 2. 1, 2.

C. 101. Creud ata sinn ag guidhe san cheud iarrtas?

F. San cheud iarrtas [iodhon, Gu ma, beannaithe hainmse x,] ata sinn ag guidhe gu ma toil le DIA sinne agus daoine eile do aheanamh comasach air e fein do ghlorughadh anns gach einni leis an bhfuil se ga fhoilsiughadh fein dhuinne y, agus gu ma toil leis gach ni do shuighughadh, agus ordughadh chum a ghloire fein z.

x Maith. 6. 9. y Salm 67. 2, 3. z Salm 83. gu hiomlan.

C. 102. Creud ata sinn ag guidhe san dara hiarrtas?

F. San dara hiarrtas [iodhon, Gu dtigeadh do rioghachdsa a,] ata sinn ag guidhe DHE rioghachd a naibhirseoir do sgrios b, agus rioghachd na ngras do mheudughadh c, sinn fein, agus daoine eile do

tharruing da thionnsaidh, agus do choimhead innte d, agus rioghachd na gloire do luathughadh e.

a Maith. 6. 10. b Salm 68. 1, 18. c Foills. 12. 10, 11. d 2 dTess. 31. Romh. 10. 1. Eoin 17. 9, 20. e Foills. 22. 20.

C. 103. Creud ata sinn ag guidhe san treas iarrtas?

F. San treas iarrtas [iodhon, Deantar do thoilsi ar dtalmhain mar do nithar air neamh f] atamuid ag guidhe DHE sinne do dheanamh cmasach agus deonach le na ghras, cum eo-

f Maith. 6. 10.

[TD 273]

las a ghabhail ar a thoil fein, do bheith freagrach agus umhail di anns gach einni g, amhuil mar ataid na haingil ar neamh h.

g Salm 67, gu hiomlan. Salm 119. 36. Maith. 26. 39. 2 Sam. 15. 25. Job. 1. 21. h Salm 103. 20, 21.

C. 104. Creud ata sinn ag guidhe san cheathramh iarrtas?

F. San cheathramh iarrtas [iodhon, Tabhair dhuinn a niugh ar naran laetheamhail i] ata sinn ag iarruidh gu bfhuighmaoid do shaor-thoirbheartas DE, rann chuimseach do neithaibh maithe na beathasa, agus gu mealmoid a bheannughadh fein maille riu k.

i Maith. 6. 11. k Sean. 30. 8, 9. Gein. 28. 20. 1 Tim. 4, 4, 5.

C. 105. Creud ata sinn ag guidhe san chuigeadh iarrtas?

F. San chuigeadh iarrtas [iodhon, Agus maith dhuinne ar bhfiacha, amhluidh mar mhaithmuid dar bhfeicheamhnaibh l] atamuid ag guidhe DHE maitheamhnas do thabhairt duinn gu saor ann ar nuile pheacaidhaibh air son Chriosd m: agus is moid ar misneach so iarraidh, gu bhfuilmaoid air ar neartughadh trid a ghrassan, ann maitheamhnas do thabhairt do dhaoinaibh eile o ar gcroidhe n.

l Maith. 6. 12. m Salm 51. 1, 2, 7, 9. Dan. 9. 17, 18, 19. n Luc 11. 4. Maith. 18. 35.

C. 106. Creud ata sinn ag guidhe san tseiseadh iarrtas?

F. San tseiseadh iarrtas [iodhon, Agus na leig a mbuaidhreadh sinn, achd saor sinn o olc o] ata sinn ag guidhe DHE ar gcoimhead bheith air ar mbnaidhreadh chum peacaidh p;

o Maith. 6. 13. p Maith. 26. 41.

[TD 274]

no ar gcongbhail suas, agus ar saoradh an tan do bhuaidhrear sinn q.
q 2 Cor. 12. 7, 8.

C. 107. Creud ata comhdhunadh urnuighe an Tighearna ga theagasc
dhuinne?

F. Ata comhdhunadh urnuighe an Tighearna [iodhon, Oir is leatsa an rioghachd, agus an cumhachd, agus an ghloir, gu siorruidh, Amen.] Ag teagasc dhuinne ar misneach a nurnuighe do ghabhail o DHIA amhain s, agus ionar nurnuighe eisean do mholadh; le rioghachd, cumhachd, agus gloire do thabhairt do t: Agus mar fhiaghnuise air ar miann, agus ar dearbhbeachd a neisdeachd fhaghail, deirmid, Amen u.

r Maith. 6. 13. s Dan. 9. 4, 7, 8, 9, 16. gu nuig 19. t 1 Chron. 29. 10, gu nuig 13. u 1 Cor. 14. 16, gu nuig 22. Foills 22. 20, 21.

Na deich Aitheanta, Exodus 20.

DO labhair DIA na briathra so uile ag radh, Is mise an Tighearna do DHIA, an neach tug thusa amach as talamhna Heghiphte, as tigh na daoirse.

I. Na biodh Dee ar bith eile agad am fhiaghnuise.

II. Na dean duit fein iomhaigh ghrabhalta, no en-fhioghair neithe ata shuas air neamh, no ar talmuin a bhos, no fa nuisine faoi thalmuin, na geillsi dhoibh, agus na dean seirbhis doibh: Oir mise an Tighearna do DHIA, is DIA eadmhar me, seanás aingidhachd na naithreadh air an gcloinn, gu nuige an treas no an ceathramh cem no glun ghinealaigh air an

[TD 275]

droing fhuathuigheas me, agus a fhoilsigheas trocaire do mhiltibh don droing a ghradhuigheas me, agus a choimheadas maitheanta.

III. Na tabhair ainm an Tighearna do DHIA an diomhaoinas: Oir ge be bheiras a ainm an diomhaoinas, ni bu neamhchiontach a bhfiaghnuise an Tighearna e, no, ni am meas an Tighearna neamhchiontach e.

IV. Cuimhnigh la na Saboide a choimhead naomhtha: A se laethibh dean hobair, agus huile shaothair; acht is e an seachdmhadh la, Saboide an Tighearna do DHIA, na dean en-obair san lo sin, tu fein, no do mhac, no hinghean, hoglach, no do bhanoglach, no hainmhidhe, no do choigcrioch ata ntaobh astigh dot dhoirsibh: Oir a se laethibh do rinn an Tighearna, neamh agus talamh, a nfhairge agus gach ni ata ionnta, agus do ghabh se comhnuidh an feachdmhachd la; uime sin do bheannuigh an Tighearna la na Saboide, agus do naomhthuigh se e.

V. Tabhair onoir do fathair agus dotmhathair, chum gu sinfidhe do

laethe air a nfhearann, do bheir an Tighearna do DHIA dhuit.

VI. Na dean marbhadh.

VII. Na dean adhaltrannus.

VIII. Na dean goid.

IX. Na dean fiaghnuisi bhreige a naghuidh do chomharsan.

X. Na smuain duit fein aros no teach do chomharsain, na smuain duit fein bean do chomharsain, no a oglach, no a bhanoglach, no a dhamh, no a asal, no einni eile beanas dod chomharsan.

[TD 276]

Urnuigh an TIGHEARNA.

AR Nathairne ata air Neamh, go ma beannuigthe hainmsa, Gu dtigeadh do Rioghachdsa, Deantar do thoilsi air dtalmhuin mar ata air neamh, Tabhair dhuinn a niugh ar naran laetheameuil, Agus maith dhuinne ar bhfiacha, amhuil mhaithmuid dar bhfeictheamhnuibh, Agus na leig a mbuaidhreadh sinn acht saor sinn o olc: Oir is leatsa an rioghachd, agus an comhachd, agus an ghloir gu siorruidh. Amen.

A CHRED.

CRreidim a nDIA an Tathair uilechumhachdach, cruthuightheoir neamh agus talmhuin: Agus a nIosa Criosd aon-Mhacsan ar Tighearna, neach do ghabhadh leis an Spiorad naomh, do rugadh le Muire oighe, do fhuiluing pais faoi Phontius Philait, do chesadh, do fhuair bas, do adhlacadh, do chuaidh sios a nifrionn, do eirigh air an * treas la o na marbhaibh, do chuaidh suas air neamh do shuigh ar deaslainmh DHE a narthar uilechumhachtaich; as sin do thiocfas do thabhairt breitheamhuis ar bheothaibh agus ar mharbhaibh: Creidim san Spiorad naomh: Gu bhfuil Eaglais naomhtha gu huilidhe ann comhchomunn na naomh, maitheamhnas na mbpeacadh, eiseirigh na colla, agus a bheatha shuthain. Amen.

FINIS.

* Dfurigh se a nstaid na marbh, agus faoi chumhachd a bhais gu nuig an treas la.